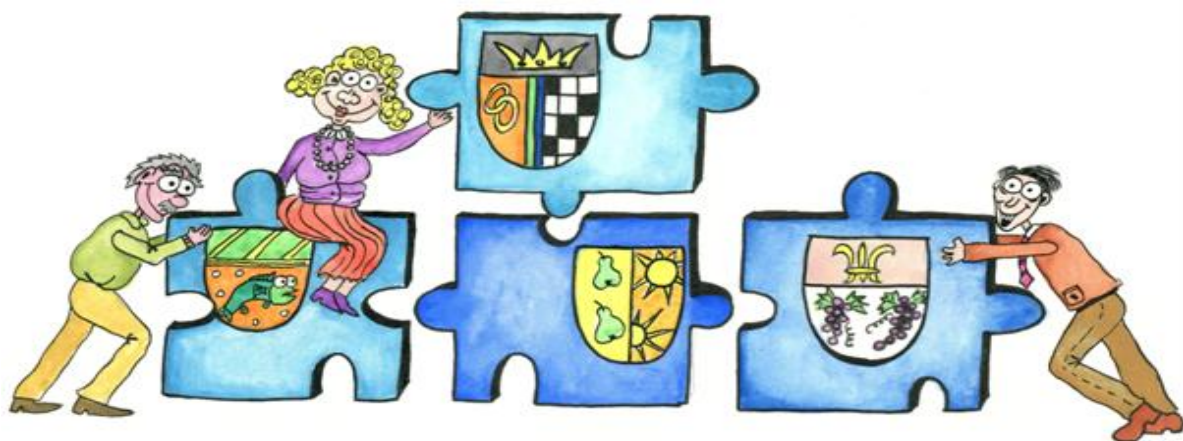


Strategie území správního obvodu ORP Ostrov

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024



Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Obsah

Obsah	2
1. Úvod	6
1.1. Základní informace o strategii	6
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	7
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	8
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	8
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	8
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	8
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	10
2.1. Profil území správního obvodu	10
2.1.1. Identifikace správního obvodu	10
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	11
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	28
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	29
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	31
3. Téma 1.: Školství	33
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	33
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	33
3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání v ORP Ostrov (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	35
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	53
3.1.4. SWOT analýza v oblasti předškolního a základního vzdělávání	58
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	59
3.2. Návrhová část pro oblast školství a předškolního vzdělávání	60
3.2.1. Struktura návrhové části	60
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	62
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	65
3.2.4. Indikátory	66
3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	68
3.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	68
3.3.2. Systém změn strategie	70
3.3.3. Akční plán	70
3.4. Závěr a postup zpracování	73
3.4.1. Shrnutí	73
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	73

3.5.	Přílohy.....	73
3.5.1.	Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	73
3.5.2.	Seznam použitých zkratk	74
3.5.3.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	75
4.	Téma 2.: Sociální služby	77
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	77
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	77
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	79
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	88
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	91
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	92
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	93
4.2.1.	Struktura návrhové části	93
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	95
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	97
4.2.4.	Indikátory	99
4.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla).....	102
4.3.1.	Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie.....	102
4.3.2.	Systém změn strategie	104
4.3.3.	Akční plán	104
4.4.	Závěr a postup zpracování	106
4.5.	Přílohy.....	107
4.5.1.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	107
5.	Téma 3.: Odpadové hospodářství.....	110
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	110
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	110
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	112
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	142
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	152
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	152
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	154
5.2.1.	Struktura návrhové části	154
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	156
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	158

5.2.4. Indikátory	160
5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla).....	162
5.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie.....	162
5.3.2. Systém změn strategie	164
5.3.3. Akční plán	164
5.4. Závěr a postup zpracování	166
5.4.1. Shrnutí.....	166
5.4.2. Popis postupu tvorby strategie	166
5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství	167
5.5.1. Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	169
<i>Zdroj: dle Přílohy č. 1 Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012</i>	<i>170</i>
5.5.2. Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	171
5.5.3. Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	174
5.5.4. Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	176
5.5.5. Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	178
5.5.6. Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	181
<i>Zdroj: dle Přílohy č. 6 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012</i>	<i>182</i>
5.5.7. Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	183
5.5.8. Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směšným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	185
<i>Zdroj: dle Přílohy č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směšným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012</i>	<i>186</i>
5.5.9. Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012 ...	187
<i>Zdroj: dle Přílohy č. 9 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012</i>	<i>187</i>
5.5.10. Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	188
6. Téma 4.: Cestovní ruch.....	190
6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	190
6.1.1. Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu.....	190
6.1.2. Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti:.....	200
6.1.3. Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu	213
6.1.4. SWOT analýza oblasti	221

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	225
6.1.6. Koncept problémových okruhů pro fokusní skupinu (cestovní ruch)	226
6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu.....	227
6.2.1. Struktura návrhové části	227
6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	229
6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	231
6.2.4. Indikátory	233
6.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla).....	235
6.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie.....	235
6.3.2. Systém změn strategie	237
6.3.3. Akční plán	238
6.4. Závěr a postup zpracování	240
6.4.1. Shrnutí	240
6.4.2. Popis postupu tvorby strategie	240
6.5. Přílohy.....	240
7. Závěr, kontakty.....	246
7. 1. Závěr	246
7. 2. Kontakty.....	246
8. Přílohy.....	247
8.1. Seznam Tabulek.....	247
8.2. Seznam Grafů	249
8.3. Seznam Obrázků.....	250
8.4. Seznam příloh.....	250
8.5. Prameny	250

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Ostrov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a cestovní ruch)
Řešené území	Správní obvod ORP Ostrov
	Počet obyvatel správního obvodu: 29356
	Počet obcí ve správním obvodu: 14 Rozloha správního obvodu: 319 Km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Boží Dar, Jáchymov, Ostrov
	Obce: Abertamy, Hájek, Horní Blatná, Hroznětín, Krásný Les, Merklín, Pernink, Potůčky, Stráž n. Ohří, Velichov, Vojkovice
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Město Ostrov
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera) – Mgr. Lukáš Hanzl
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Ostrov
Forma a datum projednání / schválení	Bude projednáno na shromáždění starostů dne 11. 6. 2014
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace
Související legislativa	Zákon o obcích, 106/1999 Sb., Zák. č. 185/2001 Sb. - o odpadech a o změně některých dalších zákonů, Zák. č. 561/2004 Sb. školský zákon, Zák. č. 114/1992 Sb. - o ochraně přírody a krajiny, vyhlášky a nařízení jednotlivých obcí v rámci ORP Ostrov, Zák. č. 500/2004 Sb., správní řád,
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost implementaci	za Shromáždění starostů SO ORP Ostrov
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Ostrov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Ostrov a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována projekčním týmem ORP Ostrov
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství

	2. sociální služby
	3. odpadové hospodářství
	4. volitelné téma: cestovní ruch

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: <i>Abertamy</i> Počet obyvatel: 1236 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název města: <i>Boží Dar</i> Počet obyvatel: 211 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Hájek</i> Počet obyvatel: 552 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Horní Blatná</i> Počet obyvatel: 491 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Hroznětín</i> Počet obyvatel: 1910 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název města: <i>Jáchymov</i> Počet obyvatel: 2902 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Krásný Les</i> Počet obyvatel: 305 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Merklín</i> Počet obyvatel: 1085 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název města: <i>Ostrov</i> Počet obyvatel: 17235 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Pernink</i> Počet obyvatel: 700 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Potůčky</i> Počet obyvatel: 474 Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>		Název obce: <i>Stráž nad Ohří</i> Počet obyvatel: 601 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Velichov</i> Počet obyvatel: 544 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		
	Název obce: <i>Vojkovice</i> Počet obyvatel: 653 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		

Zdroj: Webové stránky obcí, vlastní šetření

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Ostrov a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Město Ostrov je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Mgr. Lukáš Hanzl. Strategie byla zpracována projekčním týmem ORP Ostrov.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízením či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007-2013	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na
2	Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007-2013	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-na
...	Plán odpadového hospodářství ČR	http://mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
...	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2011-2015	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategicke-a-koncepcni-dokumenty-cerven-2009
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje	www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/seznam/UPDK/up_vuc_kk.aspx

2	Strategický plán, koncepce, plány kraje	http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/strategie.aspx
3	Plán odpadového hospodářství Karlovarského kraje	http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/seznam/Plan_odpady.aspx
4	Krajská koncepce odpadového hospodářství	http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/seznam/kkoh.aspx
5	Integrovaný systém nakládání s odpady v Karlovarském kraji	http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/seznam/Studie_proveditelnosti.aspx
6	Dlouhodobý záměr vzdělávání Karlovarského kraje	http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/seznam/dzv_kk.aspx
Mikroregiony, města a obce		
1	Strategický plán rozvoje mikroregionu Svazek obcí Bystřice	http://abertamy.wbs.cz/strategicky_plan_rozvoje_mikroregionu_svazek_obci_bystrice.pdf
2	Strategický plán Lokálního přátelství Jáchymov	http://zsjachymov.cz/files/sp_lokalniho_partnerstvi.pdf
3	Strategický plán rozvoje Sdružení Krušné hory – západ	http://www.skhz.cz/rozvoj/strategie-rozvoje/

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Správní obvod obce s rozšířenou působností Ostrov, okres Karlovy Vary, má rozlohu 318,3 km² a žije v něm 29 043 obyvatel. S hustotou osídlení 91 obyvatel na km² dosahuje průměru Karlovarského kraje. Ve správním obvodu Ostrov je zahrnuto 14 obcí a 46 katastrálních území. Výčet obcí je: Abertamy, Boží Dar, Hájek, Horní Blatná, Hroznětín, Jáchymov, Krásný Les, Merklín, Ostrov, Pernink, Potůčky, Stráž nad Ohří, Velichov a Vojkovice. Největší obcí dle rozlohy je Jáchymov, který má 50,9 km² a naopak nejmenší je obec Velichov s rozlohou 2,4 km². Nejvíce zalidněné je pak město Ostrov se 17 222 obyvateli a nejméně město Boží Dar.

Na území ostrovského obvodu se nachází jeden pověřený obecní úřad – Ostrov, který je pověřený výkonem některých pravomocí po ukončení činnosti Okresního úřadu v Karlových Varech. Území správního obvodu Ostrov je specifické svým rozložením převážně v horském a podhorském terénu. Zároveň je hraniční oblastí s Německem a nacházejí se zde hraniční silniční přechody Potůčky – Johann-Georgenstadt a Boží Dar – Oberwiesenthal. Dále pak železniční přechod Potůčky – Johann-Georgenstadt.

Správní obvod obce s rozšířenou působností Ostrov byl rozčleněn do tří celků lišících se charakterem terénu i strukturou zástavby. V rámci těchto celků byly obce v určitých ukazatelích vzájemně porovnávány. Jedná se o tyto oblasti:

PODHORSKÁ -Město Ostrov a jeho nížinné až podhorské okolí -správní území obcí Hájek, Hroznětín, Krásný Les.

HORSKÁ -Horské území se správním územím obcí Jáchymov, Boží Dar, Pernink, Abertamy, Horní Blatná, Merklín, Potůčky.

POOHŘÍ -Údolí řeky Ohře s jihovýchodními svahy Krušných hor -správní území obce Stráž nad Ohří, Velichov, Vojkovice.

Ráz krajiny je na většině území převážně hornatý a nejvyšším bodem je Klínovec (1.244 m n. m.), který se nalézá v Krušných horách. Charakter klimatu i půd zde nevytváří vhodné podmínky pro rozvoj zemědělství. Velmi dobrá je však kvalita ovzduší v celém ORP.

Obrázek 1.: Administrativní členění správního obvodu



Zdroj: Územně analytické podklady ORP Ostrov

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	14	14	14	14	14	14	14	14
Počet částí obcí	54	54	54	54	54	54	54	54
Počet katastrálních území	46	46	46	46	46	46	46	46
Počet obcí se statutem města	2	3	6	6	6	6	6	6
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	31 854	31 854	31 853	31 853	31 854	31 846	31 843	31 811
zemědělská půda	8 606	8 595	8 592	8 595	8 587	8 634	8 642	8 649
lesní pozemky	19 086	19 087	19 086	19 080	19 087	19 136	19 185	19 172
zastavěné plochy	318	310	308	305	302	302	301	300
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	92,1	92,0	93,8	94,0	92,2	92,1	91,2	90,8

Zdroj: Český statistický úřad

ORP Ostrov se nalézá na severu okresu Karlovy Vary. Severní hranici má společnou se státní hranicí ČR, na západě a na jihu sousedí s ORP Karlovy Vary a na východě s Ústeckým krajem. ORP Ostrov

zaujímá 9,6 % celkové rozlohy kraje, v počtu obyvatel má 9,6% z celkového počtu kraje. Hustota osídlení obce s rozšířenou působností Ostrov je 91,2 obyvatel na km², což je téměř stejná hustota osídlení Karlovarského kraje, která činí 91,5 obyvatel na km². Ve vztahu k hodnotě hustoty osídlení ČR, což je 133,3 obyvatel na km² je hustota osídlení kraje či ORP Ostrov podprůměrná.

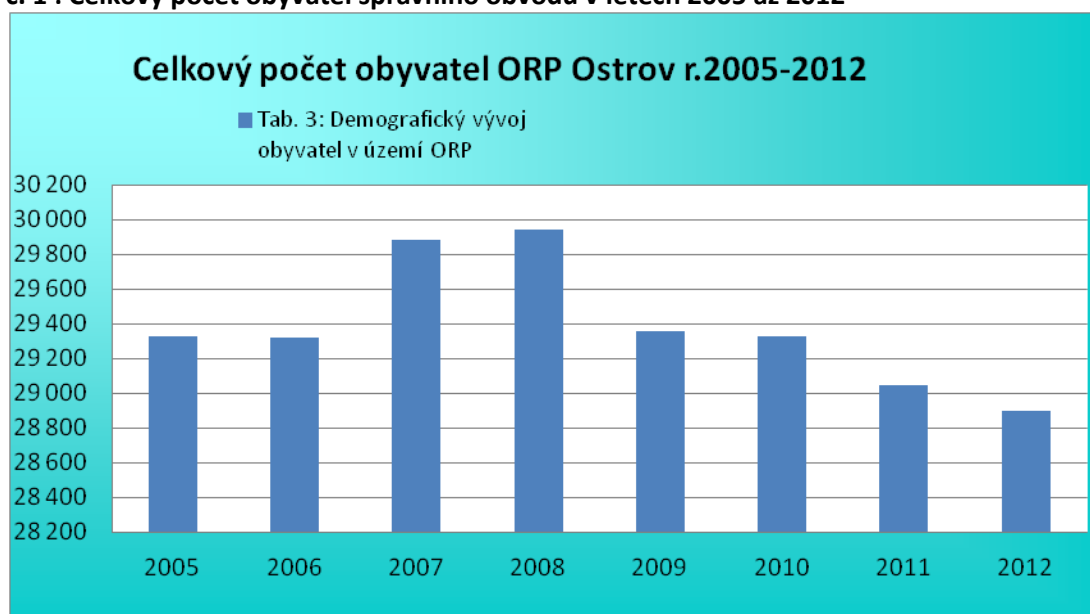
Tab. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		29 330	29 320	29 881	29 940	29 356	29 330	29 043	28 899	
v tom:	muži	14 346	14 362	14 736	14 878	14 515	14 518	14 474	14 416	
	ženy	14984	14958	15145	15062	14841	14812	14569	14483	
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14	4619	4487	4490	4462	4368	4423	4300	4326	
	15 - 64	20948	21013	21490	21517	20970	20834	20535	20205	
	65 +	3763	3820	3901	3961	4018	4073	4208	4368	
Průměrný věk (celkem)		38,44 52	38,57 39	38,78 01	39,28 19	39,5 39,5	40,32 40,32	40,64 40,64		
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		81,46 785	85,13 48339 6	86,88 19599 1	88,77 185	91,98 718	92,08 682	97,86 047	100,9 709	
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	2353	2312	2299	2300	2243	2261	2171	2201	
	15 - 64	10499	10548	10892	11029	10699	10637	10619	10429	
	65 +	1494	1502	1545	1549	1573	1620	1684	1786	
Průměrný věk		37,16 2	37,29 25	37,33 02	37,83 09	38,1 38,1	39,07 39,07	39,4 39,4		
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		63,49 341	64,96 53979 2	67,20 31318	67,34 783	70,12 929	71,64 971	77,56 794	81,14 493	
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	2266	2175	2191	2162	2125	2162	2129	2125	
	15 - 64	10449	10465	10598	10488	10271	10197	9916	9776	
	65 +	2269	2318	2356	2412	2445	2453	2524	2582	
Průměrný věk		39,67 72	39,82 08	40,21 23	40,70 1	40,9 40,9	41,56 41,56	41,88 41,88		
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		100,1 324	106,5 74712 6	107,5 30807 9	111,5 634	115,0 588	113,4 598	118,5 533	121,5 059	

Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)									
celková	-1,4	-0,3	19,1	2	-19,8	-0,9	-4,9	-5	-8,2
přirozená	0,7	1,8	2,8	3	0,1	2	0,5	-1,2	-1,7
stěhováním (mechanická)	-2,1	-2,1	16,3	-1	-19,9	-2,9	-5,4	-3,8	-3,8

Zdroj: Český statistický úřad

Graf č. 1 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012



Zdroj: vlastní řešení

Věková struktura v HORSKÉ oblasti je stejnorodá. Počet obyvatel stáří 0-14 let se pohybuje ve všech obcích mezi 15 až 25%, obyvatel stáří 15-64 let je 65 až 75%. Seniorů ve věku od 65 let je zbývajících cca 10%. Z důvodů uvedených v prvním odstavci doporučujeme věnovat se zejména sledování přírůstku věkové skupiny nejmladší, ovšem je nutné vzít v potaz přírůstek u sociálně nepřizpůsobivých spoluobčanů nebo dlouhodobě nezaměstnaných.

Věková struktura v PODHORSKÁ je stejnorodá. Počet obyvatel stáří 0-14 let se pohybuje ve všech obcích mezi 15 až 19%.

Věková struktura v POOHŘÍ je také stejnorodá. Počet obyvatel stáří 0-14 let se pohybuje ve všech obcích mezi 15 až 20%, obyvatel stáří 15-64 let je 68 až 72%. Seniorů ve věku od 65 let je zbývajících 10 až 12%. Z důvodů uvedených v prvním odstavci doporučujeme věnovat se zejména sledování přírůstku věkové skupiny nejmladší, ovšem je nutné vzít v potaz přírůstek u sociálně nepřizpůsobivých spoluobčanů nebo dlouhodobě nezaměstnaných.

Ztížený život v horách a nároky současného člověka na pohodlí a na určitou životní úroveň jsou slabou stránkou víceméně společnou všem oblastem. Slabost se nejvíce projevuje v zimě a vyžaduje nemalé finanční prostředky na údržbu komunikací, na zajištění dodávek tepla, vody apod. Tento faktor spolu s nedostatkem pracovních příležitostí může být jednou z příčin potenciálního vylidňování, a představuje tak určité riziko, které se v posledních letech začíná více projevovat (tato slabost se projevuje nejen na české straně Krušných hor, ale i v Německu).

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	11	78,6	Počet mateřských škol a jejich kapacita je dostačující, zařízení je dostupné i v odlehlejších oblastech v území
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	4	28,6	Malé základní školy pouze s 1. stupněm jsou zejména v „horské“ oblasti a v současnosti se potýkají s problémem nedostatku žáků (jedinou výjimkou je obec Potůčky, kde tento problém není)
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	4	28,6	Největší počet škol je na území města Ostrov – 4, kapacitně jsou zcela dostačující a v řadě případů je navštěvují i žáci z jiných oblastí ORP, další školy jsou v Hroznětíně, Jáchymově a Perninku, jejich kapacity jsou také naprosto dostačující a ve většině případů spíše nevyužité
Počet středních škol:	2	7,1	Gymnázium Ostrov a Střední průmyslová škola Ostrov – viz řádky níže
-obory gymnázií	1	7,1	Gymnázium je pouze jedno na území ORP a je spádové pro celou oblast a vzhledem ke snižujícímu se počtu dětí je jeho kapacita dostačující
-obory středních odborných škol a praktických škol	1	7,1	Jedinou střední odbornou školou je Střední průmyslová škola – Centrum technického vzdělávání, která nabízí jak maturitní, tak i učební obory ve strojních oborech, jiné obory v ORP zastoupeny nejsou, ale jsou dobře dostupné v okolních ORP
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1	7,1	V minulosti byla zrušena dvě učiliště – Lesnická škola v Abertamech a Odborného učiliště v Ostrově, které bylo sloučeno se Střední průmyslovou školou v Ostrově, další obory vzdělávání jsou dobře dostupné v okolních ORP
Počet základních uměleckých škol	1	7,1	ZUŠ je v ORP Ostrov pouze jedna, avšak spolupracuje se školskými zařízeními v okolních obcích a tím se snižuje problém s chybějícím zařízením tohoto typu
Počet konzervatoří	0	0	Na území ORP Ostrov nejsou zařízení tohoto typu a jejich absence není výrazným problémem
Počet jazykových škol	0	0	Na území ORP Ostrov nejsou zařízení tohoto typu a jejich absence není výrazným problémem
Počet vyšších odborných škol	0	0	Na území ORP Ostrov nejsou zařízení tohoto typu a jejich absence není výrazným problémem
Počet vysokých škol	0	0	Na území ORP Ostrov nejsou zařízení tohoto typu a jejich absence není výrazným problémem

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní šetření

Úroveň vzdělanosti obyvatel je jedním z klíčových faktorů konkurenceschopnosti v globalizující se ekonomice. To se týká nejen jednotlivců či států, ale také mikroregionů. Pro rozvoj mikroregionů má význam rozšíření škály nabízených oborů nejen vysokého školství na nižších bakalář-

ských stupních, ale především rekvalifikačních kurzů, popř. doplnění a zvýšení vzdělání u dospělých. Pozitivní roli do budoucna by měly sehrát vyšší odborné školy, jakožto zcela nový segment, o který byl český školský systém doplněn v polovině 90. let. Na tomto místě je třeba připomenout, že jsou to právě krajské samosprávy, které získaly jako jednu ze svých stěžejních kompetencí možnost usměrňovat na svém území síť středního školství (zejména z pohledu sladění struktury nabízených studijních oborů a budoucích potřeb trhu práce v regionu), což se bohužel v Abertamech projevuje jako slabá stránka, neboť v této obci došlo ke zrušení středního odborného lesnického učiliště, které poskytovalo kromě vzdělání mladým i certifikáty dospělým (pro používání motorových pil apod.), dále poskytovalo pracovní příležitosti lidem s vyšším vzděláním a obecně bylo velmi přínosným subjektem v této obci. Absenci učiliště pociťují i občané sousedního Perninku.

Jiný aktuální problém představuje otázka racionalizace sítě základního školství ve světle současného (ale zřejmě i budoucího) nepříznivého populačního vývoje. Zatímco slučování škol ve velkých městech (především jejich centrálních částech) není povětšinou doprovázeno závažnějšími komplikacemi (díky husté dopravní síti je možno dojíždět i do vzdálenějších škol), rušení školských zařízení v malých venkovských obcích je problémem mnohem závažnějším a citlivějším. Odhlédneme-li od odlišné úrovně dopravní obslužnosti venkovských mikroregionů, je zřejmé, že existence základní školy (byť třeba jen malotřídní) symbolizuje vitalitu obce. Její ztráta může předznamenat pokles migrační atraktivity s nepříznivými důsledky pro budoucí demografický vývoj obce.

Tab. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	14	92,9	Veřejná knihovna je v každé obci v ORP Ostrov
Stálá kina	5	21,4	Některá kina jsou i v menších obcích v odlehlejších oblastech, proto jsou dobře dostupná na celém území
Divadlo	0	0	Na území ORP Ostrov není zařízení tohoto typu, ale jeho absence není výrazným problémem, obyvatelé mohou navštěvovat jiná zařízení podobného typu, popřípadě obce pořádají akce, které tato zařízení suplují
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	3	21,4	
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	6	21,4	
Kulturní zařízení ostatní	6	42,9	Veškeré obce se velice dobře starají o své občany po kulturní stránce, ať už samostatně či přes nějakou formu spolupráce a v místech kde nejsou kulturní zařízení přímo díky tomuto přístupu obcí není jejich absence velkým problémem
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1	7,1	SVČ je na území pouze jedno, ale dlouhodobě probíhá spolupráce se školskými za-

			řízeními v okolních obcích a snižuje tak negativní dopady absence těchto zařízení v odlehlějších oblastech
Koupaliště a bazény	10	50	Počet těchto zařízení je vzhledem k dostupnosti a počtu zařízení v okolních ORP naprosto dostačující, nesmíme opomíjet také dobrou přístupnost a kvalitu vody v přírodních koupalištích
-z toho kryté	5	21,4	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	29	92,9	Každá obec na území ORP disponuje buď krytou halou, tělocvičnou, stadionem či alespoň veřejně přístupným hřištěm, které mohou být využity pro různé společenské, kulturní či sportovní akce a přispět tak k oživení života v obci
Tělocvičny (vč. školních)	16	71,4	
Stadiony otevřené	3	7,1	
Stadiony kryté	1	7,1	
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	7,1	Na území ORP Ostrov je pouze jeden zimní stadion, absence zařízení tohoto typu v ostatních oblastech ORP není výrazným problémem
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	46	57,1	Počet těchto zařízení je naprosto dostačující a jsou dostupná v každé obci

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní šetření

Důležitou roli hrají občanská sdružení, kluby seniorů, sportovní oddíly apod. kromě toho je významná také aktivita celé obce - např. silnou stránkou obce Horní Blatná či Hájek je účast obce v soutěži Vesnice roku. Dalším přínosem Horní Blatné je aktivita obce v čerpání dotací na projekty z oblasti lidských zdrojů - oprava kulturních památek – areál hřbitova, víceúčelové hřiště u ZŠ aj.

Udržování tradic je chválehodnou kulturní aktivitou - loučení zimy v Merklíně a vítání jara v podobě házení „Morény“ do řeky, pálení čarodějnic včetně stavby májky, oslavy dětského dne - „pohádkový les“ a na závěr roku vánoční zpívání koled pod stromem, kterého se zúčastní téměř celá obec.

Silnou stránkou obce Ostrov je přístup obce ke společenskému a kulturnímu životu, k zajišťování vzdělání, rekvalifikace, k motivaci obyvatel k podílení se na vzhledu města, k motivaci mladých lidí zůstat a rozvíjet aktivity v rodném městě, obci atd.

Pernink je obec, která má dobré předpoklady stát se vzdělávacím a kulturním centrem v HORSKÉ oblasti. K tomu je nutné využít všechny příležitosti, které jsou k dispozici, a kombinovat provoz stávajících zařízení (kina, knihovny, infocentra, školicího střediska Západočeské univerzity) s dokončenou stavbou Střediska komunitního a kulturního života v Perninku - Komunitní centrum Krušnohorka. Samozřejmě je nezbytné spolupracovat se sousedními obcemi.

Při celkovém pohledu na srovnávané obce se jeví Jáchymov jako nejslabší, posuzujeme-li využití jeho potenciálu. Achillovou patou samotného Jáchymova je romská populace (radnici poněkud opomíjená) a devastace památkově chráněných objektů, to vše v kontrastu s lázeňským komplexem a nádherným, téměř alpským charakterem zastavěného prostoru.

V některých obcích chybí - např. ve Stráži nad Ohří společenský sál, kde by mohlo docházet ke kulturním akcím. Naproti tomu je společenský sál k dispozici pro místní kulturní a společenské akce a události ve Velichově. Celková vybavenost obce Stráž nad Ohří je omezena na obecní úřad, poštu, mateřskou školu, železniční a autobusovou zastávku. Celková vybavenost Velichova není žádná a Vojkovice jsou omezeny na obecní úřad, poštu, železniční a autobusovou stanici. Minimální vybavenost

obcí je způsobena i jejich blízkostí k centřům regionu, která slouží pro vzdělání, pracovní příležitosti, ale i kulturu a zábavu.

Tab. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0	Zdravotní péče je v celém ORP na dobré úrovni, praktičtí, dětští lékaři, gynekologické ordinace či zubní lékaři mají své ordinace v některých dnech otevřené i v obcích v odlehlejších částech ORP, popřípadě jsou dostupné v okolí. V Ostrově je nemocnice a poliklinika, popřípadě mohou obyvatelé dojíždět do těchto zařízení např. v K. Varech.
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	1	7,1	
Ambulantní zařízení	1	7,1	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	18	71,4	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	5	14,28	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	13	42,9	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	4	14,28	
Zařízení lékárenské péče	10	21,4	
Nemocnice	1	7,1	
Odborné léčebné ústavy	0	0	Tato zařízení v ORP chybí, jsou dostupná v okolních městech, jejich nedostatečné kapacity jsou dlouhodobým problémem
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0	
Ostatní lůžková zařízení	1	7,1	viz. Poznámka pod tabulkou

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní šetření

Pro oblast zdravotnictví je vhodné uvést následující charakteristiku: Až na výjimky (např. obce při silnici I/13) je pro všechny oblasti typické zdravé životní prostředí. Proti tomu stojí ztížené životní

podmínky dané geomorfologií (horské oblasti), s nimiž se moderní pohodlný nebo starší člověk s omezenou pohyblivostí nechce potýkat (výsledkem je migrace). Z tohoto důvodu mnohé obce provozují - Ostrov, Merklín, nebo plánují zřídit dům s pečovatelskou službou - Abertamy.

Přístup obce Ostrov ke stabilizaci své populace a ke zlepšování sociálního profilu přistěhovalecům zejména mladých, kvalifikovaných a aktivních obyvatel je zřejmý. V této souvislosti město cílevědomě rozšiřuje nabídku veřejných i soukromých služeb tak, aby se stalo i v regionální konkurenci atraktivním místem pro trvalý pobyt: „dobrou adresou“ s vysokým standardem možností využití volného času všech věkových skupin. Doposud však žádné z těchto řešení nepřinesla kýžený výsledek a obyvatel nepřestalo ubývat.

Nejpalčivější je absence některých zařízení poskytující sociální služby, jako jsou domy pro seniory, domy s pečovatelskou službou, stacionáře, LDN či agentury a zařízení poskytující služby seniorům a zdravotně postiženým. Agentury, které působí v kraji či v Ostrově, jsou pro obyvatele v odlehlejších částech území (horské oblasti) jen těžko dostupné. Domovy s pečovatelskou službou a domovy pro seniory se dlouhodobě potýkají s plnou kapacitou a s pořadníky zaplněnými již na několik let dopředu.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Hospodářské podmínky odpovídají geomorfologii. Např. v HORSKÉ oblasti se nedaří průmyslu vázanému na automobilovou dopravu (viz kovovýroba v Perninku). Celkově lze využití území charakterizovat jako "zapomenuté Krušnohoří" - zájmové území se totiž potýká s odlivem obyvatel z důvodu nedostatku pracovních příležitostí, popř. možností rekvalifikace. Převažuje tak (zejména v HORSKÉ oblasti) využití území k rekreaci než k trvalému bydlení. S obdobným problémem se však potýkají také obyvatelé německé strany Krušných hor.

Tab. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

Ekonomicky aktivní celkem		Celkem	muži	ženy	
			13660	7411	6249
v tom:	zaměstnaní		11941	6441	5500
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	9129	4599	4530
		zaměstnavatelé	370	267	103
		pracující na vlastní účet	1647	1179	468
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	603	290	313
		ženy na mateřské dovolené	264	x	264
	nezaměstnaní		1719	970	749
Ekonomicky neaktivní celkem		12995	5964	7031	
z toho	nepracující důchodci		5559	2112	3447
	žáci, studenti, učni		3605	1820	1785
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		2497	1546	951	

Zdroj: Český statistický úřad

Tab. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			6 790
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		5 025
	v tom	v rámci obce	1 550
		do jiné obce okresu	2 836
		do jiného okresu kraje	136
		do jiného kraje	360
		do zahraničí	143
	vyjíždějící do škol		1 765
	v tom	v rámci obce	597
		mimo obec	1 168

Zdroj: MÚ Ostrov

Tab. 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				12 244
v tom:	tvořené 1 rodinou			7 008
	v tom	úplné	bez závislých dětí	3 136
			se závislými dětmi	2 066
		neúplné	bez závislých dětí	783
			se závislými dětmi	1 023
	tvořené 2 a více rodinami			146
	domácnosti jednotlivců			4 336
	vícečlenné nerodinné domácnosti			754

Zdroj: MÚ Ostrov

Tab. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	1672	1839	1807	1619	1389	1537	2053	2094	1789
z toho (%): občané se zdravotním postižením	9,2	10,1	10,8	10,2	12,1	12,7	9,8	7,1	8,3
z toho (%): absolventi	6,4	6	4,8	4,3	5,3	3,9	4,3	4,6	4,8
z toho (%):									

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	41	41,1	47,6	47,7	45,9	35,4	30,8	39,9	44,8
Volná pracovní místa	96	114	120	229	211	174	76	74	97
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	17,4	16,1	15,1	7,1	6,6	8,8	27	28,3	18,4
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	10,99	12,09	11,26	10,23	8,73	9,62	13,15	13,49	11,43

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní šetření

Shrnutí výsledků tabulek č. 9 – 12

Mobilita na trhu práce, a to jak prostorová, tak profesní, je v regionu velice nízká. Z kvalifikačního hlediska jsou v evidenci Úřadu práce v Karlovarském kraji nejpočetněji zastoupeny osoby se základním vzděláním a osoby se středním odborným vzděláním s výučním listem. Mezi volnými místy převažují místa určená pro vyučené uchazeče, především jde o kvalifikované řemeslníky, dále pak o kuchaře a číšníky – servírky. Minimální zájem je o uchazeče bez vzdělání a uchazeče se všeobecným vzděláním. Dlouhodobě přetrvávají problémy s umísťováním občanů se změněnou pracovní schopností, absolventů škol a mladistvých, kteří nemají žádnou odbornou praxi.

Historicky docházelo k úbytku pracovních míst v ORP již od začátku 90. let o 100 – 120. V této době již třetina práce schopného obyvatelstva byla závislá na dojížděcí do zaměstnání mimo. Nejprve zanikla Subterra Ostrov, krátce na to Masokombinát Hroznětín a Tesla Ostrov poté omezila výrobu ZMA Ostrov, v roce 1998 ukončila činnost společnost Wasteko , ekolog. stroj. s.p. Ostrov.

Dále po roce 2000 skončilo svou práci v rušené Jitoně Ostrov posledních 60 zaměstnanců. Jen Škoda Ostrov během pouhých 14 let snížila stavy svých zaměstnanců z původních 1700 na 300 v dubnu 2004, kdy zde skončila výroba. Po krátkém období nejistoty, k 30. 6. 2004, zavřela své brány definitivně. Další cenná pracovní místa byla v roce 2004 ztracena přestěhováním bývalé Cherry Ostrov dnešní ZF Electronics Klášterec s.r.o., a to v rozsahu až 500 potencionálních pracovních pozic, které takto přešly do Klášterce nad Ohří. Následovalo období mírné stagnace, kdy dříve zaniklá místa alespoň zčásti nahradily malé a střední firmy. Většinou šlo však pouze o několik málo desítek pracovních míst a tak vliv těchto firem na pracovní trh zůstal marginální. Počet pracujících závislých na dojíždění za prací vzrostl. Na konci 90. let předpokládaný úbytek práce schopného obyvatelstva o 500 osob, v důsledku stárnutí populace a odchodu do důchodu zatím nenastal. Důvodem bylo prodloužení termínu odchodu do důchodu, dále stále se zvyšující trend práce starobních důchodců. Opačně se projevil tendence u mladších ročníků v důsledku delšího studia a nižší porodnosti. Ty však zase kompenzovalo přistěhovalectví lidí do 35 let v 90. letech. Přesto však mnoho obyvatel bylo nuceno stále více za prací vyjíždět do okolních obcí. Krach karlovarských porcelánek a odchod divize společnosti Amphenol Ostrov, který ochudil město Ostrov nejméně o dalších 130 pracovních míst, zasadil pracovnímu trhu definitivní úder. Později bylo propuštěno dalších 40 zaměstnanců z Elektroporcelánu Merklín a rovněž byly snižovány stavy zaměstnanců v Léčebných lázních Jáchymov.

Záporné saldo pracovních pozic v místě tak dosáhlo cca 1300 - 1500 pracovních míst. V roce 2012 byla nezaměstnanost v ORP přibližně na úrovni 11,4 procenta. Přičemž je zřejmé, že toto číslo tvoří obyvatelé spádových obcí Ostrova a ti kteří dříve za prací vyjížděli a o tuto práci přišli. Na nezaměstnanosti ORP se tak podílí minimálně stejnou nebo i větší měrou, jako zánik pracovních pozic v samotném Ostrově, hlavně celkový hospodářský úpadek v jeho širším okolí. Jistou nadějí pro Ostrovské nezaměstnané byl příchod firmy Behr a dále i firmy Mahle na Městskou průmyslovou zónu. Ten se však nakonec nerealizoval. V budoucnu by mohlo dojít k mírnému zlepšení této situace, jelikož na průmys-

lové zóně v Ostrově vybuduje nový závod firma Witte Nejdeck spol. s r.o., která je významným zaměstnavatelem v Karlovarském kraji.

Zdá se tedy, že s ohledem na historické danosti, probíhající hospodářskou krizi a špatný hospodářský vývoj Karlovarského kraje bude nezaměstnanost v Ostrově spíše chronickou záležitostí.

Graf 2: Evidence uchazečů o zaměstnání 2005 - 2011



Zdroj: MÚ Ostrov, Úřad práce

Tab. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	7676	7809	8000	8058	8260	8972	8626	8647	8683	8587
fyzické osoby celkem	5811	5849	5925	6019	6025	6138	6090	6171	6240	6176
z toho zemědělní podnikatelé	264	261	267	264	263	260	28	28	29	29
vyjádření v %	4,5431 07899	4,4623 01	4,5063 29	4,3861 11	4,3651 45	4,2359 07	0,4597 7	0,4537 35	0,4647 44	0,46956
právnícké osoby celkem	1865	1960	2075	2039	2235	2834	2536	2476	2443	2411
z toho obchodní společnosti	304	332	350	376	414	476	510	521	547	546
vyjádření v %	16,300 2681	16,938 78	16,867 47	18,440 41	18,523 49	16,796 05	20,110 41	21,042	22,390 5	22,6462
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybníkářství	4,9	4,9	5,1	5	5,2	5,5	3,8	4	4,1	4
průmysl celkem	10,1	10	10,1	10	9,7	9,6	10,5	10,5	10,2	10

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
stavebnictví	9,5	9,9	9,8	10	10	9,9	11	11,2	11,2	11,2
velkoobchod, maloobchod; opravy a údrž- ba motoro- vých vozidel								34,7	32,9	31,7

Zdroj: MÚ Ostrov, Úřad práce

Celé území je do jisté míry specifické nízkým procentem velkých firem - právnických osob. Zvláště v PODHORSKÉ oblasti podniká mnoho fyzických osob bez zaměstnanců, popř. se subdodavateli. Nárůst počtu zaměstnaných je úměrný snížení počtu obyvatel. Podmínky se oproti minulým létům příliš nezměnily. Se vznikem průmyslové zóny se město Ostrov snaží přilákat do oblasti nové investory a potencionální zaměstnavatele – v současnosti je v přípravě výstavba nové výrobní haly společnosti Witte Nejdek spol. s r.o., která se řadí mezi významné zaměstnavatele v Karlovarském kraji a která zde nabídne pracovní příležitosti pro mnoho lidí.

D. Doprava

Koncepce rozvoje silniční sítě Karlovarského kraje je založena na nové trase čtyřproudové rychlostní silnice **R6** (Praha – Karlovy Vary – Cheb - SRN). Na tento systém navazuje síť silnic I. třídy, u nichž je nezbytné sledovat především zkvalitnění jejich vedení tak, aby odpovídalo návrhovým parametrům a výhledovým potřebám. Z toho a dále s ohledem na jejich dopravní význam vyplývají navrhovaná přeložení jejich současných tras mimo zastavěné území jednotlivých sídel. Základní silniční síť pak dále doplňují silnice II. tříd, u kterých je především sledováno odstranění jednotlivých dopravních závad, úpravy šířkového uspořádání stávajícího vedení a případné přeložky související se změnami vedení silnic vyšších tříd.

Horská oblast

Silnice I. třídy I/25 Jáchymov – Boží Dar – státní hranice SRN/Oberwiesenthal. Propojení obcí zajišťují spíše silnice II. a III. Třídy. Další spojení – vlakové. Trať č. 141 K. Vary/Merklín (přes Hroznětín). Trať č. 142 K. Vary/Potůčky. Silnic třetí třídy, kterou spravuje SÚS KK, je odpovídající třídě a podmínkám. Vývoj cestní sítě v HORSKÉ oblasti se může vydat pouze směrem zkvalitnění současného stavu. Rozšíření cestní sítě v dané oblasti by vzhledem k výši nákladů, kolizi s přírodou a poměru vložených finančních prostředků k užítku nebylo vhodné.

Podhorská oblast

Dvě silnice I. třídy, již zmiňovaná I/25 a silnice I/13 spojující K. Vary/Chomutov. Propojení obcí zajišťují silnice III. třídy, II. třídy je jen jedna. Vlakové spojení trať č. 140 Cheb/Chomutov (přes Ostrov/Vojkovice/Straž n. Ohří). Stav těchto silnic je mírně horší než je dnešní standard, avšak dochází k jejich postupné rekonstrukci. V rámci cestní sítě v PODHORSKÉ oblasti není nutné budovat nové silnice, vývoj by se měl zaměřit na zachování, případně zkvalitnění současného stavu. Jak již bylo uvedeno výše, budování nových silnic stojí velmi mnoho veřejných financí. Vynaložení těchto veřejných financí za účelem výstavby nových silnic by prospěl velmi malému okruhu obyvatel, možná jen turistům.

Poohří

Hlavní tah již zmíněné silnice I/13, silnice II. třídy zde nejsou, obce spojují silnice III. třídy. Vlakové spojení zajišťuje již zmiňovaná trať č. 140 Cheb/Chomutov.

Vodní doprava - Jediná větší řeka je řeka Ohře, která není pro vodní dopravu splavná. Je využívána jen k rekreačním účelům. Rozvoj vodácké turistiky je podmíněn rozšířením zázemí pro vodáky.

Ostatní doprava - Ve všech oblastech se nacházejí, popř. realizují **lyžařské vleky**, jejichž provoz odpovídá standardům. Některé jsou v provozu i v letních měsících. Protože však vleky provozují různí majitelé, dosud nedošlo k výraznějšímu posunu ve vyjednání jednotných jízdenek a možnosti přejíždění. Ski areály jsou v území tyto: Klínovec - sever a jih, Boží Dar - Neklid, Boží Dar – NOVAKO a v roce 2013 byla dokončena výstavba ski areálu Plešivec.

Cykloturistické trasy jsou významnou součástí místní krajiny. Nadregionální jsou cyklostezka Ohře, trasa č. 36 - Krušnohorská magistrála Boží Dar - H. Blatná – Pernink ... (směr Tachov).

Pěší turistické trasy a zimní lyžařské **běžecské** trasy jsou zejména v okolí rekreačních nebo lázeňských středisek (pěší a běžecské okruhy) nebo připojují vzdálenější sídla. Rozvoj turistických tras pro pěší, cyklisty i pro běžkaře je i nadále podporován.

Obrázek 2: Silniční síť na území ORP Ostrov



Zdroj: Územně analytické podklady ORP Ostrov

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Těžba se projevuje výrazně, ať už se jedná o ukončenou těžbu rud (Jáchymov), nebo probíhající těžbu čediče (Stráž nad Ohří), popř. kaolinu (Hroznětín). Hornická činnost probíhala (probíhá) hlubinně i povrchově. Následky těžby jsou rozsáhlá poddolovaná území (Ostrov), sejpy (Ryžovna), štoly (Vlčí jáma u Horní Blatné), regulace povrchových toků (Blatenský příkop), odvaly apod.

Hlavním zdrojem obživy v HORSKÉ oblasti je naplňování potřeb turistů. Nedaří se tu až na výjimky průmyslu, daří se však zemědělské výrobě, a to ekologicky zaměřenému pastevectví (Horský statek s.r.o. Abertamy) a lesnímu hospodaření (jehož výnosy jsou však ovlivňovány větrnými polomy, vysokým podílem státních lesů a také lesů ne hospodářských - zvláštního určení).

Příkladem pro HORSKOU oblast je jako obvykle obec **Abertamy**: Výroba průmyslová: Provozovna Blex, a.s. umístěna na ploše bývalého hlubinného uranového dolu Jeroným od r. 1972. Zabývá se chemickým pokovováním - cínováním - největší cínová vana v republice, pocínování zejména kuchyňského nádobí, v areálu vlastní ČOV, vlastní kotelna na tuhá paliva. Další výroba - Rukavičkářské závody - byly zrušeny, areál uzavřen (olejová kotelna, vlastní ČOV). Výroba drobná je zastoupena výrobou dřevité vlny St. Urban s.r.o. (uzavřeno); karosárnou, lakovnou, truhlárnou; soukromými drobnými rukavičkářskými dílnami umístěnými v RD. Výroba zemědělská se nachází při jihozápadní hranici obce v k. ú. Pernink, kde je umístěn areál bývalého statku Nejdek - dnes soukromá farma HORSKÝ STATEK

ABERTAMY, s.r.o., která představuje celoroční pastvu dobytka na rozsáhlých loukách k.ú. Pernink a jižního cípu k.ú. Abertamy až ke hřbitovu a prudkému svahu Bystřice. Hlavním zdrojem obživy je turistický ruch a související služby. Hodně ekonomicky aktivních obyvatel dojíždí za prací do Jáchymova, Ostrova, Karlových Varů, Nejdku.

Merklín je v HORSKÉ oblasti spíše výjimkou (i vzhledem ke své pozici v sousedství s PODHORSKOU oblastí), proto uvádíme podrobněji jeho charakteristiku: Výroba průmyslová: Elektroporcelán a.s., Papírny, s.r.o., GÚSHU těsnící technika s.r.o. (tyto podniky zaměstnávají 50% místního obyvatelstva). Výroba zemědělská je soustředěna především do okolí obce **Oldříš**, kde se nachází i rodinná farma provozovatele Karla Kurše "KARILLO", Oldříš 28, která je zaměřena na agroturistiku a ekologické zemědělství. V obci Pstruží provozuje ekologické zemědělství Sloup Stanislav - farma Pstruží, Pstruží 23, Ostrov. Téměř polovina ekonomicky aktivního obyvatelstva pracuje v průmyslu a stavebnictví

Další výjimkou je **Jáchymov** - lázeňské město. V obci se nachází následující průmyslové výroby - elektro - (export do Německa - velmi úspěšný) VJB PARTNER, s.r.o. - poskytují dobré platy, ale také za těžkou práci, dále pila. Další zaměstnavatelé v obci - technické služby, škola, školka, zdr. středisko, hospody (asi 20). Výroba zemědělská je reprezentována několika stabilizovanými subjekty, včetně ekologických farem (některé nabízejí projížďku na koních). Hlavním zdrojem obživy je turistický ruch a související služby. Hodně ekonomicky aktivních obyvatel dojíždí za prací do Karlových Varů, Ostrova a Horního Žďáru.

Výrobu v **Horní Blatné** zastupuje např. provozovna firmy Blex, a.s. - jediný výrobce forem na pečení s povrchem Teflon® v Čechách i na Slovensku. (druhá provozovna této firmy je umístěna v k.ú. Abertamy), a Lesní společnost Horní Blatná, a.s. zabývající se především lesním hospodařením. Hlavním zdrojem obživy je turistický ruch a související služby. Hodně ekonomicky aktivních obyvatel dojíždí za prací do Nejdku, Perninku, Potůčků a několik do Ostrova.

Stávající průmyslová výroba v **Perninku** je převážně drobná: Truhlárna Josef Kašpar, Quilt, spol. s r.o. – Výroba prošívaných příkrývek a polštářů, Dáňa a Löffler v.o.s. – nakládání s odpady (zpracování nekovového starého materiálu a zbytkového materiálu), nákladní doprava, poskytování technických služeb. V zemědělském sektoru nezaznamenáváme větší podnikatelské subjekty nebo ekofarmy, které by byly dobrým východiskem pro rozvoj související agroturistiky a souvisejících služeb (hippoterapie, lázeňské pobyty, ubytování pro pěší a cyklisty). Souvisí to s vysokou konkurencí Horského statku s.r.o., jenž provozuje svou činnost v sousedním území Abertamy a Hřebečná a je nejsilnějším subjektem v širším okolí. Hlavním zdrojem obživy je turistický ruch a související služby. Hodně ekonomicky aktivních obyvatel dojíždí za prací do Jáchymova, Ostrova, Karlových Varů, Nejdku.

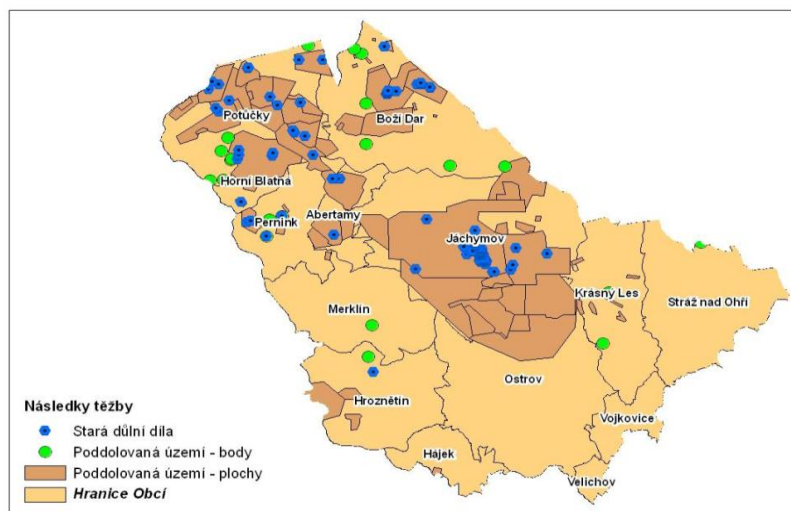
V PODHORSKÉ oblasti zůstává jedním z hlavních oborů zemědělská výroba - zejména v Hroznětíně, dále těžba kaolinu. Turistický ruch však nelze opomíjet ani v této oblasti. Typickým zástupcem je Ostrov:

Ostrov se stal po 2. světové válce společně s Jáchymovem centrem zpracování uranové rudy. Těžba uranu byla zastavena v 60. letech 20. století. Kromě uranu se Ostrov proslavil díky továrně na trolejbusy firmy Škoda Ostrov; pochází odsud velká část trolejbusů, jezdících v mnohých českých, slovenských i jiných městech. Ostrovskou továrnu a Jáchymov dokonce spojovala zkušební trolejbusová trať (zrušena v roce 2004). Dnes ve městě funguje průmysl strojírenský, textilní a dřevozpracující. Místnímu strojírenství zasadilo hlubokou ránu ukončení výroby trolejbusů v červenci 2004 a jeho další podoba je jen zlomkem někdejší činnosti. Až do roku 2004 se v místním závodě vyráběly trolejbusy. Odvětvová struktura podnikatelů v Ostrově představuje hlavně drobnou výrobu a služby. Je zřejmé, že kovovýroba, zámečnictví, autoopravny, elektromontáže a podobně mají v této oblasti svou historii spojenou s výrobou trolejbusů ve Škodovce. Dále je zřejmé, že se postupně rozvíjejí služby typu poradenství v oblasti získávání dotací a v oblasti cestovního ruchu. Ze služeb je významná projektová činnost související se stavebním boomem v posledním desetiletí, s čím souvisí i firmy provádějící stavební práce různého druhu. Zajímavý je také vysoký podíl fyzických osob, s nímž je spojen i vysoký počet podnikatelů bez zaměstnanců. Také relativně nízký podíl podnikatelských subjektů zabývajících

se zemědělskou činností v porovnání s geografickými a půdními dispozicemi tohoto území upozorňuje na "nevýdělečnost" zemědělství.

Obdobně jako v oblasti PODHORSKÉ pánevní části je tomu i v POOHŘÍ - pracovní příležitosti poskytuje těžba čediče, ekologické zemědělství a sadovnictví, převažuje dojíždění za prací. Příkladem této oblasti je Stráž nad Ohří, jejíž podrobnější popis následuje: **Stráž nad Ohří** představuje dnes obsluhne obytné centrum svého správního území. V současné době je v obci minimum výrobních ploch. Zemědělské provozy v obci již nefungují, některé jsou využívány jako sklad, většina z nich je však opuštěna nebo navíc i devastována. V území je minimum podnikatelských aktivit. Dříve intenzivní zemědělská výroba na území obce se rozpadla. Jedinými výrobními areály na území obce jsou stáčírna minerálních vod Korunní (nejvýraznější průmyslový objekt, který je stabilizován a neplánuje se další rozvoj) a kamenolom (zdroj hluku, prachu). Rozvoj ekonomické základny je limitován geomorfologií terénu obce, kdy na území obce v podstatě není vhodný rovinný pozemek pro situování výrobních ploch, který by navíc byl dobře dopravně přístupný a nebyl by zasažen 100-letou záplavou Ohře. Drobné podniky jsou zastoupeny především službami, autodopravou, areálem agroturistiky (oblast Ráj), lesnickou výrobou (manipulační plocha ve Stráži nad Ohří u nádraží).

Obrázek 3: Následky těžby na území ORP Ostrov



Zdroj: Územně analytické podklady ORP Ostrov

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Oblast HORSKÁ - V oblasti HORSKÉ je zemědělský půdní fond reprezentován druhem pozemku TTP - trvalým travním porostem. Srovnáme-li obce HORSKÉ oblasti z hlediska intenzity využívání půdy, mají Abertamy nejvyšší procento TTP - 54%. V těsném závěsu za nimi je Horní Blatná (50%). Boží Dar, Jáchymov a Merklín mají přibližně stejný procentuální podíl půdy (cca 10%), mezi touto skupinou a Abertamy se nachází Pernink s 26%.

PODHORSKÁ oblast - Srovnáme-li obce podhorské OBLASTI z hlediska intenzity využívání, jsou obce Hájek a Hroznětín v procentuálním rozložení druhů pozemků srovnatelné. Blíží se jim Ostrov, který se liší vyšším podílem orné půdy na úkor trvalých travních porostů. Krasný Les má odlišnou strukturu využívání pozemků - převažuje les, orné půdy je minimum, vodní plochy nejsou téměř žádné.

Oblast POOHŘÍ - Srovnáme-li obce POOHŘÍ z hlediska intenzity využívání půdy, mají Vojkovice nejvyšší procento orných půd a ovocných sadů. TTP jsou ve všech obcích srovnatelné a lesní půdy je jednoznačně nejvíce v obci Stráž nad Ohří, což zvyšuje stupeň ekologické stability jejího území (naopak průtah hlavního silničního koridoru, ačkoliv není prostorově výrazný, kvalitu bydlení v obci a hygienu životního prostředí snižuje významně). V této oblasti - využití půdy - vyvstává otázka realizace

obnovení ovocných sadů ve Stráži nad Ohří s využitím (obnovením) zkušeností původních německých obyvatel, kteří byli úspěšnými sadaři.

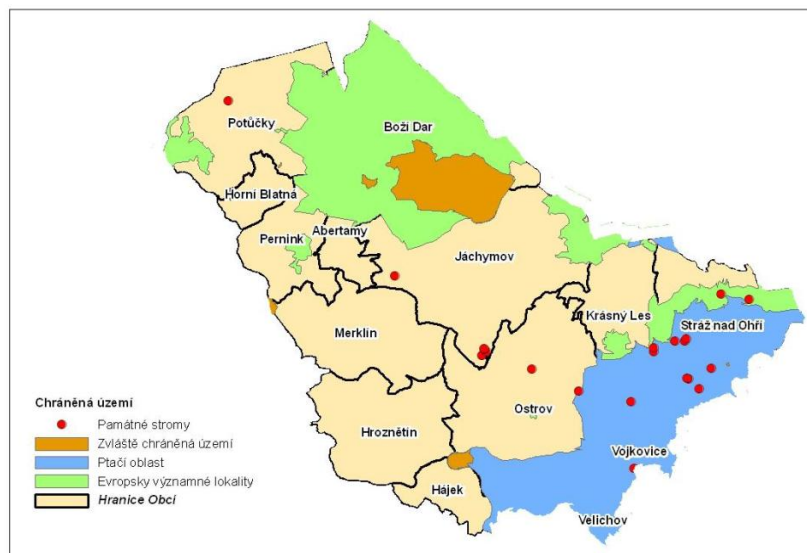
Hygiena životního prostředí - Na území je vlivem malého počtu velkých podniků a nízké koncentrace obyvatel relativně čisté kvalitní ovzduší. Hrozbou je ale mírné překračování limitů benzo(a)pyrenu.

Černé skládky se na území nenachází - před patnácti lety došlo k odstranění těchto nelegálních skládek a zároveň k zamezení přístupu na tato místa, aby nedošlo k opětovnému ukládání odpadu. V území je ale velké množství starých ekologických zátěží.

Akustické poměry ve většině obcí jsou v mezích hygienických limitů, protože v současné době v nich nejsou umístěny žádné zdroje produkující významnou akustickou zátěž. Výjimkou v tomto ohledu je Stráž nad Ohří a další obce, jimiž prochází silnice I/13. Do budoucna lze předpokládat, že se hluková zátěž v obci zlepšší, a to díky realizaci přeložky.

Velká část zastavěného území leží dle mapy radonového indexu v prostoru se střední až vysokou kategorií radonového indexu geologického podloží; zbývající část se nachází v přechodné kategorii představující nehomogenní kvartérní sedimenty a zcela výjimečně je kategorie nízká.

Obrázek 4: Chráněná území ORP Ostrov



Zdroj: Územně analytické podklady ORP Ostrov

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Vodovodní síť bude nadále doplňována, bude realizováno napojení co největšího počtu sídel na skupinové vodovody. Skupinový vodovod v daném území je: Jáchymov (napojení obcí Abertamy a Pernink- část, Boží Dar, Jáchymov, H. Blatná), skupinový vodovod Karlovy Vary - Ostrov - ostrovská větev (napojení obcí Hájek, Ostrov, Hroznětín, Krásný Les, plánované napojení Merklína). Je provedeno propojení vodovodů Pernink a Horní Blatná ze zrychlovací stanice, čímž je H. Blatná napojena na skupinový vodovod Jáchymov. Plánovaná akce nadmístního významu je vodovod Velichov - Vojkovice - Stráž nad Ohří. Zásobování pitnou vodou je v souladu s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací Karlovarského kraje. V odkanalizování a čištění odpadních vod se žádná akce nadmístního významu nedotýká zájmového území. Stejně je tomu v zásobování elektrickou energií. Stávající elektrizační soustavy zásobují území elektrickou energií prostřednictvím distribuční sítě 110kV, která je napojena na nadřazený energetický systém 400kV přes rozvodnu Hradec s transformací 400/220/110kV a na systém 220kV přes rozvodnu Vítkov s transformací 220/110kV. Plynofikace - připravovaná výstavba vysokot-

lakých plynovodů (VTL) vytváří předpoklady pro téměř plošnou plynofikaci obcí. VTL plynovody a na ně navazující vysokotlaké regulační stanice (VTL-RS) jsou zdrojovým článkem - VTL nejsou v zájmovém území plánovány. Navazující síť středotlakých (STL) plynovodů je základem pro plošnou plynofikaci.

H. Sociodemografické podmínky, rekreace, památky a cestovní ruch

Ve všech oblastech se projevuje celorepublikový trend, kterým je únik z rušného městského prostředí do okrajových částí měst a na venkov - do rodinných domů se zahradami. Pro tento únik se hodí nazvat jej fingovaným, protože většina lidí dojíždí do svého zaměstnání do měst a v případě rodiny s dětmi se kromě zaměstnání dojíždí také do škol a za volnočasovými dětskými aktivitami, takže nový **domov plní pouze tzv. přespávací funkci**. Navíc je tento moderní způsob bydlení ekonomicky náročnější pro obecní rozpočet - enormní náklady na nutnou technickou infrastrukturu, kterou je nutné pro výstavbu na nových plochách vynaložit, a dlouhodobé průběžné náklady, které musí obec každoročně vynakládat na běžnou údržbu, opravy, úklid sněhu, čištění apod. jsou až třikrát vyšší oproti řadové zástavbě v centrech měst. Příležitostí sociodemografických podmínek je **zdravé životní prostředí**, které znamená potenciál pro umístění zařízení turistického ruchu, ale i průmyslových areálů představujících pracovní příležitosti. **Nejvýznamnější rozvoj** je logicky zaznamenaný v okolí obce **Ostrov**: rozvojová území v Dolním Žďáru, Kfelích, "za Poliklinikou", Ostrov - východ (za penzionem pro důchodce), v Květnové, "Na kopci", v Mořičově, Hlubokém, Horním Žďáru. HORSKÁ oblast a POOHŘÍ vynikají výstavbou rekreačních objektů. Rekreace a zájem turistů se oproti dřívějším letům příliš nezměnily. Významná je dokončená výstavba ski areálu Plešivec, zlepšení služeb a vytvoření rozsáhlého ski areálu Klínovec - Boží Dar - Jáchymov s možností rekreace nejen v zimě. Obec Pernink získala dotaci z ROP NUTS 2 Severozápad na akci "Výstavba a vybavení objektu pro kulturní a komunitní život v Perninku", reg. č. projektu CZ 1.09/2.2.00/03.00222. Stavba objektu začala v dubnu 2009, dnes je dokončena, je ideální pro volnočasové a sportovní aktivity dětí, mládeže i dospělých. Určena je ale také pro konání tanečních zábav a velkých společenských akcí. Pro tyto účely je přímo v hale místnost (přípravna) s výčepem a barem. Rekreace v HORSKÉ oblasti zůstává nadále hlavním zdrojem příjmu a to hlavně v zimních měsících (areál Klínovec, Neklid, Boží Dar - zimní sporty, turistika..). Rekreační potenciál celého území ORP Ostrov je z tohoto důvodu vysoký a jeho využití má nadmístní význam. Rekreační aktivity je však nutné koordinovat se zájmy ochrany místní přírody a krajiny. Některé sporty je nutné místy omezovat (např. čtyřkolky, běžkařské trasy, horská kola apod.).

Vznik měst a obcí v ORP Ostrov se datuje od 11. do 16. století (obce v horské oblasti vznikaly zejména v souvislosti s těžbou stříbra a cínu, celé území je značně poddolováno.) Mezi nejvýznamnější památky se řadí Mauricius - rudný cínový důl, kostel sv. Anny na Božím Daru, Zlatý Kopec - důl, kostel sv. Vavřince - Horní Blatná, Blatenský vodní příkop, Šlikův hrádek - zřícenina Jáchymov, důl Svornost, renesanční radnice v Jáchymově, měšťánské domy v Jáchymově, horský hotel s rozhlednou Klínovec, Horní Hrad, městské opevnění - Ostrov, stará radnice Ostrov, tzv. Posvátný okrsek - klášterní areál, měšťánské domy Ostrov, Dům kultury Ostrov, kostel Nejsvětější Trojice v Perninku, zřícenina hradu Himlištejn a mnoho dalších (kostely, boží muka, smírčí kříže, židovský hřbitov). Jako jinde v celé ČR se obce potýkají s nedostatkem financí na obnovu kulturních památek.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

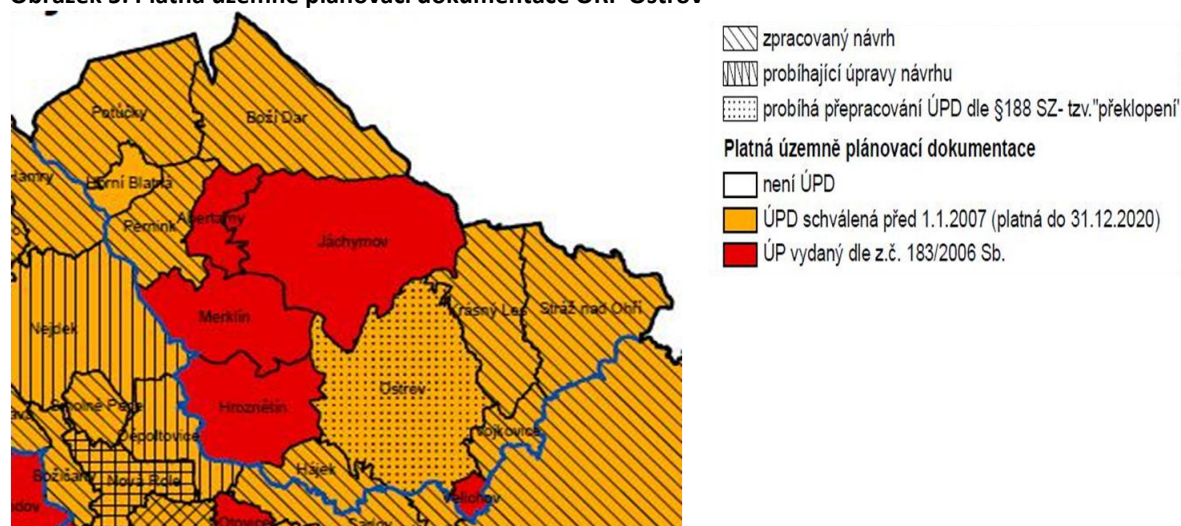
Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 14: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	5	35,71	stav pořizování ÚPD obcí k 30. 6. 2013
Počet obcí s plánem v přípravě	9	64,28	stav pořizování ÚPD obcí k 30. 6. 2013
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	6	42,86	stav pořizování ÚPD obcí k 30. 6. 2013

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz

Obrázek 5: Platná územně plánovací dokumentace ORP Ostrov



Zdroj: http://www.kr-karlovarsky.cz/region/uzem_plan/Documents/Barevna_tabulka_duben_2014.pdf

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity – limitujícími faktory na území jsou především ochranná pásma vodních zdrojů I. a II. Stupně – pro čerpání pitné vody a minerálních vod, ochrana přírodních léčivých zdrojů (Jáchymov, Kyselka, Korunní), dále záplavové území, CHOPAV a přírodní parky, dále ochranné pásmo lesa, ochrana přírody a krajiny přírodní park Stráž n. Ohří, přírodní rezervace Rýžovna, přírodní rezervace Ostrovské rybníky, Krušnohorské plató, biokoridory, významné krajinné prvky apod.), ochrana nerostných surovin (ložiska nerostů – stavební kámen, bentonit, čedič), ochrana nemovitých kulturních památek, ochrana technické infrastruktury (produktovod-zabezpečovací pásmo, dálková optický kabel, plynovod, trafostanice, skupinový vodovod, vodojem, vodovod pitný apod.), ochranné pásmo vojenského újezdu Hradiště.

Spolupráce obcí v rámci mikroregionů (cestovní ruch, turistika, ochrana životního prostředí, dopravní infrastruktura), spolupráce v rámci Karlovarského kraje – projekt Karlovarské odpadové společnosti (zpracování odpadů), propagace obcí, turistický ruch, programy a dotace z EU, probíhá také příhraniční spolupráce obcí s obcemi v SRN (např. Breitenbrunn, Kurort Oberwiesenthal, Johangeorgenstadt, Rastatt, Wunsiedel) – v rámci ochrany životního prostředí, program rozvoje venkova, rozvoj turistiky.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 15: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Ostrov	1	Je přirozeným centrem území, má status obce s rozšířenou působností pro celé ORP, významné také proto, že je zde průmyslová zóna
Obec Boží Dar, Potůčky, Merklín, Hroznětín	3	Obec Boží Dar je významným celoročním rekreačním centrem – s celoročními a sezónními pracovními příležitostmi a je zde hraniční přechod se SRN, Potůčky – nachází se zde hraniční přechod se SRN, významné turistické centrum známé zejména rozsáhlými tržnicemi a oblíbené zejména pro německé turisty, Merklín – byl zde dostavěn rozsáhlý rekreační a sportovní areál Plešivec - Pstruží pro celoroční rekreaci, oblast pro nové pracovní příležitosti pro obyvatele z okolních obcí, na území obce je jeden z největších zaměstnavatelů v ORP – Elektroporcelán Louny, Hroznětín – na území obce je rozsáhlý rekreační areál Velký Rybník
Ostatní obce SO	10	Pečují o rozvoj svého území o vybudování spolupráce s okolními obcemi, o přeshraniční spolupráci, vytváří co nejlepší podmínky pro život obyvatel a pro zastavení jejich odlivu do jiných měst, vyhledávají nové příležitosti k dobrému fungování
Kraj	1	Správa silnic, zřizovatel středních škol a gymnázia, zřizovatel – Domov pro osoby se zdravotním postižením v Mariánské, Domov pro seniory v Perninku, Dětský domov Karlovy Vary a Ostrov, Základní škola praktická a speciální,
Stát	1	Důležitý např. z hlediska financování (RUD, státní dotace, podpůrné programy, čerpání prostředků z EU), celkově významným partnerem pro rozvoj měst a obcí ve všech oblastech, ochrana životního prostředí a péče o něj (státní podnik Lesy ČR, s. p.), Úřad práce - nezaměstnanost, vyplácení dávek hmotné nouze, vyplácení dávek sociálního zabezpečení
Ústav územního rozvoje	1	Důležitý pro územní plánování, regionální politiku, bydlení a bytovou politiku obcí,

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Mikroregion	8	Vodohospodářské sdružení ZČ – jednotná správa a řízení obecních vodovodů a dalších společných částí majetku obcí sloužících k rozvodu vody a odvodu a likvidaci odpadních vod, Centrální Krušnohoří – podpora hospodářských aktivit v regionu, navázání spolupráce s příhraničními obcemi, propagace a podpora cestovního ruchu, Euregio Egrensis – působení k prohloubení a rozvíjení přátelských vztahů v česko-německém příhraničí, SOKO – vytváření a realizace společných projektů, koordinace aktivit v zájmovém území, získávání finančních prostředků z různých programů a fondů, snižování nezaměstnanosti, informační činnost, Karlovarský Venkov – celkový rozvoj území mikroregionu, společná propagace regionu a cestovního ruchu, Svazek obcí Bystřice – rozvoj dopravní infrastruktury regionu, zvýšení celkové kapacity silnic, rekonstrukce, rozvoj mikroregionu v oblasti cestovního ruchu, Svazek obcí Plešivec – využití hory Plešivec ke sportovním a rekreačním účelům a k rozvoji cestovního ruchu, Sdružení Krušné hory západ – propagace cestovního ruchu, kultury a sportu, vzdělávání
MAS Krušné hory – západ	1	Příprava a realizace rozvojové strategie směřující ke zlepšování kvality života a životního ve venkovských oblastech prostřednictvím získávání a rozdělování prostředků
AMPHENOL-TOUCHELELECTRONICS GmbH organizační složka, Léčebné lázně Jáchymov a.s., KE Ostrov-Elektrik s.r.o., Karlovarská Korunní s.r.o., VJB PARTNER GROUP, spol. S r.o., Elektroporcelán Louny, Blex a.s., NEMOS PLUS s.r.o. - Nemocnice Ostrov	7	Jde o největší a nejstabilnější zaměstnavatele v ORP, v současnosti byl dojednáán prodej pozemků na průmyslové zóně v Ostrově a měla by zde být postavena nová výrobní hala společnosti Witte Nejde spol. S r.o.
Základní umělecká škola v Ostrově, Střední průmyslová škola Ostrov, Gymnázium Ostrov	3	Jediná školská zařízení svého druhu v celém ORP
Nemocnice Ostrov – NEMOS PLUS s.r.o.	1	Komplexní zdravotnické zařízení

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 16: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Potenciál území pro turistický ruch sportovního charakteru kombinovaný s lázeňstvím a agroturistikou	Nedostatek celoročních pracovních příležitostí navazuje na nedostatek kvalifikovaných pracovníků a nízkou vzdělanost
Blízkost hranice se SRN a zdravé životní prostředí je významná pro rozvoj turistiky a přeshraniční spolupráce (turistika, zaměstnanost, podnikání)	Zvyšující se trend vylidňování horských oblastí
Trvalé travní a lesní porosty snižují erozi a napomáhají rozvoji zemědělství, lesnictví a agroturistiky a zlepšují stav životního prostředí	Nízká úrodnost zemědělské půdy
Mnoho atraktivních lokalit pro bydlení v klidném a zdravém prostředí	Zhoršené až drsné podmínky pro obživu (finanční a technická náročnost udržování dopravních sítí, poddolané území) zapříčiňuje neatraktivitu pro podnikatele
Velmi nízká frekvence nákladní automobilové dopravy v horských oblastech	Poměrně silná imisní a hluková zátěž v obcích, kterými prochází silnice I/13
Území s mnoha kulturními a přírodními památkami (kostely, měšťanské domy, rašeliniště, památné stromy, smírčí kříže, zříceniny apod.)	Ztížené podmínky pro rozvoj některých obcí z důvodu územních omezení (chráněné oblasti, nepřístupný terén, vodní toky)
Spolupráce sousedních obcí v rámci mikroregionů	Nízká kvalita a frekvence dopravních spojení v odlehlejších oblastech
Příležitosti:	Hrozby:
Využití obnovitelných zdrojů energie	Lokální topeniště, spalování domovního odpadu
Podpora ekofarem a související agroturistiky a ekoturistiky a celkově cestovního ruchu	Přehnaná orientace pouze na turistický ruch a snížení rozvoje ostatních příležitostí
Zkvalitnění služeb v oblasti sociální péče, může pomoci i k větší soudržnosti obyvatelstva (pečovatelská služba, osobní asistence)	Odliv obyvatel způsobený nedostatkem pracovních příležitostí
Rozvoj turistického ruchu s ochranou přírody a krajiny a s rozvojem podnikatelských aktivit	Absence vzdělávacích institucí a rušení těch dosavadních z důvodu odlivu obyvatelstva a tím pádem snižování vzdělanosti a kvality vzdělávání
Větší propagace regionu, kulturních i přírodních památek, jednotlivých obcí (brožury, publikace, web), propagace lázeňství	Snižování soudružnosti obyvatel v důsledku patologického chování nepřizpůsobivých občanů a skupin
Rekonstrukce a výstavba kanalizací	Velké rozšíření zástavby na úkor krajiny a prostředí, snížení atraktivity prostředí
Podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit, zatraktivnění života občanů	Nedodržování plánu na výstavbu a opravy kanalizací může mít dopad na krajinu (úniky odpadů do půdy i do vodních toků)

Zdroj: vlastní zpracování

Vedení obcí ORP Ostrov v současnosti smýšlejí velice ekologicky a snaží se co nejvíce snižovat dopady na životní prostředí, na druhou stranu až přílišná ochrana životního prostředí by mohla být příčinou sníženého rozvoje území, proto je nutné se jí věnovat v přiměřené míře (rekultivace prostředí,

likvidace černých skládek, účelné nakládání s odpady, ochrana vody a lesů apod.). Členitost a různorodost území se projevuje v rozdílných potřebách a problémech obcí, ale naleznou se i společná témata, která mohou obce řešit v rámci spolupráce – jako například oblast cestovního ruchu, lepší propagace obcí v ČR i zahraničí, podpora turistiky i agroturistiky, rekreační oblasti, sportovní příležitosti, cyklostezky, naučné stezky apod., avšak zaměřit se pouze na jednu oblast, by v budoucnu mohlo přinést problémy se změnou rázu prostředí a utlumením příznivých podmínek pro ostatní oblasti podnikání (např. výroba a vývoz). Občanská vybavenost obcí (školky, školy, lékaři) je vcelku dobrá, ale díky vysoké nezaměstnanosti a dalšímu úbytku pracovních příležitostí dochází v posledních letech k odlivu obyvatelstva z horských oblastí a tím dochází i k problémům s obsazeností škol a ke zvyšování nákladů na jejich další provoz, který ve většině případů dotují obce ze svého rozpočtu, protože o školy nechtějí přijít. Naopak u mateřských školek je dlouhodobým problémem jejich přeplněnost, kdy jsou zařízení nucena některé děti odmítat, rodiče jsou pak nuceni hledat jiná zařízení mnohdy i mimo místo bydliště, či hledat jiná řešení. Tento problém je společný pro celou ČR a Ministerstvo školství již začalo přijímat opatření, která by jej měla řešit (dětské skupiny jako alternativa ke školcům), řešení by však měly hledat i jednotlivé obce.

Další rizikovou oblastí můžeme jmenovat např. poskytování služeb seniorům a postiženým občanům (stacionáře, osobní asistence, domovy pro seniory, pečovatelská služba), protože v některých oblastech ORP jsou tyto služby jen těžko dostupné či chybí úplně. Obce by se měly zaměřit na zpřístupnění těchto služeb pro potřebné občany (zvyšování kapacit domovů pro seniory, projekt na společné řešení sociálních služeb apod.). Kulturní vyžití v obcích je většinou dobré, fungují zde různé zájmové spolky, obce pořádají různé kulturní a sportovní akce po celý rok i zde by eventuálně mohly obce spolupracovat a pořádat některé kulturní či sportovní akce společně a přilákat tak i návštěvníky z jiných míst ČR či ze zahraničí.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností,

společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání v ORP Ostrov (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Na území ORP Ostrov je zřízeno celkem 29 škol, z toho 15 mateřských, 10 základních, jedna ZUŠ v Ostrově, jedna SVČ, jedna speciální základní škola rovněž v Ostrově a gymnázium v Ostrově. Základní a mateřskou školu zřizují tyto obce: Abertamy, Horní Blatná, Hroznětín, Jáchymov, Merklín, Pernink, Potůčky. Pouze mateřskou školu zřizují obce Hájek, Stráž nad Ohří, Velichov a Vojkovice. Krásný Les a Boží Dar nezřizují ani jeden druh školských zařízení. Jejich žáci dojíždějí do okolních obcí na území ORP. Většina žáků z Božího Daru dojíždí do pohraničních škol v Německu. V Ostrově se nachází gymnázium, které patří mezi velice kvalitní a v kraji vyhledávané školské zařízení. Soukromé ani církevní školy se na území ORP nevyskytují.

Tabulka 17: Definice správn. obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání v letech 2007 – 2013

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod ORP Ostrov	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	10 000 až 19 999	celkem
2012/2013						
-Počet obcí	3	6	3	1	1	14
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	2	2
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	1	0	1	0	0	2
-Počet MŠ	0	3	2	0	4	9
-Gymnázia	0	0	0	0	1	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	1	2	1	1	1	7
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	3	3
2011/2012						
-Počet obcí	3	6	3	1	1	14
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	2	2
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	1	0	1	0	0	2
-Počet MŠ	0	3	2	0	4	9
-Gymnázia	0	0	0	0	1	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	1	2	1	1	1	6
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	2
2010/2011						
-Počet obcí	3	6	3	1	1	14

-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0	2	3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	1	0	1	0	0	2
-Počet MŠ	0	3	2	0	4	9
-Gymnázia	0	0	0	0	1	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	1	2	1	1	1	6
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	2
2009/2010						
-Počet obcí	3	6	3	1	1	14
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0	2	3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	1	0	1	0	0	2
-Počet MŠ	0	3	2	0	4	9
-Gymnázia	0	0	0	0	1	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	1	2	1	1	1	6
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	2
2008/2009						
-Počet obcí	3	6	3	1	1	14
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0	2	3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	1	0	1	0	0	2
-Počet MŠ	0	3	2	0	4	9
-Gymnázia	0	0	0	0	1	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	1	2	1	1	1	6
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	2
2007/2008						
-Počet obcí	3	6	3	1	1	14
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0	3	4
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	1	0	1	0	0	2
-Počet MŠ	0	3	2	0	4	9
-Gymnázia	0	0	0	0	1	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	1	2	1	1	1	6
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	2

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>, internetové stránky jednotlivých školských zařízení viz oddíl 9. Prameny

K 31. 8. 2008 byla zrušena Základní škola Klínovecká v Ostrově. Z uvedené tabulky je patrné, že počet škol na území ORP je dlouhodobě neměnný. Na území ORP nejsou zařízení zřizovaná církvemi nebo soukromými subjekty a nacházejí se zde 2 zařízení, jejichž zřizovatelem je Krajský úřad Karlovarského kraje (Základní škola praktická a základní škola speciální Ostrov, Gymnázium Ostrov).

Tabulka 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Ostrov Název obce	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	29	15	10	1	1	1	0	1
Ostrov	11	4	3	1	1	1	0	1
Abertamy	1	1	1	0	0	0	0	0
Hájek	1	1	0	0	0	0	0	0
Horní Blatná	1	1	1	0	0	0	0	0
Hroznětín	2	1	1	0	0	0	0	0
Jáchymov	1	1	1	0	0	0	0	0
Merklín	2	1	1	0	0	0	0	0
Pernink	1	1	1	0	0	0	0	0
Potůčky	1	1	1	0	0	0	0	0
Stráž n. Ohří	1	1	0	0	0	0	0	0
Velichov	1	1	0	0	0	0	0	0
Vojkovice	1	1	0	0	0	0	0	0

Zdroj: internetové stránky jednotlivých obcí viz oddíl 9. Prameny, <http://rejskol.msmt.cz/>

Každá obec si velice cení každého školského zařízení na svém území, jelikož se tím zvyšuje atraktivnost území pro obyvatelstvo v ohledu občanské vybavenosti. Proto se obce snaží udržet tato zařízení i za cenu vynakládání vyšších finančních nákladů ze svého rozpočtu, což s ohledem na nepříznivý demografický vývoj může být v budoucnosti problémem.

Tabulka 19: Pracovníci ve školství ORP v období 2007 – 2013

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	69,3	61,1	8,2
základní školy	133,3	96,6	36,7
základní umělecké školy	21,9	20,9	1
Gymnázia	48	45,6	2,4
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	14,6	10,6	4
školní družiny a kluby	20,4	20,2	0,2
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8	8	0
zařízení školního stravování	31,7	x	x
celkem rok 2012/2013	347,2	263	84,2
2011/2012			
mateřské školy	64,3	55,5	8,8
základní školy	125,9	77,9	48
základní umělecké školy	23,9	23,9	0

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Gymnázia	47	44,7	2,3
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	14,9	10,9	4
školní družiny a kluby	18,4	18,4	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	14,2	7,7	6,5
zařízení školního stravování	32,5	x	x
celkem rok 2011/2012	341,1	239	69,6
2010/2011			
mateřské školy	64,3	56,5	7,8
základní školy	133,3	89,5	43,8
základní umělecké školy	23,4	23,4	0
Gymnázia	47	44,7	2,3
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	x	x	x
školní družiny a kluby	18,4	18,4	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	14,2	7,7	6,5
zařízení školního stravování	32,5	x	x
celkem rok 2010/2011	275,1	240,2	60,4
2009/2010			
mateřské školy	53,8	49,8	4
základní školy	134,8	90,9	43,9
základní umělecké školy	20,6	20,6	0
Gymnázia	47	44,7	2,3
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	x	x	x
školní družiny a kluby	18,3	18,3	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	15,3	8,8	6,5
zařízení školního stravování	43,5	x	x
celkem rok 2009/2010	315,3	233,1	56,7
2008/2009			
mateřské školy	53,9	49,3	4,6
základní školy	136,8	94,9	41,9
základní umělecké školy	21,8	20,8	1
Gymnázia	39	35,9	3,1
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	x	x	x
školní družiny a kluby	20,5	20,5	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	14,8	8,8	6
zařízení školního stravování	31,7	x	x

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
celkem rok 2008/2009	318,5	230,2	56,6
2007/2008			
mateřské školy	54,3	51,7	2,6
základní školy	150,3	96,1	54,2
základní umělecké školy	22,6	22,6	0
Gymnázia	37	33,7	3,3
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	x	x	x
školní družiny a kluby	26	22,2	3,8
střediska pro volný čas dětí a mládeže	12,3	7	5,3
zařízení školního stravování	63,9	x	x
celkem rok 2007/2008	366,4	233,3	69,2

Zdroj: Výkaz MŠMT P1-04, výroční zprávy jednotlivých zařízení – webové stránky viz oddíl 9. Prameny

Hodnoty označené písmenem x se nepodařilo zjistit nebo se neuvádějí.

Základní vzdělávání

Tabulka 20: Počet ZŠ za ORP v období 2007 – 2013

Za ORP Ostrov	počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
obec	10	6	4
kraj	1	1	0
celkem	11	7	4
2011/2012			
obec	10	6	4
kraj	1	1	0
celkem	11	7	4
2010/2011			
obec	10	6	4
kraj	1	1	0
celkem	11	7	4
2009/2010			
Obec	10	6	4
Kraj	1	1	0
Celkem	11	7	4
2008/2009			
Obec	10	6	4
Kraj	1	1	0
Celkem	11	7	4
2007/2008			
Obec	11	7	4

Za ORP Ostrov	počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
Kraj	1	1	0
Celkem	12	8	4

Zdroj: internetové stránky jednotlivých obcí viz oddíl 9. Prameny

K 31. 8. 2008 došlo ke zrušení ZŠ Klínovecká v Ostrově. Z dlouhodobého hlediska je počet základních škol na území ORP neměnný. Některé obce zejména v tzv. „horské oblasti“ a částečně i v oblasti „podhorské“ se potýkají s nedostatkem žáků. Neúplné školy (malotřídní) jsou zejména v menších obcích, kde vzhledem k nízkému počtu dětí by nebylo možné udržet školu úplnou tak, aby nedošlo k velkému zatížení rozpočtů obcí.

Tabulka 21: ZŠ zřizované v ORP

školní rok	počet ZŠ	sa-most. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2011/12	10	4	93	0	1759	125,9	13,9	18,9	175,9
2010/11	10	4	94	0	1782	133,3	13,4	18,9	178,2
2009/10	10	4	93	0	1802	134,8	13,4	19,4	180,2
2008/09	10	4	93	0	1914	136,8	13,9	20,6	191,4
2007/08	11	5	103	0	2054	150,3	13,7	19,9	186,7
2006/07	11	5	108	0	2094	156,9	13,3	19,4	190,4
2005/06	11	5	110	0	2254	191,4	11,8	20,5	204,9

Zdroj: Výkaz MŠMT M3, P1-04

K 31. 8. 2008 byla zrušena Základní škola Klínovecká v Ostrově.

Na území ORP byla v roce 2008 zrušena ZŠ Klínovecká v Ostrově. Od tohoto roku až do současnosti funguje na území 10 ZŠ a jejich počet se nemění.

Tabulka 22: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	10	10	7	11	8	19
Ostrov	3	3	1	3	1	9
Abertamy	1	1	1	1	1	2
Hájek	0	0	1	0	1	1
Horní Blatná	1	1	1	1	1	2
Hroznětín	1	1	0	1	1	2
Jáchymov	1	1	1	2	1	1
Krásný Les	0	0	0	0	0	0
Merklín	1	1	1	1	1	2
Pernink	1	1	1	1	1	0
Potůčky	1	1	1	1	1	1

Zdroj: internetové stránky jednotlivých školských zařízení viz oddíl 9. Prameny

Všechny základní školy na území ORP Ostrov jsou dobře materiálně i technicky vybavené. Obce každý rok vynakládají nemalé finance na jejich modernizaci (ať už se jedná o technické či materiální vybavení) a údržbu. Téměř každá škola má školní hřiště či dobře udržovanou zahradu – tyto prostory navíc bývají (u některých zařízení) v odpoledních hodinách přístupné i veřejnosti.

Tabulka 23: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcích ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Ostrov Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Celkem	10	95	1827	182,7	19,2
Ostrov	3	59	1364	454,7	23,1
Abertamy	1	4	37	37	9,25
Hájek	0	0	0	0	0
Horní Blatná	1	2	15	15	7,5
Hroznětín	1	9	136	136	15,1
Jáchymov	1	9	128	128	14,2
Merklín	1	3	55	55	18,3
Pernink	1	7	74	74	10,6
Potůčky	1	2	18	18	9

Zdroj: Výkaz MŠMT M3

Tabulka 24: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Ostrov		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	24	22	15,2	13,7
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	5	5	3	3
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		1	1	1	1
výchovní poradci		8	6	x	x

Zdroj: Výkaz MŠMT P1-04

Školská zařízení úzce spolupracují s Pedagogicko-psychologickou poradnou Karlovy Vary, která poskytuje poradenské, diagnostické, reedukační a psychologické služby v oblasti výchovy a vzdělávání a v otázkách osobnostního, sociálního a profesního vývoje dítěte. Řada škol využívá asistenty pedagoga pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a v budoucnu počítají s jejich zaměstnáním i nadále a v některých zařízeních i k navyšování jejich počtu s ohledem na potřeby žáků.

Tabulka 25: Počet absolventů ZŠ zřizovaných obcemi v ORP Ostrov

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	1	0	1	0	1	0	5	0	3	0	0	0	1	0	2	0
	v 8. ročníku	21	0	24	0	19	0	17	0	29	0	11	0	11	0	9	0
	v 9. ročníku	273	0	206	0	251	0	223	0	176	0	172	0	156	0	175	0
Žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	33	0	43	0	49	0	30	0	34	0	30	0	37	0	34	0
	ze 7. ročníku	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		6	0	1	0	3	0	6	0	2	0	8	0	3	0	7	0

Zdroj: Výkaz MŠMT M3

Z analýzy je jasně viditelný postupný úbytek počtu absolventů škol, ten je přímo úměrný úbytku žáků na školách, ke kterému dochází v důsledku nepříznivého demografického vývoje v oblasti (především v tzv. „horské oblasti“ a částečně i v oblasti „podhorské“ – Merklín, Hroznětín).

Tabulka 26: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	2	2	0	0	0
základní škola praktická	1	1	0	0	0
základní škola speciální	1	1	0	0	0

Zdroj: <http://www.zspostrov.cz/dulezite-dokumenty/vyrocní-zpravy>, <http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/Stranky/prispevkove.aspx>

S účinností od 1. 1. 2006 byla škola do školského rejstříku zapsána jako Základní škola praktická a základní škola speciální. Tento stav trvá dosud. Základní škola praktická a základní škola speciální v Ostrově je základní školou, která poskytuje vzdělávání zejména žákům, u kterých byl na základě speciálně pedagogického, popřípadě psychologického vyšetření zjištěn lehký, popř. střední stupeň mentálního postižení. Ve škole však mohou být integrováni i žáci s jiným druhem postižení. Ti jsou pak vyučováni podle individuálních vzdělávacích plánů. Škola zabezpečuje zájmovou činnost žáků zaměřenou především na informatiku, hudební, výtvarnou a dramatickou tvorbu. Zřizovatelem školy je Karlovarský kraj.

Tabulka 27: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
2012/2013		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,04	0,83
- jinými subjekty	9,33	16,7
Průměrný počet žáků celkem	28,37	
2011/2012		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,04	0,83
- jinými subjekty	9,33	16,7
Průměrný počet žáků celkem	28,37	
2010/2011		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,07	1,04
- jinými subjekty	x	x
Průměrný počet žáků celkem	19,07	
2009/2010		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	18,62	1,01
- jinými subjekty	x	x
Průměrný počet žáků celkem	18,62	
2008/2009		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,63	1,06
- jinými subjekty	x	x
Průměrný počet žáků celkem	20,63	
2007/2008		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,74	0,95
- jinými subjekty	x	x
Průměrný počet žáků celkem	19,74	

Zdroj: U zařízení zřizovaných obcemi bylo čerpáno z Výkazu MŠMT (M3), u ostatních subjektů z Výročních zpráv, hodnoty, které jsou označeny písmenem x se nepodařilo získat.

Tabulka 28: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem za SO ORP		3032	1827	1205
Základní škola a mateřská škola Abertamy	Abertamy	130	37	93
Základní škola a mateřská škola Horní Blatná	Horní Blatná	36	15	21
Základní škola Hroznětín	Hroznětín	250	136	114
ZŠ M. C. Sklodowské a MŠ Jáchymov	Jáchymov	350	128	222
Základní škola Merklín	Merklín	124	55	69
Základní škola Ostrov, Masarykova	Ostrov	540	487	53
ZŠ J.V.Myslbeka a MŠ Ostrov	Ostrov	662	439	223
Základní škola Májová, Ostrov	Ostrov	600	438	162
Základní škola a mateřská škola Pernink	Pernink	300	74	226
Základní škola a mateřská škola Potůčky	Potůčky	40	18	22

Zdroj: Výkaz MŠMT R13-01, výroční zprávy jednotlivých školských zařízení

Díky nepříznivému demografickému vývoji a odlivu obyvatelstva z horských oblastí (Abertamy, Horní Blatná, Pernink, Potůčky) a částečně i z podhorských oblastí (Merklín, Hroznětín), dochází k postupnému ubývání dětí ve školách. Nesmíme ale také pomíjet fakt, že řada rodičů odváží děti do škol v okolních městech. (Ostrov, Jáchymov, i Karlovy Vary).

Předškolní vzdělávání

Tabulka 29: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP 2007 - 2013

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách
2012/2013				
obec	15	926	39	926
celkem:	15	926	39	926
2011/2012				
obec	15	865	38	865
celkem:	15	865	38	865
2010/2011				
obec	15	864	39	864
celkem:	15	864	39	864
2009/2010				
obec	15	780	34	780
celkem:	15	780	34	780

2008/2009				
obec	15	749	33	749
celkem:	15	749	33	749
2007/2008				
obec	15	732	33	732
celkem:	15	732	33	732

Zdroj: Výkaz MŠMT P1-04, internetové stránky zřizovatele viz oddíl 9. Prameny

Zařízení zřizovaná krajem, církvemi či soukromými subjekty se na území ORP nevyskytují. V minulosti došlo k navýšení kapacit mateřských škol z důvodu „babyboomu“, který zapříčinil zvýšení poptávky po místech v mateřských školách. I po odeznění populačního boomu problém přetrvává, jelikož počet míst v mateřských školách, je stejně jako v ostatních oblastech v ČR stále nedostatečný.

MŠ v ORP

Tabulka 30: MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ, popřípadě krajem

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	15	9	39	926	69,8	13,3	23,7	61,7
2011/2012	15	9	38	865	64,3	13,5	23,4	57,7
2010/2011	15	9	39	864	64,3	13,4	22,7	57,6
2009/2010	15	9	34	780	53,8	14,5	22,9	52
2008/2009	15	9	33	749	53,9	13,9	22,7	49,9
2007/2008	15	9	33	732	54,3	13,5	22,2	48,8
2006/2007	15	9	33	731	54,8	13,3	22,2	48,7
2005/2006	15	9	33	725	54,3	13,4	21,9	48,3

Zdroj: Výkaz MŠMT P1-04

Mateřské školy jsou na území ORP Ostrov v současnosti kapacitně zcela naplněny a stejně jako v ostatních oblastech ČR, je počet míst nedostatečný, a proto by bylo vhodné začít hledat řešení. Základní školy v Ostrově či Jáchymově se nepotýkají s výraznějšími existenčními problémy, naplněnost těchto škol je dostačující a dlouhodobě vyrovnaná a ani do budoucna se nepočítá s výraznějšími změnami v tomto ohledu a proto není v současnosti nutné vytvářet návrhy či opatření. Nejpalčivější je problém v „horské“ oblasti, která se potýká s dlouhodobým odlivem obyvatelstva a s tím souvisejícím nedostatkem žáků a částečně také v oblasti „podhorské“, kde problémy s naplněností škol nejsou sice tak markantní, ale bylo by vhodné je řešit dohromady. Tato oblast by mohla být řešena mezi-obecní spoluprací např. vytvořením jediného školského zařízení pro celou dotčenou oblast a zrušení zařízení, která jsou neekonomická anebo např., vytvoření jediného zařízení s odloučenými pracovišti. V současné době již mezi obcemi, které jsou členy DSO Bystřice (Hroznětín, Merklín, Abertamy, Horní Blatná, Pernink, Potůčky), probíhají dialogy ohledně možností řešení tohoto problému.

Tabulka 31: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		982	926	56	
Mateřská škola Ostrov, Halasova 765	Ostrov	90	90	0	
Mateřská škola Ostrov, Masarykova 1195	Ostrov	183	183	0	
Mateřská škola Palackého Ostrov	Ostrov	96	96	0	
Mateřská škola Ostrov, Krušnohorská 766	Ostrov	76	76	0	
Základní škola J. V. Myslbeka a MŠ Ostrov	Ostrov	90	86	4	
Mateřská škola Merklín	Merklín	60	50	10	
Základní a mateřská škola Abertamy	Abertamy	56	43	13	
MŠ Regionu Karlovarský venkov Hájek	Hájek	55	55	0	Zřizovatelem je svazek obcí Region Karlovarský venkov, který spadá do ORP Karlovy Vary
Základní škola a mateřská škola Horní Blatná	Horní Blatná	25	18	7	
Mateřská škola Hroznětín	Hroznětín	50	43	7	
ZŠ M. C. Sklodowské a MŠ Jáchymov	Jáchymov	75	75	0	
Základní škola a mateřská škola Pernink	Pernink	25	22	3	
ZŠ a MŠ Potůčky	Potůčky	24	24	0	
Mateřská škola Jakubov	Vojkovice-Jakubov	24	24	0	
Mateřská škola Velichov	Velichov	30	21	9	
Mateřská škola Stráž n. Ohří	Stráž n. Ohří	23	20	3	

Zdroj: rejskol.msmt.cz, internetové stránky jednotlivých mateřských škol viz oddíl 9. Prameny

Dostupnost mateřských škol v ORP Ostrov je velice dobrá i v odlehlejších oblastech ORP. V některých obcích již funguje meziobecní spolupráce v této oblasti, velice dobrým příkladem je MŠ Hájek, jejímž zřizovatelem je svazek obcí Region Karlovarský venkov. Nesmíme opomenout fakt, že někteří rodiče v příhraničních oblastech (Boží Dar, Pernink, Potůčky, Abertamy, Horní Blatná) dávají děti do MŠ v SRN. Avšak problém s nedostatkem míst v mateřských školách je zde v některých oblastech stejný jako ve zbytku ČR, což je z tabulky jasně patrné.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tabulka 32: Školní družiny a školní kluby při zařízeních zřizovaných obcemi v ORP 2007 - 2013

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
obcemi	22	566	9	575
celkem	22	566	9	575
2011/2012				
obcemi	22	508	16	524
celkem	22	508	16	524
2010/2011				
obcemi	21	500	0	500
celkem	21	500	0	500
2009/2010				
obcemi	21	485	2	487
celkem	21	485	2	487
2008/2009				
obcemi	20	565	0	565
celkem	20	565	0	565
2007/2008				
obcemi	18	460	1	461
celkem	18	460	1	461

Zdroj: Výkaz MŠMT Z2-01

Tabulka 33: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Ostrov	0	1	0

Zdroj: internetové stránky jednotlivých obcí

Základní umělecká škola Ostrov, Masarykova 717, okres Karlovy Vary poskytuje vzdělání v oboru hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém a je jediným zařízením svého druhu v ORP Ostrov. Zřizuje přípravné, základní studium a studium pro dospělé. Tato škola umožňuje talentovaným žákům mladšího školního věku se vzdělávat ve víceoborovém studiu. Pedagogové ZUŠ pak doporučují rodičům, který z oborů je pro žáka nejlepší.

Spádovost školy: žáci dojíždějí z Merklína, Hroznětína, Kfel, Božího Daru, Perninku, Jáchymova, Hájků, Vojkovic, Velichova, Karlových Varů – odloučená pracoviště: Ostrov Masarykova 715 a Masarykova 1195, ZŠ Hroznětín, ZŠ Abertamy, ZŠ Jáchymov, MÚ Boží Dar. Někteří žáci také dojíždějí do ZUŠ v Nové Roli nebo Nejdku.

Tabulka 34: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	26	21,9
Ostrov	26	21,9

Zdroj: Výkaz MŠMT P1-04

Na škole jsou všichni pedagogové kvalifikovaní, vyjma tří. Učitel hry na bicí nástroje studuje, nastupuje v září do 6. ročníku konzervatoře, učitel hry na kytaru studuje také konzervatoř, nastupuje do 3. ročníku, učitelka zpěvu nastoupila v letošním roce a začne v příštím roce studovat – informace o kvalifikovanosti a počtu pedagogických pracovníků ZUŠ byly čerpány z dokumentu Vlastní hodnocení školy 2012/2013.

Tabulka35: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Ostrov	0	1	0

Zdroj: internetové stránky jednotlivých obcí

Středisko volného času pro děti a mládež je v ORP jedno – Městský dům dětí a mládeže v Ostrově. MDDM nabízí více než 130 zájmových kroužků různých zaměření (sport, výuka jazyků, modelářské, rukodělné, výtvarné, taneční kroužky apod.), v Ekocentru, které je součástí MDDM probíhají kroužky spojené s chovem zvířectva či tábornictvím. Některé základní školy z ostatních obcí na území ORP zajišťují volnočasové aktivity pro žáky v rámci spolupráce s MDDM v Ostrově (např. Abertamy, Hrozenětín, Pernink, Merklín) a tím kompenzují chybějící SVČ na území jejich obce.

Tabulka 36: SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	144	1584	284	129	1997
Ostrov	144	1584	284	129	1997

Zdroj: Výkaz MŠMT Z15-01

SVČ jejímž zřizovatelem je obec, je v ORP Ostrov pouze jedno – MDDM Ostrov. Prostřednictvím spolupráce se školskými zařízeními v okolních obcích nabízí volnočasové aktivity pro děti i širokou veřejnost i v ostatních oblastech na území ORP. Mimo to je každoročně pořadatelem či spolupořadatelem mnoha kulturních, uměleckých či sportovních akcí a nesmíme opomenout ani pořádání letních dětských táborů v zařízení v Manětíně.

Tabulka 37: Údaje o pracovních SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	101	8	4	93	0	0	0	0
Ostrov	105	8	4	93	0	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT Z15-01

Pedagogickou činnost zařízení zajišťuje devět pedagogických pracovníků, z toho osm má předepsané pedagogické vzdělání. Jeden pracovník dokončuje studium DPS PF J. E. Purkyně - obor vychovatelství. Všichni pedagogičtí pracovníci se budou vzdělávat v rámci samostudia na základě vybraných témat dle plánu Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků MDDM na školní rok 2013-2014. Externí pracovníci projdou školením garantovaným NIDM - Studium pedagogiky volného času pro pracovníky vykonávající dílčí pedagogickou činnost.

Tabulka 38: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	19	1189	878	370	1844
Ostrov	5	529	529	0	582
Abertamy	1	76	42	34	165
Hájek	1	20	1	0	30
Horní Blatná	1	29	20	9	150
Hroznětín	2	119	43	76	300
Jáchymov	2	125	75	125	180
Merklín	2	104	49	55	125
Pernink	1	72	20	52	150
Potůčky	1	43	24	19	60
Stráž n. Ohří	1	21	21	0	28
Velichov	1	27	30	0	30
Vojkovice	1	24	24	0	44

Zdroj: Výkaz MŠMT Z17-01, internetové stránky jednotlivých školských zařízení, internetové stránky zřizovatele

Od r. 2009 zajišťuje školní stravování pro žáky základních škol v Ostrově firma Scolarest (dříve Eurerest) – toto se však týká pouze základních škol na území města Ostrov, mateřské školy využívají vlastní jídelny. Zařízení v ostatních obcích využívají buď vlastních jídelen či disponují výdejnou jídel.

Financování

Tabulka 39: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	20 205 260	11 400 330	14 602 180	4 479 110	27 579 280	25 024 230	6 297 810	17 527 790
ZŠ (jen 1. stupeň)	1 194 310	5 446 760	7 364 760	1 272 710	867 040	1 091 080	2 143 250	1 740 970
MŠ	3 904 250	4 817 350	5 637 930	10 739 880	9 583 340	53 468 260	11 510 980	13 895 690

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sloučené orga- nizace	11 987 900	19 314 470	14 052 390	22 164 930	43 597 450	36 459 790	24 793 480	19 478 470
Jiné	2 680 000	2 814 000	3 744 000	6 050 000	10 578 000	30 877 000	15 056 000	6 989 000

Zdroj: schválené rozpočty jednotlivých obcí, schválené závěrečné účty obcí

Data jsou čerpána z rozpočtů jednotlivých obcí ORP, ale vzhledem k tomu, že ne u všech se podařilo získat závěrečný účet za dané roky, mohou se konečné částky lišit (nemělo by se však jednat o markantní částky). Rozdíly v částkách za jednotlivé roky jsou dány především tím, že probíhaly různé investiční akce v jednotlivých vzdělávacích zařízeních (rekonstrukce MŠ a ZŠ, jídelen, školních kuchyní, výměny oken, přestavba kuchyně a dostavba dětského tábora v Manětíně apod.).

Tabulka 40: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	81 992 321	84 316 902	85 137 456	80 810 547	84 952 862	86 748 094	92 050 772	94 702 738
z toho	platy	80 869 681	83 026 071	52 456 726	79 444 780	83 421 244	85 077 097	93 045 213
	ostatní osobní náklady	1 122 640	1 290 831	2 680 730	1 365 767	1 531 618	1 670 997	1 657 525
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	32 564 950	33 715 419	32 906 792	31 178 992	32 112 483	31 869 624	33 286 026	35 575 246
neinvestiční výdaje celkem	114 557 271	118 032 321	118 044 248	111 989 539	117 065 345	118 617 718	125 336 798	130 277 984

Zdroj: přehled závěrečných účtů všech školských zařízení uložené na MěÚ Ostrov – finanční odbor

Tabulka 41: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP (u zařízení zřízených obcemi)

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	22 435 410	25 379,4	258,2
základní školy	8 167 735	44 705,7	1 054,6
stravování MŠ, ZŠ	6 113 898	5 230	54,2
školní družiny a kluby	3 451 402	60 02,4	18,1
základní umělecké školy	11 529 355	13 774,6	63,5
využití volného času	5 070 568	2 539,1	34,8
celkem použité finanční prostředky	130 277 984	97 631,2	1 483,4

Zdroj: přehled závěrečných účtů všech školských zařízení uložené na MěÚ Ostrov – finanční odbor

Tabulka 42: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	21 848 000	57 079 714
Ostrov	15 160 000	37 979 000
Abertamy	640 000	1 450 000
Hájek	160 000	1 503 979
Horní Blatná	280 000	938 231
Hroznětín	1 432 000	2 334 000
Jáchymov	1 624 000	5 820 000
Merklín	880 000	1 750 000
Pernink	768 000	2 212 504
Potůčky	336 000	1 932 000
Stráž n. Ohří	160 000	350 000
Velichov	216 000	390 000
Vojkovice	192 000	420 000

Zdroj: schválené rozpočty jednotlivých obcí, v některých případech schválené závěrečné účty obcí, výpočet dle metodiky SMO

Tyto výsledky lze brát pouze jako orientační ukazatel, jelikož mohou být nepřesné (výsledek dle metodiky SMO a data ohledně skutečných nákladů jsou ve většině případů získána ze schváleného rozpočtu obcí pro rok 2013 nikoliv ze závěrečného účtu, kde se mohou částky lišit, ale i přesto je jasně patrné, že finanční prostředky z RUD pokryjí necelou polovinu skutečných nákladů.

Tabulka 43: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem			24 294 558,47	
Ostrov	Realizace úspor energie – MŠ Masarykova Ostrov	2014/2015	4 479 016,51	
Ostrov	Realizace úspor energie - MŠ Myslbekova Ostrov	2014/2015	4 632 880,11	
Ostrov	Účelový příspěvek z rozpočtu Karlovarského kraje pro získání odborné kvalifikace učitelů základních škol	2014	12 500,00	pro ZŠ J. V. Myslbeka a MŠ Ostrov
*Město Ostrov	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov	2014-2015	12 063 123,85	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov
*Potůčky	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov	2014-2015	245 828,00	Základní škola a mateřská škola Potůčky
*Horní Blatná	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov	2014-2015	142 890,00	Základní škola a mateřská škola Horní

				Blatná
*Pernink	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov	2014-2015	142 890,00	Základní škola a mateřská škola Pernink
*Ostrov	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov	2014-2015	464 662,00	Základní škola Ostrov, Masarykova 1289
*Ostrov	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov	2014-2015	464 662,00	Základní škola J. V. Myslbeka a mateřská škola Ostrov
*Ostrov	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov	2014-2015	464 662,00	Základní škola Ostrov, Májová 997,
*Abertamy	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov	2014-2015	129 690,00	Základní škola a mateřská škola Abertamy
*Jáchymov	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov	2014-2015	464 662,00	Základní škola M. C. Sklodovské a mateřská škola Jáchymov
*Hroznětín	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov	2014-2015	457 402,00	Základní škola Hroznětín
*Merklín	Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov	2014-2015	129 690,00	Základní škola Merklín
Jáchymov	Realizace projektů „Inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se znevýhodněními“	3/2011-3/2018	1 960 000,00	Cca 280.000,- Kč ročně

Zdroj: internetové stránky zřizovatelů, internetové stránky jednotlivých školských zařízení

Mimo společného projektu – Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov, který je přiblížen v oblasti níže, jednotlivé obce nechystají žádné mimořádné investiční akce, mimo běžných oprav a plánovaných modernizací školských zařízení. Školy hojně využívají různé operační programy a dotační tituly státu či EU, do kterých se průběžně přihlašují, dle jejich aktuálního vyhlášení.

**Veškeré informace a údaje uvedené v této vyznačené oblasti jsou součástí jednoho společného projektu z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, název projektu je Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov. Do tohoto projektu jsou mimo všech 10 Základních škol a Města Ostrov (jako žadatele projektu) zapojeny také společnosti Člověk v tísni, o.p.s. a PECKA – Centrum celoživotního vzdělávání Karlovy Vary, o.p.s.. Projekt směřuje v souladu s dikcí výzvy k podpoře realizace kurikulární reformy škol ORP Ostrov s dominantním zaměřením na skupinu žáků ohrožených školním neúspěchem. V rámci projektu je plánovaná realizace čtyř provázaných klíčových aktivit (KA), které mají jeden základní cíl. Vytvoření plně funkčního systému vzdělávání v této lokalitě na bázi úzké spolupráce mezi všemi školami hlavního vzdělávacího proudu. V průběhu projektu vznikne návrh lokální strategie v*

oblasti základního vzdělávání, budou vytvořeny lokální plány jednotlivých měst a obcí a paralelně s tím i strategie rozvoje škol oblasti. Zavedením systému podpůrných proinkluzivních opatření, jmenovitě služeb psychologa, logopeda, speciálního pedagoga, zavedením reedukací a doučovacích aktivit dojde k poklesu procenta neúspěšných žáků. Pro realizaci uvedených cílů budou zajištěny vzdělávací akce, společná setkávání učitelů a bude vytvořen základ sítě partnerů, kteří se budou podílet na naplňování základních cílů strategie. Celkové náklady projektu dosahují částky 17 494 812,62 Kč

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tabulka 44: Analýza cílových skupin školství

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	pestrá nabídka výuky a aktivit, důraz na vývoj a rozvoj dítěte, zajištěná bezpečnost dětí v MŠ a ZŠ, kvalitní výuka	nezájem o spolupráci se školou a školským zařízením, přílišné nároky na školy a školská zařízení, nespokojenost se vzdělávacím zařízením (s kvalitou výuky, vybaveností, personálem apod.)	třídní schůzky, individuální konzultace, prostřednictvím internetu, korespondence, web	Diskuze a schůze s rodiči, poskytování detailních a úplných informací
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	umístění do MŠ a ZŠ, ochrana zájmů dítěte, nabídka kvalitních výukových programů	nesplnitelné nároky na školu, malá informovanost, neochota více spolupracovat se školami a školskými zařízeními	individuální osobní schůzky, prostřednictvím internetu	Včasná informovanost rodičů o MŠ
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	kvalitní a zajímavá výuka, zajímavá nabídka volnočasových aktivit, příjemné prostředí	nezájem o studium a volnočasové aktivity, poruchy chování, časté absence, nespokojenost s prostředím, konflikty s okolím	individuální konzultace, osobní kontakt při vyučování, web	Bližší spolupráce s dětmi, spolupráce s psychologem, výchovným poradcem či jinými odborníky
Pedagogové a další zaměstnanci	stabilní zaměstnání, dobré pracovní podmínky, kvalitní zázemí, odpovídající mzda, podpora při dalším vzdělávání	nespokojenost s vedením školy či školského zařízení, pocit nedocení jejich práce, narušení vztahu k dětmi	pravidelné porady, konzultace	Dialog a porady s pedagogy, vybudování dobrých vztahů

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	mít na svém území školy a školská zařízení poskytující kvalitní výuku, mít školy s vyrovnaným financováním, který bude co nejméně zatěžovat obecní rozpočet, podporu státu formou dotací pro rozvoj a modernizaci škol a školských zařízení	špatná komunikace s vedením škol a školských zařízení, nespokojenost s jejich hospodařením, snaha o snižování nákladů na úkor škol a školských zařízení	schůzky zástupců škol a představitelů obce, osobní návštěvy, korespondence, web	Výběr vhodného ředitele školy. Pravidelné schůze a dialog s představiteli školy Zájem o fungování škol a školských zařízení
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	spolupráci s obcemi, které na svém území mají ZŠ a MŠ, úzkou spolupráci se spádovým zařízením, náklady na podporu školství, které příliš nezatíží rozpočet obce (dotace na dopravu apod.)	špatná komunikace se spádovou školou, špatná komunikace s obcí, která má na svém území školu či školské zařízení, upřednostňování jiných aktivit na úkor vzdělávání,	schůzky se zástupci ZŠ a MŠ i se zástupci obcí, kde tato zařízení jsou, individuální návštěvy, web, korespondence	Navázání spolupráce s obcí, kde je škola či školské zařízení. Zájem o fungování školy, pravidelný kontakt s představiteli školy a s rodiči
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	zájem ze strany rodičů o umístění dětí v jejich škole či školském zařízení, podporu ze strany státu (dotace, granty)	u soukromých zařízení je riziko vysokého školného, malý zájem ze strany rodičů, ztížená komunikace s představiteli obcí, konkurenční boj mezi zařízeními	pravidelné schůzky, individuální návštěvy, webové stránky	Pravidelné schůzky a dialog s rodiči, vybudování kvalitního pedagogického sboru, dialog s žáky.
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	účelné využívání finančních prostředků, zajištění kvalitní výuky, dobré technické a materiální zajištění škol a školských zařízení	špatná komunikace se zástupci sponzorů, rodičů apod., nespokojenost s hospodařením s finančními prostředky, nezájem o školy a školská zařízení	pravidelné schůze, individuální návštěvy, osobní jednání, korespondence	Pravidelné schůzky, bližší zájem o fungování školy, pravidelné schůzky s vedením školy a se zástupci zřizovatele
Představitelé Obcí SO ORP	dobrá spolupráce mezi obcemi a	rozdílné představy o fungování škol-	individuální návštěvy a konzul-	Úzký kontakt s představiteli škol

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	školy na území ORP, možnost společného financování některých aktivit, širší možnosti při společném jednání se zástupci krajů či státu	ství v jejich obci, neochota ke kompromisu, soustředění zájmu na jiné aktivity v obci	tace, web, korespondence, schůzky v rámci ORP	a školských zařízení, kontroly fungování a hospodaření škol, kontakt se zástupci kraje
Kraje	dostatečný počet škol a školských zařízení s odpovídající kapacitou na území kraje, zařízení splňující veškeré požadavky vyplývající ze zákona (legislativní, technické, materiální, hygienické apod.) bezproblémová komunikace se zařízeními a jejich zřizovateli, správně vynakládané finanční prostředky na fungování MŠ a ZŠ	nedostatečná kontrola zařízení na území kraje, špatná koncepce školství v kraji,	korespondence, nařízení, vyhlášky, individuální návštěvy a konzultace, schůzky v rámci kraje, web	kontroly fungování a hospodaření škol, kontakt se zřizovateli škol a školských zařízení, návštěvy škol a školských zařízení
Stát	mít síť kvalitních a dobře fungujících vzdělávacích zařízení, legislativně dostatečně zabezpečit bezproblémové fungování škol a školských zařízení, dobré hospodaření s finančními prostředky ze státního rozpočtu ze strany zřizovatelů těchto zařízení	nedostatek financí pro vzdělávání, chyby v legislativě komplikující fungování škol a školských zařízení, chybné čerpání dotací z EU, nedostatečná kontrola podřízených orgánů	korespondence, nařízení, vyhlášky, směrnice, zákony, individuální návštěvy a konzultace, web	kontroly dodržování veškerých norem ve školách a školských zařízeních, (zákonů, vyhlášek apod.), hloubkové kontroly hospodaření a fungování škol, spolupráce s odborníky při vytváření zákonů, kontakt s představiteli krajů a popřípadě obcí

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Média	informovat veřejnost o školách a školských zařízeních, vstřícné jednání ze strany škol a školských zařízení i jejich zřizovatelů a dostatek informací z jejich strany	negativní postoj ke školám a školským zařízením, nedostatečná informovanost o těchto zařízeních, nezájem o informace ze škol	osobní návštěvy, web, korespondence, jednání	Budování dobrých vztahů škol a školských zařízení s médii, poskytování informací o školách a akcích pořádaných školou, prezentace tvorby žáků a jejich místních i mezinárodních úspěchů

Zdroj: vlastní zpracování

Z analýzy jasně vyplývá, že každá cílová skupina má specifické požadavky a očekávání na vzdělávací zařízení, jeden jejich zájem je však společný – mít kvalitní a bezproblémové vzdělávací zařízení. Pokud se jednotlivé skupiny naučí mezi sebou správně komunikovat a řešit případné problémy, mohli by svého společného zájmu dosáhnout (např. rodiče nejsou spokojeni se školou, kterou navštěvují jejich děti, měli by se tedy obrátit se svým problémem na vedení školy popřípadě zřizovatele a svůj problém a připomínky s ním řešit a dopomoci tak tomu, aby byl případný problém minimalizován či zcela vyřešen a pomoci tak ke zkvalitnění daného zařízení apod.)

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tabulka 45: Analýza rizik školství

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	4	8	Vytvoření rezervního fondu	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	2	4	8	Vyhledání a spolupráce se sponzory, podávání žádostí o dotace, zapojení do operačních programů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy, výše krajských normativů	2	4	8	Snížení počtu zaměstnanců podle počtu dětí/žáků, vyjednávání s krajským úřadem	ZŠ, MŠ

Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	1	1	Podpora a vytváření kvalitního dopravního spojení ke školou popř. školským zařízením	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	4	5	20	Vytvořit kvalitní školy a školská zařízení s odpovídajícím technickým, materiálním i personálním zázemím a zatraktivnit je tak, zajistit spolupráci s okolními obcemi, školami a školskými zařízeními popř. zajistit navýšení kapacit školy (vybudovat např. odloučená pracoviště apod.)	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	4	12	Dohoda o spolupráci mezi obcemi a dopravci	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	Pravidelné setkávání a jednání představitelů obcí	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	2	4	8	Vytvoření rezervního fondu pro zajištění financí na mimořádné investice	Obce daného území
Podmínky škol pro naplňování RVP	2	3	6	Kvalitní strategie pro rozvoj školství na daném území	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	1	1	1	Zajištění údržby a oprav budov	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	1	1	1	Postupná modernizace zařízení	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatný management školy	1	1	1	Dosadit na místo ředitele odborníka	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Nízká kvalita výuky	2	2	4	Vytvořit kvalitní vzdělávací plán odpovídající současným požadavkům	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	5	15	Úzký kontakt a spolupráce s rodiči, nabídka aktivit pro rodiny	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (kvalifikovanost, fluktuace, věk, ...)	3	4	12	Výběr kvalitních pedagogů a umožnění jejich dalšího vzdělávání	Konkrétní ZŠ, MŠ

Oblasti v analýze rizik ovlivňuje mnoho faktorů. Pokud se obcím či dotčeným školským zařízením podaří vytvořit kvalitní strategii předškolního a školního vzdělávání a maximálně zefektivní hospodaření, mohlo by se podařit tato rizika snížit na minimum.

3.1.4. SWOT analýza v oblasti předškolního a základního vzdělávání

Tabulka 48: SWOT analýza školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - Dostupnost škol a mateřských škol i v odlehlějších oblastech ORP (horská oblast). - Dobrý technický stav a dostatečné materiálové vybavení školské infrastruktury. - Snaha obcí o udržení škol a školských zařízení na jejich území - investicemi do údržby a jejich modernizace, snaha o jejich zatraktivnění pro žáky/děti i jejich rodiče a zaměstnance. - Spolupráce škol a školských zařízení se zahraničními školami. 	<ul style="list-style-type: none"> - Horší dopravní spojení v některých oblastech ORP. - Vysoká míra nezaměstnanosti a odliv obyvatel do jiných oblastí. - Chybějící DDM v obcích a malá nabídka volnočasových aktivit. - Nižší atraktivita některých škol v očích rodičů a odvážení dětí do zařízení v jiných městech, popřípadě i do SRN. - Nedostatečné kapacity MŠ
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - Zkvalitnit podmínky pro užší spolupráci rodiny a školy. - Zapojení škol do různých operačních programů ke zkvalitnění a zatraktivnění výuky. - Vytvořit možnosti pro co nejširší spektrum volnočasových aktivit a tím v některých oblastech nahradit chybějící DDM (užší spolupráce s MDDM v Ostrově, ZUŠ apod.). - Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků a tím zvýšit kvalitu výuky. - Společně řešit otázku mateřských 	<ul style="list-style-type: none"> - Pokles počtu žáků vedoucí k potřebě snižování kapacit škol a školských zařízení, popřípadě jejich slučování. Pokles úrovně poskytovaného vzdělání v návaznosti na úbytek žáků. - Nedostatek finančních prostředků na provoz, údržbu a modernizaci škol a školských zařízení. - Nárůst nezaměstnanosti z důvodu rušení škol a školských zařízení. - Snížení atraktivity obce pro obyvatele z důvodu absence občanské vybavenosti (ZŠ, MŠ) a postupný odliv obyvatel do oblastí s lepšími životními podmínkami.

<p>škol, jménem zástupců obcí vyjednávat s největšími zaměstnavateli v ORP o možnostech firemních školek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Společně řešit otázku základních škol a najít řešení pro problémové oblasti. 	
--	--

Zdroj: vlastní zpracování

Mezi silné stránky území patří dostupnost škol, a to i mateřských škol v odlehlých horských oblastech v území. Školy a školská zařízení jsou dostatečně technicky i materiálně vybaveny. Všechny obce zřizující na svém území školy a školská zařízení si je chtějí udržet a investují finanční prostředky do jejich zkvalitnění. Většina škol spolupracuje se zahraničními školami z Německa.

Naopak mezi slabé stránky patří dopravní spojení mezi školami v některých oblastech a to především v horských územích. V některých těchto oblastech chybí nabídka volnočasových aktivit a DDM. Některé školy se potýkají s problémy udržení žáků v zařízeních a odliv žáků do kvalitnějších škol v Ostrově případně i do pohraničí. Mateřské školy se dlouhodobě potýkají s problémem nedostatku volných míst.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Různorodost celého území ORP Ostrov se odráží i v problémech jednotlivých obcí a nejinak je tomu i v oblasti vzdělávání. Problematika předškolního vzdělávání je v rámci ORP v současnosti dostatečně vyřešena po technické i materiální stránce, ale stejně jako na zbytku území ČR vyskytují se i zde problémy s nedostatečnou kapacitou těchto zařízení. Vláda v současnosti začala hledat řešení tohoto problému např. schválením podpory tzv. dětských skupin, obce by však měly začít hledat i další řešení a alternativy. Středisko volného času je na území ORP pouze jedno a to Městský dům dětí a mládeže v Ostrově, ale díky úzké spolupráci se školami v okolních obcích se dopady absence těchto zařízení na jejich území daří snižovat na minimum. Největší problémy se vyskytují v oblasti základního vzdělávání a to zejména v tzv. horských oblastech (Abertamy, Potůčky, Pernink, Horní Blatná), částečně tento problém zasahuje i do oblasti podhorské (Hroznětín, Merklín).

Díky nepříznivému demografickému vývoji a postupnému odlivu obyvatelstva z těchto území vystává problém s obsazeností škol, který bude nutné v budoucnu řešit. Už nyní doplácí obce na provoz těchto škol nemalé finanční prostředky ze svých rozpočtů a v budoucnu hrozí, že díky odlivu žáků bude mít finanční podpora ze strany státu i nadále klesající tendenci, což bude mít samozřejmě negativní vliv i na samotnou kvalitu vzdělávání v obci (malá atraktivita pro rodiče, nedostatek kvalitních učitelů, nedostatek financí na údržbu a modernizaci škol apod.) a snížení atraktivity obce pro obyvatele. Na řešení tohoto problému se dá nahlížet z dlouhodobého nebo krátkodobého hlediska. Dlouhodobým hlediskem je myšleno více se zaměřit na propagaci obcí, podporu cestovního ruchu a turistiky a zvýšení zaměstnanosti, což by mohlo snížit odliv obyvatelstva a naopak nastartovat jeho příliv a tím pádem dopomoci ke zvýšení počtu žáků. Z krátkodobého hlediska lze toto řešit rušením a slučováním ohrožených škol a tím pádem i snižováním finanční zátěže obcí, rizikem (v obcích, kterým by se nepodařilo zachovat ZŠ či MŠ) je však již zmíněné snížení atraktivity obce a další odchod obyvatel do jiných oblastí s lepšími životními podmínkami. V rámci DSO Bystřice se již obce v podhorské a horské oblasti zabývají možnostmi zřízení svazkové školy.

V současné době (červen 2014) byl zahájen projekt Podpora vzdělávání ve školách oblasti ORP Ostrov, který je společným projektem Města Ostrov, všech 10 základních škol nacházejících se na území ORP, a společností Člověk v tísni, o.p.s. a PECKA-Centrum celoživotního vzdělávání Karlovy Vary, o.p.s. Tento projekt by mohl přinést i další řešení problematiky vzdělávání v ORP Ostrov, jelikož jeho cílem je navázání úzké spolupráce jednotlivých škol a zmíněných organizací a vytvoření jak lokálních strategií základního vzdělávání, tak i strategie škol v celé oblasti ORP.

3.2. Návrhová část pro oblast školství a předškolního vzdělávání

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství a předškolní vzdělávání“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců měst a obcí - Bc. Pavel Čekan (starosta Ostrova) a Martin Maleček (starosta Hroznětína), odborníků v daných oblastech - Bc. Oldřich Boček (soc. oblast), Miroslava Světlíková (soc.oblast) Lenka Kubínová (soc.oblast), Ing. Dagmar Hříňová (školství), Ing. Alexandra Fürbachová (územní rozvoj a odpadové hospodářství) a veřejnosti - Lenka Nováková, František Wolmut RNDr. z území ORP Ostrov. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

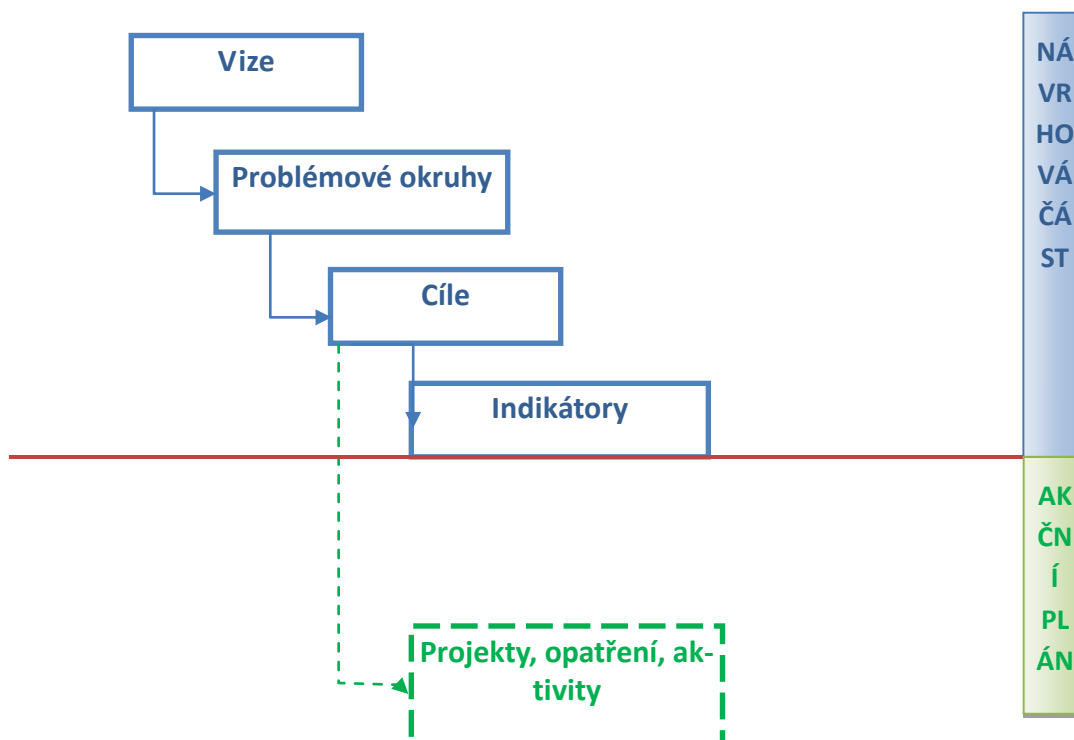
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

„Ostrovsko – Místo pro život“

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.



Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství a předškolní vzdělávání je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce

Vytvořit kvalitní a dobře dostupnou síť škol a školských zařízení, která nebudou zatěžovat rozpočty obcí a zajistí jejich další rozvoj a dobré životní podmínky pro občany.

Školství	Nedostatečná kapacita mateřských škol	Zvýšené náklady na provoz škol a jejich nenaplněnost v problémových oblastech
	1.1 Vytvořit novou mateřskou školu či odloučené pracoviště větší mateřské školy pro pokrytí nedostatečných kapacit	2.1 Zřídit svazkovou školu

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

„Ostrovsko - místo pro život“

Nejen díky výhodné poloze na hranici s Německem, ale také díky množství kulturních památek a přírodních krás rozvíjet a podporovat turistiku a cestovní ruch a vybudovat tak silný region, který bude nabízet atraktivní životní podmínky a dostatečnou občanskou vybavenost jak pro místní obyvatele, tak i pro návštěvníky. Samozřejmě je nutné neopomenout zvyšující se počet starších či potřebných spoluobčanů a podporovat rozvoj sociálních služeb tak aby vznikla kvalitní síť poskytovatelů, která by dokázala zajistit potřebnou péči i v odlehlejších oblastech ORP. Vytvořit kvalitní a dobře dostupnou síť škol a školských zařízení, která nebudou zatěžovat rozpočty obcí a zajistí jejich další rozvoj a dobré životní podmínky pro občany. Zajistit efektivní a ekonomické odpadové hospodářství, zvýšit podíl obyvatelstva na třídění separovaného odpadu a starat se o zlepšení stavu životního prostředí a podmínek pro život.

Problémové okruhy předškolního a základního vzdělávání

1. Nedostatečná kapacita mateřských škol

Přehled kapacity a volných míst v MŠ na území ORP Ostrov v roce 2012/2013

Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Abertamy	56	43	13
Hájek	25	20	5
Horní Blatná	25	20	5
Hroznětín	43	43	0
Jáchymov	80	75	5
Merklín	60	55	5
Ostrov	535	535	0
Pernink	25	22	3
Potůčky	24	24	0
Stráž n. Ohří	20	20	0
Velichov	30	27	3
Vojkovice – Jakubov	24	24	0
Celkem	947	908	39

Zdroj: Vlastní šetření – analýza dle výkazů MŠMT

Přehled počtu MŠ, jejich kapacit a počtu žáků v ORP v letech 2007 - 2013

Školská zařízení

Kód: VZD6010UC
Území: 80 ORP
Ostrov¹

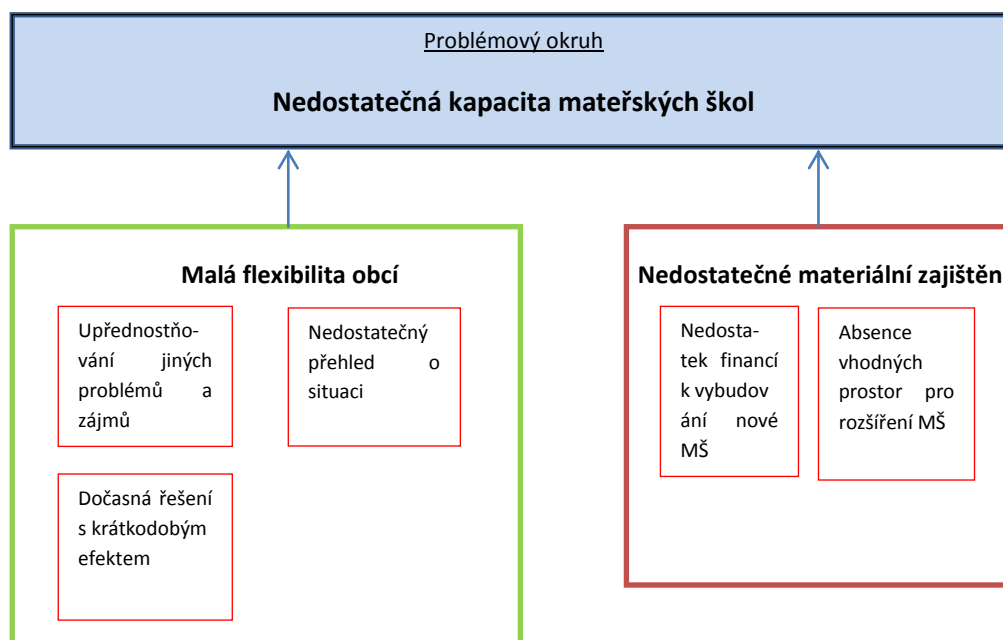
		Školní rok					
		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Mateřské školy	počet zařízení	15	15	15	15	15	15
	počet všech tříd	34	34	35	39	38	39
	počet běžných tříd	34	34	35	39	38	39
	počet dětí	750	769	800	884	885	926
	počet dětí v běžných třídách	750	769	800	884	885	926
	přepočtený počet učitelů	54	54	56	64	64	64
	z toho ženy	54	54	56	64	64	64

Zdroj: Český statistický úřad, vdb.czso.cz

Problém nedostatečných kapacit mateřských škol, který dlouhodobě trápí obce po celé ČR, je problémem i v ORP Ostrov. Každý rok musí někteří rodiče řešit otázku, kam umístit své dítě do MŠ, když zařízení v blízkosti jejich bydliště musí z důvodu naplněných kapacit jejich žádost zamítnout.

Jak již bylo řečeno, nedostatek míst v mateřských školách je problémem celé České republiky, který nebyl po dlouhou dobu nijak komplexně řešen. V minulosti sice došlo k navyšování kapacit MŠ (zejména v Ostrově), ale toto řešení nebylo dostačující a nemělo dlouhotrvající efekt. Až v současné době probíhají jednání vlády, která by měla přinést řešení tohoto problému např. větší podporou tzv. dětských skupin, ale i obce by měly začít hledat další možnosti, které by vedly k jeho vyřešení, ať už vytvořením společného zařízení pro sousední obce či vyjednáváním s největšími zaměstnavateli na území ORP o možnostech firemních školek apod.

V případě neřešení problému může dojít ke zhoršení životní situace rodin, které nemohly umístit své dítě do předškolního zařízení, kdy matky nemohly nastoupit zpět do zaměstnání, nebo byly po 4 leté rodičovské dovolené přerazeny na pozici s nižším platovým ohodnocením, což může dospět k dalšímu odlivu obyvatelstva do měst s lepšími možnostmi.



2. Zvýšené náklady na provoz škol v problémových oblastech („horská“ a částečně „podhorská“ oblast)

Vývoj počtu žáků 1. ročníku ZŠ v „horské oblasti“ a „podhorské oblasti“ 2010-2019

	Abertamy	Horní Blatná	Pernink	Potůčky	Hroznětín
2010	19	13	22	1	19
2011	16	8	19	4	17
2012	15	10	19	3	24
2013	28	13	23	7	21
2014	21	12	18	6	21
2015	29	10	16	13	24
2016	18	7	13	3	27
2017	20	8	3	8	20
2018	18	7	6	8	21
2019	12	3	5	11	22

Zdroj: Vlastní šetření - http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.html

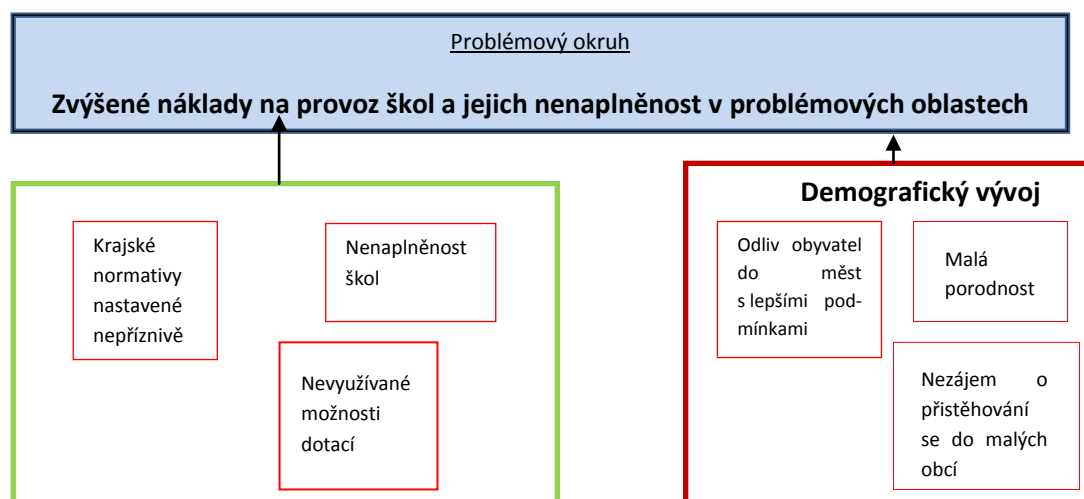
Kapacita základních škol v dotčené oblasti rok 2012/2013

Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Abertamy	130	37	93
Horní Blatná	36	15	21
Hroznětín	250	136	114
Merklín	124	55	69
Pernink	300	74	226
Potůčky	40	18	22
Celkem	880	335	545

Zdroj: Výkaz MŠMT ÚIV R13-01, výroční zprávy jednotlivých školských zařízení

Největší problémy v oblasti základního vzdělávání se objevují zejména v tzv. horské oblasti (Abertamy, Potůčky, Pernink, Horní Blatná), částečně tento problém zasahuje i do oblasti podhorské (Hroznětín, Merklín). Díky nepříznivému demografickému vývoji a postupnému odlivu obyvatelstva z těchto území vyvstává problém s obsazeností škol.

Už nyní doplácí obce na provoz těchto školských zařízení nemalé finanční prostředky ze svých rozpočtů a v budoucnu hrozí, že díky odlivu žáků bude mít finanční podpora ze strany státu i nadále klesající tendenci, což bude mít samozřejmě negativní vliv i na samotnou kvalitu vzdělávání v obci (malá atraktivita pro rodiče, nedostatek kvalitních učitelů, nedostatek financí na údržbu a modernizaci škol apod.) a snížení atraktivity obce pro obyvatele.



3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečná kapacita mateřských škol
Cíl 1.1	Vytvořit novou mateřskou školu či odloučené pracoviště větší mateřské školy pro pokrytí nedostatečných kapacit
Popis cíle	Mateřské školy na území ORP Ostrov jsou v současnosti zcela kapacitně naplněny, avšak stejně jako na zbytku území ČR poptávka po místech v mateřských školách převyšuje nabídku a mnoho rodičů bylo nuceno hledat jiná řešení. V současnosti se zástupci nejvíce dotčených obcí snaží hledat společná řešení, ať už vytvořením společného detašovaného pracoviště již existující mateřské školy a nebo oslovením velkých zaměstnavatelů s možností otevření firemní školky.
Hlavní opatření	<p>A.1. Analýza území</p> <ul style="list-style-type: none"> • přehled o počtu dětí čekajících na umístění v MŠ • přehled kapacit jednotlivých zařízení a určení nejvíce problémových lokalit <p>A.2. Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza nákladů na vznik MŠ či detašovaného pracoviště • určení možných zdrojů finančních prostředků pro navýšení kapacit MŠ (dotace, fondy..) <p>B.1. Projednání možností rozšíření či zřízení MŠ zástupci obcí</p> <ul style="list-style-type: none"> • určení zhotovitele projektu navýšení kapacit MŠ (rozšíření stávající MŠ, vznik nové MŠ) • vyhodnocení projektu a dohoda zástupců obcí o řešení situace
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>1. Zpracování přehledu kapacit jednotlivých zařízení, určení problémových lokalit</p> <p>1.1.1. Počet obcí zapojených do vybudování nové mateřské školy</p> <p>1.1.2. Počet obcí zapojených do vybudování odloučeného pracoviště</p>
Správce cíle	starosta města Ostrov

Problémový okruh 2	Zvýšené náklady na provoz škol a jejich nenaplněnost v problémových oblastech
Cíl 2.1	Zřídit svazkovou školu
Popis cíle	V důsledku dlouhodobě nepříznivého demografického (malá porodnost, odliv obyvatelstva) a ekonomického vývoje (vysoká nezaměstnanost, nedostatek zaměstnavatelů, neexistující průmysl) v tzv. „horské oblasti“ a okrajově také v oblasti „podhorské“, vyvstávají v dotčených obcích problémy s nenaplněností školských zařízení a ke zvyšování nákladů na jejich provoz. V současnosti již ze strany vedení obcí (Hroznětín, Merklín, Abertamy, Pernink, Horní Blatná) dochází k jednáním ohledně možností svazkové školy, s jejíž pomocí by se podařilo vyřešit ekonomické problémy a zároveň udržet školská zařízení (MŠ a ZŠ) i v menších a odlehlejších obcích.
Hlavní opatření	A.1. Analýza stávající situace

	<ul style="list-style-type: none"> • materiální a prostorové vybavení škol - soupis budov a vybavení, počty učeben (kmenové/odborné, hřiště, tělocvičny atp.) • demografický vývoj a aktuální počty žáků ve školách a školkách • personální analýza <p>A.2. Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické situace jednotlivých zařízení • zpracování ekonomického výhledu pro svazkovou školu <p>A.3. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpracovat a zavést pravidla, dohody a systémy, podle kterých bude svazková škola, vč. všech jednotlivých pracovišť, fungovat • zpracování konceptu svazkového školství • vypracování přehledu kroků k založení svazkové školy pro jednotlivá zastupitelstva dotčených obcí <p>B.1. Projednání se zástupci dotčených obcí</p> <ul style="list-style-type: none"> • projednání předložených analýz • projednání konceptu svazkové školy v orgánech dotčených obcí <p>C.1. Zřízení svazkové školy</p> <ul style="list-style-type: none"> • podepsání dohody o vytvoření svazkového školství a zřízení ŠPO dotčenými obcemi a svazkem • vydání zřizovací listiny svazkové školské právnické osoby • zánik příspěvkových organizací, které dosud vykonávaly činnost škol • podání žádosti o změny v zápisu základní a mateřské školy v rejstříku škol a školských zařízení a následně zápis zařízení do rejstříku škol
Název indikátorů k hodnocení cíle	2. Zpracování konceptu svazkového školství 2.1.1. Zřídit svazkovou školu
Správce cílů	starosta města Hroznětín

3.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nedostatečná kapacita mateřských škol		
Číslo indikátoru	1.		
Název indikátoru	Zpracování přehledu kapacit jednotlivých zařízení, určení problémových lokalit		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Určuje, zda byl zpracován přehled. Aby mohla být otázka nedostatečných kapacit MŠ řešena efektivně, je nutné, aby byl zpracován přehled všech MŠ na území SO ORP a jejich kapacit a také počty dětí, které čekají na umístění v MŠ. Na základě toho mohou být vymezeny nejproblématictější oblasti, kde by bylo vhodné začít problém řešit formou meziobecní spolupráce		
Metodika a výpočet:	Porovnání kapacit jednotlivých zařízení s počtem dětí navštěvujících MŠ a s počtem dětí čekajících na umístění		

Zdroj čerpání dat:	rejstřík škol a školských zařízení MŠMT, výkazy MŠMT, informace od škol, informace od úřadu ORP
---------------------------	---

Cíl	Vytvořit novou mateřskou školu či odloučené pracoviště větší mateřské školy pro pokrytí nedostatečných kapacit		
Číslo indikátoru	1.1.1.		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do vybudování nové mateřské školy		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Vyjadřuje počet zapojených obcí. Pro řešení problému s nedostatečnými kapacitami mateřských škol je nutné, aby sousední obce navázaly spolupráci a hledaly společná řešení například vytvořením nové mateřské školy a uspokojili tak v budoucnu poptávku po místech v MŠ, která v současnosti převyšuje jejich nabídku</i>		
Metodika a výpočet:	Informace od dotčených obcí		
Zdroj čerpání dat:	Úřady jednotlivých obcí		

Cíl	Vytvořit novou mateřskou školu či odloučené pracoviště větší mateřské školy pro pokrytí nedostatečných kapacit		
Číslo indikátoru	1.1.2.		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do vybudování odloučeného pracoviště		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Vyjadřuje počet zapojených obcí. Další možností řešení problému s nedostatečnými kapacitami MŠ je navázání spolupráce sousedních obcí a vybudování odloučeného pracoviště již fungující školy</i>		
Metodika a výpočet:	Informace od dotčených obcí, výroční zpráva rozšířené MŠ		
Zdroj čerpání dat:	Úřady dotčených obcí		

Problémový okruh	Zvýšené náklady na provoz škol a jejich nenaplněnost v problémových oblastech		
Číslo indikátoru	2.		
Název indikátoru	Zpracování konceptu svazkového školství		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Hroznětín		
Roky	2013	2017	2020

Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Sleduje, zda byl zpracován koncept svazkového školství. Je třeba co nejpodrobněji rozpracovat a zavést pravidla, dohody a systémy, podle kterých bude svazková škola, vč. všech jednotlivých pracovišť, fungovat. Pečlivá příprava těchto pravidel umožňuje minimalizovat ekonomické ztráty, komunikační nedorozumění, opomenutí důležitých provozních opatření apod.</i>		
Metodika a výpočet:	Informace od dotčených obcí nebo od zpracovatele koncepce		
Zdroj čerpání dat:	informace od zřizovatele (obce SO ORP zapojené do společného projektu svazkové školy)		

Cíl	Zřídit svazkovou školu		
Číslo indikátoru	2.1.1.		
Název indikátoru	Zřízení svazkové školy		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Hroznětín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Určuje, zda byla zřízena svazková škola. Pro snížení nákladů na provoz škol a zachování školských zařízení i v menších obcích, kde se potýkají s problémem nedostatku dětí, je nutné, aby obce v tzv. horské oblasti hledaly společné řešení a zvážily možnost vytvoření svazkové školy ze stávajících samostatných zařízení</i>		
Metodika a výpočet:	Informace od dotčených obcí nebo od případné svazkové školy		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva svazkové školy, popř. informace od zřizovatele (obce ORP)		

Z analýz, na které navazuje i návrhová část dokumentu, vyplynuly dva důležité problémy, na které je potřeba se zaměřit. Jednak je to nedostatek volných míst v MŠ, který by se v rámci meziobecní spolupráce dal lépe řešit, než kdyby se na něj obce zaměřily samostatně. A dále pak problém s nedostatkem žáků ve školách v „horské“ a částečně i „podhorské“ oblasti, se kterým úzce souvisí i vysoká nákladovost na provoz těchto zařízení. V současnosti již v rámci DSO Bystřice probíhají jednání představitelů dotčených obcí (Hroznětín, Merklín, Abertamy, Pernink, Horní Blatná) ohledně možnosti vytvoření svazkové školy.

3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

3.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová roz-

hodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny

Bc. Pavel Čekan – starosta města Ostrov

Martin Maleček – starosta města Hroznětín

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů

Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvořit novou mateřskou školu či odloučené pracoviště větší mateřské školy pro pokrytí nedostatečných kapacit	starosta města Ostrov
2.1	Zřídit svazkovou školu	starosta města Hroznětín

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů

Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Zpracování přehledu kapacit jednotlivých zařízení, určení problémových lokalit	starosta města Ostrov
1.1.1	Počet obcí zapojených do vybudování nové mateřské školy	starosta města Ostrov
1.1.2	Počet obcí zapojených do vybudování odloučeného pracoviště	starosta města Ostrov
2.	Zpracování konceptu svazkového školství	starosta města Hroznětín
2.1.1	Zřízení svazkové školy	starosta města Hroznětín

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplnování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující

rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom

případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Různorodost celého území ORP Ostrov se odráží i v problémech jednotlivých obcí a nejinak je tomu i v oblasti vzdělávání. Z analýzy jasně vyplynuly jednak problémy obcí, kde je existence školských zařízení v návaznosti na nepříznivý demografický vývoj ohrožena, ale také celorepublikový trend týkající se nedostatečných kapacit mateřských škol. Problémové okruhy byly tedy určeny dva - Nedostatečná kapacita mateřských škol a zvýšené náklady na provoz škol a jejich nenaplněnost v problémových oblastech. Cíl byl pro každý problémový okruh zvolen jeden – Vytvořit novou mateřskou školu či odloučené pracoviště větší mateřské školy pro pokrytí nedostatečných kapacit, jehož naplňování bude sledováno pomocí určených indikátorů, gestorem cíle je starosta města Ostrov, a pro druhý problémový okruh – Zřídít svazkovou školu, jehož naplňování bude sledováno pomocí určených indikátorů, gestorem cíle je starosta města Hroznětín.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie byla vytvářena v souladu s Rámcovou metodikou pro tvorbu dokumentů, časovým harmonogramem projektu a metodickými pokyny pro zpracování návrhové části dokumentu. V první polovině roku 2014 byla členy realizačního týmu shromažďována data, na jejichž základě byly vytvořeny analýzy pro oblasti školství, sociálních služeb a odpadového hospodářství, které byly následně převedeny do souhrnného dokumentu. Ten byl následně předán oponentům k posouzení. Ve druhé polovině roku byl souhrnný dokument upraven dle připomínek obsažených v oponentských posudcích a zpracována návrhová část dokumentu, ve které jsou určeny problémové okruhy, cíle a indikátory cílů. Konečná verze dokumentu byla k závěrečnému posouzení odevzdána 19. 12. 2014.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu anebo konektivita celých škol.

3.5.2. Seznam použitých zkratk

IROP Integrovaný regionální operační program

IVP individuální vzdělávací plán

KÚ Krajský úřad

MAS Místní akční skupina

MOS Meziobecní spolupráce

MŠ Mateřská škola

NIV neinvestiční výdaje = prostředky na platy (PNP ped. + PNP neped.),

ONIV Ostatní neinvestiční výdaje

OON ostatní osobní náklady (OON ped. + OON neped.),

ORP Obec s rozšířenou působností

PŠD Povinná školní docházka

RUD Rozpočtové určení daní

RVP rámcový vzdělávací program

RVP PV rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

RVP ZV rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

RVP s přílohou LMP rámcový vzdělávací program s přílohou pro lehké mentální postižení

SO Správní obvod

SŠ Střední škola

SVČ Středisko volného času

SVP Speciální vzdělávací program

ŠD Školní družina

ŠJ Školní jídelna

ŠK Školní klub

ŠVP školní vzdělávací program

ÚIV Ústav pro informace ve vzdělávání

VOŠ Vyšší odborná škola

ZŠ Základní škola

ZUŠ Základní umělecká škola

3.5.3. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

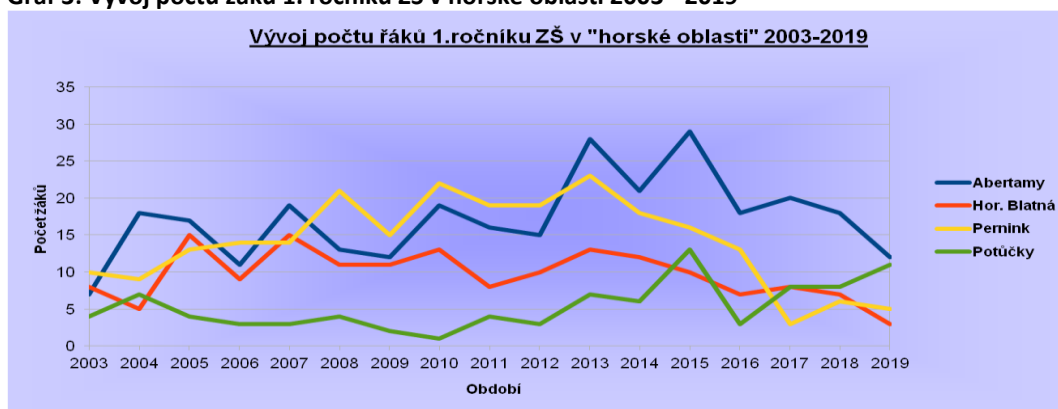
Tabulka č. 46: Vývoj počtu žáků 1. ročníku ZŠ v „horské oblasti“ 2003-2019

	Abertamy	Hor. Blatná	Pernink	Potůčky
2003	7	8	10	4
2004	18	5	9	7
2005	17	15	13	4
2006	11	9	14	3
2007	19	15	14	3
2008	13	11	21	4
2009	12	11	15	2
2010	19	13	22	1
2011	16	8	19	4
2012	15	10	19	3
2013	28	13	23	7
2014	21	12	18	6
2015	29	10	16	13
2016	18	7	13	3
2017	20	8	3	8
2018	18	7	6	8
2019	12	3	5	11

Zdroj: Vlastní šetření - http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm

V tabulce je sledován vývoj počtu žáků 1. ročníku ZŠ v „horské oblasti“ s výhledem do roku 2019. V důsledku demografického vývoje (postupného odlivu obyvatel) dojde i ke snižování počtu dětí navštěvujících vzdělávací zařízení, což bohužel bude negativně ovlivňovat vývoj a udržitelnost jednotlivých škol v dotčených obcích, tedy Abertamech, Horní Blatné a Perninku, především však v Horní Blatné. Tento propad se projeví zejména v letech 2016-2018, kdy část školních kapacit ve výše zmíněných obcích zanikne. Jedinou výjimkou je obec Potůčky, kde dojde v budoucnu k nárůstu počtu dětí a navíc je tato obec dostatečně finančně zabezpečená, aby mohla na svém území školu udržet.

Graf 3: Vývoj počtu žáků 1. ročníku ZŠ v horské oblasti 2003 - 2019



Zdroj: vlastní šetření – dle tabulky č. 46

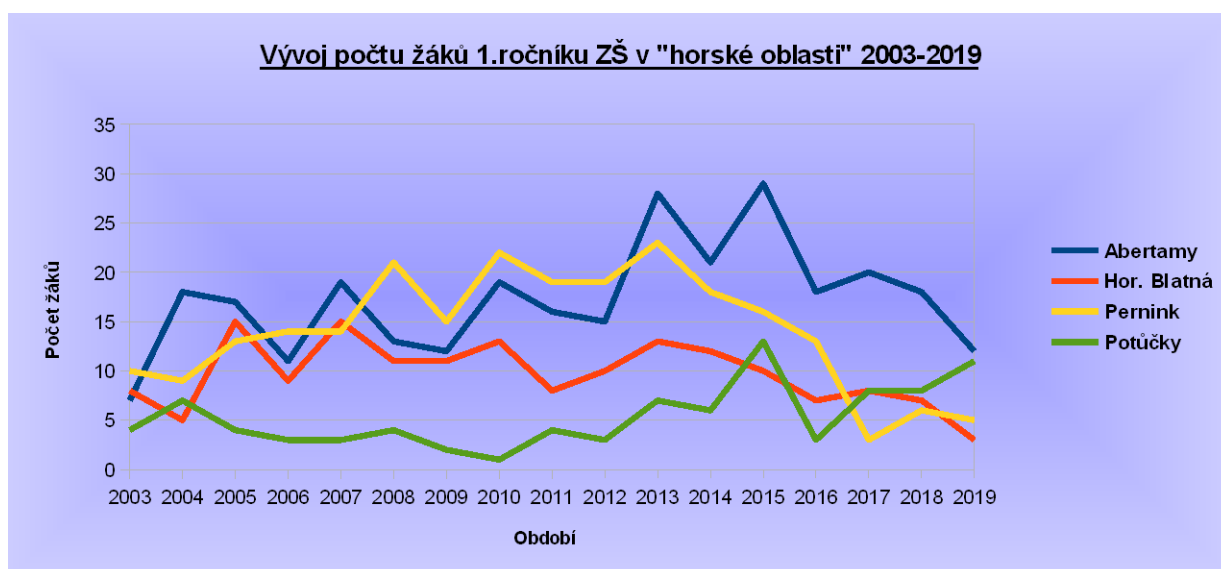
Tabulka č. 47: Vývoj počtu žáků 1. ročníku ZŠ v „podhorské oblasti“ 2003-2019

	Hroznětín	Jáchymov	Ostrov
2004	16	16	153
2005	21	27	157
2006	13	37	149
2007	22	31	142
2008	25	44	158
2009	21	47	161
2010	19	38	166
2011	17	44	164
2012	24	42	165
2013	21	43	153
2014	21	42	193
2015	24	40	211
2016	27	29	165
2017	20	35	206
2018	21	36	156
2019	22	24	171

Zdroj: Vlastní šetření - http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm

V tabulce je sledován vývoj počtu žáků 1. ročníku ZŠ v „podhorské oblasti“ s výhledem do roku 2019. Z dat uvedených v tabulce je zřejmé, že počty žáků v ZŠ ve vybrané oblasti jsou dlouhodobě spíše vyrovnané. Jen v Ostrově dojde ve školním roce 2015/16 a ve školním roce 2017/18 k naplnění prvních tříd až k hranici obsazení plné kapacity škol, pak bude opět následovat prudký pokles, který se snad zastaví zhruba na současných číslech.

Graf 4: Vývoj počtu žáků 1. ročníku ZŠ v podhorské oblasti 2003 – 2019



Zdroj: vlastní šetření – dle tabulky č. 47

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- [108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů](#), kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- [vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů](#), v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.
- Bílá kniha v sociálních službách - www.mpsv.cz/files/clanky/736/bila_kniha.pdf. Jedná se o konzultační materiál, který obsahuje soubor doporučení, který by se měl stát směrodatným vodítkem pro budoucí úsilí všech zúčastněných stran – uživatelů sociálních služeb, poskytovatelů, politiků a pracovníků administrativy na místní i centrální úrovni a široké veřejnosti
- Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009 – 2012 http://www.mpsv.cz/files/clanky/7759/Priority_rozvoje_soc_sluzeb.pdf. Priority rozvoje sociálních služeb představují rámcový dokument, který pojímá sociální služby komplexně a jehož účelem je vymezit hlavní trendy a oblasti, na něž by měla být v příštím období upřena pozornost. Ve vztahu ke krajským i obecním plánům rozvoje sociálních služeb tento dokument tvoří rámec směřování MPSV v oblasti sociálních služeb, který by měl být znám všem zpracovatelům obecních či krajských plánů rozvoje sociálních služeb.
- Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020 <http://www.mpsv.cz/cs/16156>. Koncepce se zasazuje o prosazení širšího, procesuálního pohledu na problematiku bezdomovectví a nutnosti jejího komplexního a koordinovaného řešení. Vnímání vyloučení z bydlení jakožto procesu ukazuje slabiny současného systému, ve kterém téměř chybí preventivní opatření, stejně jako systémové možnosti návratu osob, které se propadnou až „na ulici“, zpět do bydlení.
- Mezinárodní projekt – Vytvoření metodiky lokálních a regionálních akčních plánů sociálního začleňování <http://www.mpsv.cz/cs/9123>. Výstupem projektu je Společná metodika pro tvorbu regionálních a lokálních akčních plánů sociálního začleňování. Tuto metodiku mohou partnerské státy projektu i jiné členské státy dále využít při zpracovávání regionálních nebo lokálních akčních plánů sociálního začleňování.
- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období 2013 – 2017 http://www.mpsv.cz/files/clanky/14540/NAP_2013-2017_070114.pdf. Základním rámcem Akčního plánu je zajištění dodržování a ochrany lidských práv seniorů. Opatření uvedená v tomto dokumentu směřují k tomu, aby starší pracovníci a senioři mohli plně požívat nejen politická a občanská práva, ale aby jim bylo umožněno i naplnění sociálních, kulturních a dalších práv.
- Madridský mezinárodní akční plán pro problematiku stárnutí 2002 <http://www.mpsv.cz/files/clanky/1205/madrid.pdf>. Byl vodítkem pro myšlení a činnost v otázkách stárnutí v posledních 20 letech.
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji <http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/seznam/SPRSS.aspx>. Plánování rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji navazuje na proces komunitního plánování sociálních služeb, k němuž se kraj společně s některými obcemi přihlásil již v roce 2003. Podstata komunitního plánování spočívá ve vzájemné a aktivní spolupráci širokého okruhu osob, kterým není oblast sociálních služeb lhostejná, a mají zájem podílet se na jejím utváření.
- Vyhláška 505/2006 Sb. http://www.mpsv.cz/files/clanky/6196/vyhlaska_505_2006.pdf
- Právní odpovědnost poskytovatelů sociálních služeb

http://www.mpsv.cz/files/clanky/10791/Pravni_postaveni_uzivatelu_v_procesu_transformace_socialnich_sluzeb.pdf.

- Analýza CRPD a právo na život v komunitě
http://www.mpsv.cz/files/clanky/10700/Analiza_CRPD.pdf.
- Kontext transformace pobytových sociálních služeb
http://www.mpsv.cz/files/clanky/8679/Kontext_transformace_pobytovych_socialnich_sluzeb.pdf.
- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením
<http://www.vlada.cz/assets/ppov/vvzpo/dokumenty/Umluva-ve-sbirce.pdf>.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Analýza potřeb uživatelů i poskytovatelů slouží přehlednému vyjádření problémů ORP Ostrov v sociální oblasti, jeho obyvatel a slouží rovněž k zjištění, jakým způsobem by měly obce do sociální oblasti zasáhnout, aby umožnily poskytovatelům služeb naplnit jejich strategické cíle a pokryly maximum dostupných služeb celé území ORP při zachování co největší efektivity.

Tabulka 49: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	2
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	1
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	0
celkem	9

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb /staženo z MPSV/

Zařízení sociálních služeb je ve SO ORP Ostrov minimum. Některá jsou stále ve fázi vzniku, u jiných se počítá s jejich zrušením. Většinou jsou však klienti nuceni vyhledávat služby nejen mimo SO ORP

Ostrov ale i mimo Karlovarský kraj. To se týká především pobytových služeb (Ústecký kraj) a poradenství (převážně Plzeň).

Tabulka 50: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	2
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	2
Azylové domy	1
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	1
Nízkoprahová denní centra	2
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	1
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	3
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	2
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	0
celkem	20

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb /staženo z MPSV/

Většina služeb, které doplňují skladbu sociálních služeb pro obyvatele ORP Ostrov, se nachází v Karlových Varech. I tak je většina klientů nucena služby i mimo Karlovarský kraj, protože v drtivé většině služby kapacitně nestačí (např. pobytové služby) jindy schází docela (azylový dům pro ženy bez domova, chráněné dílny, etc.)

Tabulka 51: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistence	0
	Pečovatelská služba	1
	Tísňová péče	1
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
	Podpora samostatného bydlení	1
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	1

	Druh sociální služby	
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	0
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	1
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	0
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	1
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Noclehárny	1
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	1
Sociální rehabilitace	0	

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb /staženo z MPSV/

Skladba sociálních služeb v celém okrese Karlovy Vary je nedostatečná. Je to zapříčiněno nedostatkem financí na služby jako takové. Mnohé organizace zápasí každý rok o prosté přežití např. Světlo Kadaň, metadonové centrum dokonce zaniklo) místo toho, aby plánovaly svůj rozvoj a zkvalitňování služeb. Celá situace se s ohledem na Komunitní plán Karlovarského kraje patrně ještě zhorší. Kraj se totiž rozhodl některé sociální služby nepodporovat vůbec. Týká se to především různých skupin sociálně vyloučených, jako jsou osoby bez domova a podobně.

Tabulka 52: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
Služby sociální péče	Sociální poradenství	1
	Osobní asistence	0
	Pečovatelská služba	1
	Tísňová péče	1
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
	Podpora samostatného bydlení	1
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	1

	Druh sociální služby	
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	0
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	1
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	0
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	1
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Noclehárny	1
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
Terénní programy	1	
Sociální rehabilitace	0	

Zdroj: Katalog poskytovatelů sociálních, sociálně zdravotních služeb a ostatních aktivit pro občany města Ostrova s rozšířenou působností, 2008

Skladba sociálních služeb sociální péče i sociální prevence je ve SO ORP Ostrov velice slabá a obce se spoléhají na zařízení dostupné v krajském městě, eventuálně Sokolově, Chebu avšak velmi často i v Ústeckém a Plzeňském kraji.

Tabulka 53: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	SO ORP Ostrov					
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb			1			
Denní stacionáře						
Týdenní stacionáře						1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
Domovy pro seniory						
Domovy se zvláštním režimem						
Chráněné bydlení						
Azylové domy						1

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	SO ORP Ostrov					
Domy na půl cesty				1		1
Zařízení pro krizovou pomoc				1		
Nízkoprahová denní centra						1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						
Noclehárny						1
Terapeutické komunity						
Sociální poradny					1	1
Sociálně terapeutické dílny						
Centra sociálně rehabilitačních služeb						1
Pracoviště rané péče						
Intervenční centra						
Služby následné péče						
Ostatní						
celkem	0	0	1	2	1	7

Zdroj: Katalog poskytovatelů sociálních, sociálně zdravotních služeb a ostatních aktivit pro občany města Ostrova s rozšířenou působností, 2008

Obce se vyhýbají přímému spravování jakýchkoliv sociálních zařízení a přenechávají zde iniciativu neziskovým organizacím, které pak prostřednictvím dotací levných pronájmů etc. podporují. Jediné centrum denních služeb zřízené obcí se nachází v bývalé budově Městské knihovny v Ostrově, kde město levnými nájem podporuje zde usazené služby.

Tabulka 54: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	typ sociální služby						
	Sociální poradenství				1		
Služby sociální péče	Osobní asistence						
	Pečovatelská služba						1
	Tísňová péče						1
	Průvodcovské a předčitatelské služby						1
	Podpora samostatného bydlení						
	Odlehčovací služby						
	Centra denních služeb						
	Denní stacionáře						
	Týdenní stacionáře						1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením						1
	Domovy pro seniory						
	Domovy se zvláštním režimem						
	Chráněné bydlení						
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče						
Služby sociální prevence	Raná péče						
	Telefonická krizová pomoc						1
	Tlumočnické služby						
	Azylové domy						1

typ sociální služby									
Domy na půl cesty								1	
Kontaktní centra									1
Krizová pomoc									1
Intervenční centra									1
Nízkoprahová denní centra									
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež									
Noclehárny									1
Služby následné péče									
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi									1
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením									1
Sociálně terapeutické dílny									
Terapeutické komunity									
Terénní programy									1
Sociální rehabilitace									
celkem		0	0	1	1	0			14

Zdroj: Komunitní plán sociálních služeb Města Ostrov na roky 2013-2017

Město Ostrov jako i další obce se nepodílejí na provozování sociálních služeb ve své režii. Některé služby jsou dotovány obcemi jen do výše nutně pro udělení dotace MPSV, kdy je spolufinancování obcemi u některých dotačních titulů vyžadováno. Krajský úřad se snaží zastávat pozici jakéhosi prostředníka mezi MPSV a obcemi, ale sám je ve věci sociálních služeb více méně pasivní.

Většina služeb funguje jako soukromé firmy, občanská sdružení, nebo jako o.p.s. Příspěvky zřizovatele tedy nejsou. Dále přispívají obce, kraj a MPSV a především klienti, ale zjistit přesně objemy plateb nelze. Některé služby jako pečovatelská či osobní asistence v tabulce zcela chybí.

Dobrovolnická služba

Tabulka 55: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v ORP	1	1	1			
z toho Občanská sdružení				X		
z toho Církevní právnické osoby	1	1	1			
z toho Obecně prospěšné společnosti						
Z toho krátkodobá	1	1	1			
Z toho dlouhodobá	1	1	1			
Z toho krátkodobá i dlouhodobá						

Zdroj: Komunitní plán sociálních služeb Města Ostrov na roky 2013-2017

Dobrovolnické aktivity v našem ORP rozvíjí pouze Charita.

Tabulka 56: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
nezaměstnaným			
osobám sociálně slabým	1	1	1
osobám zdravotně postiženým			

Zdroj: Komunitní plán sociálních služeb Města Ostrov na roky 2013-2017

První projekty byly plánovány až v Komunitním plánu Města Ostrov na roky 2014 a 2015, jinak nikdy žádné projekty nebyly a na malých obcích patrně ani v budoucnu nebudou.

Člověk v tísní o. p. s.

Nejpočetnější skupinu tvořili uživatelé ve věku od 76 do 90 let, jedná se především o uživatele pečovatelské služby. Další početnou skupinou byli v roce 2008 uživatelé ve věku 19 až 40 let. V Ostrově poskytuje Člověk v tísní, o.p.s. dle zákona č. 108/2006 Sb. od ledna 2009 službu terénní programy (dále TP) a od března 2009 sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (dále SAS). Postupně se tyto sociální služby rozšířily i do okolních obcí – Jáchymova, Nejdku, Hroznětína, Abertam, Perninku, Horní Blatné.

Obě služby se realizují převážně v domácnostech klientů. V SAS službě je větší prostor věnovat se dětem, posilování rodičovských kompetencí, doučování dětí, pomoc s organizací volného času dětí a rodičů atp. Do SAS služby nemůže být zařazen jednotlivec. Ke klientům se přistupuje s individuálním ohledem, respektem a důrazem na budoucí nezávislost na službě.

Res Vitae Krizové centrum

Posláním služby Krizové centrum je pomáhat dospělým osobám v krizové životní situaci zvládat tuto situaci a zabránit jejímu nepříznivému vývoji. Posláním Krizového centra je nabídnout těmto osobám snadno a rychle dostupnou odbornou pomoc. Služba je poskytována všem dospělým občanům v krizové životní situaci.

Služba není určena dětem, drogově a alkoholově závislým, bezdomovcům a lidem s aktuálním konfliktem se zákonem nerespektujícím sociální normy chování. V těchto případech se pouze zprostředkovává kontakt s příslušnými službami. Podle povahy problému poskytuje občanovi krizovou intervenci tváří v tvář, nabízí pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí uživatele služby a dále poskytuje základní sociální poradenství. Služba poskytuje bezpečí na dobu do zajištění aktivity příslušných orgánů.

Res Vitae-Rodinná poradna

Posláním služby je poskytnout občanům komplexní systém služeb pomáhajících zvládnout nepříznivé životní situace a umožnit řešení záležitostí pod odborným vedením tak, aby klient dosáhl svého stanoveného cíle optimální cestou. Cílem sociálních služeb poradny je poskytování konzultací klientovi za účelem kvalitního řešení obtížné životní situace. Konečným cílem je posílit klienta natolik, aby služby přestal potřebovat a využívat nebo aby je potřeboval jen v omezené míře. Cílová skupina uživatelů sociálních služeb poradny jsou jednotlivci, páry, manželé, rodinní příslušníci, ženy i muži, občané České republiky i cizinci obracející se žádostí o pomoc v rámci rodinných či mezilidských vztahů, dále také pomoc v záležitostech rodinného a občanského práva, s věkovým vymezením od 19 let výše, kteří jsou, podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, fyzické osoby v nepříznivé sociální situaci. Zájemce musí být svéprávný, alespoň částečně (omezená svéprávnost).

Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy poskytuje komplex služeb uživatelům. Těžiště služeb spočívá v konzultacích s rodinou, jiným sociálním systémem či jednotlivcem. Poradna všestranně přispívá k tomu, aby manželství, rodina, jednatel, plnili optimálně svou funkci ve smyslu zásad Zákona o rodině a také svou funkci v občanském životě.

Res Vitae-Linka důvěry

Posláním služby Linka důvěry je pomáhat dospělým osobám v krizové životní situaci zvládat tuto situaci a zabránit jejímu nepříznivému vývoji. Posláním Linky důvěry je nabídnout těmto osobám snadno a rychle dostupnou odbornou pomoc. Služba je poskytována všem dospělým občanům volajícím v životní krizi. Jediným kritériem pro odmítnutí služby jsou zjevné známky zneužití pracovníka Linky důvěry např. sexuálním obtěžováním. Volajícímu občanovi podle povahy problému poskytuje telefonní krizovou intervenci, nabízí pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí volajícího a dále poskytuje základní sociální poradenství.

Res Vitae-Pečovatelská služba

Posláním služby je pomáhat občanům odkázaným na pomoc jiné osoby žít v důstojných podmínkách ve svém přirozeném prostředí při zachování maximální možné míry soběstačnosti. Klienty služby jsou senioři, zdravotně postižení občané a rodiny, kde se narodí 3 a více dětí najednou. Zajišťuje obědy, nákupy, celkový nebo částečný úklid domácnosti, vyřídí nutné pochůzky, pomáhá lidem v sebeobsluze a mnohé další. Součástí služeb je základní sociální poradenství. Služba probíhá pouze ve všední dny od 7.00h do 15.30h.

V současnosti Res Vitae službu vykonává v Ostrově, Nové Roli, Jáchymově, Merklíně, Dalovicích, Hroznětíně, Sadově, Kolové, Hájku a v Bochově.

V nedávné době Ladara o.p.s. projevila zájem o působení v Ostrově zejména v oblasti pečovatelské služby. Oproti Res Vitae nabízí intenzivnější péči tím, že poskytuje služby i ve večerních hodinách a to až do 21. hodiny a o víkendech. Cenově je levnější a to až o 3,-Kč na jeden úkon. Má však velmi omezenou kapacitu a počty její stávající klientely až doposud klesaly.

Oblastní charita Ostrov

Tato organizační jednotka s právní subjektivitou sociální služby od roku 2007 a má od roku 1994 své základní poslání pomáhat lidem v nouzi bez ohledu na jejich náboženskou, politickou, či rasovou příslušnost. Tato pomoc se děje skrze jednotlivé charitní projekty. Zaměstnáno je u ní 24 zaměstnanců a v další činnosti pomáhá 24 charitních dobrovolnic a dobrovolníků.

Zařízení sociálních služeb pro seniory a zdravotně postižené je možné využívat denně (pondělí až pátek) v době od 7.00 do 19.00 hod. Objekt je v majetku města Ostrov. Nachází se v přízemní části bývalé mateřské školky. Byl zprovozněn v roce 2002 po náročné rekonstrukci a dnes je zcela bezbariérový.

Domov blahoslaveného Hroznaty v Hroznětíně

Domov pokojného stáří blahoslaveného Hroznaty byl zprovozněn v roce 2000 po celkové rekonstrukci bývalé farní budovy. Posláním Domova je poskytování sociální péče osobám, které v důsledku svého věku a zdravotního stavu nejsou schopny žít ve vlastním prostředí ani za pomoci jiných typů sociálních služeb nebo rodiny a potřebují pravidelnou pomoc při zajištění svých potřeb s cílem zachovat a rozvíjet svou soběstačnost, společenské návyky a dovednosti.

Tyflocentrum o.s.

Posláním společnosti je podpora integrace těžce zrakově postižených a lidí s kombinovaným postižením do společnosti prostřednictvím našich služeb, zaměřených na samotné těžce zrakově postižené a lidi s kombinovaným postižením, osoby jim blízké a širokou veřejnost. Cílová skupina jsou osoby se zrakovým a s kombinovaným postižením Karlovarského kraje ve věku 16 let a výše. Osobami s kombinovaným postižením jsou osoby se zrakovým postižením/diabetes, zrakové postižení/lehké sluchové postižení (naslouchadlo), zrakové postižení/tělesné postižení (středisko Ostrov, Sokolov), kde je bezbariérové prostředí.

Občanské sdružení Světlo Kadaň

Provádění prevence drogových závislostí. Zřizování a provoz kontaktních center pro lidi ohrožené drogami. Provozuje K-centrum a Centrum drogové prevence v Karlových Varech. Pro město Ostrov zajišťuje omezený terénní program.

Chybějící služby s prioritou rozvoje – bydlení pro mladistvé, bydlení závislých matek s dětmi, péče o lidi závislé na alkoholu a drogách, nocležna pro ženy (kdekoliv v Karlovarském kraji, zatím žádná není), bydlení pro klienty kontraindikované k přijetí do domova pro seniory, středisko zdravotní pomoci pro osoby bez domova a nízko-prahové zařízení ambulantní i pobytové pro lidi s duševní poruchou.

Stávající služby s nedostatečnou kapacitou – osobní asistence pro zdravotně postižené, s výjimkou zrakově postižených.

Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Dle vlastního šetření u poskytovatelů terénních a ambulantních služeb tato data nejsou zaznamenávána. Poskytovatelé zpravidla uvádějí, že uspokojují všechny klienty. Je tedy velká latence kapacitního selhání služeb. Nedostatečnou kapacitou operují poskytovatelé služeb jen tehdy, je-li naděje na navýšení finančních prostředků na službu.

V Domově důchodců v Perninku je 55 míst stále obsazených, v denním stacionáři v Ostrově byla letos navýšena kapacita ze 7 na 21 lůžek, opět beznadějně obsazeno. Domov klidného stáří v Hroznětíně má kapacitu 18 míst, opět je zde beznadějně plno. U celé řady služeb, z nichž většina sídlí mimo SO ORP se příslušnost k danému ORP, či dokonce konkrétní obci nesleduje a nevykazuje v žádných statistikách. Noclehárny fungují obecně pro lidi bez domova a my ani nevíme, kolik lidí z našeho SO ORP jimi prošlo. Víme jen, že jich mnoho nebude, protože kapacita jediné noclehárny (pouze pro muže, pro ženy žádná v okrese Karlovy Vary není) v Karlových Varech je celoročně beznadějně obsazená. V tabulce kupříkladu chybí sociálně aktivizační služby, které jsou jedním z nejdůležitějších pilířů sociální politiky v našem SO ORP.

Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Řada organizací nezveřejňuje přesné údaje o své finanční situaci. Ze samotné podstaty sociálních služeb lze jen velmi obtížně stanovit náklady vynaložené na uživatele za využití služby. Financování je vícedrožové, řada organizací údaje nezveřejňuje, nebo je záměrně vůbec mlčí. Pracovní úkol takového rozsahu by si zasluhoval samostatný projekt, ovšem s mnohem delší časovou dotací. Reálně je takové náklady těžko vyčíslit, neboť není zřejmé, kdo je nese. Celá řada služeb je založená na alespoň částečném spolufinancování klienty, jiné jsou zcela zdarma a poskytované jako doprovodná služba k

jiné činnosti, která je primárně financována. Většinou se však evidují pouze počty výkonů, jindy nejsou poskytovatelé schopni podat informace za ORP, ale nejméně na úrovni okresu, viz Tyflocentrum. Mnohé služby z důvodu ochrany dat ani informace o trvalém pobytu klientů neschraňují a tak nejsou schopni definovat kolik z které obce či ORP kterých klientů pochází.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tabulka 57: Analýza cílových skupin sociální péče

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Klienti, sociálně vyloučení nebo sociálním vyloučením ohrožení	Někteří si přejí práci, relevantní příjem, důstojný život a zapojení do společnosti, jiní očekávají bezpracnou obživu do konce života. Zpravidla nemají dost motivace na to, aby věděli, co si vlastně přejí.	Nezájem o práci, kriminalizace za účelem získání finančních prostředků k obživě, ztráta pracovních návyků, špatný vliv na další generaci; Rizika kriminální i zdravotní a to nejen pro primární skupinu, ale zejména pro jejich okolí.	Prostřednictvím sociálně aktivizačních služeb, a služeb sociální prevence	Více přístupných pracovních míst pro sociálně vyloučené tak, aby dlouhodobě neztráceli pracovní návyky. Základní sociální servis, možnost zdravotních prohlídek, výměna injekčního materiálu a sociální poradenství pro ty, kteří se drogovou scénou rozhodnou opustit.
Veřejnost, která služby neužívá	Solidní, klidný a pro jejich děti bezpečný život v jejich městě. Stabilizaci sociální situace, omezování rizik, která vycházejí z prostředí sociálně vyloučených	Šíření extrémistických nálad.	Osvěta	Šíření objektivních informací o klientech a o službách ve smyslu pozitivního působení na veřejnost.
Veřejnost, která služby neužívá, ale chystá se	Sociální jistoty, ochranou sociální síť, důstojné zvládnutí jejich problému	Sociální inkluze už ohrožuje i tuto skupinu, mohou za to snižující se příjmy důchodců, zdražování životních potřeb, jídlo byt a v neposlední řadě také zadluženost, dále je to především zhoršující se zdravotní stav.	Pravidelné porady, konzultace s klienty, depistáž	Dopracování systému sociálního poradenství

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Obce	Možnost společného financování některých aktivit, podpora ze strany kraje a státu i EU	Rozdílné představy o fungování služeb v jednotlivých obcích, soustředění zájmu na jiné aktivity	Webové stránky, schůze, setkání představitelů obcí s občany	Úzký kontakt s poskytovateli služeb, kontroly fungování a hospodaření
Starostové a zastupitelé obcí	Nízké náklady na služby spokojenost občanů	Populismus, snaha o omezování méně populárních ale pro společnost důležitých služeb	Osvěta, setkání představitelů obcí s občany	Dialog mezi starosty, zastupiteli na jedné straně a zástupci poskytovatelů služeb a klienty služeb na straně druhé
Kraj	Dostatečný počet sociálních zařízení na území kraje a plné pokrytí služeb	Nedostatečná kontrola hospodaření a efektivty služeb, špatná koncepce sociálních služeb, viz komunitní plán	Kontroly vyhlášky nařízení, on-line informace v elektronické podobě atd.	Kontroly fungování a hospodaření, kontakt s poskytovateli, zpětná vazba klienti
Stát	Síť fungujících a kvalitních zařízení, funkční legislativa, efektivní hospodaření	Nedostatek financí, chyby v legislativě, špatné čerpání dotací z EU, nedostatečná kontrola	Zákony, vyhlášky směrnice, kontroly z MPSV	Kontroly dodržování zákonů a další legislativa, hloubkové kontroly hospodaření
Média	Informovat veřejnost a uživatele služeb	Vytváření negativního postoje veřejnosti k některým skupinám uživatelů i poskytovatelů sociálních služeb	Korespondence, jednání	Budování dobrých vztahů mezi službami a médií, osvěta, vysvětlovací kampaně
Zdravotně postižení	Mají velké obtíže s bezbariérovostí, mnozí se nemohou zapojit do pracovního procesu, ač by si to přáli	Sociální vyloučení, zhoršování hmotných poměrů zdravotně postižených spoluobčanů	Schůzky zástupců škol a představitelů obce, osobní návštěvy, korespondence, web	Osobní asistence, více sociálně aktivizačních služeb, aktivnější podpora zaměstnávání zdravotně postižených

Zdroj: vlastní zpracování

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tabulka 58: Analýza rizik sociální péče

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na provoz služeb a jejich rušení z tohoto důvodu	1	5	6	Vytvoření rezervního fondu	Obec, zřizovatel
Nedostatek financí na investice a vybavení nových služeb v ORP Ostrov	3	3	9	Vyhledání a spolupráce se sponzory, Podávání žádostí o dotace, Zapojení do operačních programů	Obec, zřizovatel
Neočekávaná změna legislativy	5	2	10	Stabilizovat systém předpisů a pravidel pro sociální služby	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění služeb	3	4	12	Podpora integrovaného dopravního systému	kraj
Nedostatečné kapacity služeb	5	5	25	Rozšiřování kapacit jednotlivých služeb, dle dílčích auditů	Obec/kraj
Rušení dopravních spojů, omezená dosažitelnost služeb	3	4	12	Udržení stávajícího dopravního spojení, optimalizace cen jízdného	Kraj/obec
Nepochopení důležitosti služeb ze strany vedení obcí nebo i veřejnosti	4	2	8	Přizpůsobit počet zaměstnanců počtu klientů v zařízení	Stát
Právní riziko					
Změna legislativy	4	5	20	Vytvoření rezervního fondu	organizace
Reformy zhoršující podmínky pro poskytovatele i uživatele služeb	5	3	15	Kvalitní strategie pro rozvoj sociálních služeb	Obce/kraj

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Technické riziko					
Nevyhovující, nebo chybějící prostory	3	2	6	Poskytování prostor od obcí	Obce
Zastaralé a nevyhovující vybavení	2	3	6	Postupná modernizace, využívání grantů a dotačních titulů	Organizace/obce
Věcné riziko					
Špatné vedení služby	4	2	8	Pravidelné kontroly ze strany zřizovatele nebo poskytovatele dotace	Stát/kraj/obec/ a další
Nízká kvalita poskytovaných služeb	3	3	9	Pravidelné kontroly ze strany zřizovatele nebo poskytovatele dotace, komunikace s uživateli	Stát/kraj/obec/ a další
Personální riziko	3	4	12	Výběr kvalitních pracovníků a jejich další vzdělávání	Obec, zřizovatel
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků	5	3	15	Aktivní vyhledávání perspektivních pracovních	Zřizovatel, provozovatel

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tabulka 59: SWOT Analýza sociální péče

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - zajištěny služby pro matky s dětmi - existence poradenských služeb - připravenost na registraci, poskytovatelé mají povědomí o standardech - časová neomezenost a dostupnost dopravy - existují volnočasové aktivity pro mládež - spolupráce mezi poskytovateli bez rozdílů zřizovatele - existence rodinného centra - štědrá finanční podpora města - existence průmyslové zóny 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek služeb co do spektra i kapacit. - nedostupnost bydlení pro cílové skupiny - neexistence služeb pro bezdomovce - úzké spektrum existujících služeb v oblasti - neexistence služeb v oblasti pomoci obětem domácího násilí - nízká kapacita v azylových zařízeních - omezené financování poskytovatelů - nízká informovanost vůči veřejnosti - nedostatek pracovních příležitostí pro cílové skupiny - omezená nabídka pobytových zařízení pro duševně či zdravotně postižené a sociálně slabé občany - nízká vzdělanost obyvatelstva

	<ul style="list-style-type: none"> - neschopnost řešit drogovou problematiku - podfinancování celého systému sociálních služeb - jedno z nejhorších platových ohodnocení pracovníků v sociálních službách ve srovnání s celou ČR a z toho vyplývající demotivace - uměle udržované monopolní postavení některých poskytovatelů sociálních služeb a z toho vyplývající demotivace k zlepšování kvality služeb
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - získat více finančních prostředků pro zajištění služeb v oblasti, rozvinout stávající sociální síť - rozvinout PR poskytovatelů a oblasti - pozvat do pracovní skupiny zástupce Úřadu práce v Ostrově, rozvinout dobrovolnictví - změnit priority města s ohledem na skutečné potřeby jeho obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> - problémy s financováním, nevyužití vnějších zdrojů, špatné nastavení vnitřního financování - neshody se zadavatelem KP, neplnění plánu, nepokračování procesů - značné zvýšení počtu klientů - zhroucení sociálního systému

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Zatím co v jiných oblastech panuje velká různorodost mezi jednotlivými částmi SO ORP Ostrov, v sociální oblasti vykazuje naopak celé jeho území velkou jednotnost. Je to především chronická absence sociálních služeb v širokém spektru. V důsledku tohoto stavu zůstává celá řada dlouhodobých sociálních problémů neřešená a stává se pozvolna chronickou, ať už je to nezaměstnanost, drogová závislost, drobná kriminalita, či domácí násilí. Na celém území SO ORP trvá stále velký problém s bezbariérovostí, či nedostatečnou kvalitou a spektrem služeb pro seniory.

Na vině tohoto stavu je především dlouhodobá „podfinancovanost“ služeb, neznalost skutečných potřeb regionu a laxnost k potřebám sociálně slabých, jejichž existence je jen neochotně přijímaným faktem ze strany majoritní společnosti.

Pracovníci sociálních služeb jsou vesměs špatně placení, mají mnohdy jen nízký sociální status ve společnosti, který úplně neodpovídá míře jejich erudici, zásluhám a rizikům, která na sebe často berou. Proto mnohdy kvalita služeb v Karlovarském kraji nedosahuje takových kvalit, jako v jiných částech republiky, ačkoliv cena těchto služeb pro klienty zde zpravidla není nižší, ba spíše naopak.

Celá řada služeb je oproti tomu čistě formálně zajištěna tak, že za nimi klient musí vyjet nejen mimo SO ORP, ale i mimo Karlovarský kraj. To značí, že mnoho klientů na tyto služby fakticky nedosáhne, neboť jsou pro ně příliš vzdálené. Klient pak často z finančních či jiných důvodů službu raději oželí. Typické je to pro sociální skupiny bezdomovců, toxikomanů, psychicky nemocných, nezaměstnané, matky s dětmi etc. A zatímco některé služby se dublují např. linky důvěry, jiné jako noclehárna či azylový dům pro ženy bez domova (nikoliv ovšem matky s dětmi), nejsou k dispozici v celém okrese Karlovy Vary a klientky musí využít službu ve 40 km vzdáleném Klášterci nad Ohří nebo v Sokolově. Obdobná je situace u domů s pečovatelskou službou, kdy většina klientů z našeho ORP končí v zařízeních v Ústeckém kraji.

Nejvíce služeb v Ostrově doposud zajišťovaly především nestátní neziskové organizace, přičemž nejvýznamnějšími poskytovateli byli Res Vitae a Oblastní charita Ostrov. Nejčastěji registrovanou a poskytovanou sociální službou bylo v roce 2008 odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, terénní programy.

Ze získaných informací vyplývá, že nejvíce služeb je zaměřeno na přestálé a občany se zdravotním postižením, občany v přechodné krizi a děti, mládež a rodinu. Nejmenší nabídku služeb mají etnické menšiny a občané dlouhodobě duševně nemocní a toxikomani. Žádné sociální zařízení v našem městě se neorientovalo na mladistvé delikventy a bezdomovce.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců měst a obcí - Bc. Pavel Čekan (starosta Ostrova) a Martin Maleček (starosta Hroznětína), odborníků v daných oblastech - Bc. Oldřich Boček (soc.oblast), Miroslava Světlíková (soc.oblast) Lenka Kubínová (soc.oblast), Ing. Dagmar Hříňová (školství), Ing. Alexandra Fürbachová (územní rozvoj a odpadové hospodářství) a veřejnosti - Lenka Nováková, František Wolmut RNDr. z území ORP Ostrov. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr,

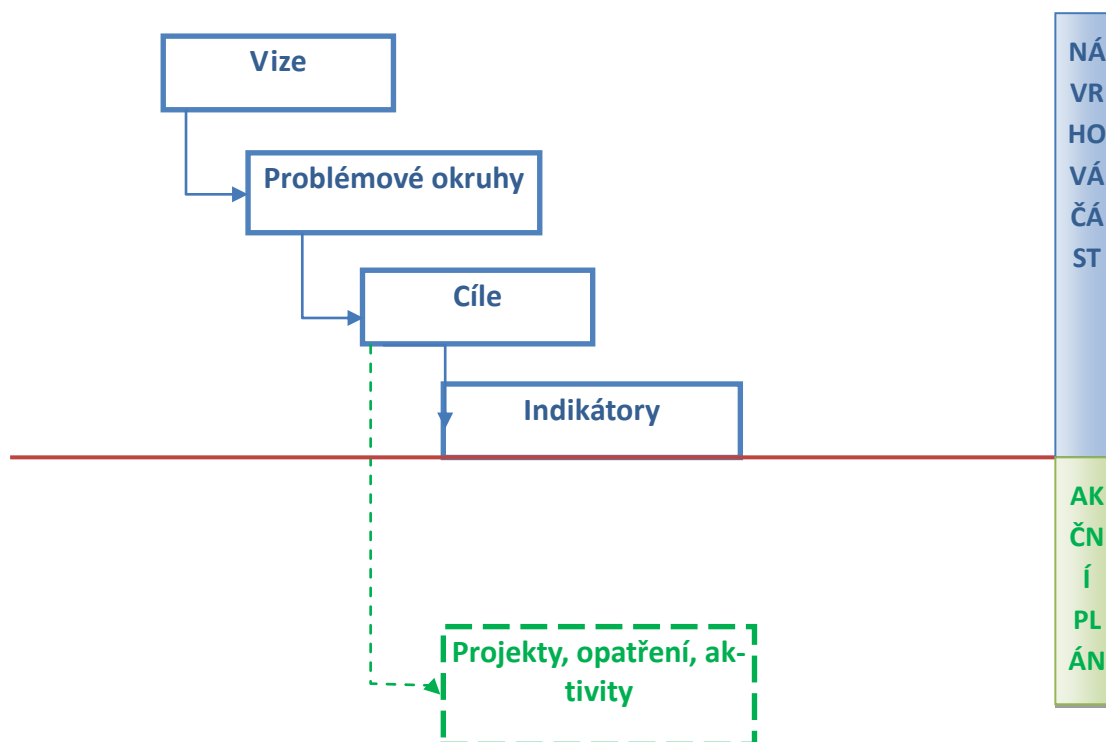
kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

„Ostrovsko – Místo pro život“

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.



Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce

Je nutné neopomenout zvyšující se počet starších či potřebných spoluobčanů a podporovat rozvoj sociálních služeb tak aby vznikla kvalitní síť poskytovatelů, která by dokázala zajistit potřebnou péči i v odlehlejších oblastech ORP.

Sociální služby	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2	
	Komunitní plánování nepokrývající celé území SO ORP	Nedostatek zařízení sociálních služeb	
	cíl 1.1	cíl 2.1	Cíl 2.2
	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb	Vytvořit nové možnosti poskytování sociálních služeb	Navýšit kapacity stávajících zařízení poskytujících sociální služby

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

„Ostrovsko - místo pro život“

Nejen díky výhodné poloze na hranici s Německem, ale také díky množství kulturních památek a přírodních krás rozvíjet a podporovat turistiku a cestovní ruch a vybudovat tak silný region, který bude nabízet atraktivní životní podmínky a dostatečnou občanskou vybavenost jak pro místní obyvatele, tak i pro návštěvníky. Samozřejmě je nutné neopomenout zvyšující se počet starších či potřebných spoluobčanů a podporovat rozvoj sociálních služeb tak aby vznikla kvalitní síť poskytovatelů, která by dokázala zajistit potřebnou péči i v odlehlejších oblastech ORP. Vytvořit kvalitní a dobře dostupnou síť škol a školských zařízení, která nebudou zatěžovat rozpočty obcí a zajistí jejich další rozvoj a dobré životní podmínky pro občany. Zajistit efektivní a ekonomické odpadové hospodářství, zvýšit podíl obyvatelstva na třídění separovaného odpadu a starat se o zlepšení stavu životního prostředí a podmínek pro život.

Problémové okruhy – Sociální služby

1. Nedostatek zařízení sociálních služeb

Počet zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

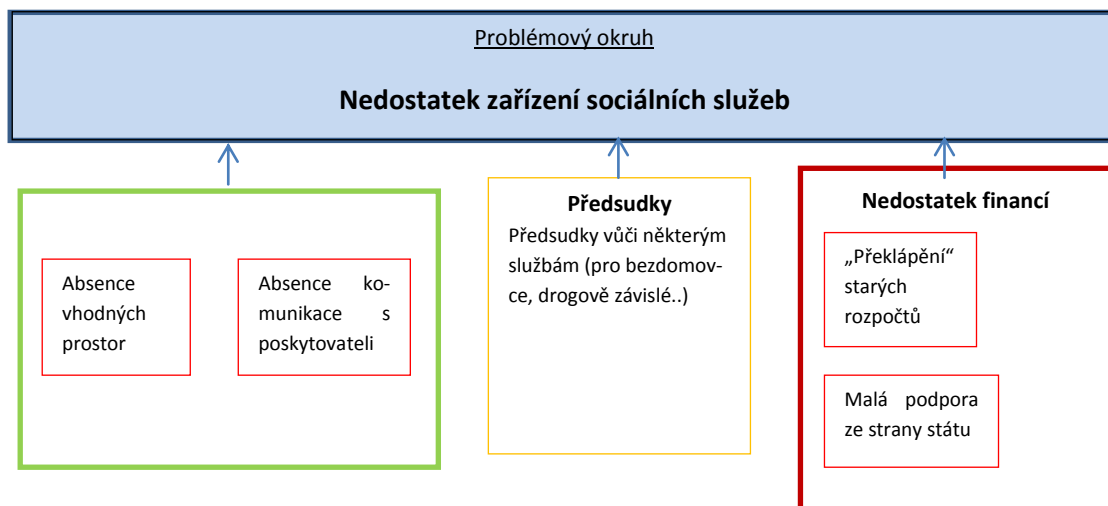
Druh zařízení sociálních služeb	Počet
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
Domovy pro seniory	1
Chráněné bydlení	2
Sociální poradny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1
Celkem	9

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb /staženo z MPSV/

Z výše uvedené tabulky je jasně patrné, že zařízení sociálních služeb je ve SO ORP Ostrov minimum. Některá jsou stále ve fázi vzniku, u jiných se počítá s jejich zrušením. Většinou jsou však klienti nuceni vyhledávat služby nejen mimo SO ORP Ostrov ale i mimo Karlovarský kraj. To se týká především pobytových služeb (Ústecký kraj) a poradenství (převážně Plzeň).

Celá řada služeb je oproti tomu čistě formálně zajištěna tak, že za nimi klient musí vyjet nejen mimo SO ORP, ale i mimo Karlovarský kraj. To značí, že mnoho klientů na tyto služby fakticky nedosáhne, neboť jsou pro ně příliš vzdálené.

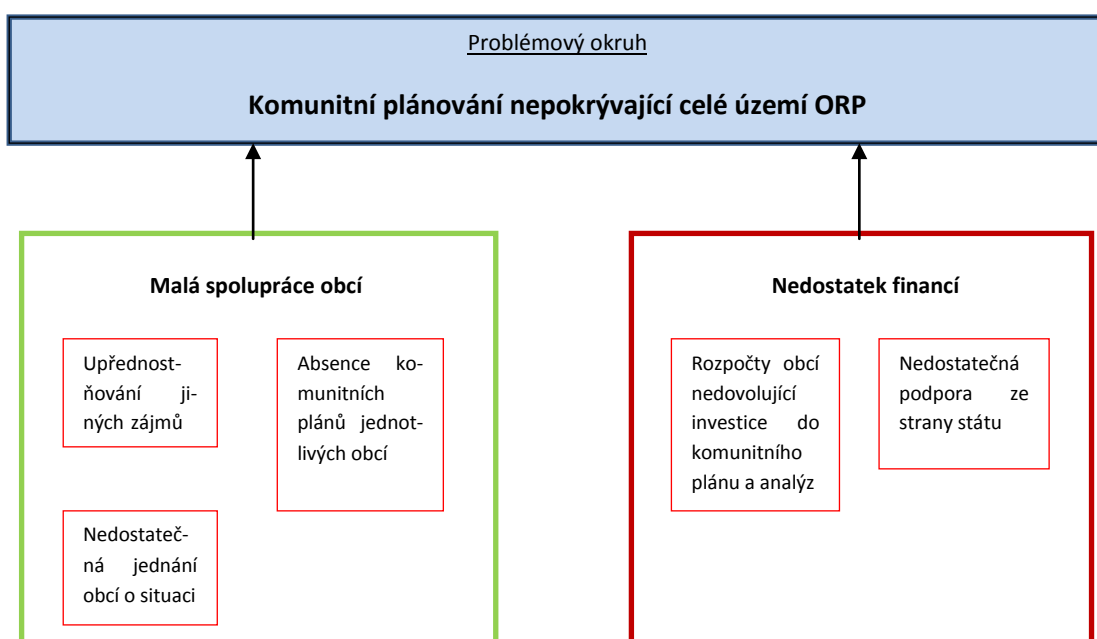
Důsledkem neřešení problému bude jeho další prohlubování a izolace potencionálních klientů ze vzdálenějších míst SO ORP a zhoršení jejich životních podmínek. V nejhrošším případě dojde ke zhroucení systému sociálních služeb v SO ORP.



2. Komunitní plánování nepokrývající celé území ORP

V ORP jsou sociální služby poskytovány nekoordinovaně, neprobíhá společné komunitní plánování a na úrovni Karlovarského kraje se s komunitním plánováním začalo až loni, ale jeho úroveň nebyla dobrá. Žádná obec ve správním obvodu (mimo Města Ostrov) nemá komunitní plán a většina z nich nemá ani kapacity na jeho tvorbu.

V důsledku tohoto stavu zůstává celá řada dlouhodobých sociálních problémů neřešená a stává se pozvolna chronickou, ať už je to nezaměstnanost, drogová závislost, drobná kriminalita, či domácí násilí. Na celém území ORP trvá stále velký problém s bezbariérovostí, či nedostatečnou kvalitou a spektrem služeb pro seniory.



4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Komunitní plánování nepokrývající celé území ORP
Cíl 1.1	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb
Popis cíle	Z celkového počtu 14 obcí a měst, které jsou na území ORP, má pouze město Ostrov zpracován Komunitní plán rozvoje sociálních služeb. Řada menších obcí nemá dostatečné finanční ani personální zajištění pro vytvoření kvalitního komunitního plánu. Sociální služby jsou na území poskytovány nekoordinovaně, kapacity pobytových zařízení jsou nedostačující a některé služby na území zcela chybí a uživatelé jsou nuceni za nimi dojíždět. V důsledku toho zůstává mnoho sociálních problémů dlouhodobě neřešených. Vzájemnou spoluprací a vytvořením společného komunitního plánu by mohlo dojít k optimalizaci, zajištění potřebných sociálních služeb a řešení jejich financování.
Hlavní opatření	<p>A.1. Analýza území</p> <ul style="list-style-type: none"> sběr, zpracování a vyhodnocení dat o stávající struktuře sítě soc. služeb a kapacitách zařízení na území ORP <p>A.2. Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> stanovení finanční (nákladové) náročnosti sítě sociálních služeb a jednotlivých druhů služeb v síti definování možností financování sítě z veřejných a dalších zdrojů (MPSV, kraj, obce, úhrady od uživatelů služeb, fondy EU atd.) <p>B.1. Vymezení a schválení sítě sociálních služeb na území</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>1. Vytvořený komunitní plán</p> <p>1.1.1. Počet obcí zapojených do komunitního plánování</p> <p>1.1.2. Aktualizace komunitního plánu</p> <p>1.1.3. Počet obcí zapojených do aktualizace komunitního plánu</p>
Správce cíle	starosta města Ostrov
Problémový okruh 2	Nedostatek zařízení poskytujících sociální služby
Cíl 2.1	Vytvořit nové možnosti poskytování sociálních služeb
Popis cíle	Je třeba rozšířit sociální služby co do rozsahu i objemu. Některé služby jsou dlouhodobě „podfinancované“ a existují de facto pouze papírově, ale jejich faktický dopad na obyvatelstvo je mizivý. Jiné služby fungují dlouhodobě, avšak omezené možnosti trhu a monopolní postavení některých poskytovatelů, nevedou ke zvyšování jak kvality služeb, tak ani ke kapacitnímu rozšiřování. Finanční prostředky a tudíž i potřebné kapacity chybí prakticky ve všech druzích služeb. Řada důležitých sociálních služeb neexistuje ani v ORP ba ani v celém Karlovarském kraji.
Hlavní opatření	<p>A.1. Analýza území</p> <ul style="list-style-type: none"> sběr, zpracování a vyhodnocení dat o stávající struktuře sítě soc. služeb sběr a zpracování dat o uživatelích služeb (počet uživatelů, druhy poskytovaných služeb)

	<ul style="list-style-type: none"> • zjištění, které služby jsou na území poskytovány nedostatečně, či úplně chybí <p>A.2. Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjištění nákladovosti poskytovaných sociálních služeb a účelnosti vynaložených finančních prostředků • zjištění možností financování z veřejných rozpočtů či jiných zdrojů (granty, dotace, rozpočty krajů či obcí, finance z EU) <p>B.1. Konzultace a hledání řešení ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	2.1. Založená organizace 2.1.1. Vytvořit společnou organizaci poskytující sociální služby pro celé ORP
Správce cíle	starosta města Ostrov
Cíl 2.2	Navýšit kapacity stávajících zařízení poskytujících sociální služby
Popis cíle	Domovy pro seniory jsou kapacitně zcela naplněny a proto je řada klientů nucena tyto služby hledat mimo území SO ORP a někdy i mimo Karlovarský kraj. Kapacita denního stacionáře v Ostrově byla sice ze stávajících 7 lůžek navýšena na stávajících 21, avšak i tento krok je stále nedostačující. Je potřeba hledat další možnosti, jak seniorům umožnit klidný a spokojený život tam, kde doposud žili a kde chtějí zůstat i nadále. Obce by se společně měly zaměřit na přizpůsobení a rozšíření poskytování péče tak, aby vyhověla co nejširšímu okruhu uživatelů a jejich potřebám.
Hlavní opatření	<p>A.1. Analýza území</p> <ul style="list-style-type: none"> • sběr, zpracování a vyhodnocení dat o stávající struktuře sítě služeb pro seniory a kapacit zařízení na území ORP • sběr a zpracování dat o uživatelích těchto služeb • zjištění možností (stav současných zařízení) pro případné rozšíření stávajících zařízení <p>A.2. Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjištění nákladovosti a účelnosti vynaložených finančních prostředků na provoz jednotlivých zařízení pro seniory • zjištění možností financování z veřejných rozpočtů či jiných zdrojů (granty, dotace, rozpočty krajů či obcí, finance z EU) <p>B.1. Konzultace a hledání řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • společná jednání představitelů obcí, zástupci již fungujících zařízení a vedoucími sociálních odborů, kteří mají přehled o situaci v území
Název indikátorů k hodnocení cíle	2.2. Vytvořený společný projekt na rozšíření stávajících zařízení pro seniory 2.2.1. Počet obcí podílejících se na řešení otázky nedostatečných kapacit zařízení poskytujících sociální služby
Správce cíle	starosta města Hroznětín a města Ostrov

4.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Komunitní plánování nepokrývající celé území ORP		
Číslo indikátoru	1.		
Název indikátoru	Vytvořený komunitní plán		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Obce doposud řeší sociální služby nekoordinovaně a samostatně, komunitní plán sociálních služeb má ve SO ORP vytvořen pouze jedno město. Vytvoření plánu, který pokryje pokud možno celé území, může napomoci obcím k vytvoření sítě kvalitních sociálních služeb a předejít tomu, aby se z některých dočasných sociálních problémů staly problémy chronické.</i>		
Metodika a výpočet:	z informací od dotčených obcí		
Zdroj čerpání dat:	úřady obcí ve SO ORP, Usnesení ZO, kterým obce deklarují zapojení do přípravy či přijetí KP		

Cíl	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb		
Číslo indikátoru	1.1.1.		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do komunitního plánování		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	14
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	<i>Čím více obcí bude zapojeno do komunitního plánování, tím lépe se podaří řešit otázky ohledně poskytování sociálních služeb a jejich plánování tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů</i>		
Metodika a výpočet:	z informací od dotčených obcí		
Zdroj čerpání dat:	úřady obcí ve SO ORP, Usnesení ZO, kterým obce deklarují zapojení do přípravy či přijetí KP		

Cíl	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb		
Číslo indikátoru	1.1.2.		
Název indikátoru	Aktualizace komunitního plánu		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Sleduje, zda byla provedena aktualizace KP. Pravidelná aktualizace komunitního plánu umožní jeho přizpůsobení se novým podmínkám a trendům</i>		

Metodika a výpočet:	z informací od dotčených obcí
Zdroj čerpání dat:	úřady obcí ve SO ORP, Usnesení ZO, kterým obce deklarují zapojení do přípravy KP

Cíl	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb		
Číslo indikátoru	1.1.3.		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do aktualizace plánu		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	14
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	<i>Sleduje počet zapojených obcí. Čím více obcí bude zapojeno do aktualizace komunitního plánu, tím lepší bude přehled o poskytovaných službách, uživatelích a v neposlední řadě také o nákladovosti na jejich poskytování.</i>		
Metodika a výpočet:	informace od dotčených obcí		
Zdroj čerpání dat:	úřady obcí ve SO ORP, Usnesení ZO, kterým obce deklarují zapojení do aktualizace KP		

Problémový okruh	Nedostatek zařízení poskytujících sociální služby		
Číslo indikátoru	2.1.		
Název indikátoru	Založená organizace		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Sleduje, zda byl uskutečněn záměr o vytvoření společné organizace, která by poskytovala služby na celém území SO ORP</i>		
Metodika a výpočet:	Informace od dotčených obcí, informace od vytvořené organizace		
Zdroj čerpání dat:	Úřady obcí v ORP, usnesení ZO a dohodě o zřízení společné organizace, zřizovací listina organizace		

Cíl	Vytvořit nové možnosti poskytování sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	Vytvořit společnou organizaci poskytující sociální služby pro celé ORP		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Hroznětín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Určuje, zda byla vytvořena společná organizace. Vytvořením organizace</i>		

	<i>lze řešit problémy s nedostupností některých služeb v některých oblastech SO ORP a zároveň vyřešit jejich efektivnost a komplexnost</i>
Metodika a výpočet:	Informace od dotčených obcí, informace od vytvořené organizace
Zdroj čerpání dat:	Úřady obcí v ORP, usnesení ZO a dohodě o zřízení společné organizace

Problémový okruh	Nedostatek zařízení poskytujících sociální služby		
Číslo indikátoru	2.2.		
Název indikátoru	Vytvořený společný projekt na rozšíření stávajících zařízení pro seniory		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Hroznětín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Určuje, zda byl vytvořen společný projekt. Při spolupráci na řešení tohoto problému je nutné, aby obce vytvořily společný projekt, ve kterém bude zakotveno, která zařízení budou rozšiřována, jakou formou (odloučené pracoviště, dostavba, stavební úpravy atp.) a v neposlední řadě i vyčíslení nákladů a jejich nositelů</i>		
Metodika a výpočet:	Z informací od jednotlivých obcí		
Zdroj čerpání dat:	Úřady obcí v ORP, Usnesení ZO, který obce schvalují spolupráci na společném projektu		

Cíl	Navýšit kapacity stávajících zařízení poskytujících sociální služby		
Číslo indikátoru	2.2.1		
Název indikátoru	Počet obcí podílejících se na řešení otázky nedostatečných kapacit zařízení poskytujících sociální služby		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	starosta města Hroznětín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	14
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Určuje počet zapojených obcí. Kapacity zařízení poskytující sociální služby jsou nedostačující a některá zařízení ve SO ORP zcela chybí. V rámci spolupráce by obce mohly vytvořit koncepci pomoci s rozšířením kapacit těch stávajících a zároveň snížit ekonomické dopady na jednotlivé rozpočty.</i>		
Metodika a výpočet:	Z informací od jednotlivých obcí		
Zdroj čerpání dat:	Úřady obcí v ORP		

4.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

4.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny

Bc. Pavel Čekan – starosta města Ostrov

Martin Maleček – starosta města Hroznětín

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů

Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb	starosta města Ostrov
2.1	Vytvořit nové možnosti poskytování sociálních služeb	starosta města Ostrov
2.2	Navýšit kapacity stávajících zařízení poskytujících sociální služby	starosta města Hroznětín a města Ostrov

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů

Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Vytvořený komunitní plán	starosta města Ostrov
1.1.1	Počet obcí zapojených do komunit-	starosta města Ostrov

	ního plánování	
1.1.2	Aktualizace komunitního plánu	starosta města Ostrov
1.1.3	Počet obcí zapojených do aktualizace plánu	starosta města Ostrov
2.1	Založená organizace	starosta města Ostrov
2.1.1	Vytvořit společnou organizaci poskytující sociální služby pro celé ORP	starosta města Hroznětín
2.2	Vytvořený společný projekt na rozšíření stávajících zařízení pro seniory	starosta města Hroznětín
2.2.1	Počet obcí podílejících se na řešení otázky nedostatečných kapacit zařízení poskytujících sociální služby	starosta města Hroznětín

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je

vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Zatím co v jiných oblastech panuje velká různorodost mezi jednotlivými částmi ORP Ostrov, v sociální oblasti vykazuje naopak celé jeho území velkou jednotnost. Je to především chronická absence sociálních služeb v širokém spektru. V důsledku tohoto stavu zůstává celá řada dlouhodobých sociálních problémů neřešená a stává se pozvolna chronickou, ať už je to nezaměstnanost, drogová závislost, drobná kriminalita, či domácí násilí. Na celém území ORP trvá stále velký problém s bezbariérovostí, či nedostatečnou kvalitou a spektrem služeb pro seniory. Problémové okruhy byly tedy určeny dva – Komunitní plánování nepokrývající celé území ORP a Nedostatek zařízení poskytujících sociální služby. Pro první problémový okruh byl zvolen cíl jeden – vytvořit komunitní plán sociálních služeb, jehož naplňování bude sledováno pomocí určených indikátorů, gestorem cílů je starosta města Ostrov, a pro druhý problémový okruh cíle dva – vytvořit nové možnosti poskytování sociálních služeb nebo navýšit kapacity stávajících zařízení poskytujících sociální služby, jehož plnění bude sledováno pomocí určených indikátorů, gestorem cílů je starosta města Hroznětín.

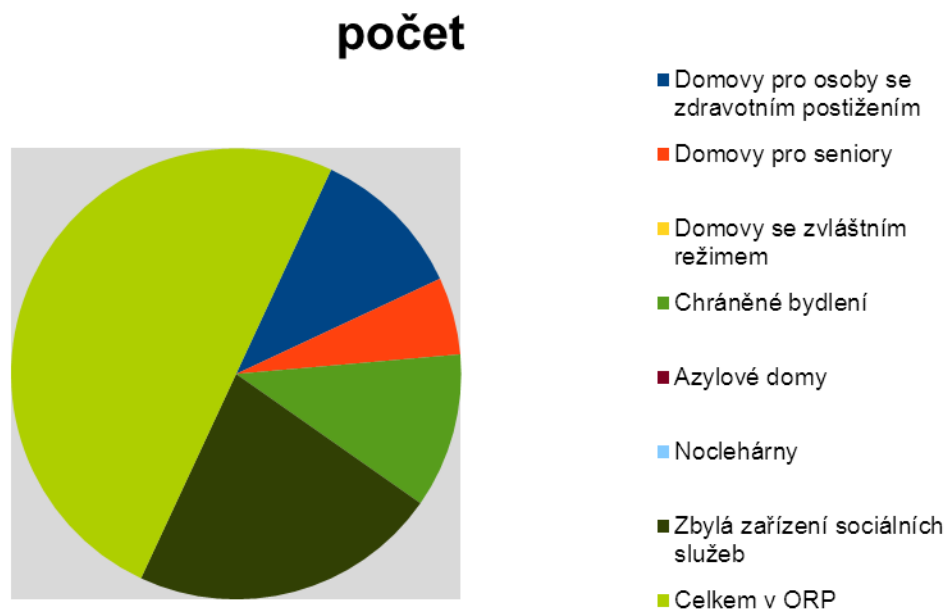
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie byla vytvářena v souladu s Rámcovou metodikou pro tvorbu dokumentů, časovým harmonogramem projektu a metodickými pokyny pro zpracování návrhové části dokumentu. V první polovině roku 2014 byla členy realizačního týmu shromažďována data, na jejichž základě byly vytvořeny analýzy pro oblasti školství, sociálních služeb a odpadového hospodářství, které byly následně převedeny do souhrnného dokumentu. Ten byl následně předán oponentům k posouzení. Ve druhé polovině roku byl souhrnný dokument upraven dle připomínek obsažených v oponentských posudcích a zpracována návrhová část dokumentu, ve které jsou určeny problémové okruhy, cíle a indikátory cílů. Konečná verze dokumentu byla k závěrečnému posouzení odevzdána 19. 12. 2014.

4.5. Přílohy

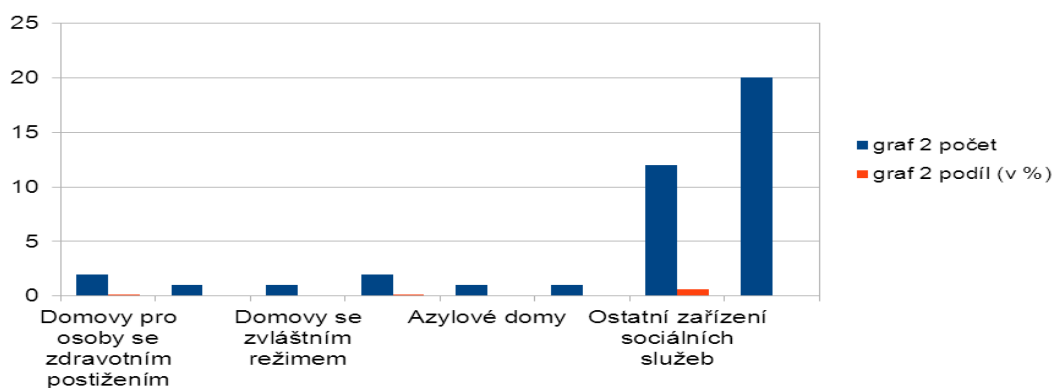
4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

Graf 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP



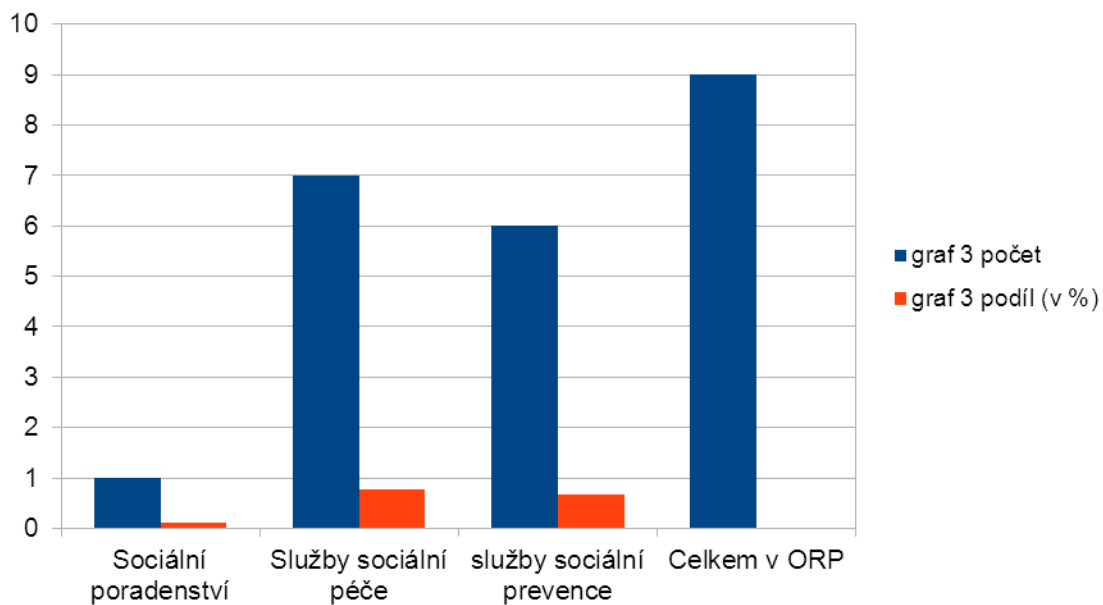
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 6: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)



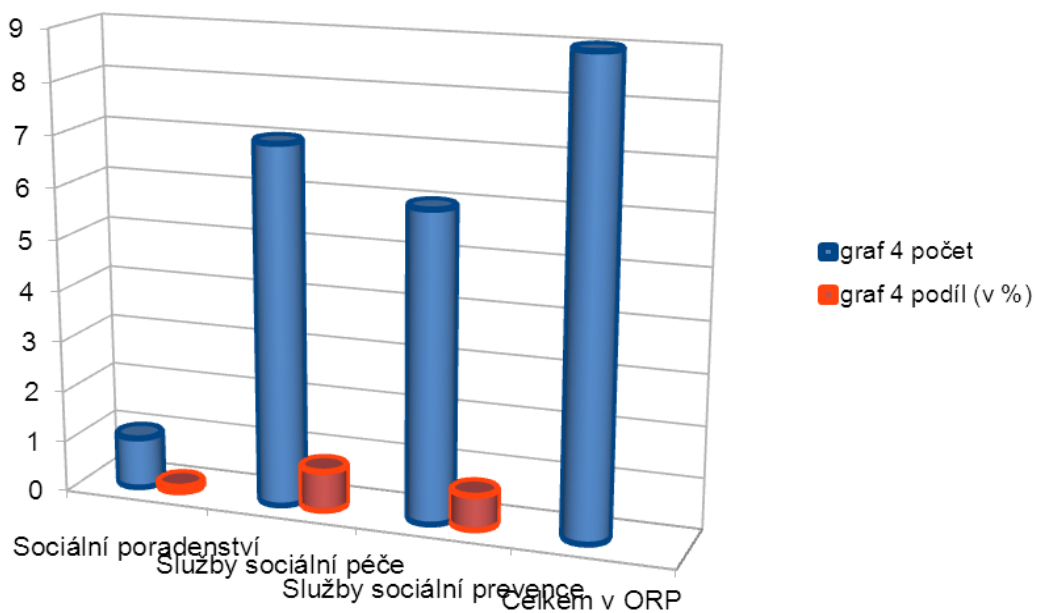
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 7: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP



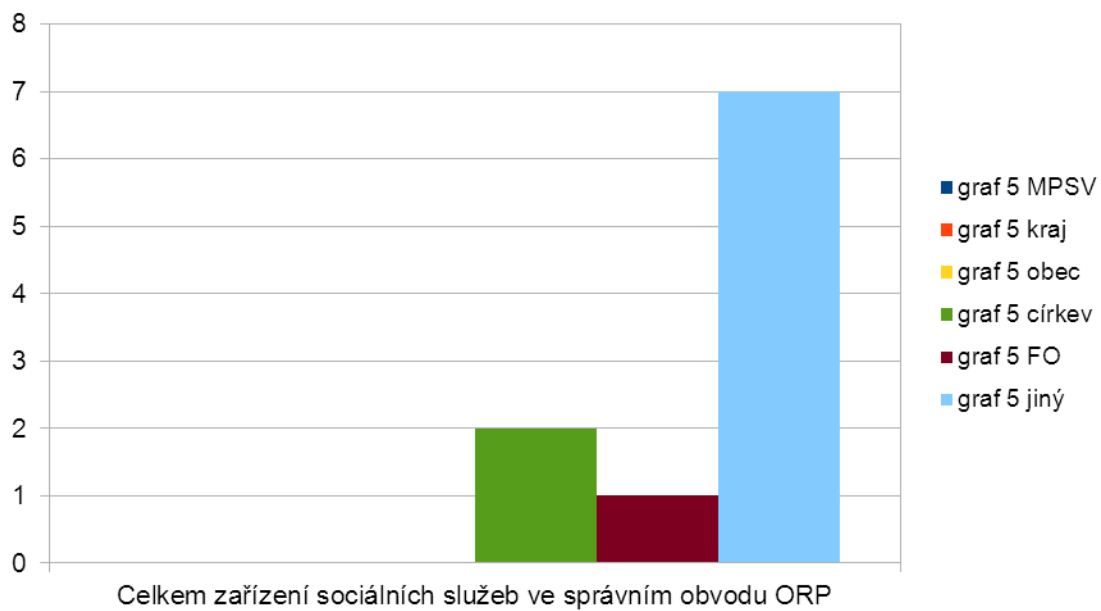
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 8: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)



Zdroj: vlastní zpracování

Graf 9: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele



Zdroj: vlastní zpracování

Graf 10: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele



Zdroj: vlastní zpracování

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti zajištění svozu odpadů, sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný) a dalšího nakládání s odpadem.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod. Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- [Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění](#)
- [Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění](#)
- [NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky](#)
- [Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění](#)

- [Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění](#)

Identifikace problémů

Z námi provedených rozhovorů se všemi starosty ORP Ostrov a vytvořeného dotazníkového šetření, vyplynulo několik zásadních problémů v odpadovém hospodářství na území ORP Ostrov. Jeden z nich, který řeší většina obcí, byl spatřen ve smluvním nastavení sběru a svozu komunálního odpadu mezi obcemi a svozovými společnostmi. Obce mají uzavřené smlouvy s odpadovými společnostmi za četnost svozů a objem nádob, nikoli však za skutečné množství vyprodukovaného odpadu (tuny). Většina obcí dotuje odpadové hospodářství na svém území ze svých rozpočtů. Obce, především ty menší, si nemohou dovolit navýšení poplatků od občanů za sběr a svoz KO. Nastavení výše poplatků od občanů obce si nastavuje každá obec podle svého uvážení. Jedna obec dokonce poplatek od trvale žijících obyvatel za svoz nevybírání. Obec dotuje OH téměř v plné výši. Vynaložené finance si však obec kompenzuje vyšší daní z nemovitosti.

Horní Blatná

Občasný problém s černými skládkami.

Hroznětín

Problém s černými skládkami. Město investovalo finanční prostředky na odstraňování těchto skládek. V letních měsících je město Hroznětín velmi zatíženo rekreační oblastí Velký Rybník. Počet obyvatel v těchto měsících na území města vzroste téměř o 2 000 lidí. Zajištění likvidace odpadu z této oblasti velmi zatěžuje rozpočet města částkou 400 000 Kč za rok. Město řeší problém ve výběru poplatků za odvoz komunálního odpadu od majitelů chat. To je způsobeno špatnou legislativou v ČR.

Abertamy

Město má uzavřenou dlouholetou nevýhodnou smlouvu se svozovou společností. V blízké době smlouva vyprší a město bude řešit alternativu.

Velichov

Obec se snaží donutit svozovou společnost o nastavení ceny za přibližnou tunu odpadu. Požaduje zvážení svezeneho odpadu obce a poté nastavit parametry smlouvy za svoz KO.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Komunální odpadová společnost - akciová společnost

Svazek vznikl v roce 2011. Zakládající členové jsou Karlovy Vary, Ostrov, Sokolov, Chodov, Nová Role, Skalná. Dalším členem z ORP Ostrov se stal Hroznětín. Možnost zapojení do společnosti využilo dalších 18 obcí a měst kraje. Jedná se o Dalovice, Hory, Kraslice, Děpoltovice, Mírovou, Nové Sedlo, Bečov nad Teplou, Bublava, Královské Poříčí, Vintířov, Plesnou, Božíčany, Nové Hamry, Horní Slavkov, Josefov, Nebanice, Chlum Svaté Máří a Stříbrnou. K hlavním důvodům založení patří levnější svoz a likvidace odpadů pro občany a zajištění lepšího využití komunálního odpadu. Stěžejním cílem je výstavba spalovny v Karlovarském kraji.

SOKO - Sdružení obcí krušnohorské oblasti

Svazek vznikl v roce 1999. Obce sdružené v mikroregionu jsou Kovářská, Kryštofovy Hamry, Loučná pod Klínovcem, Měděnec, Vejprty. Členové z ORP Ostrov jsou Abertamy, Boží Dar, Horní Blatná, Jáchymov a Pernink. Cílem práce sdružení je koordinace územních plánů, vytváření, projektování a realizace společných projektů, akcí, a aktivit, koordinace významných investičních akcí v zájmovém území, společný postup při získávání finančních prostředků z různých fondů, společná podpora podnikání na území mikroregionu, zvýšená ochrana životního prostředí v zájmovém území. V rámci tohoto sdružení byl zamýšlen projekt pro efektivní odpadové hospodářství měst a obcí. Projekt se dostal téměř do fáze realizace (byly vyjednány finanční prostředky z fondu EU). Bohužel se členové nedokázali dohodnout na fungování sdružení a z projektu zcela sešlo. Sdružení SOKO se dále aktivně podílí na rozvoji v jiných *oblastech*.

Svazek obcí Euroodpady

Svazek vznikl v roce 2008. Členem z ORP Ostrov je pouze město Ostrov. Ostatní členové jsou Aš, Cheb, Chodov, Kraslice, Nová Role, Skalná, Sokolov.

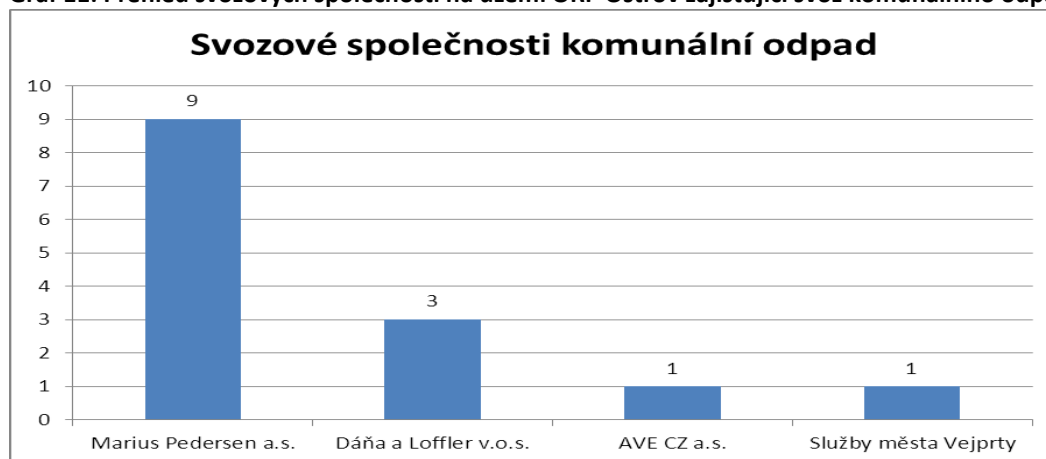
5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Svoz komunálního odpadu na území ORP Ostrov zajišťují čtyři svozové společnosti (viz. graf č. 11). Dominantní společností je Marius Pedersen a.s., která má uzavřenou smlouvu s devíti obcemi z celkového počtu 14. Dáňa a Löffler v.o.s. je místní malá svozová firma sídlící v Perninku. Zajišťuje svoz pro tři obce (Pernink, Horní Blatná, Potůčky). Město Jáchymov jako jediné využívá společnost AVE CZ s.r.o.. Obec Boží Dar využívá služeb Služby města Vejprty.

Nepodařilo se zjistit cenu za 1 t svezeneho SKO. Tyto informace svozové firmy neposkytují, jsou to jejich tajná interní data. Z dat, která se nám podařilo sehnat (rozpočet města na odpadové hospodářství, celkové množství produkce odpadu obcí), nelze stanovit cenu za tunu odpadu. Obce mají se společnostmi nasmlouvány ceny za četnost svozů a objemy nádob. Není brán zřetel, jestli jsou nádoby plné či nikoli. Cena zůstává stejná v obou případech. Společnost Marius Pedersen a.s. (pobočka v Ostrově) stanovila průměrnou cenu za sběr a svoz jedné tuny KO na území ORP Ostrov na 720 Kč. Tato informace mi byla sdělena obchodní zástupkyní pobočky MP a není možnost ověření z jiného zdroje. Podle námi provedené analýzy, však tato cena za tunu neodpovídá realitě.

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

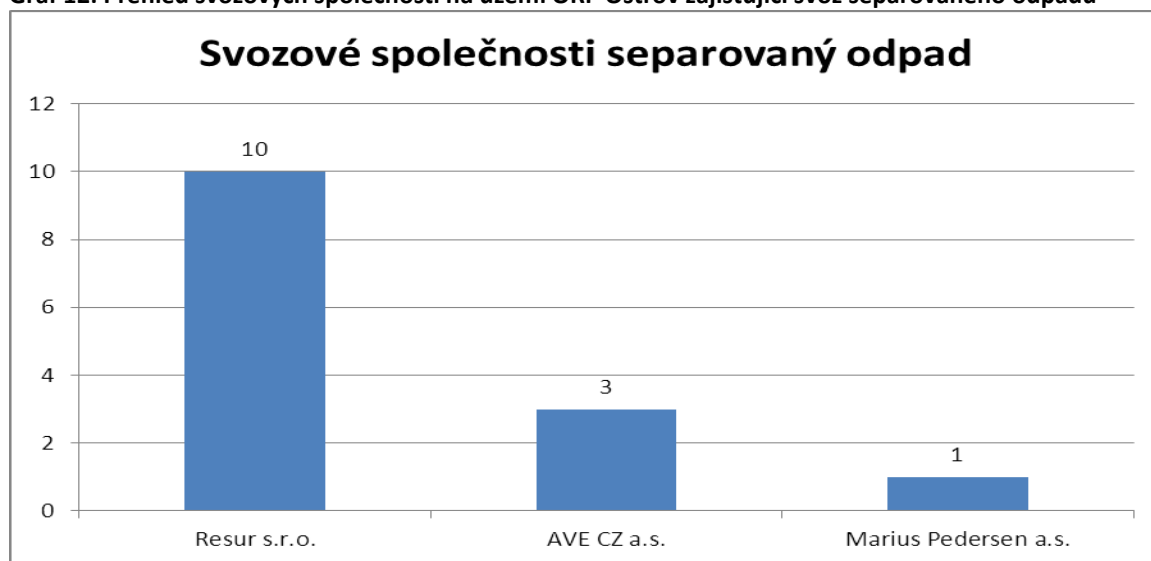
Graf 11: Přehled svozových společností na území ORP Ostrov zajišťující svoz komunálního odpadu



Zdroj: Vlastní šetření

Svoz separovaného odpadu na území ORP Ostrov zajišťují tři společnosti (viz. graf č. 12). Resur s.r.o., která má uzavřený smluvní kontrakt s deseti obcemi. AVE CZ s.r.o. se třemi. Pouze město Aber-tamy má uzavřenou smlouvu s Marius Pedersen a.s. Cena v Kč za tunu separovaného odpadu byla získána z rozpočtů obcí a seznamů odpadu. Průměrná cena za 1 tunu separovaného odpadu na území ORP se pohybuje kolem 3 255,55 Kč.

Graf 12: Přehled svozových společností na území ORP Ostrov zajišťující svoz separovaného odpadu



Zdroj: Vlastní šetření

Obce vybírají od občanů poplatky za sběr a svoz KO v podobě poplatku za objem nádoby a frekvence svozu. Občané mají na výběr z několika variant. Nelze proto stanovit výši poplatku na občana obce. Pouze jedna obec, Boží Dar, nevybírání od trvale žijících občanů na území obce poplatek za svoz KO. Od chatařů obec vybírá poplatek v hodnotě 500 Kč za rok. Město Hroznětín vybírá poplatek od chatařů rekreační oblasti Velký Rybník v hodnotě 500 Kč za rok. Obec Pernink inkasuje od chatařů paušální poplatek 1 000 Kč na rok.

Svozové společnosti působící na území ORP Ostrov

Resur s.r.o. Karlovy Vary

- třídění, recyklace a svoz odpadových surovin
- odpady určené k uložení na skládku
- sběr nebezpečných odpadů

- třídící linka
- sběr a výkup surovin

Marius Pedersen a.s. Karlovy Vary

- nakládání se všemi druhy odpadů

- třídící linka
- sběr nebezpečných odpadů
- sběr a výkup surovin

- kompostovaný odpad

AVE CZ s.r.o. Karlovy Vary

- svoz a odstranění komunálního odpadu
- svoz a využití separovaných složek odpadu
- svoz a odstranění nebezpečných látek

Sběrné dvory a sběrná místa

Tabulka 60: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen a.s.	Krušnohorská 792	Ostrov	555428	2100,00	S	O+N
2.	Služby Jáchymov s.r.o.	Dvořákova 999	Jáchymov	555215	X	O	O+N

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady (www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasy/)

Tabulka 61: Sběrné systémy pro separaci odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Prostor pro Vaše případné poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Město Boží Dar	Boží Dar 1	Boží Dar	506486	X	X	O	Sběrné místo
2.	Město Hroznětín	Karlovarská 232	Hroznětín	555185	X	X	O	Sběrné místo pro sběr elektrozařízení, (kusy ledniček atp.)
3.	Obec Velichov	Velichov 2	Velichov	555703	X	X	O	Sběrné místo pro sběr elektrozařízení (kusy ledniček atp.)
4.	Obec Stráž nad Ohří	U Kamenolomu 21	Stráž nad Ohří	555584	X	X	O	Sběrné místo pro sběr elektrozařízení (kusy ledniček atp.)
5.	Obec Merklín	Merklín 6	Merklín	555363	15,00	X	O	Sběrné místo
6.	Petr Špecián	Kfely 53	Ostrov	555428	X	X	S	mobilní sběr odpadu

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Prostor pro Vaše případné poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
7.	ZŠ Abertamy	Blatenská 425	Abertamy	554979			S	sběrná nádoba pro školy - 120 l
8.	Město Abertamy	Vítězná 474	Abertamy	554979			S	sběrné místo
9.	Město Abertamy	Farní 2	Abertamy	554979			S	E-Box - 80 l
10.	Město Boží Dar	Boží Dar 1	Boží Dar	506486			S	E-Box - 80 l
11.	Město Boží Dar	Boží Dar 184	Boží Dar	506486			S	Stacionární kontejner 1000 l
12.	Obec Hájek	Hájek 68	Hájek	538159			S	E-Box - 80 l
13.	ZŠ a MŠ Horní Blatná	Komenského 261	Horní Blatná	555169			S	sběrná nádoba pro školy - 120 l
14.	ZŠ Hroznětín	Sídliště 310	Hroznětín	555185			S	sběrná nádoba pro školy - 120 l
15.	ZŠ Marie Curie Skłodowska Jáchymov	Husova 992	Jáchymov	555215			S	sběrná nádoba pro školy - 120 l
16.	Město Jáchymov	Náměstí Republiky 1	Jáchymov	555215			S	E-Box - 80 l
17.	ZŠ Merklín	Merklín 31	Merklín	555363			S	sběrná nádoba pro školy - 120 l
18.	Město Ostrov	Jáchymovská	Ostrov	555428			S	Stacionární kontejner 1000 l
19.	3. ZŠ Májová Ostrov	Májová 997	Ostrov	555428			S	sběrná nádoba pro školy - 120 l
20.	Město Ostrov	Masarykova 1149	Ostrov	555428			S	Stacionární kontejner 1000 l
21.	Město Ostrov	Masarykova 1289	Ostrov	555428			S	Stacionární kontejner 1000 l
22.	ZŠ Josefa Václava Myslbeka	Myslbeka 996	Ostrov	555428			S	sběrná nádoba pro školy - 120 l
23.	Město Ostrov	U Nemocnice	Ostrov	555428			S	Stacionární kontejner 1000 l
24.	Obec Pernink	T.G.M. 1	Pernink	555452			S	mobilní svoz
25.	Obec Potůčky	Potůčky 58	Potůčky	555479			S	mobilní svoz
26.	Obec Stráž nad Ohří	Stráž nad Ohří 21	Stráž nad Ohří	555584			S	E-Box - 80 l

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Prostor pro Vaše případné poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
27.	Obec Velichov	Velichov 13	Velichov	555703			S	E-Box - 80 l
28.	Koutecký s.r.o. Duchcov	Krušnohorská 1081	Ostrov	555428		28,00	S	mobilní box - Textilní materiály
29.	Koutecký s.r.o. Duchcov	Severní 1172	Ostrov	555428		28,00	S	mobilní box - Textilní materiály
30.	Koutecký s.r.o. Duchcov	Boží Dar	Boží Dar	506486		0,99	S	mobilní box - Textilní materiály
31.	Koutecký s.r.o. Duchcov	Jáchymov	Jáchymov	555215		0,58	S	mobilní box - Textilní materiály

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady (www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasy/)

Tabulka 62: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Auto služby Ostrov s.r.o.	Mořičovská 251	Ostrov	555428		S	sběr a výkup papír, kovy, textil
2.	Papos s.r.o.	Mořičovská 251	Ostrov	555428		S	recyklace druhotných surovin - výkup papíru, sběr textilu
3.	Jana Chlupová	Jáchymovská 195	Ostrov	555428		S	sběr a výkup kovů
4.	PH Kovo Recycling Cheb s.r.o.	Mořičovská 1216	Ostrov	555428	2-5 t za den	S	recyklace druhotných surovin, demontáž autovraků, sběr a výkup kovů
5.	Josef Matta - Carax Merklín s.r.o.	Merklín 114	Merklín	555363		S	sběr a výkup kovů

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady (www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasy/)

Chybějící data v prázdných polích nebyla obcemi poskytnuta.

Na území ORP Ostrov se nacházejí dva sběrné dvory, evidované v seznamu krajských souhlasů. Dvůr s největší kapacitou se nachází v Ostrově. Je provozován společností Marius Pedersen a.s. a je využíván okolními obcemi (Hroznětín, Velichov, Vojkovice, Hájek, Krásný Les aj.). Další sběrný dvůr se nachází v Jáchymově. Tento dvůr je provozován obcí, která ho má v pronájmu od společnosti Marius Pedersen a.s. Kapacita dvoru v Jáchymově nebyla obcí ani společností poskytnuta.

Na území je pět sběrných míst. Nacházejí se v obcích Boží Dar, Hroznětín, Merklín, Velichov, Stráž nad Ohří. Sběrná místa jsou provozována obcemi a slouží ke sběru elektroodpadu, kovu atd. Obec Pernink využívá pro sběr elektroodpadu mobilní sběr. Na území se vyskytuje pět společností pro výkup odpadu. Z toho čtyři sídlí v Ostrově a jedna v Merklíně. Sběr textilního odpadu na území zajišťuje společnost Koutecký s.r.o.

Osm obcí ze 14 využívá pro sběr elektroodpadu služby společnosti Asekol, ve formě E-boxů a stacionárních kontejnerů. Všechny školy na území ORP využívají systém sběru elektroodpadu společnosti Asekol ve formě sběrných nádob pro školy.

Z dotazníkového šetření nevyplyvá, že by starostové obcí nebyli spokojeni se sítí sběrných dvorů a sběrných míst.

Třídící linky na území ORP, současný stav

Na území ORP Ostrov se nevyskytuje třídící linka odpadů. Veškerý separovaný odpad je z území svážen do okolních ORP. Předpokládáme, že separovaný odpad je zpracováván na třídících linkách v ORP Karlovy vary.

Tabulka 63: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Resur s.r.o.	Mostecká 187	Otovice u Karlových Varů	555428	X	nelze specifikovat	S	třídící linka
2.	Resur s.r.o.	Mostecká 187	Otovice u Karlových Varů	555428	3000,00	nelze specifikovat	S	linka na lisování
3.	AVE CZ s.r.o.	Mostecká 95	Karlovy Vary	555428	nelze specifikovat	nelze specifikovat	S	třídící linka

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady (www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasy/)

Chybějící data v prázdných polích nebyla obcemi poskytnuta.

Tabulka 64: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Resur s.r.o.	Mostecká 187	Otovice u Karlových Varů	555428	Abertamy, Boží Dar, Hájek, Horní Blatná, Jáchymov, Krásný Les, Ostrov, Pernink,	S

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
					Potůčky, Velichov, Vojkovice	
2.	AVE CZ	Mostecká 95	Karlovy Vary	555428	Hroznětín, Merklín, Stráž nad Ohří	S

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady (www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasy/)

Chybějící data v prázdných polích nebyla obcemi poskytnuta.

V sousedícím ORP Karlovy Vary se nacházejí dvě třídící linky. Linky provozují společnosti Resur s.r.o. a AVE CZ s.r.o. Společnost Resur s.r.o. provozuje v Karlových Varech linku na lisování odpadu s roční kapacitou 3000 tun. Třídící linka společnosti Resur má kapacitu 1800 tun za rok. Společnost Marius Pedersen nedisponuje třídící linkou. Využívá třídících linek smluvních partnerů. Všechny linky na území KV jsou provozovány soukromými společnostmi.

Zařízení pro nakládání s BRO na a mimo území ORP, současný stav

Na území ORP Ostrov se nevyskytuje zařízení na zpracování BRO.

Tabulka 65: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Správa lázeňských parků P.o.	Žižkova	Karlovy Vary	554961	3710 m ³		S	Kompostárna
2.	A.S.A.	Komenského 123	Březová	560294	10000,00	14560,00	S	Kompostárna
3.	Sotes Sokolov s.r.o.	Chebská 1939	Sokolov	560286	10000,00	432,00	S	Kompostárna
4.	AVE CZ s.r.o.	Hradiště	Hradiště	555177	16500,00	10000,00	S	Kompostárna
5.	HZ BINOM s.r.o.	Jenišov 148	Jenišov	537926				Kompostárna
6.	ČOV Karlovy Vary	Mattoniho nábreží	Karlovy Vary	554961			S	Bioplynová stanice
7.	Bioplynová stanice Vintířov	Vintířov	Vintířov	560685			S	Bioplynová stanice - BPS zemědělské

8.	Skládka Sater Chodov	Vančurova 342/541	Chodov	560383			S	Bioplynová stanice - skládkový bioplyn
9.	ČOV Kadaň		Kadaň	563120			S	Bioplynová stanice

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady (www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasy/)

Tabulka 66: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Odeř Agrar k.s.	Odeř 40	Hroznětín	555185	Hroznětín, Merklín	Farma pro chov prasat
2.	AVE CZ s.r.o. TKO Činov	432 01	Hradiště (Činov)	555177	Jáchymov, Velichov	
3.	TKO České Hamry	Žižkova 1189	Vejrpty	563404	Boží Dar	

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady (www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasy/)

Chybějící data v prázdných polích nebyla obcemi poskytnuta.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že více než polovina obcí ORP Ostrov s biologicky rozložitelným odpadem víceméně nenakládá. Občané i obce si BRO odstraňují vlastní cestou, ale cesty BRO nejsou transparentní. Obce se shodly a uvítaly by společné zařízení pro zpracování BRO na území ORP Ostrov. Město Ostrov již začalo s projektovou dokumentací pro výstavbu kompostárny na území města Ostrova pro likvidaci BRO na jednáních představitelů obcí již zazněli žádosti o spolupráci ohledně této problematiky.

Čtyři obce mají uzavřenou smlouvu pro svoz BRO se společností AVE CZ s.r.o. Tato společnost vlastní skládku Činov v Hradišti. Tento BRO pravděpodobně končí právě na této skládce. Boží Dar využívá pro svoz BRO Služby města Vejrpty. Tento odpad je likvidován na skládce TKO České Hamry ve Vejrptech na území ORP Kadaň. BRO z města Hroznětín a obce Merklín končí na statku v Odeři. Zdejší firma Odeř Agrar k.s. provozuje farmu pro chov prasat.

Informace o komunitním kompostování u obcí, které s biologickým odpadem nenakládají, nebyly poskytnuty.

Na vedlejším území ORP Karlovy Vary se nachází kompostárna provozována Správou lázeňských parků. Kapacita této kompostárny je 3710 m³. Dále pak na TKO Hradiště (Činov) se nachází zařízení ke zpracování BRO provozované společností AVE CZ s.r.o. s kapacitou 16 500 tun za rok. Dále se kompostárna nachází v Jenišově, kterou provozuje společnost HZ Binom s.r.o. V Karlových Varech a v Kadani se nachází bioplynová stanice.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP a okolí

Na území ORP Ostrov a na okolním území ostatních ORP Karlovarského kraje se nenachází spalovna ani zařízení pro energetické využití odpadu. Výstavba spalovny v karlovarském kraji je momentálně hlavním tématem diskuzí v oblasti odpadového hospodářství.

Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Na území ORP Ostrov se v současné době nenachází žádná skládka odpadů.

Tabulka 67: Nejblíže skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technická služba Nová Role	Chodovská 286	Nová Role - Božíčany	555 045	S-OO, S-OI	Průměrná roční kapacita 15 000 t/rok Celková kapacita 115 200 t	S	kompostárna 7,55 ha 3 Lokality 1. L - tuhý komunální odpad 2. L - ostatní odpad 3. L - zeminy a hlušiny
2.	AVE CZ s.r.o.	432 01	Hradiště (Činov)	555 177	S-OO	Průměrná roční kapacita 70 000t/rok Celková kapacita 772 594 m3 IV. Etapa naplněna na 80 %, příprava V. etapy	S	kompostárna
3.	A.S.A. s.r.o.	356 01	Březová u Sokolova	560 294	S-OO, S-OI	Průměrná roční kapacita 91 000t/rok Celková kapacita 817 000 t	S	kompostárna Tisová, 352 655 508, 352 661 479
4.	SUAS - skládková s.r.o.	357 35	Vintířov	560 685	S-OO	zkolaudovaná V. etapa, na 5- 6 let je kapacita volná, nemají kompostárnu	S	Vřesová
5.	Služby města Vejprty p. o.	Žižkova 1189	Vejprty	563 404	S-OO	Projektována v roce 2003 na 80 let Celková Kapacita: 605 341 t Naplněná kapacita: 20 076 t	O	Skládka TKO České Hamry

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
6	Marius Pedersen a.s.	Tušimice 7	Kadaň	563120	S-OO, S-OI, S-NO	Maximální kapacita této skládky 56 300 t. Z toho v současné době využito 36 224 t.	S	Skládka Tušimice a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování

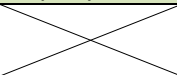
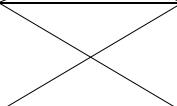
Tabulka 68: Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	AVE	432 01	Hradiště (Činov)	555177	Jáchymov	S
2.	SUAS - skládková s.r.o.	357 35	Vintířov	560685	Horní Blatná, Pernink, Potůčky	S
3.	Marius Pedersen a.s.	Tušimice 7	Kadaň	563120	Velichov, Vojkovice, Stráž nad Ohří, Ostrov, Hroznětín, Merklín, Abertamy, Krásný Les, Hájek	S
4.	Služby města Vejprty p. o.	Žižkova 1189	Vejprty	563404	Boží Dar	O

Zdroj: Vlastní zpracování

Na území ORP Ostrov se nenacházejí skládky a zařízení pro energetické využití odpadů, proto byla uvedena koncová zařízení, která nakládají s odpady z obcí na území ORP.

Tabulka 69: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1	Auto služby Ostrov s.r.o.	Mořičovská 251	Ostrov	555428		S	likvidace autovraků
2	Baufeld - ekologické služby s.r.o.	Areál Čepro, 306/16	Hájek	538159		S	Biodegradace odpadu
3	Papos v.o.s.	Mořičovská 251	Ostrov	555428	500 aut/rok	S	recyklace druhotných surovin

4	PH Kovo Recycling Cheb s.r.o.	Mořičovská 1216	Ostrov	555428		S	recyklace druhotných surovin, likvidace autovraků
5	Josef Matta - Carax Merklín s.r.o.	Merklín 114	Merklín	555363		S	sběr elektroodpadu

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady (www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasy/)

Chybějící data v prázdných polích nebyla obcemi poskytnuta.

Na území ORP Ostrov se v současné době nenachází žádná skládka odpadů. V roce 1996 byla na území uzavřena skládka Popov. V Karlovarském kraji jsou zřízeny čtyři otevřené skládky. Skládka v Božičanech je provozována Technickými službami Nová Role, AVE CZ s.r.o. provozuje skládku v Hradišti, A.S.A. s.r.o. v Březové u Sokolova a SUAS - skládková s.r.o. ve Vintířově. V sousedním ORP Vejprtsko a Kadaň se nacházejí dvě skládky, které jsou využívány společnostmi svážející komunální odpad z ORP Ostrov. Skládka TKO České Hamry, provozována Službami města Vejprty p. o. a skládka Tušimice a.s. u Kadaně provozována Mariusem Pedersenem a.s.

Skládka Činov (S-OO) se momentálně nachází v přípravě páté etapy, IV. etapa je zaplněna z 80 %. Na skládce je zřízena kompostárna. Je využívána převážně společností AVE CZ s.r.o., která skládku vlastní. Proto předpokládáme, že komunální odpad je svážen na tuto skládku z města Jáchymov. Data o počtu obcí, které svážejí odpad na skládku v Činově, nebyla poskytnuta.

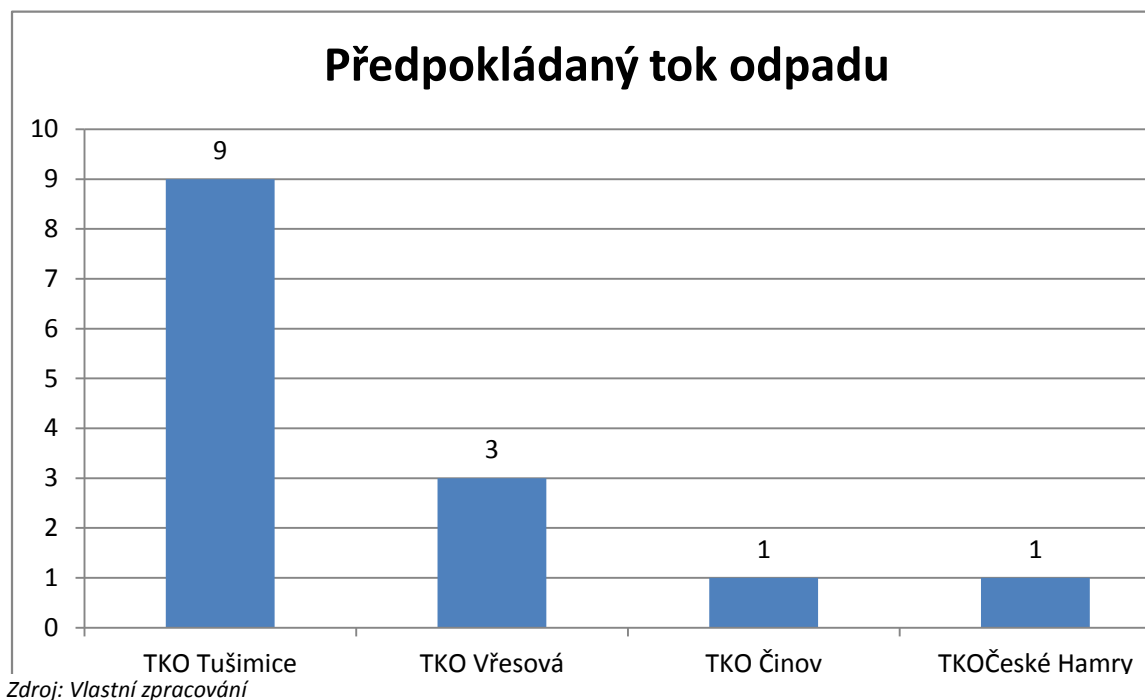
Skládka SUAS - skládková ve Vintířově (S-OO) má volnou kapacitu na 5. - 6. let. Právě byla zkolaudovaná V. etapa. Na skládce není zřízena kompostárna. Na tuto skládku je svážen KO z obcí Pernink, Horní Blatná a Potůčky. Svoz KO z těchto obcí zajišťuje firma Dáňa a Loffler s.r.o..

Data ohledně současného stavu skládky A.S.A. s.r.o. (S-OO, S-OI) a skládky Božičany (S-OO, S-OI) nebyla poskytnuta.

Komunální odpad z města Boží Dar je svážen na skládku do sousedního území ORP Vejprtsko a Kadaň na skládku TKO České Hamry. Tato skládka byla projektována v roce 2003 na 80 let. Celková kapacita této skládky je 605 341 tun. V současné době je zaplněno 3,32 % (20 076 tun) z celkové kapacity.

Marius Pedersen a.s. je zřizovatelem skládky v Tušimicích. Tuto skládku využívá firma ke svozu KO z obcí Velichov, Vojkovice, Stráže nad Ohří. Dále předpokládáme využívání skládky i ostatními obcemi majícími platnou smlouvu s Mariusem Pedersenem a.s. Maximální kapacita této skládky je 56 300 t. V současné době je zaplněno 64 % (36 224 t) z celkové kapacity.

Graf 13: Předpokládané umístění vyprodukovaného odpadu v ORP Ostrov na skládky v okolí



Bohužel pro zpracování analýzy skládek v Karlovarském kraji nebyly poskytnuty veškeré potřebné údaje z jednotlivých skládek, ani z odboru Životního prostředí Krajského úřadu.

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Z dotazníkového šetření mezi starosty všech obcí na území ORP Ostrov nevyplýval vážnější problém s odstraňováním černých skládek. Většina obcí investuje své finance do foto pastí, které se osvědčily k zabezpečení častých míst vzniku černých skládek. Obce, které tyto foto pasti doposud nevládní, projeví zájem o pomoc při jejich nákupu od starosty města Ostrova. Obce úspěšně odstraňují černé skládky a nepovažují tento problém za zásadní.

Na území ORP Ostrov provozují dvě společnosti zabývající se likvidací autovraků. Obě tyto společnosti se nacházejí v Ostrově. Společnost Papos v.o.s. ročně ekologicky zlikviduje 500 aut u společnosti PH Kovo Recycling Cheb s.r.o. se data ohledně počtu ekologicky zlikvidovaných autovraků nepodařila získat.

Produkce odpadů na území ORP Ostrov za období 2008 - 2012

Tabulka 70: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	43 484,01	30 681,54	34 790,02	29 117,42	59 663,55	18 530,78

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	2 033,56	1 944,65	1 319,78	989,42	854,87	1 186,73
Celková produkce (OO a NO)	45 837,04	32 626,19	36 109,80	30 106,85	60 518,42	19 717,51

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), viz Příloha č. 1 str. 164-167

Trend celkové produkce odpadů na území ORP Ostrov má od roku 2008 do 2012 střídavě zvyšující a snižující charakter, s význačnou změnou produkce v r. 2011 a následným poklesem v r. 2012. V roce 2011 vzrostla celková produkce odpadů na tomto území z 30 107,85 t na 60 518,42 t, což se významně odchyľuje od průměrné produkce mezi roky 2008 - 2012 (35 815,75 tun). Tento výkyv je způsoben zvýšenou produkcí Stavebního a demoličního odpadu v roce 2011. V dalším r. 2012 se produkce odpadu snížila na 19 717,51 t. Ve srovnání s r. 2000 (45 837,04 t) došlo do roku 2012 k postupnému snížení celkové produkce odpadu o 56,98 %. Kromě roku 2011 se celková produkce odpadů pohybuje pod hodnotou z roku 2000. Výjimku lze spatřit v r. 2011, ve kterém celková produkce výrazně vzrostla o 32,03 % oproti r. 2000. V následujícím roce 2012 došlo k výraznému poklesu o 56,99 % ve srovnání s r. 2000. Produkce klesla na nejnižší hodnotu od roku 2000. V porovnání s r. 2011 došlo k poklesu o 75,05 %.

Křivka průběhu produkce OO v období 2008 -2012 je srovnatelná s celkovou produkcí odpadů. V období 2008 -2011 můžeme spatřit snižující se trend NO. Z 1 944,65 tun v roce 2008 klesla produkce na 854,87 tun v roce 2011. Ve srovnání s rokem 2000 došlo k poklesu produkce o 57,96 %. V roce 2012 došlo k navýšení produkce NO na 1 186,73 tun.

Podíl ostatních a nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadu mezi r. 2008 - 2012 dosahuje průměrně 95,93 % u OO a 4,07 % NO. Meziroční trend podílu OO na celkové produkci odpadů má od r. 2008 do roku 2011 vzrůstající charakter. Podíl OO vzrostl mezi těmito roky o 4,55 %. V r. 2012 došlo ke snížení podílu OO na 93,98 %, hodnota podílu OO se dostala v tomto roce na nejnižší hranici od r. 2008. Procentuálně klesla o 4,61 % oproti předchozímu r. 2011. Naopak meziroční trend podílu NO na celkové produkci odpadu měl mezi r. 2008 - 2011 opačný průběh. Podíl NO se snížil z 5,96 % v r. 2008 na 1,41 % v r. 2011. V následujícím r. 2012 došlo k navýšení podílu NO na hodnotu 6,02 %. Což představuje nejvyšší hodnotu podílu NO mezi r. 2008 - 2012.

Na území ORP Ostrov dosahuje měrná produkce celkového množství odpadů (OO+NO) průměrně 1 222,40 kg/obyvatele. Měrná produkce OO dosahuje v období 2008 - 2012 v průměru 1179,63 kg/obyvatele. V r. 2010 dosahovala měrná produkce OO 992,72 kg/obyvatele. V nadcházejícím roce 2011 se významně zvýšila o 106,93 % na hodnotu 2054,32 kg/obyvatele oproti předchozímu roku 2010. V roce 2012 se dostala na nejnižší hranici od r. 2008 a propadla se o 68,79 % na hodnotu 641,23 kg/obyvatele ve srovnání s rokem 2011.

V průměru dosahuje měrná produkce NO mezi r. 2008 -2012 42,83 kg/obyvatele. Trend měrné produkce NO měl od r. 2008 do r. 2011 klesající charakter z 64,95 kg/obyvatele. V roce 2008 na 29,4 kg/ob. v roce 2011. a tím bylo dosaženo nejnižší hodnoty mezi r. 2008 - 2012. Celkově se měrná produkce v období 2008 - 2011 snížila o 54,73 %. V r. 2012 se hodnota oproti r. 2011 zvýšila o 29,3 % na 41,06 kg/obyvatele.

Je patrný klesající trend měrné produkce NO oproti roku 2000. Změna mezi roky 2000 - 2008 dosahuje -78,36 %. V následujících letech docházelo k dalšímu poklesu. V roce 2011 došlo ke snížení oproti roku 2000 o 90,19 %.

Vzhledem k měrné produkci NO v r. 2000 trend na území ORP Ostrov je v souladu s cíli POH, tedy snížit tuto hodnotu o 20 % do r. 2010. V r. 2010 byla měrná produkce NO oproti r. 2000 snížena o 88,76 %. V dalším roce 2011 dokonce o 90,19 %. Trend je opět v souladu s cílem POH, snížit měrnou produkci nezávisle na úrovni ekonomického růstu.

Tab. č.70a Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Ostrov	28 899	299,91	10,38	12 291,78	425,34	12 591,69	435,71
Karlovarský kraj	301 726	3 358,75	11,13	147 506,78	488,88	150 865,53	500,01
Celkem ČR	10 516 125	127 634,47	12,14	5 580 580,96	530,67	5 780 215,44	542,81

Zdroj: Databáze ISOH

V tabulce 70a je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 63,7 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 25,3 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Karlovarský kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 1,76 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 105,33 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tabulka 71: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,76	0,00	0,00

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	218,07	214,00	1 293,49	42,78	71,36
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	815,96	995,32	939,06	811,56	534,66
04	Odpady z kožedělného, kožesnického a textilního průmyslu	0,00	0,00	1,00	0,00	0,68
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	1,31	25,47	0,00	0,00	6,33
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,15	2,04	1,56	5,64	0,84
07	Odpady z organických chemických procesů	23,68	27,31	30,09	11,36	24,06
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	97,42	72,94	89,06	56,30	66,50
09	Odpady z fotografického průmyslu	5,03	6,41	2,71	2,65	2,15
10	Odpady z tepelných procesů	10 932,86	11 975,98	683,68	12,86	21,85
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	29,77	12,06	13,90	18,09	13,60
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	137,95	76,97	106,19	79,99	74,86
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	125,19	144,88	57,67	9,80	77,51
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	2,20	1,68	0,82	1,37	0,41
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	1 517,38	1 473,77	1 878,18	2 127,79	2 148,46
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	1 056,33	3 649,53	1 112,26	1 886,76	610,77
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	8 059,55	8 417,01	15 988,99	41 001,18	7 434,87

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	76,19	84,45	90,40	77,40	122,40
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	30,90	145,56	173,31	6 491,72	159,31
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	9 496,25	8 784,44	7 643,73	7 881,19	8 346,91
Celková produkce odpadů [t]		32 626,19	36 109,80	30 106,85	60 518,42	19 717,51

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Na území ORP Ostrov lze identifikovat těchto pět skupin odpadů s významnou produkcí. Nejvyšší produkce byla zaznamenána pod číslem skupiny odpadu 17 (Stavební a demoliční odpady, včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst). V průměru 16 180,32 t za rok. V roce 2012 bylo evidováno 7 434,87 t. Od r. 2008 hodnota produkce této skupiny prudce rostla. Nejvýznamnější zvýšení lze spatřit mezi roky 2010/2011, kdy došlo k zvýšení o 156,43 % na hodnotu 41 001,18 t. Následoval propad o 81,87 % oproti r. 2011.

Na druhém místě se nachází skupina č. 20 (Komunální odpady včetně složek z odděleného sběru). V průměru 8 430,50 t za rok. V roce 2012 produkce dosáhla 8 346,91 t. V roce 2008 byla zaznamenána nejvyšší hodnota produkce skupiny 20 (9 496,25 t).

Další skupinou odpadů významně podílejících se na celkové produkci je skupina č. 15 (Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny). V průměru 1 829,12 t za rok. V roce 2012 bylo evidováno 2148,46 t tohoto odpadu. Celkem má tato skupina zvyšující se trend produkce.

Na čtvrtém místě se nachází skupina č. 16 (Odpady v tomto katalogu jinak neurčené). V průměru 1 663,13 t za rok. V roce 2012 dosahovala produkce hodnoty 610 t.

Pátou skupinou odpadu je skupina č. 03 (Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky). V průměru 819,31 t za rok.

V letech 2008 a 2009 se na celkové produkci odpadů významně podílela skupina č. 10 (Odpady z tepelných procesů). Hodnota dosahovala produkce 10 932,86 t. V následujícím r. 2009 dokonce o tisíc tun více (11 975,98 t). Do r. 2012 se produkce této skupiny odpadu značně snížila na 21,85 t v r. 2012. Tento pokles lze pravděpodobně přisoudit investici Ostrovské teplárenské do technologií tepelnárny.

Na území působí firma Papos Trade s.r.o., která je výrobcem papírové lepenky, provozuje sběr plastů a také likvidaci autovraků. Předpokládáme, že odpad č. skupin 03, 15, 16 je ve značné míře produkován právě touto společností. Dále se na produkci podílejí menší měrou společnosti Lindner Türen - Fassaden s.r.o. sídlící v Ostrově, Amphenol Ostrov, VJB Partner v Jáchymově - výroba plastových a kovových komponentů.

Tabulka 72: Pět skupin odpadů s významnou produkcí na území ORP Ostrov

	% z celkové produkce	Průměr 2008 -2012
1. Stavební a demoliční odpady (skupina 17)	45,2	16 180,32 t
2. Komunální odpady (skupina 20)	23,5	8 430,50 t
3. Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny (skupina 15)	5,1	1 829,12 t
4. Odpady v tomto katalogu jinak neurčené (skupina 16)	4,6	1 663,13 t
5. Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky (skupina 3)	2,3	819,31 t

Zdroj: Vlastní zpracování

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Databáze GROUP ISOH (MŽP) a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do GROUP ISOH (MŽP) se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z GROUP ISOH (MŽP) jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze GROUP ISOH (MŽP) získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako GROUP ISOH (MŽP), ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do GROUP ISOH (MŽP) při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat,

že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka 73: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	32 626,19	36 109,80	30 106,85	60 518,42	19 717,51
Celková produkce KO	11 005,57	10 246,94	9 513,63	9 995,73	10 477,45
Celková produkce SKO	6 831,53	6 781,12	5 903,12	6 133,93	6 085,38

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), viz Příloha č. 3 str. 168-169

Trend celkové produkce odpadů mezi roky 2008 až 2012 má snižující se charakter, s výjimkou v r. 2011, kdy došlo k velmi významnému nárůstu celkové produkce. Meziroční zvýšení mezi roky 2010/2011 činilo 101,01 %. V následujícím roce 2012 došlo k výraznému snížení na nejnižší hodnotu celkové produkce od roku 2008 na 19 717,51 tun. Procentuálně lze vyjádřit snížení celkové produkce od r. 2008 do r. 2012 o 39,57 %.

Průměrně se na území ORP každým rokem vyprodukuje 10 247,87 tun komunálního odpadu. Tendence produkce komunálního odpadu v rozmezí let 2008 až 2010 měla snižující charakter. Došlo ke snížení produkce o 13,57 %. Po r. 2010 dochází k mírnému nárůstu produkce KO, do roku 2012 o 10,13 %. Podíl komunálního odpadu (KO) na celkové produkci dosahoval v období od r. 2008 do 2012 v průměru 32,67 %. Od roku 2008 do roku 2011 došlo k postupnému snižování podílu KO z 33,73 % na 16,52 %. V dalším roce 2012 došlo ke zvýšení podílu KO na 53,14 %.

Podíl směsného komunálního odpadu (SKO) na produkci KO dosahoval mezi roky 2008 - 2012 v průměru 61,95 %. Od r. 2009 do 2012 tento podíl pozvolna klesl o 8,1 %.

Vývoj měrné produkce KO na území ORP Ostrov měl v letech 2008 - 2012 tvar paraboly. Z 367,59 kg/obyvatele v r. 2008 se postupně snížila na hodnotu 324,37 kg/ob. v r. 2010. Od tohoto roku se měrná produkce KO v roce 2012 téměř vrátila na původní hodnotu z r. 2008, a to na 362,55 kg/ob. U měrné produkce SKO od r. 2009 dochází ke snižování z 231 kg/ob. na 210,57 kg/ob. v roce 2012. Tedy došlo ke snížení o 8,84 % oproti r. 2009.

Trend produkce odpadů na území ORP Ostrov je v souladu s cíli POH ve znění Snížení měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu, ale v posledních letech dochází k nárůstu u měrné produkce KO. Trend měrné produkce SKO je v souladu s cílem POH.

Tab. č.73a Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CE-NIA	MŽP, CE-NIA	MŽP, CE-NIA	MŽP, CE-NIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Ostrov	28 899	8 076,47	279,47	4 673,25	161,71	151,29
Karlovarský kraj	301 726	100 313,34	332,47	59 833,21	198,30	202,37

V tabulce 73a je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 77,1 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 76,8 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 22,9 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z GROUP ISOH (MŽP), měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 90,13 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 48,54 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze GROUP ISOH (MŽP) a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008 - 2012

Podrobná tabulka s přehledem KO na území ORP v období 2008 – 2012 je k nalezení v Příloze č. 2 str. 164-167.

Mezi množstevně nejvíce zastoupené druhy komunálního odpadu na území ORP Ostrov patří těchto pět druhů odpadu: Směsný komunální odpad, Objemný odpad, Papírové a lepenkové obaly, Plastové obaly, Skleněné obaly.

Největší podíl na celkové produkci KO má číslo odpadu 200301 (Směsný komunální odpad). V průměru 6 347,02 t za rok. V roce 2012 činil tento podíl 58,1 % z celkové produkce KO. V tomto roce bylo nahlášeno 6 085,38 t. Tento druh odpadu zaznamenal mezi roky 2008 a 2012 snižující trend produkce. Mezi těmito lety došlo ke snížení o 10,92 %.

Produkce objemného odpadu, č. skupiny 200307, dosáhla v r. 2012 1 856,83 t. Oproti předchozímu r. 2011 vzrostla produkce o 17,42 %. Tato skupina odpadu trvale patří k druhé nejvýše zastoupené položce celkové produkce komunálního odpadu. V průměru 1 771,35 t za rok.

Na třetím místě se nacházejí Papírové a lepenkové obaly, č. skupiny 150101, s produkcí 1 253,10 t v roce 2012. V průměru 1 066,31 t za rok. Můžeme spatřit meziroční vzestupní trend produkce této skupiny. Mezi lety 2008 až 2011 došlo k nárůstu o 60,7 %.

Na čtvrtém místě na území je odpad ze Skleněných obalů. V průměru 311,08 t za rok. V r. 2012 dosáhla hodnota 321,43 t na území ORP Ostrov. Mezi roky 2008-2012 došlo k nepatrnému zvýšení v produkci o 7 %.

Pátá pozice patří Plastovým obalům, č. skupiny 150102. V průměru 308,08 t za rok. Od r. 2008 do r. 2012 můžeme spatřit vzestupný trend produkce, a to o 52,9 %. V r. 2012 bylo na území vyprodukováno 394,60 t této skupiny odpadu. Zvyšující se trend č. odpadu 150101, Papírové a lepenkové obaly, pravděpodobně souvisí s produkcí tohoto odpadu společností Papos Trade s.r.o., která působí v Ostrově.

Významně zvyšující se trend v produkci můžeme spatřit u Textilních materiálů. Od r. 2008 do r. 2012 došlo k nárůstu o 114,18 %. V roce 2012 bylo evidováno 23,41 t textilního materiálu.

Celková produkce komunálního odpadu v r. 2012 na území ORP Ostrov činila 10 477,45 tun odpadu. Celková produkce Biologicky rozložitelného komunálního odpadu v roce 2012 na území Ostrov činila 8 237,16 tun.

Zvýšené množství produkovaného textilního materiálu mezi roky 2008 a 2012 lze přičíst zkvalitnění propagace sběru tohoto druhu odpadu a zvýšením počtu míst opatřeným kontejnery.

Tabulka 74: Pět druhů komunálního odpadu s významnou produkcí na území ORP Ostrov

	% z celkové produkce	Průměr 2008 -2012
1. Směsný komunální odpad (200301)	61,9	6 347,02 t
2. Objemný odpad BRKO (200307)	17,3	1 771,35 t
3. Papírové a lepenkové obaly (150101)	10,4	1 066,31 t
4. Skleněné obaly (150107)	3	311,83 t
5. Plastové obaly (150102)	3	308,08 t

Zdroj: Vlastní zpracování

Separovaný odpad

Tabulka 75: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	935,95	889,76	1 156,69	1 348,39	849,13
Sklo	150107, 200102	331,52	299,73	329,58	338,05	317,45
Plast	150102, 200139	268,72	262,74	282,58	362,14	265,16
Nápojové kartony	150105	3,54	5,42	5,24	9,04	10,88
Kovy	200140, 150104	0,00	0,00	0,00	0,00	156,15
Celkem separovaný sběr		1 539,73	1 457,66	1 774,09	2 057,62	1598,77

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), viz Příloha č. 4 str. 170-171

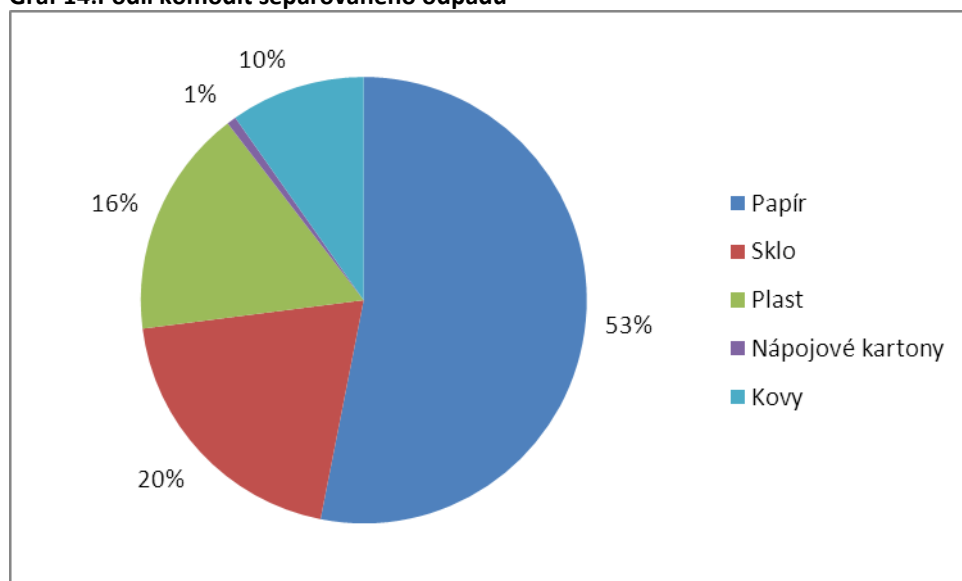
Převažující složka separovaného odpadu na území ORP Ostrov je papír. Následuje sklo, plast a nápojové kartony. Sběr separovaného odpadu má na území zvyšující se charakter. V roce 2012 byla hodnota celkového separovaného sběru odpadu 2 081,10 tun. Oproti r. 2008 (separováno 1 539,73 t) došlo k nárůstu o 35,16 %. Mezi lety 2008 až 2012 došlo ke zvýšení separace u všech uvedených komodit. U sběru papíru o 40,15 %, plastu o 50,62 %, skla o 6,7 % a u nápojového kartonu nejvíce, a to o 207,35 %.

Měrná produkce tříděného odpadu má rovněž vzrůstající tendenci. Z 51,43 kg/obyvatele v roce 2008 vzrostla na hodnotu 72,01 kg/ob. v roce 2012. Vzrostla tedy o 40 %. Ze všech složek měrné produkce separovaného odpadu nejvíce vzrostla mezi roky 2008 -2012 měrná produkce nápojových kartonů a to o 216,67 %. Následuje plast, kde měrná produkce vzrostla o 56,01 %, dále papír vzrostl o 45,20 %, nejméně vzrostla měrná produkce u skla pouze o 10,57 %.

Trend produkce separovaného odpadu na území ORP Ostrov je v souladu s cílem POH zvyšování sběru a měrné produkce separovaného odpadu.

Na území je dále tříděn textil, elektrozařízení a kovy. Průměrně je každým rokem vytříděno 20,67 t textilního materiálu. Na území jsou rozmístěny kontejnery k tomu určené, jsou provozované společnostmi Koutecký s.r.o. Dále je možno textilní materiál odevzdat u společnosti Papos Trade s.r.o., Auto služby ostrov s.r.o. Obce dále využívají pro sběr elektroodpadu E-boxy od firmy Asekol. Na území se nacházejí dva sběrné dvory a 5 sběrných míst ke třídění elektroodpadu. Kovy jsou na území tříděny ve sběrných dvorech, sběrných místech a čtyřmi společnostmi. V roce 2008 bylo vytříděno 71,38 t kovů. Následovalo postupné snížení o 60,20 % na 28,41 tun v roce 2012.

Graf 14: Podíl komodit separovaného odpadu



Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. č.75a Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Ostrov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	28 899	849,13	29,38	23,07
Plast	(150102, 200139)		265,16	9,18	9,45
Sklo	(150107, 200102)		317,45	10,98	9,95
Nápojové kartony	(150105)		10,88	0,38	0,21
Kovy	(200140, 150104)		156,15	5,40	31,01

Zdroj: Databáze ISOH

V tabulce 75a je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 53 %, produkce skla tvoří 20 %, produkce plastů tvoří 16 %, produkce nápojových kartonů tvoří 1 % a produkce kovů tvoří 10%, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, plastů, kovů a vyšší u skla, nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56 kg/obyv., skla 10,96 kg/obyv., plastů 10,01 kg/obyv., nápojových kartonů 0,28 kg/obyv. a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

Tab. č.75b Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Osetrov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	28 899	19,66	16,95
Plast	(150102, 200139)		9,93	9,25
Sklo	(150107, 200102)		11,94	9,66
Nápojové kartony	(150105)		0,40	0,23
Kovy	(200140, 150104)		0,60	3,48

Zdroj: EKO-KOM, a.s., ČSÚ

V tabulce 75b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vyříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vyříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupen, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám nižší u kovů a vyšší u papíru, skla, plastů a nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08 kg/obyv., skla 10,97 kg/obyv., plastů 9,72 kg/obyv., nápojových kartonů 0,32 kg/obyv. a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. č. Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Karlovarský kraj	17,33	10,26	10,30	0,27	3,28	41,44
(0 až 500 obyv. včetně)	19,54	15,26	14,90	0,28	1,07	51,05
(501 až 1000 obyv. včetně)	14,67	13,73	15,86	0,35	0,14	44,73
(1001 až 4000 obyv. včetně)	13,94	10,45	10,09	0,25	0,35	35,08
(4001 až 10000 obyv. včetně)	19,29	11,29	11,11	0,17	16,59	58,44
(10001 až 20000 obyv. včetně)	17,31	8,23	8,81	0,24	4,20	38,78
(20001 až 50000 obyv. včetně)	18,29	10,57	8,48	0,28	0,00	37,62
(50001 až 100000 obyv. včetně)	19,08	8,09	9,74	0,37	0,64	37,92
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Karlovarském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 1001 do 4000 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 4001 do 10000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídá v ORP žádné město ani obec. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 136 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji horší, přičemž hustota sběrné sítě v Karlovarském kraji je 134 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. Průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Mariánské Lázně - hustota sběrné sítě je 89 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo) vykazuje ORP Ostrov horší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je průměrná.

Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tabulka 76: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	761,84	905,00	865,43	764,67	469,24

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
200302	Odpad z tržišť	0,00	0,00	5,85	0,00	153,30
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	46,97	87,18	71,27	45,44	64,10
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	0,07	0,07	6,09	9,00	57,00
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	31,62	47,64	37,35	39,50	53,64

Zdroj: Databáze GROUP ISOH

Mezi nejvíce zastoupený druh BRO na území ORP Ostrov patří č. skupiny odpadu 030307. Průměr produkce tohoto odpadu každý rok v období 2008 - 2012 byl 753,24 t. Nejvyšší produkce 905 tun byla zaznamenána v roce 2009. Následovalo postupné snižování produkce tohoto odpadu až na 469,24 v roce 2012. V období od r. 2009 do 2012 se produkce snížila o 48,15 %.

Následuje odpad č. skupiny 200302. Od r. 2008 do r. 2012 byl tento druh BRO evidován pouze v roce 2010 a 2012. Ve zbývajících letech byla evidována nulová produkce tohoto odpadu. V roce 2012 došlo k výraznému zvýšení (153,30 tun) oproti roku 2010 (5,85 tun). Průměrná produkce odpadu č. skupiny 030105 v období 2008 - 2012 byla 62,99 tun.

Skupina odpadu č. 190809 vykazuje v období 2008 - 2012 zvyšující se tendenci. V letech 2008 a 2009 byla produkce tohoto odpadu pouhých 0,7 tun. Následovalo výrazné zvýšení produkce a v roce 2012 bylo zaznamenáno 57 tun tohoto odpadu.

Průměrná produkce odpadu č. skupiny 200108 v období 2008 - 2012 byla 41,95 tun. V roce 2012 dosáhla produkce vrcholu s 53,64 t odpadu. Podrobná tabulka s informacemi ohledně celkové produkce BRO na území ORP za období 2008 – 2012 je k nalezení v Příloze č. 5 str. 172-176.

Tabulka 77: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	11 288,96	10 819,60	11 223,89	10 167,16	10 184,19
z toho celková produkce BRKO	9 124,13	8 685,73	7 544,11	7 811,94	8 237,16

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), viz Příloha č. 6 str. 177-178

Na území ORP Ostrov je v průměru vyprodukováno každým rokem 10 736,76 t BRO. Z toho v průměru tvoří 8 280,62 t BRKO. Od r. 2010 do 2012 došlo ke snížení BRO z 11 223,89 t na 10 184,19 t, tedy o 9,26 %. BRKO měl od r. 2008 do r. 2010 snižující tendenci z 9 124,13 t na 7 544,11 t (snížení o 17,32 %). V následujících letech došlo k mírnému zvýšení o 9,19 % na 8 237,16 t.

Podíl BRKO na celkové produkci BRO v průměru odpovídá 77,21 %. Od r. 2008 do 2010 podíl klesl z 80,82 % na 67,21 %. Následovalo zvýšení na 80,88 % v r. 2012. Hodnota v r. 2012 nepatrně přesáhla hodnotu z r. 2008.

Měrná produkce BRO na území v průměru činí 366,15 kg/obyvatele. Do r. 2010 dosahuje střída- vých hodnot. Od r. 2010 do r. 2012 dochází ke snížení o 7,91 %. Měrná produkce BRKO na území v

průměru činní 282,37 kg/obyvatele. Od r. 2008 do 2010 je patrný snižující se trend měrné produkce BRKO o 15,6 %. Následovalo postupné zvýšení o 10,82 % do roku 2012.

V tabulce č. 77 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 77 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snižit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. č.77a Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Ostrov	28 899	6 484,84	224,40	5,70	0,20
Karlovarský kraj	301 726	78 554,02	260,35	3 302,84	10,95

Zdroj: Databáze ISOH, ČSÚ

V tabulce 77a je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 78,73 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 21,27 % z celkové produkce BRKO bylo

vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 63,75 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 19,33 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích.

Nakládání s odpady na území ORP za období 2008 - 2012

Tabulka 78: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	11 173,84	355,44	10 382,59	13 128,87	47 906,28	10 564,53
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		24,38	1,09	28,75	43,61	79,16	53,58
	Energetické využití	2,21	2,37	16,59	0,00	0,00	3,67
	Celkem vybrané způsoby využití	11 063,91	357,81	10 399,18	13 128,87	47 906,28	10 568,20
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		24,14	1,10	28,80	43,61	79,16	53,60
Celková produkce odpadů		45 837,04	32 626,19	36 109,80	30 106,85	60 518,42	19 717,51
Odstranění	Jiné uložení*		10 915,90	9 946,00	0,00	0,00	2,90
	Celkem vybrané způsoby odstranění		10 915,90	9 946,00	0,00	0,00	2,90

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), viz Příloha č. 7 str. 179-180

* Jiné ukládání na území ORP Ostrov se využívá pouze k ukládání do povrchových nádrží (AD4). Ukládají se zde odpady č. 100101, 100102, 190902.

Mezi hlavní způsoby nakládání s odpady v současné době na území ORP Ostrov patří materiálové využití. Tendence vývoje od r. 2008 do roku 2011 měla vzrůstající charakter. Materiálové využití odpadu v roce 2008 dosahovalo hodnoty 355,44 tun. Následující rok 2009 došlo ke zvýšení na 10 382,59. Stále se však hodnoty pohybovaly pod hranicí 11 173,84 t z roku 2000. Tuto hranici se podařilo překonat v roce 2010, kdy bylo dosaženo hodnoty 13 128,87 t. V meziročním období 2010/2011 došlo k významnému nárůstu materiálového využití. Nárůst činil 264,9 %. Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce v tomto roce dosáhl hranice 79,16 %. V tomto roce bylo s předstihem jednoho roku dosaženo cíle POH, zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % do roku 2012. Následující rok 2012 přinesl výrazné snížení materiálového využití na 10 564,53, dokonce pod hodnotu z roku 2000. Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce v tomto roce klesl na 53,58 %. Tím byl splněn cíl POH pro materiálové využití, ale nebyl splněn pro celkové využití odpadů. Podíl využití odpadů z celkové produkce se pohyboval těsně pod hranicí 55 % na hodnotě 53,60 %.

Další způsob nakládání s odpadem na území ORP Ostrov je energetické využití. Ve srovnání s materiálním využitím dosahuje toto využití velmi nízkých hodnot. V letech 2008 a 2009 tendence energetického využití oproti roku 2000 vzrůstala. V roce 2008 o 7,23 % a v roce 2009 dokonce o 650,67 %. V následujícím období 2010 - 2011 dosahovalo energetické využití odpadů na území ORP Ostrov nulových hodnot. V roce 2012 bylo zaevidováno 3,67 t. Oproti roku 2009 došlo k výraznému poklesu o 77,88 %. Na druhou stranu ke zvýšení oproti r. 2000 o 66,1 %.

Na území ORP Ostrov se nenachází skládka pro odstranění odpadů. Proto jsou hodnoty skládkování v období 2008 - 2012 nulové. To samé lze říci o odstranění odpadů spalováním. Jiné ukládání na území ORP Ostrov se využívá pouze k ukládání do povrchových nádrží (AD4). Ukládají se zde odpady č. 100101, 100102, 190902. V roce 2008 bylo na území odstraněno tímto způsobem 10 915,9 tun. Následující rok došlo k poklesu o 8,89 % na 9 946 tun. V období 2010 - 2011 nebyl tento způsob odstranění využíván a hodnoty byly nulové. V roce 2012 byl tento způsob opět využit, ale jen u 2,90 tun odpadu č. 190902.

Tabulka 79: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	2 139,76	242,82	10 272,26	12 822,46	12 147,74	10 406,89	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			30,34	2,21	100,25	134,78	121,53	99,33	
		Energetické využití	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	3,67	
		Celkem vybrané způsoby využití	1 966,76	242,82	10 272,26	12 822,46	12 147,74	10 410,56	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			27,88	2,21	100,25	134,78	121,53	99,36	
Celková produkce KO [t]			7 053,22	11 005,57	10 246,94	9 513,63	9 995,73	10 477,45	

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), viz Příloha č. 8 str. 181-182)

* Jiné ukládání na území ORP Ostrov se využívá pouze k ukládání do povrchových nádrží (AD4). Ukládají se zde odpady č. 100101, 100102, 190902.

Na území ORP Ostrov se v období 2008 - 2012 využilo celkem 45 895,85 tun KO. V průměru každým rokem využito 9 179,17 t. V roce 2008 bylo na území celkově využito pouze 282,82 t odpadu. Oproti r. 2000 se využití snížilo o 87,66 %. V následujících letech došlo k významnému zvýšení využití KO. V r. 2009 se oproti r. 2000 zvýšilo o 422,29 % na 10 272,26 t. Následující rok 2012 došlo k dalšímu zvýšení, bylo využito 12 822,46 tun KO. Ve srovnání s rokem 2000 došlo ke zvýšení o 551,96 %. Poté následovalo snížení až do r. 2012, kdy bylo využito 10 410,56 t KO.

Hlavní způsob využití KO lze spatřit v materiálovém využití KO. V období 2008 -2012 bylo celkem materiálově využito 45 892,18 tun KO. Na území bylo dosaženo cíle POH pro materiálové využití. Do

r. 2010 bylo zvýšeno materiálového využití o 499,25 % oproti roku 2000. Tento cíl je plněn i v dalších letech 2011 a 2012. Po roce 2010 došlo k nepatrnému snižování materiálového využití.

V letech 2009 - 2011 lze vyčíst skutečnost, že množství KO na území materiálně využito, překračuje množství KO, které bylo na území vyprodukováno. Je pravděpodobné, že na území byl v těchto letech zpracován KO z jiných území ORP.

Energetické využití KO na území dosahovalo v letech 2008 - 2011 nulových hodnot. V roce 2012 bylo energeticky využito 3,67 tun KO. Oproti roku 2000 došlo ke zvýšení o 3670 % z 0,10 na 3,67 t.

Odstraňování KO se na území ORP neprovádí. Stejně tak, jako využívání a odstraňování SKO. Tyto činnosti se uskutečňují v sousedních ORP.

Tabulka 80: Nakládání se separovaným odpadem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	220,36	7821,69	7863,63	7587,03	6488,68
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	4,70	11,04	21,74	0,30

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), viz Příloha č. 9 str. 183-184

Na území ORP Ostrov bylo v letech 2008 - 2012 celkem využito 30 019,15 tun separovaného odpadu. V tomto období bylo nakládáno pouze s papírem a plastem. Hlavní a jediný způsob nakládání se separovaným odpadem je materiálové využití.

Nejvýznamnější komoditu materiálového využití na území ORP lze spatřit v papíru. V roce 2000 bylo tímto způsobem využito 220,36 t papíru. Do r. 2010 měl trend zvyšující se charakter. V roce 2010 bylo materiálově využito 7 863,63 tun papíru, což představuje významné zvýšení o 3 468,54 % oproti r. 2008. Následovalo postupné snížení do r. 2012 o 17,48 % ve srovnání s rokem 2010.

Druhou komoditou je plast. V roce 2008 dosahovalo veškeré využití nulové hodnoty. Poté došlo v roce 2009 k navýšení u materiálového využití na 4,7 t. Po roce 2009 lze spatřit vzrůstající tendenci ve využití plastu. V roce 2010 bylo využito 11,04 t a v dalším roce 21,74 t plastu. V roce 2012 došlo k významnému snížení oproti roku 2011. Došlo k meziročnímu snížení o 98,62 % na 0,30 t plastu.

Tabulka 81: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995	Způsob nakládání	DZ pro skládání BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]							

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]								
BR O	Využití	Materiálové využití		267,42	7 828,41	10 192,57	9 705,02	8 270,10
		Energetické využití		0,22	14,26	0,00	0,00	3,67
		Jiné uložení		10,90	10,10	0,00	0,00	2,90
BR- KO	Využití	Materiálové využití		92,82	0,00	2 320,46	2 181,36	2 190,75
Počet obyvatel v území ORP				29 940	29 356	29 330	29 043	28 899

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), ČSÚ, viz Příloha č. 10 str. 185-187

* Jiné ukládání na území ORP Ostrov se využívá pouze k ukládání do povrchových nádrží (ADA). Ukládají se zde odpady č. 100101, 100102, 190902.

Na území ORP Ostrov při zpracování BRO převažuje materiálové využití. V období 2008 -2012 se na území vyprodukovalo 53 683,6 tun BRO, z toho bylo využito 36 263,53 t materiálově a 18,15 t energeticky. Odstraněno bylo 23,90 t BRO.

Celkem bylo materiálově využito 36 263,52 tun BRO. K nejvýznamnějšímu nárůstu došlo v roce 2010, kdy oproti roku 2009 vzrostlo materiálové využití BRO meziročně o 2 364,16 tun. V následujících letech se hodnoty opět zmenšily.

Za méně používané využití lze na území ORP považovat energetické. Tento druh využití BRO dosahuje velmi nízkých hodnot. V letech 2010 a 2011 dokonce hodnot nulových. V r. 2008 bylo tímto způsobem využito pouhých 0,22 t. V dalším roce 2009 počet tun vzrostl na 14,26 t. Následovaly roky s nulovým využitím a v roce 2012 se hodnota pohybovala na 3,67 t.

K odstranění BRO se na území ORP Ostrov využívá jiného uložení. Tímto způsobem bylo v letech 2008 a 2009 uloženo v průměru 10,5 t BRO. V období 2010 - 2011 byly hodnoty nulové. V roce 2012 bylo tímto způsobem odstraněno 2,9 t BRO. Skládkování a spalování není na území využíváno.

V období 2008 -2012 se na území využívalo pouze materiálového využití. Celkem bylo materiálově využito 6 785,39 tun BRKO. Významná změna nastala v meziročním období 2009 - 2010 kdy došlo ke zvýšení materiálového využití BRKO z 0 t na 2 320,46 t. V následujících letech se hodnota nepatrně zmenšila. Skládkování ani jiný druh odstranění BRKO se na území v období 2008 - 2012 nevyskytoval.

Náklady a výdaje na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Tabulka 82: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	347 630	356 390	339 300
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	20 105 350	21 754 480	20 860 210
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	348 460	430 490	771 460
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů			10 910
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	1 447 860	1 512 670	2 020 390
3729	Ostatní nakládání s odpady	3 464 480	502 420	347 870
Celkové náklady		25 713 780	24 556 450	24 350 140

Zdroj: Ministerstvo financí

Celkové náklady na odpadové hospodářství na území ORP se v průměru každým rokem pohybují kolem 24 873 456,67 Kč. V období 2010 - 2012 celkové náklady mají klesající charakter. Meziroční změna 2010/2011 dosahovala poklesu celkových nákladů o 4,5 %. V období 2011/2012 došlo k poklesu o 0,84 %. Celkem se náklady odpadového hospodářství v období 2010 až 2012 snížily o 5,3 %. Snížili se o 1 363 640 Kč.

Náklady na Využívání a zneškodňování komunálních odpadů každým rokem vzrůstají. V období 2010 až 2012 se tyto náklady zvýšily o 39 %. To se rovná zvýšení o 572 530 Kč. Naopak došlo k významnému snížení nákladů na Ostatní nakládání s odpady. V období 2010 - 2012 o 89,96 % (o 3 116 610 Kč).

Z vlastního šetření byla zjištěna následující data. Data byla získána z rozpočtů jednotlivých obcí ORP Ostrov a jednotlivých roků. Mezi roky 2010 - 2013 výdaje na OH obcí OPR průměrně dosahovaly 25 849 419 Kč. Dominantní obcí při tvorbě celkových nákladů za ORP je město Ostrov. Výdaje města Ostrova tvoří 59 % z celkových nákladů ORP.

Celkové příjmy OH na území ORP Ostrov dosahovaly v roce 2013 20 103 282 Kč. Výdaje v témže roce činily 27 609 265 Kč. Rozdíl mezi výdaji a příjmy byl tedy -7 505 983 Kč.

Data poskytnutá týmem MOS o příjmech za ORP nemohou být použita pro analýzu. Data se neshodují s reálnými čísly. Proto byla z rozpočtů obcí zjištěna data zahrnující příjmy z OH za rok 2013.

Souhrn analýz v tab. 75 – 82

Celková produkce odpadů na území ORP ostrov mezi roky 2000 až 2012 poklesla o 57 %. V rámci České republiky došlo mezi roky 2003 - 2012 k poklesu o 16,8 %. Produkce nebezpečného odpadu mezi roky 2003 až 2012 na území ORP Ostrov klesla o 42 %. V celé České republice došlo k poklesu o 7,8 %.

Trend měrné produkce na území je v souladu s cílem POH snižování měrné produkce nezávisle na úrovni ekonomického růstu. Mezi roky 2008 až 2012 došlo ke snížení o 37 %. Území dále plní cíl snížení měrné produkce NO o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000. Na území ORP došlo mezi roky 2000 - 2010 k poklesu měrné produkce NO o 89 %. Mezi hlavní způsoby nakládání s odpady v současné době na území ORP Ostrov patří materiálové využití. Na území ORP Ostrov se nenachází skládka pro odstranění odpadů. Hodnoty skládkování v období 2008 - 2012 jsou nulové. To samé lze říci o odstranění odpadů spalováním. Na území ORP Ostrov se využívá pouze ukládání odpadů do povrchových nádrží (AD4). Ukládají se zde odpady č. 100101, 100102, 190902. Energetické využití KO na území dosahovalo v letech 2008 - 2011 nulových hodnot. V roce 2012 bylo energeticky využito pouhých 3,67 tun KO. Odstraňování KO se na území ORP neprovádí. Stejně tak, jako využívání a odstraňování SKO. Tyto činnosti se uskutečňují v sousedních ORP. Trend snižování měrné produkce komunálních odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu na území ORP je v souladu s cílem POH, ale v posledních letech dochází k nárůstu u měrné produkce KO. V roce 2012 se tato produkce téměř vrátila na původní hodnotu z roku 2008. Také trend snižování měrné produkce SKO je v souladu s cílem POH. Oproti roku 2009 došlo ke snížení o 8,84 %. Převažovací složka separovaného odpadu na území ORP Ostrov je papír. Následuje sklo, plast a nápojové kartony. Mezi lety 2008 až 2012 došlo ke zvýšení separace u všech uvedených komodit. U sběru papíru o 40,15 %, plastu o 50,62 %, skla o 6,7 % a u nápojového kartonu nejvíce, a to o 207,35 %. Na území ORP Ostrov je v průměru vyprodukováno každým rokem 10 736,76 t BRO. Od r. 2010 do 2012 došlo ke snížení produkce BRO o 9,26 %.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Analýza cílových (dotčených) skupin

Tabulka 83: Analýza cílových skupin odpadové hospodářství

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Obyvatelé obce jako původci komunálního odpadu	dostatek sběrných míst k odkládání odpadů, včasný svoz sběrných nádob, zajištění svozu nádob, nízká cena poplatků, četnost a nízká vzdálenost ná-	nedodržování zásad sběru a třídění odpadů, nevzdělanost v problematice sběru odpadů, nevědomost, lenost a pohodlnost, neplacení místních poplatků	letáky rozmístěné po obci, místní noviny, ostatní média, www stránky	analýza stavu a četnost sběrných nádob v obci, informační letáky, oslovit media, snaha o uzavření výhodné smlouvy se svozovou společností

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
		dob od bydliště (sídliště)			
2.	Návštěvníci obce, turisté a rekreatanti	snadná dostupnost nádob, čistota obce a míst kolem nádob, dostatečná kapacita nádob	nedodržování zásad sběru a třídění odpadů, nezodpovědný přístup, chybí vztah k obci, nevdělanost v problematice sběru odpadů, nevědomost, lenost a pohodlnost	Informační letáky, média	analýza stavu a četnosti nádob kolem významných památek, informační letáky, oslovit media
3.	Svozové společnosti	získat zakázku od obce, získat maximální možnou cenu, zamezit vstupu konkurenčních firem na území	neplní smluvní vztahy, umělé navýšování ceny, přístup zaměstnanců, přílišný hluk svozových prostředků	osobní kontakt vedení města s managementem společnosti	spolupráce s obcemi, změna svozové společnosti, nastavit jednoznačné znění smlouvy
4.	Zaměstnanci svozové společnosti	dostatek práce, kvalitní pracovní prostředky a prostředí	neochota plnit úkoly, špatná pracovní morálka, faktor lidské chyby	management společnosti	spokojený zaměstnanec, kontrola
5.	Školy	finanční pomoc od obce, pomoc s odpady, motivace od obce, žáci školy respektují recyklaci odpadů	malé finanční prostředky na OH, neinformovanost vedení školy, špatné vedení školy, nedůslednost vedení	informovat školu vedením města, zvat vedení školy na zastupitelstvo, média	motivovat ředitele škol k recyklaci, soutěž škol, pomoc města s nastartováním recyklace
6.	Restaurace a hospody	jasná definice zákona, minimální náklady na likvidaci odpadů, nízké poplatky, snadná dostupnost nádob	znečištění okolí, nedodržování zákona	běžné kanály komunikace	kontrola ČOI, definovat znění zákona
7.	Průmyslové podniky	minimalizovat náklady na OH, maximalizovat další využití odpadu, tím šetřit náklady na OH	znečištění okolí, nedodržování zákona	jednání s vedením města	provádění kontroly, definovat znění zákona

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
8.	Ekologové a ekologické skupiny	snížení produkce odpadu, zvýšit využívání složek odpadu, minimalizovat skládání, podpora recyklace v obcích, ve školách, v průmyslových podnicích, sankcionovat neposlušné společnosti, zvýšit poplatek pro firmy zamořující okolí svým odpadem	protestní akce proti producentům odpadu, obcím, proti budování nových zařízení na zpracování odpadu	pravidelné jednání se zastupiteli, jednání s managementem svazových společností	zapojit je do projektů OH, seznamovat je s plány a projekty
9.	Organizátoři kulturních akcí v obci	poskytnutí místa pro pořádání akcí, poskytnutí sběrných nádob, zajištění recyklace a odstranění odpadu, nízký poplatek	znečištění okolí, hluk, nedodržení stanovených podmínek	jednání s vedením města, běžné kanály komunikace	jasné znění smlouvy mezi obcí a organizátorem, kontrola akcí
10	Starostové měst a obcí	uspokojit obyvatele svých obcí, získání výhodné smlouvy s odpadovými společnostmi, snížit výdaje na OH, zvýšit příjmy na OH	lobbismus, klientelismus, nezájem, lhostejnost, neinformovanost	běžné kanály komunikace, jednání s ostatními starosty	meziobecní spolupráce, průhlednost výběrových řízení, informovanost ze strany státu, ulehčení legislativy ze strany státu, tlak státu na dodržování zákonů, kontrola

Zdroj: Vlastní zpracování

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad

(resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka 84: Analýza rizik odpadové hospodářství

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na běžný provoz OH	2	5	10	efektivní systém OH, uzavření výhodné smlouvy se svozovou společností, výměna svoz. společnosti, meziobecní spolupráce, regulace poplatků	Obec
		Nedostatek financí na náhlé, nepředvídatelné události, např. vznik černých skládek, vandalismus	3	2	6	zajištění prevence = kamerový systém, vzdělávání občanů, využití medií k medializaci	Obec
		Nedostatek financí na investice do OH	3	5	15	meziobecní spolupráce, získání financí z EU a jiné dotace, uzavření výhodnější smlouvy se svoz. společnostmi	Obec
		Zvýšení cen za skládkování (změna zákona o odpadech)	5	5	25	snížit produkci odpadů vedoucí ke skládkování, zvýšit využití odpadů, investice do výstavby zařízení	Obec
		Neplatiči poplatků za OH	3	2	6	změna systému výběru plateb, regulace cen poplatku, pomoc finančně zatíženým rodinám	Obec
2.	Organi-zační riziko	Špatně nastavený systém vybírání poplatků od občanů	2	2	4	finanční analýza odpadového hospodářství obce	Obec
		Špatné rozmístění sběrných nádob na území obce	2	3	6	analýza rozmístění sběrných nádob v obci	Obec
		Neefektivní sběr komunálního odpadu na území ORP	4	5	20	meziobecní spolupráce, uzavření výhodnější smlouvy se svozovou společností	Obec
		Špatné rozmístění sběrných dvorů a sběrných míst	2	3	6	meziobecní spolupráce, analýza sběrných dvorů a sběrných míst	Obec
		Příliš velká vzdálenost obce od skládky, kterou provozuje svozová společnost a obec s ní má uzavřenou smlouvu	4	4	16	meziobecní spolupráce, změna společnosti	Obec

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
		Neexistence spalovny na/v okolním území ORP	5	4	20	meziobecní spolupráce, využít projekty financované z fondů EU	Obec
		Nezájem obcí v ORP spolupracovat	3	4	12	meziobecní spolupráce	Obec
3.	Právní riziko	Změna legislativy, vedoucí k navýšení nákladů na OH	5	4	20	preventivní opatření, upozornění na dopady změn legislativy	Obec
4.	Technické riziko	Špatný technický stav sběrných nádob v obci	2	2	4	využití fondů EU, meziobecní spolupráce	Obec
		Špatný technický stav zařízení na území ORP	2	2	4	využití fondů EU, meziobecní spolupráce	Obec
		Špatný technický stav prostředků svozové společnosti	2	2	4	investice do prostředků, využití fondů EU	Svazová společnost
		Zastaralé technologie využívání a odstraňování odpadů	2	4	8	využití fondů EU	Vlastník zařízení pro zpracování odpadů
5.	Věcné riziko	Špatný management svozové společnosti	2	2	4	výměna vedení společnosti	Svazová společnost
		Nedodržování smluvních podmínek ze strany společnosti	2	2	4	správné nastavení podmínek ve smlouvě	Obec
		Rizika zaměstnanců společnosti	2	2	4	výměna zaměstnanců společnosti	Svazová společnost
		Nedodržování způsobů likvidace odpadů ze strany občanů obce, porušení zákona (černé skládky)	4	3	12	systém kontroly	Obec

Zdroj: Vlastní zpracování

Mezi nejvýznamnější rizika na území ORP Ostrov lze spatřit zvýšení cen za skládkování odpadu, Neefektivní sběr komunálního odpadu, Neexistence spalovny v okolí území ORP, Změna legislativy vedoucí k navýšení nákladů na OH.

c) Další potřebné analýzy

BENCHMARKING ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ V ORP OSTROV

Úvod

Základ pojmu „benchmarking“ tvoří anglické slovo „benchmark“. V různě odborně zaměřených slovnících lze nalézt jeho překlad jako „standard“, „značka zeměměřiče pro měření výšky“, v novějších slovnících se uvádí i „komparativní bod“ či „porovnávací ukazatel“.

Cíle a časový plán projektu

Myšlenka využít metodu vzájemného srovnávání, zvyšování výkonu, kvality a učení se jeden od druhého byla aplikována proto, abychom získali výchozí pozici pro posuzování výhodnosti jednotlivých řešení odpadového hospodářství za ORP Ostrov do budoucna. Jednoduše potřebovali jsme prvotní klasifikaci současného stavu, abychom ji pak mohli srovnávat s jednotlivými vývojovými modely (zachování stávajícího systému, spalování, zplyňování intenzivnější třídění etc.) Tímto projektem se získaly první zkušenosti s využitím benchmarkingu a ověřilo se, že se jedná o metodu, kterou lze bez omezení a s úspěchem použít při zvyšování kvality nejen odpadového hospodářství, ale i dalších veřejných služeb v podmínkách ORP Ostrov.

Účelem tohoto postupu je vytyčit rozdíly, které pak lze využít k vymezení zlepšitelných oblastí. To je založeno na standardech nebo stanovené úrovni, kterou chcete dosáhnout v poskytovaných službách.

Hlavní cíle projektu

Prostřednictvím porovnání konkrétních postupů a výběru nejlepších řešení zvyšovat efektivitu práce a úroveň veřejných služeb, specificky pak odpadového hospodářství; nastartovat proces vzájemné spolupráce; předat výsledky projektu a know-how dalším obcím.

Aktivity projektu a časový harmonogram

I. PŘÍPRAVNÁ FÁZE (únor 2014 - květen 2014)

01/2014 Diskuse projektu s hlavními partnery.

02/2014 Prezentace projektu představitelům statutárních měst s cílem:

- 1) získat podporu a doporučení
- 2) zahájit potřebné kroky k úsporám nákladů odpadového hospodářství v rámci ORP Ostrov

II. REALIZAČNÍ FÁZE (březen 2014 - červen 2014)

- příprava praktické aplikace benchmarkingu ve vybrané oblasti
- definice základních indikátorů pro zvolenou oblast
- sběr dat, jejich vyhodnocení
- vypracování zprávy pro starosty obcí v ORP Ostrov

Realizace projektu

- sběr dat a jejich vyhodnocení
- vyhodnocení ukazatelů, zpracování zprávy a identifikace nejlepších procesů
- řešení možnosti uplatnění nejlepší praxe jednotlivými partnery
- vyhodnocení praktického využití výsledků projektu
- informace o výsledcích projektu na kolegiu starostů

III. FÁZE PREZENTACE VÝSLEDKŮ (březen 2014 - říjen 2014)

Zveřejnění výsledků projektu na webových stránkách města Ostrov a Ostrovském měsíčníku. Závěr projektu setkání starostů a návrhy řešení.

Analýza odpadového hospodářství

Cílem analýzy rovněž bylo, a to na základě zjištěných informací a zkušeností získaných v průběhu projektu, definovat doporučení pro další kroky, případně identifikovat nejlepší možné postupy.

Mezi stěžejní ukazatele s nejvyšší vypovídací hodnotou patřily:

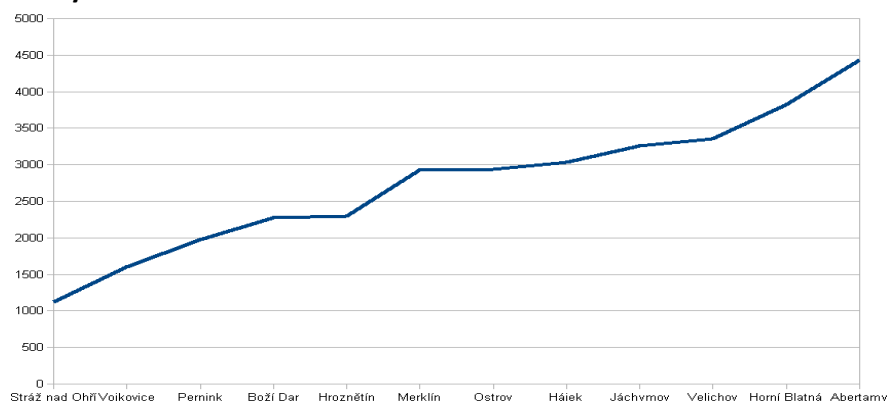
- A) cena za likvidaci jedné tuny komunálního odpadu
- B) počet tun komunálního odpadu připadajících na jednoho obyvatele
- C) neinvestiční výdaje na jednoho obyvatele

A) Cena za likvidaci 1t komunálního odpadu, tj. cena za svoz a likvidaci komunálního odpadu fakturovaná obcím dodavatelem služby v Kč na 1t komunálního odpadu.

Zjištění:

Rozdíl mezi maximální a minimální cenou byl 2500,- Kč. Příčina rozdílů mezi cenami za likvidaci a svoz KO je především dána špatným nastavením služeb a rozdíly mezi jednotlivými obcemi, přičemž obecně platí, že menší obce tvoří také méně odpadu na obyvatele. Platby jsou však dány nikoliv za vyprodukovaný objem, ale za velikost nádob a četnost svozu. Mnohdy tak odpadové společnosti vyváží především velké množství vzduchu. Tato praxe jim nevádí, neboť jsou financovány z plateb za poskytnuté služby a větší efektivita svozu by stlačovala jejich zisky. Produkce odpadu je skrytá proměnná, která se na tvorbě cen a tedy i rozdílu mezi nimi podílí značnou měrou a její korelační koeficient je přes 0,8. Ostatní faktory mohou být velmi různorodé a individuálně odlišné, od objektivních příčin (poloha skládky versus ujeté km, rozloha města, rozloha města versus poloha skládky, typ a hustota zástavby) až k příčinám subjektivním, tj. příliš vysoké režijní náklady, nevhodnost či nepřiměřený zisk. Tato proměnná má však na cenotvorbu menší vliv a její korelační koeficient nedosahuje ani hodnoty 0,2. Je tedy z hlediska cenotvorby a nákladů na odpadové hospodářství zanedbatelná.

Graf 15: Rozdíly cen za tunu svezeneho KO v obcích ORP Ostrov



Zdroj: Vlastní zpracování

Doporučení:

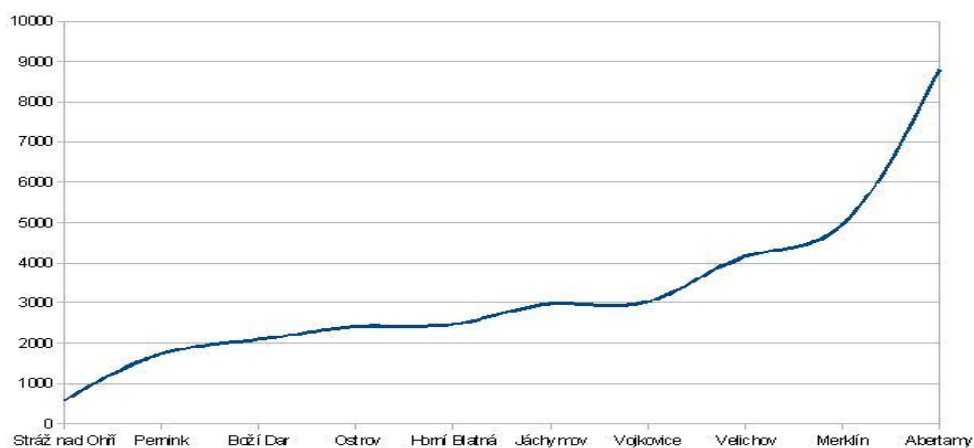
1. Zaměřit se na prověření kalkulace ceny dodavatelů a zjištění, zda výše ceny je stanovena na základě objektivních kritérií, s přiměřeným ziskem a s přiměřenými režijními náklady.
2. Znovu jednat, tentokrát jednotně, s dodavateli o cenách.
3. Provést empirický výzkum skutečné efektivity vyvážení odpadu, kupř. kontrolou naplněnosti nádob.
4. Změnit nastavení svozu, v příslušných obcích omezením frekvence svozu, eventuálně použitím menších nádob.
5. Vyvinout tlak na Krajský úřad karlovarského kraje k dohotovení projektu spalovny s předběžnou kalkulací cen.

B) Počet tun komunálního odpadu připadajících na 1 obyvatele, tj. Tuny komunálního odpadu dělené počtem obyvatel.

Zjištění:

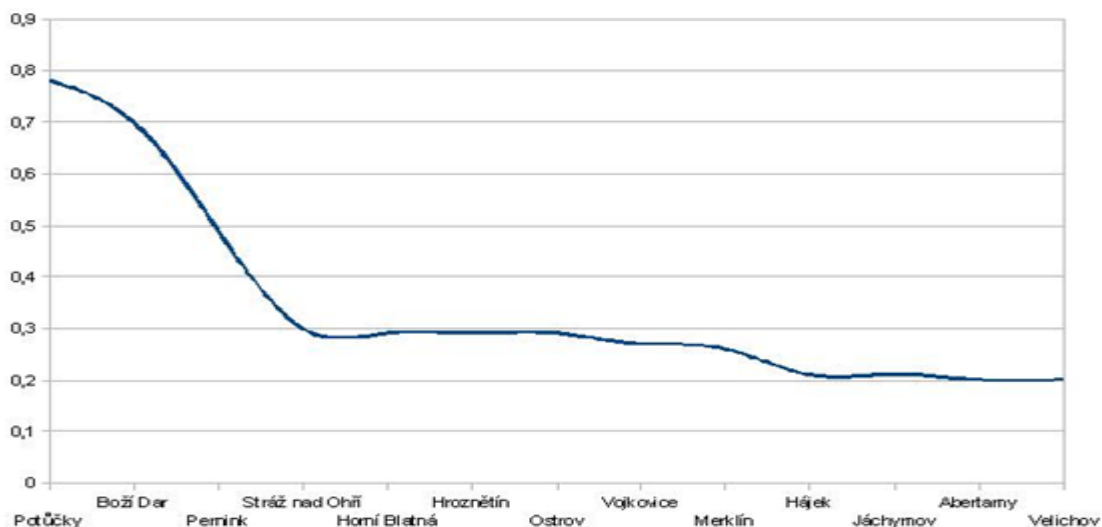
Rozdíl mezi maximem a minimem činil necelých 60 kg (0,06 t) za rok. Identifikovat jednoznačné příčiny rozdílů v přepočtu tun KO na jednoho obyvatele se nepodařilo. Pravděpodobně mohou být rozdíly způsobeny: množstvím odpadu ukládaného na černých skládkách a nepřesnou evidencí (jak při primární evidenci svezenejch tun, tak i při rozpočítávání tun na odpad podnikatelů a obyvatel města – ty se sváží dohromady).

Graf 16: Rozdíly cen za tunu svezeneho separovaného odpadu



Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 17: Množství vyprodukovaného separovaného odpadu na obyvatele v obcích ORP Ostrov



Zdroj: Vlastní zpracování

Doporučení:

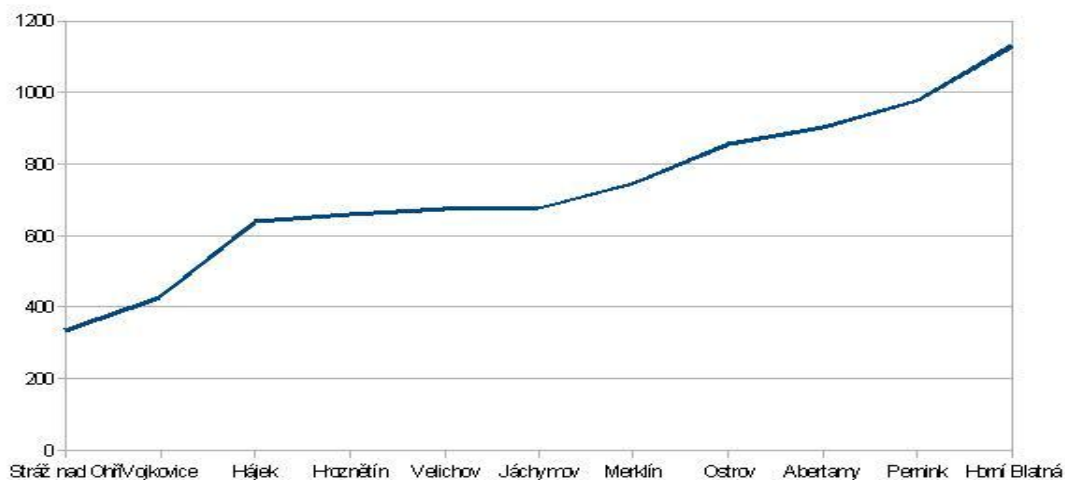
1. Provéřit u dodavatelů způsob evidence svozu a likvidace komunálního odpadu, způsob přepočítávání na odpad fakturovaný podnikatelům a fyzickým osobám, zjistit, zda je evidence průkazná a přesná. Provéřit, zda jsou fakturovány provedené výkony s dostatečnou přesností.
2. Při pokračování spolupráce v následujících letech se zaměřit na jednoznačnější vysvětlení rozdílů v množství tun komunálního odpadu připadajících na jednoho obyvatele.

C) Neinvestiční výdaje na 1 obyvatele, tj. neinvestiční výdaje na svoz a likvidaci komunálního odpadu (seskupení § 372 písmeno x rozpočtové skladby) dělený počtem obyvatel.

Zjištění:

Příčiny rozdílů jsou dány jednak cenou za svoz a likvidaci, jednak výší ostatních nákladů na likvidaci a svoz komunálního odpadu (jako jsou separace, recyklace, smetky, odpadkové koše, nebezpečný odpad – lednice, léky, televize, velkoobjemový odpad). Komfort systému, tj. rozsah a frekvence poskytovaných služeb, rovněž ovlivňuje celkové neinvestiční výdaje na danou oblast. Dále se ukazuje, že celková efektivita systému svozu ovlivňuje přímo skrze cenu za tunu i celkovou výší nákladů na jednoho obyvatele. Obě položky jsou téměř přímo úměrné. Zde však nejsou rozdíly mezi položkami tak markantní, to je tím, že ceny svozu jsou nastaveny přibližně stejně. Rozdíl je markantní jen u Stráže a Vojkovic, kde slevy bylo dosaženo právě jen omezením svozu tak, že reflektoval skutečnou produkci odpadů v obci.

Graf 18: Rozdíly v neinvestičních nákladech na obyvatele v obcích ORP Ostrov



Zdroj: Vlastní zpracování

Doporučení:

1. Porovnat poskytované služby (včetně dostupných údajů o nákladech) vzhledem k ostatním obcím a zvážit, zda jejich rozsah a frekvence není v porovnání s ostatními příliš vysoká. V této oblasti lze najít úsporu nákladů pravděpodobně především racionálním nastavením služeb občanům. Toto již bylo pojednáno v bodu A.
2. Neinvestiční náklady na jednoho obyvatele ovlivňuje také cena dodavatelů. I v tomto směru platí doporučení uvedená při analýze ukazatele „Cena za likvidaci 1t komunálního odpadu“.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Tabulka 85: SWOT analýza odpadové hospodářství

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- Dostačující rozmístění zařízení odpadového hospodářství v rámci území ORP (sběrné nádoby, kontejnery, sběrné dvory)- Blízkost recyklačních linek- Dobrý stav zařízení a techniky- Zvyšující se vzdělanost občanů v odpadovém hospodářství- Efektivní zneškodňování a prevence vzniku černých skládek na území (foto pasti)- Možnost třídění ostatních druhů separovaného odpadu (elektroodpad, textil, atd.)- Osvěta OH ve školách (ekohry, atd.)	<ul style="list-style-type: none">- Vzdálenost skládek od některých obcí (smlouva se svozovou společností)- Úplná absence zařízení pro spalování a energetické využití odpadu na území ORP Ostrov- Neoptimální nastavení smluv mezi obcemi a svozovou společností- Neexistence spolupráce mezi obcemi ohledně problematiky odpadového hospodářství- Neexistence zařízení pro zpracování BRO na území ORP- Nedostačující kampaň ke třídění komodit
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none">- Navázání spolupráce obcí v oblasti OH- Transparentnost OH- Využití dotačních titulů z EU- Vybudování zařízení pro likvidaci BRO v průmyslové zóně města Ostrova- Zdravá konkurence svozových společností	<ul style="list-style-type: none">- Ekologické zátěže související se změnou legislativy- Zvýšení nákladů na OH související se změnou legislativy- Zhoršení kázně občanů- Zvýšené náklady na OH v souvislosti se špatně nastavenými smlouvami se svozovými společnostmi- Zvyšování místních poplatků a nespokojenost občanů

Zdroj: Vlastní zpracování

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Celková produkce odpadů na území ORP ostrov mezi roky 2000 až 2012 poklesla o 57 %. V rámci České republiky došlo mezi roky 2003 - 2012 k poklesu o 16,8 %. Produkce nebezpečného odpadu mezi roky 2003 až 2012 na území ORP Ostrov klesla o 42 %. V celé České republice došlo k poklesu o 7,8 %.

Trend měrné produkce na území je v souladu s cílem POH snižování měrné produkce nezávisle na úrovni ekonomického růstu. Mezi roky 2008 až 2012 došlo ke snížení o 37 %. Území dále plní cíl snížení měrné produkce NO o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000. Na území ORP došlo mezi roky 2000 - 2010 k poklesu měrné produkce NO o 89 %.

Podíl vybraných způsobů využití odpadů z celkové produkce odpadů na území ORP Ostrov vzrostl z 24 % v roce 2000 na 79 % v roce 2011. V následujícím roce 2012 došlo k poklesu podílu využití na 54 %.

Mezi hlavní způsoby nakládání s odpady v současné době na území ORP Ostrov patří materiálové využití. Na území ORP Ostrov se nenachází skládka pro odstranění odpadů. Hodnoty skládkování v období 2008 - 2012 jsou nulové. To samé lze říci o odstranění odpadů spalováním.

Na území ORP Ostrov se využívá pouze ukládání odpadů do povrchových nádrží (AD4). Ukládají se zde odpady č. 100101, 100102, 190902. Podíl vybraných způsobů využití odpadů z celkové produkce v rámci celé České republiky vzrostl mezi roky 2003 - 2012 z 62 % na 79 %.

Energetické využití KO na území dosahovalo v letech 2008 - 2011 nulových hodnot. V roce 2012 bylo energeticky využito pouhých 3,67 tun KO. Odstraňování KO se na území ORP neprovádí. Stejně tak, jako využívání a odstraňování SKO. Tyto činnosti se uskutečňují v sousedních ORP.

Trend snižování měrné produkce komunálních odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu na území ORP je v souladu s cílem POH, ale v posledních letech dochází k nárůstu u měrné produkce KO. V roce 2012 se tato produkce téměř vrátila na původní hodnotu z roku 2008. Také trend snižování měrné produkce SKO je v souladu s cílem POH. Oproti roku 2009 došlo ke snížení o 8,84 %.

Převažovací složka separovaného odpadu na území ORP Ostrov je papír. Následuje sklo, plast a nápojové kartony. Mezi lety 2008 až 2012 došlo ke zvýšení separace u všech uvedených komodit. U sběru papíru o 40,15 %, plastu o 50,62 %, skla o 6,7 % a u nápojového kartonu nejvíce, a to o 207,35 %.

Na území ORP Ostrov je v průměru vyprodukováno každým rokem 10 736,76 t BRO. Od r. 2010 do 2012 došlo ke snížení produkce BRO o 9,26 %.

Měrná produkce BRO na území v průměru činí 366,15 kg/obyvatele. Od r. 2010 do r. 2012 došlo ke snížení o 7,91 %.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců měst a obcí - Bc. Pavel Čekan (starosta Ostrova) a Martin Maleček (starosta Hroznětína), odborníků v daných oblastech - Bc. Oldřich Boček (soc. oblast), Miroslava Světlíková (soc. oblast) Lenka Kubínová (soc. oblast), Ing. Dagmar Hříňová (školství), Ing. Alexandra Fůrbachová (územní rozvoj a odpadové hospodářství) a veřejnosti - Lenka Nováková, František Wolmut RNDr. z území ORP Ostrov. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

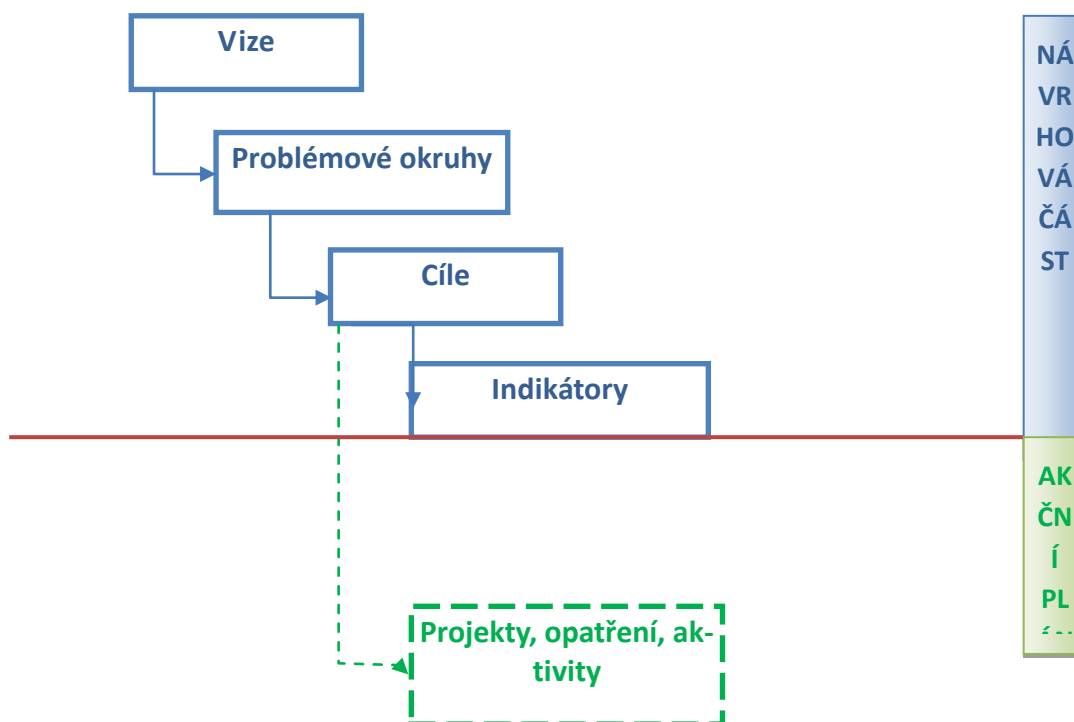
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

„Ostrovsko – Místo pro život“

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.



Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce

Zajistit efektivní a ekonomické odpadové hospodářství, zvýšit podíl obyvatelstva na třídění separovaného odpadu a starat se o zlepšení stavu životního prostředí a podmínek pro život.

Odpadové hospodářství	Vysoké rozdíly v cenách za nakládání s odpady	Absence strategie pro rozvoj třídění a recyklace složek odpadu ze směsného KO
	cíl 1.1 Zlepšit vyjednávací pozici obcí	cíl 2.1 Příprava společné strategie k nakládání se SKO

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

„Ostrovsko - místo pro život“

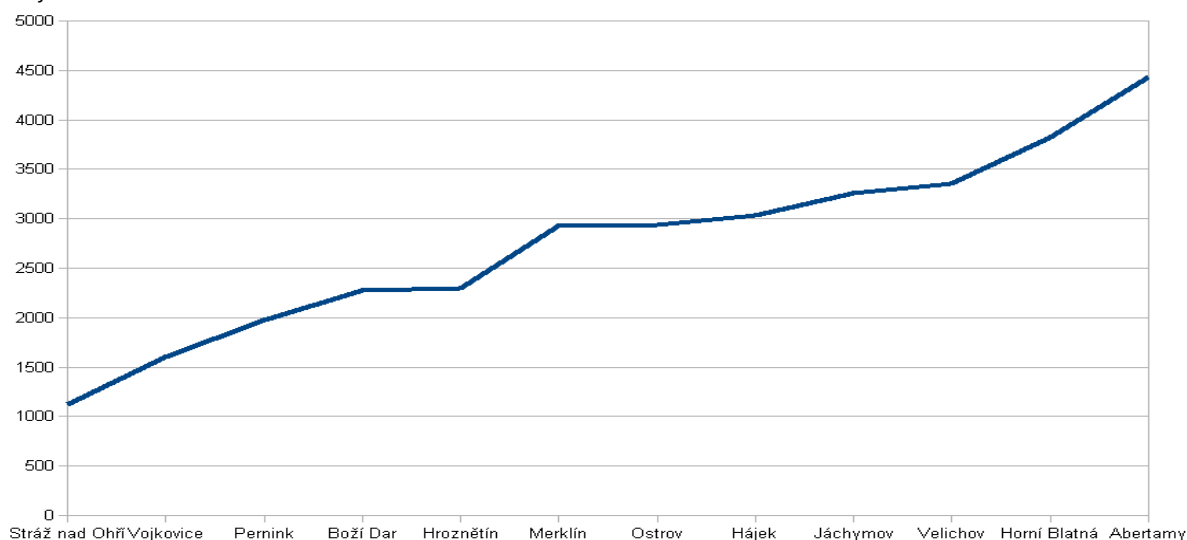
Nejen díky výhodné poloze na hranici s Německem, ale také díky množství kulturních památek a přírodních krás rozvíjet a podporovat turistiku a cestovní ruch a vybudovat tak silný region, který bude nabízet atraktivní životní podmínky a dostatečnou občanskou vybavenost jak pro místní obyvatele, tak i pro návštěvníky. Samozřejmě je nutné neopomenout zvyšující se počet starších či potřebných spoluobčanů a podporovat rozvoj sociálních služeb tak aby vznikla kvalitní síť poskytovatelů, která by dokázala zajistit potřebnou péči i v odlehlejších oblastech ORP. Vytvořit kvalitní a dobře dostupnou síť škol a školských zařízení, která nebudou zatěžovat rozpočty obcí a zajistí jejich další rozvoj a dobré životní podmínky pro občany. Zajistit efektivní a ekonomické odpadové hospodářství, zvýšit podíl obyvatelstva na třídění separovaného odpadu a starat se o zlepšení stavu životního prostředí a podmínek pro život.

Problémové okruhy – Odpadové hospodářství

1. Vysoké rozdíly v cenách za nakládání s odpady

Rozdíly cen za tunu KO v obcích ORP Ostrov

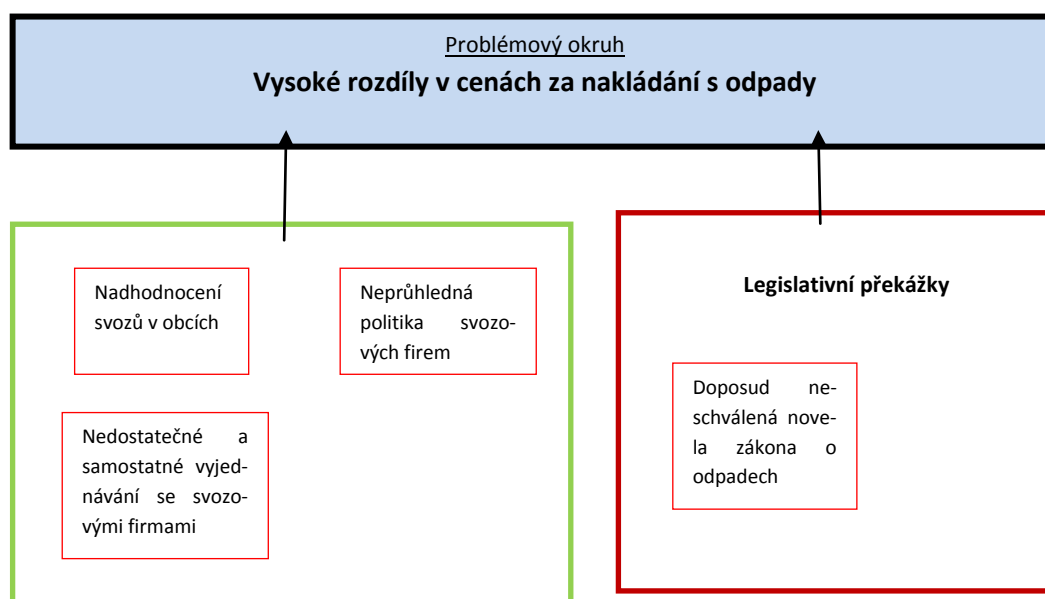
Zdroj: Vlastní šetření



Příčina rozdílů mezi cenami za likvidaci a svoz KO je především dána špatným nastavením služeb a rozdíly mezi jednotlivými obcemi, přičemž obecně platí, že menší obce tvoří také méně odpadu na obyvatele. Platby jsou však dány nikoliv za vyprodukovaný objem, ale za velikost nádob a četnost

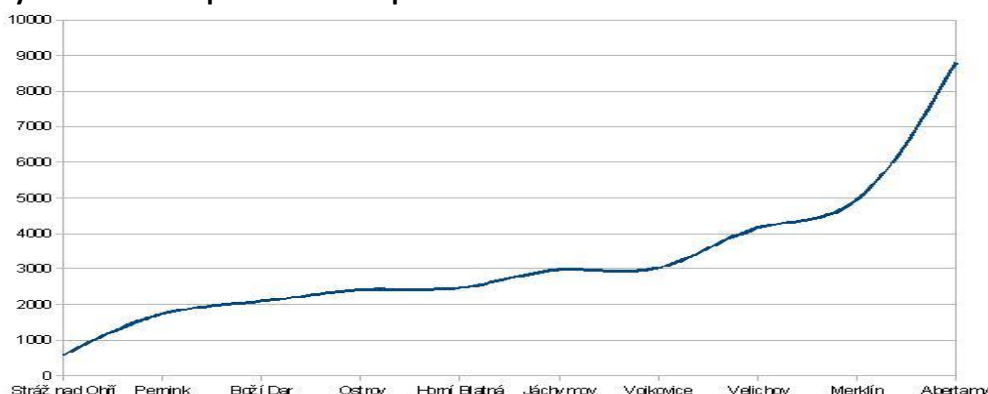
svozu. Mnohdy tak odpadové společnosti vyváží především velké množství vzduchu. Tato praxe jim nevádí, neboť jsou financovány z plateb za poskytnuté služby a větší efektivita svozu by stlačovala jejich zisky. Produkce odpadu je skrytá proměnná, která se na tvorbě cen a tedy i rozdílu mezi nimi podílí značnou měrou a její korelační koeficient je přes 0,8. Ostatní faktory mohou být velmi různorodé a individuálně odlišné, od objektivních příčin (poloha skládky versus ujeté km, rozloha města, rozloha města versus poloha skládky, typ a hustota zástavby) až k příčinám subjektivním, tj. příliš vysoké režijní náklady, nehospodárnost či nepřiměřený zisk. Tato proměnná má však na cenotvorbu menší vliv a její korelační koeficient nedosahuje ani hodnoty 0,2. Je tedy z hlediska cenotvorby a nákladů na odpadové hospodářství zanedbatelná.

Obce často bez podrobnějšího zjišťování uzavírají či „překlápějí“ nevýhodné smlouvy za svoz odpadu, které jim přednastaví svozové společnosti. Pokud se tento stav do budoucna nezmění, budou i nadále menší obce vynakládat vysoké prostředky za svoz odpadu, což se k nevůli občanů může promítnout i do místních poplatků.



2. Absence strategie pro rozvoj třídění a recyklace složek odpadu ze smíšeného KO

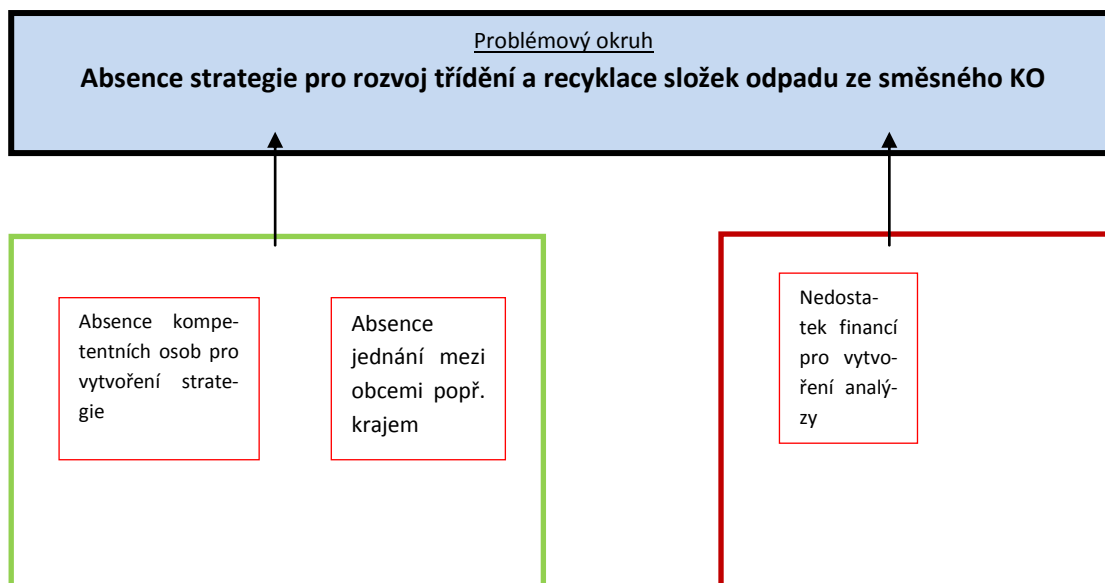
Rozdíly cen za tunu separovaného odpadu



Zdroj: Vlastní šetření

Z analýzy vyplynulo, že ne všechny obce mají správně a efektivně nastaveny služby za svoz a recyklaci smíšeného KO. Vše je dáno jejich ne vždy výhodnou vyjednávací pozicí kdy např. pro menší a

vzdálenější obce je obtížnější vyjednat s odpadovými společnostmi výhodnější podmínky, jelikož nemají prostředky, materiální vybavení a ani personální podmínky pro důkladnou analýzu a studii ohledně směsného KO. Řada obcí pouze „překlápí“ již přednastavené a ne příliš výhodné smlouvy z minulých období. Spoluprací a vytvořením strategie pro rozvoj třídění a recyklace složek odpadu ze směsného KO mohou obce dosáhnout výhodnější vyjednávací pozice a vydobýt si lepší podmínky a naopak by se snížily finanční dopady na rozpočty.



5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Vysoké rozdíly v cenách za nakládání s odpady
Cíl 1.1	Zlepšit vyjednávací pozici obcí
Popis cíle	Na území ORP Ostrov působí 4 svozové společnosti. Každá obec v rámci ORP má uzavřenou vlastní smlouvu na zajištění sběru a svozu komunálního odpadu. 9 obcí využívá služby firmy Marius Pedersen a.s., 3 obce firmu Dáňa a Loffler v.o.s., 1 obec AVE CZ s.r.o. a 1 obec Služby města Vejprty. Obce často bez podrobnějšího zjišťování uzavírají či „překlápějí“ nevýhodné smlouvy za svoz odpadu, které jim přednastaví svozové společnosti. Pokud se tento stav do budoucna nezmění, budou i nadále menší obce vynakládat vysoké prostředky za svoz odpadu, což se k nevůli občanů může promítnout i do místních poplatků. Společná jednání a spolupráce při vyjednávání a výběru svozových společností mohou výrazně posílit vyjednávací pozici obcí a dopomoci k zefektivnění a ekonomickému zvýhodnění svozu KO.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru jednotlivých stávajících smluv, vč. reálných možností jejich ukončení • zpracování možností řešení svozu v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu společné smlouvy • nastavení harmonogramu ukončování stávajících smluv <p>A.2 Ekonomická analýza</p>

	<ul style="list-style-type: none"> rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých stávajících smluv zpracování variant řešení pro snížení nákladů <p>B.1 Nastavení parametrů sběru a svozu KO</p> <ul style="list-style-type: none"> stanovení potřebné infrastruktury pro požadovaný objem KO stanovení frekvence svozu z jednotlivých lokalit <p>C.1 Výběr ekonomicky efektivní svozové společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů příprava a realizace společného výběrového řízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>1. Počet obcí, které zrevidovaly smlouvu se svozovou společností zejména z pohledu nastavení technických a ekonomických podmínek a také jasně definovaných kontrolních mechanismů</p> <p>1.1.1 Zrevidovat smlouvy se svozovými společnostmi zejména z pohledu nastavení technických a ekonomických podmínek a také jasně definovaných kontrolních mechanismů</p>
Správce cíle	starosta města Ostrov

Problémový okruh 2	Absence strategie pro rozvoj třídění a recyklace složek odpadu ze směsného KO
Cíl 2.1	Příprava společné strategie k nakládání se SKO
Popis cíle	<p>Ne všechny obce mají správně a efektivně nastaveny služby za svoz a recyklaci směsného KO. Efektivním tříděním lze ušetřit značnou část z rozpočtu odpadového hospodářství. Pečlivým tříděním komunálního odpadu dojde ke snížení nákladů na skládkování směsného komunálního odpadu a zvýší se náhrady za sběr tříděného odpadu. Jedním z cílů by mělo být motivovat občany k dodržování zásad třídění. Odměnou pro ně je pak nezvyšující se obecní poplatek za odpadové hospodářství. Bylo by vhodné analyzovat aktuální stav rozmístění sběrných nádob na třídění odpadu v jednotlivých obcích. Zdáli je počet nádob a jejich rozmístění dostačující, nebo naopak nejsou-li nádoby příliš velké či nadbytečné. Důležitá je snadná dostupnost sběrných nádob. Je rovněž třeba věnovat velkou pozornost propagaci třídění odpadů mezi občany. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 136 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji o něco horší, přičemž hustota sběrné sítě v Karlovarském kraji je 134 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. Rozdíl však není tak markantní a správným nastavením strategie je možné dosáhnout lepších hodnot.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1. Analýza území</p> <ul style="list-style-type: none"> analýza způsobu nakládání s SKO v jednotlivých obcích <p>A.2. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> zpracování rozboru nastavení jednotlivých smluv zpracování variant řešení pro snížení nákladů <p>A.3. Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> ekonomická analýza nákladů obcí na svoz a zpracování SKO <p>B.1. Jednání zástupců obcí ohledně zpracování strategie pro nakládání se SKO</p> <ul style="list-style-type: none"> výběr zhotovitele strategie

	<ul style="list-style-type: none"> projednání návrhu strategie a případné připomínky ke zpracování
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>C.1. Schválení strategie pro nakládání se SKO pro celé území</p> <p>2. Vytvořena vize a společná strategie k nakládání se SKO (ANO/NE)</p> <p>2.1.1 Příprava společné strategie k nakládání se SKO (dopravní infrastruktura v závislosti na lokalizaci zařízení k energetickému využití odpadu a zákazu skládkování do r. 2024 (překládací stanice))</p> <p>2.1.2 Počet obcí zapojených do přípravy společných dlouhodobých strategií</p>
Správce cíle	starosta města Hroznětín

5.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Vysoké rozdíly v cenách za nakládání s odpady		
Číslo indikátoru	1.		
Název indikátoru	Počet obcí, které zrevidovaly smlouvu se svozovou společností zejména z pohledu nastavení technických a ekonomických podmínek a také jasně definovaných kontrolních mechanismů		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		14	14
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Vyjádřeno počtem obcí zapojených do revize smluv. Čím více obcí se zapojí a provede revizi a úpravu smluv, tím lépe se jim podaří nastavit podmínky vyjednávání pro všechny a získají lepší možnost kontroly smluv</i>		
Metodika a výpočet:	Z informací poskytnutých obcemi		
Zdroj čerpání dat:	Příslušné odbory jednotlivých obcí v ORP, zápisy z jednání ZO		

Cíl	Zlepšit vyjednávací pozici obcí		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	Zrevidovat smlouvy se svozovými společnostmi zejména z pohledu nastavení technických a ekonomických podmínek a také jasně definovaných kontrolních mechanismů		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Vyjádřuje, zda byly zrevidovány stávající smlouvy. Je nutné zrevidovat staré smlouvy se svozovými společnostmi, které se pouze „překlápí“ a nedochází tedy k jejich aktualizaci a přizpůsobení potřebám obcí</i>		
Metodika a výpočet:	Z informací poskytnutých obcemi		
Zdroj čerpání dat:	Příslušné odbory jednotlivých obcí v ORP, zápisy z jednání ZO		

Problémový okruh	Absence strategie pro rozvoj třídění a recyklace složek odpadu ze směsného KO		
Číslo indikátoru	2.		
Název indikátoru	Vytvořena vize a společná strategie k nakládání se SKO		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Hroznětín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Vyjadřuje, zda byla vize a strategie vytvořena. Pro efektivní a ekonomické nakládání se SKO je potřeba vytvořit společnou strategii, která bude řešit celé území ORP.</i>		
Metodika a výpočet:	Z informací poskytnutých obcemi		
Zdroj čerpání dat:	úřady jednotlivých obcí v ORP, zápisy z jednání ZO, usnesení ZO o spolupráci při vypracování strategie		

Cíl	Příprava společné strategie k nakládání se SKO		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	Příprava společné strategie k nakládání se SKO (dopravní infrastruktura v závislosti na lokalizaci zařízení k energetickému využití odpadu a zázkazu skládkování do r. 2024 (překládací stanice))		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Hroznětín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Vyjadřuje, zda byla zahájena příprava nové strategie OH. Spoluprací a vytvořením strategie pro rozvoj třídění a recyklace složek odpadu ze směsného KO mohou obce dosáhnout výhodnější vyjednávací pozice a vydobýt si lepší podmínky a snížit tak finanční dopady na jejich rozpočty.</i>		
Metodika a výpočet:	Z informací poskytnutých obcemi		
Zdroj čerpání dat:	úřady jednotlivých obcí v ORP		

Cíl	Příprava společné strategie k nakládání se SKO		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do přípravy společných dlouhodobých strategií		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	starosta města Hroznětín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7	14
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Vyjádřeno počtem obcí, které se zapojí do přípravy společné strategie.</i>		
Metodika a výpočet:	Z informací poskytnutých obcemi		

5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Bc. Pavel Čekan – starosta města Ostrov

Martin Maleček – starosta města Hroznětín

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů

Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zlepšit vyjednávací pozici obcí	starosta města Ostrov
2.1	Příprava společné strategie k nakládání se SKO	starosta města Hroznětín

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů

Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Počet obcí, které zrevidovaly smlouvu se svou společností zejména z pohledu nastavení technických a ekonomických podmínek a	starosta města Ostrov

	také jasně definovaných kontrolních mechanismů	
1.1.1	Zrevidovat smlouvy se svozovými společnostmi zejména z pohledu na-stavení technických a ekonomických podmínek a také jasně definovaných kontrolních mechanismů	starosta města Ostro
2.	Vytvořena vize a společná strategie k nakládání se SKO	starosta města Hroznětín
2.1.1	Příprava společné strategie k nakládání se SKO (dopravní infrastruktura v závislosti na lokalizaci zařízení k energetickému využití odpadu a zá-kazu skládkování do r. 2024 (překládací stanice))	starosta města Hroznětín
2.1.2	Počet obcí zapojených do přípravy společných dlouhodobých strategií	starosta města Hroznětín

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pou-

ze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Z analýzy vyplynulo, že ne všechny obce mají správně a efektivně nastaveny služby za svoz a recyklaci směsného KO. Vše je dáno jejich ne vždy výhodnou vyjednávací pozicí kdy např. pro menší a vzdálenější obce je obtížnější vyjednat s odpadovými společnostmi výhodnější podmínky, jelikož nemají prostředky, materiální vybavení a ani personální podmínky pro důkladnou analýzu a studii ohledně směsného KO. Dalším problémem je, že řada obcí pouze „překlápí“ již přednastavené a ne příliš výhodné smlouvy z minulých období. Problémové okruhy byly tedy určeny dva – Vysoké rozdíly v cenách za nakládání s odpady a Absence strategie pro rozvoj třídění a recyklace složek odpadu ze směsného KO. Cíl byl pro každý problémový okruh zvolen jeden – zlepšit vyjednávací pozici obcí, jehož naplňování bude sledováno pomocí určených indikátorů, gestorem cíle je starosta města Ostrov, a pro druhý problémový okruh – příprava společné strategie k nakládání se SKO, jehož plnění bude sledováno pomocí určených indikátorů, gestorem cíle je starosta města Hroznětín.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie byla vytvářena v souladu s Rámcovou metodikou pro tvorbu dokumentů, časovým harmonogramem projektu a metodickými pokyny pro zpracování návrhové části dokumentu. V první polovině roku 2014 byla členy realizačního týmu shromažďována data, na jejichž základě byly vytvořeny analýzy pro oblasti školství, sociálních služeb a odpadového hospodářství, které byly následně převedeny do souhrnného dokumentu. Ten byl následně předán oponentům k posouzení. Ve druhé polovině roku byl souhrnný dokument upraven dle připomínek obsažených v oponentských posudcích a zpracována návrhová část dokumentu, ve které jsou určeny problémové okruhy, cíle a indikátory cílů. Konečná verze dokumentu byla k závěrečnému posouzení odevzdána 19. 12. 2014.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

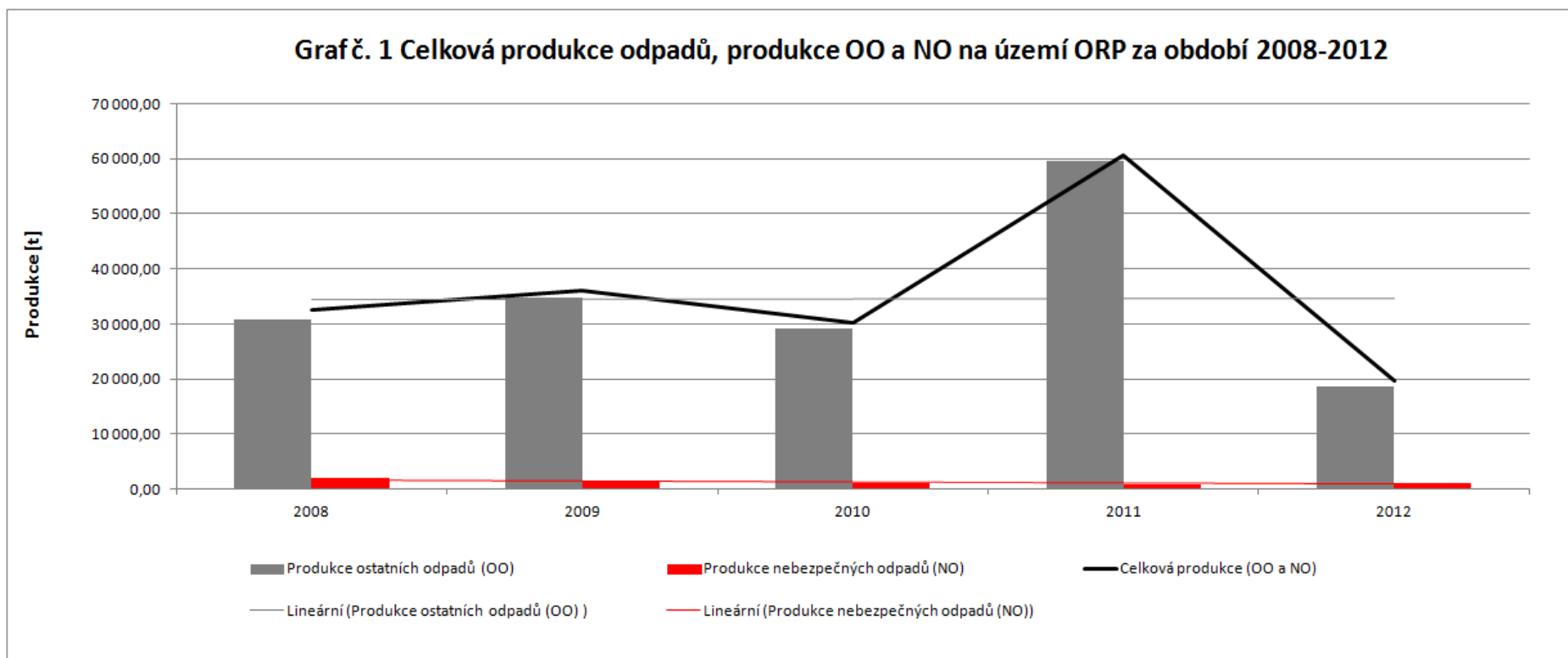
Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

5.5.1. Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	43 484,01	30 681,54	34 790,02	29 117,42	59 663,55	18 530,78	70,56	80,01	66,96	137,21
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	2 033,56	1 944,65	1 319,78	989,42	854,87	1 186,73	95,63	64,90	48,65	42,04
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							-4,37	-35,10	-51,35
Celková produkce (OO a NO)	45 837,04	32 626,19	36 109,80	30 106,85	60 518,42	19 717,51	71,18	78,78	65,68	132,03
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							-28,82	-21,22	-34,32
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		94,04		96,35		96,71		98,59		93,98
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		5,96		3,65		3,29		1,41		6,02
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		29 940		29 356		29 330		29 043		28 899
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 089,72		1 230,07		1 026,49		2 083,75		682,29
Měrná produkce OO		1 024,77		1 185,11		992,75		2 054,32		641,23
Měrná produkce NO		300,20	64,95	44,96	33,73	29,43	41,06			
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		21,64		14,98		11,24		9,81		13,68
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-78,36		-85,02		-88,76		-90,19		-86,32

Zdroj: GROUP ISOH (MŽP)

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012



Zdroj: dle Přílohy č. 1 Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

5.5.2. Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	108,42	114,79	10,63	18,50	58,65
200102	Sklo	O	31,19	15,24	0,40	14,31	32,29
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	31,62	47,64	37,35	39,50	53,64
200110	Oděvy (BRKO)	O	5,08	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	10,93	21,35	25,04	22,64	23,41
200113*	Rozpouštědla	N	1,31	0,30	0,22	0,13	0,12
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,00	0,21	0,07	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,08	0,03	0,18	0,16	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,95	0,11	0,06	0,29	0,02
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	0,92	0,81	0,02	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,19	0,34	0,20	0,54	0,13
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,37	0,34	0,32	0,27	0,17
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	2,94	1,64	3,80	4,40	3,34
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,38	0,49	0,54	0,50	0,63

200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	4,17	3,11	1,54	0,19	0,02
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	0,88	0,44	0,97	0,29	0,02
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	0,00	0,12	2,02	0,73	0,05
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,18	0,00	0,00	0,00	0,00
200139	Plasty	O	10,64	8,39	1,92	9,44	10,15
200140	Kovy	O	71,38	48,69	75,25	26,28	28,41
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	15,52	5,83
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	10,81	19,00	9,42	8,20	34,52
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	6 831,53	6 781,12	5 903,12	6 133,93	6 085,38
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	5,85		153,30
200303	Uliční smetky	O	0,00	0,00	2,74	4,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	236,10	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	2 136,18	1 720,50	1 561,92	1 581,31	1 856,83
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	827,54	774,97	1 146,06	1 329,89	1 253,10

150102	Plastové obaly	O	258,09	254,36	280,67	352,70	394,60
150103	Dřevěné obaly	O	11,66	15,26	9,16	3,43	4,11
150104	Kovové obaly	O	0,06	0,02	0,00	0,00	0,00
150105	Kompozitní obaly	O	3,54	5,42	5,24	9,04	10,88
150106	Směsné obaly	O	72,79	84,44	80,57	39,95	62,77
150107	Skleněné obaly	O	300,33	284,49	329,18	323,74	321,43
150109	Textilní obaly	O	1,08	10,96	0,00	32,56	43,82
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	34,25	32,58	19,03	23,22	39,84
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01
Celková produkce KO			11 005,57	10 246,94	9 513,63	9 995,73	10 477,45
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			9 124,13	8 685,73	7 544,11	7 811,94	8 237,16
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			4 072,40	3 949,87	3 373,42	3 509,72	3 728,81

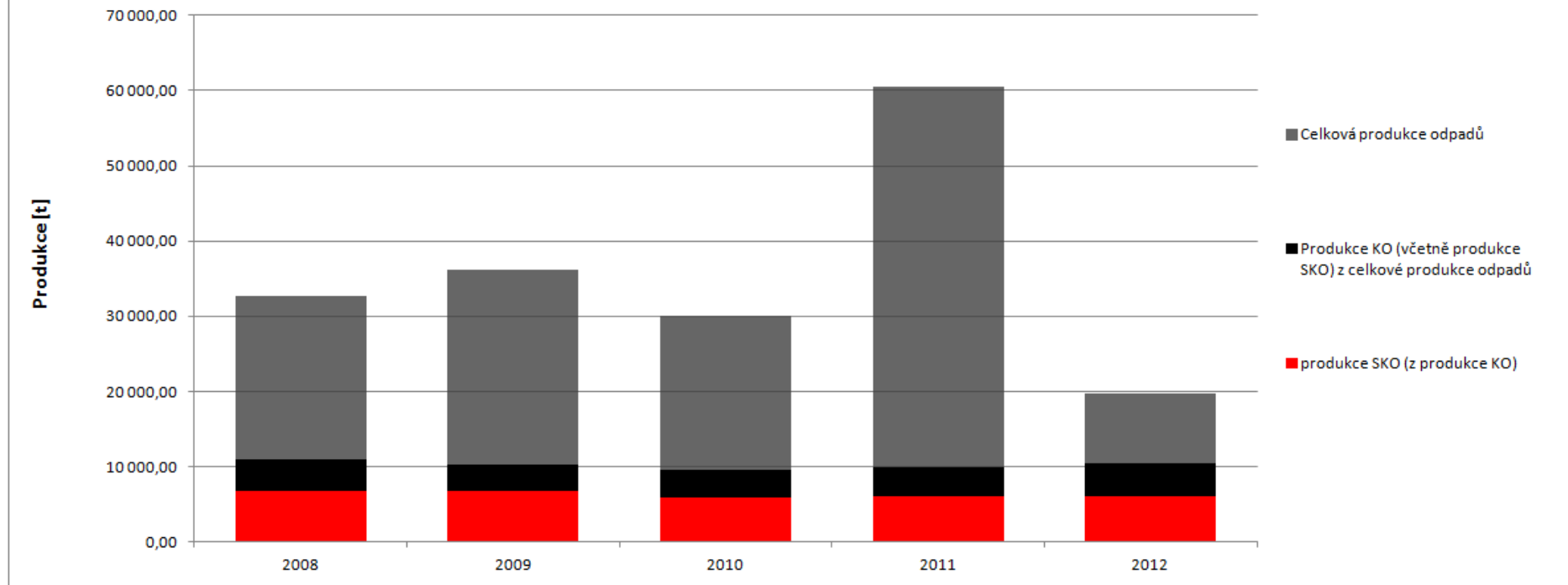
Zdroj: GROUP ISOH (MŽP)

5.5.3. Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	32 626,19	36 109,80	30 106,85	60 518,42	19 717,51	10,68	-16,62	101,01	-67,42
Celková produkce KO	11 005,57	10 246,94	9 513,63	9 995,73	10 477,45	-6,89	-7,16	5,07	4,82
Celková produkce SKO	6 831,53	6 781,12	5 903,12	6 133,93	6 085,38	-0,74	-12,95	3,91	-0,79
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	33,73		28,38		31,60		16,52		53,14
Podíl SKO na produkci KO	62,07		66,18		62,05		61,37		58,08
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	29 940		29 356		29 330		29 043		28 899
Měrná produkce KO	367,59		349,06		324,37		344,17		362,55
Měrná produkce SKO	228,17		231,00		201,27		211,20		210,57

Zdroj: GROUP ISOH (MŽP)

Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012



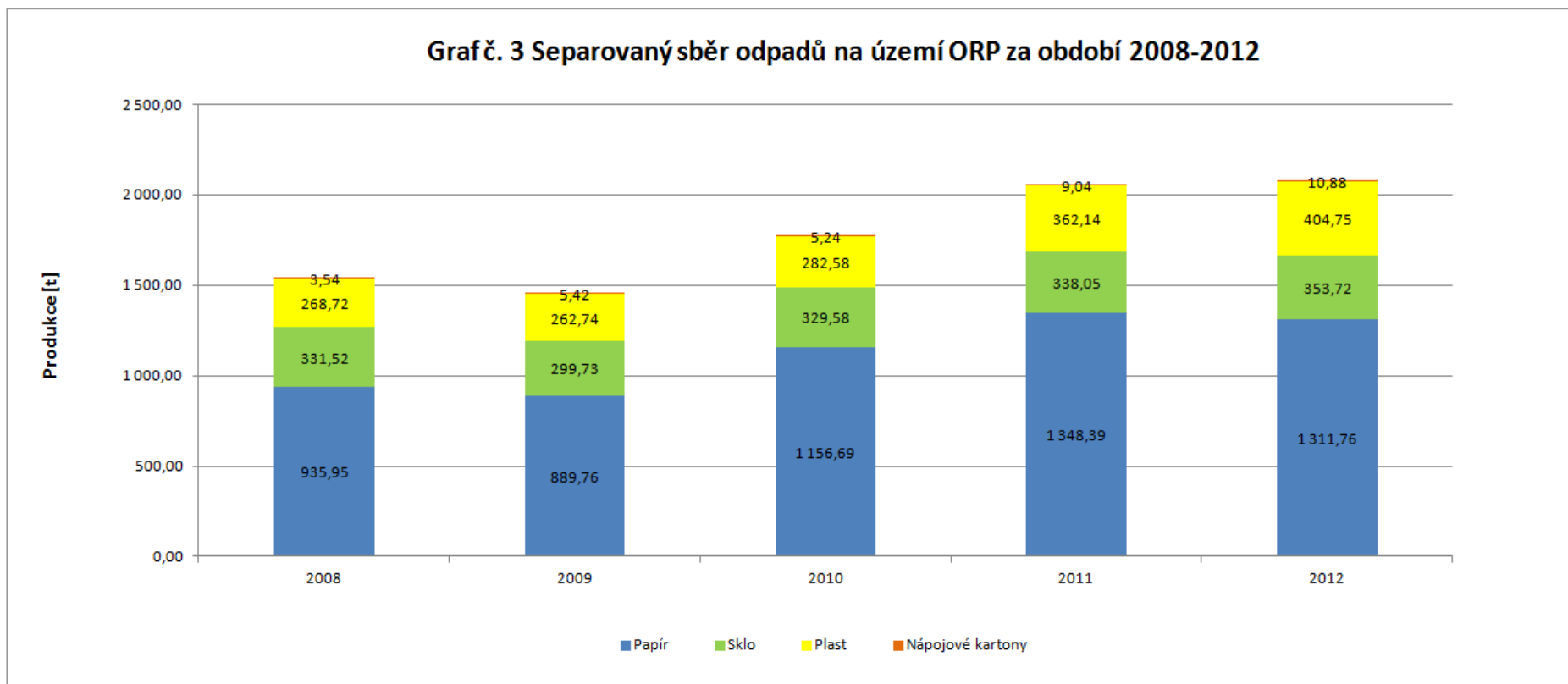
Zdroj: dle Přílohy č. 3 Celková produktce odpadů na území ORP (produktce KO a produktce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

5.5.4. Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	935,95	889,76	1 156,69	1 348,39	1 311,76	-4,94	30,00	16,57	-2,72
Sklo	150107, 200102	331,52	299,73	329,58	338,05	353,72	-9,59	9,96	2,57	4,63
Plast	150102, 200139	268,72	262,74	282,58	362,14	404,75	-2,22	7,55	28,15	11,77
Nápojové kartony	150105	3,54	5,42	5,24	9,04	10,88	53,35	-3,38	72,58	20,32
Celkem separovaný sběr		1 539,73	1 457,66	1 774,09	2 057,62	2 081,10	-5,33	21,71	15,98	1,14
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		29 940		29 356		29 330		29 043		28 899
Měrná produkce tříděného papíru		31,26		30,31		39,44		46,43		45,39
Měrná produkce tříděného skla		11,07		10,21		11,24		11,64		12,24
Měrná produkce tříděného plastu		8,98		8,95		9,63		12,47		14,01
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,12		0,18		0,18		0,31		0,38
Měrná produkce tříděného odpadu		51,43		49,65		60,49		70,85		72,01

Zdroj: GROUP ISOH (MŽP)

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012



Zdroj: dle Přílohy č. 4 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

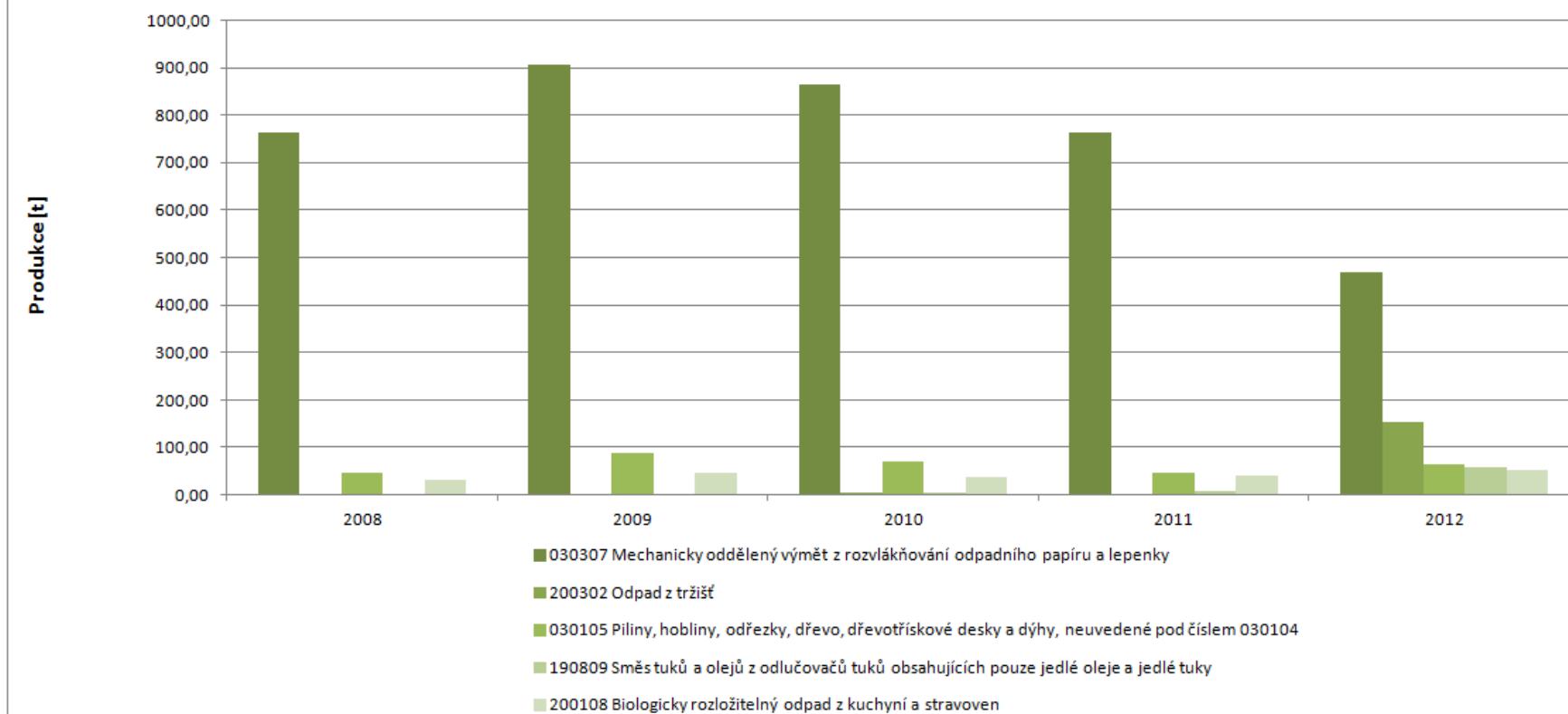
5.5.5. Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	1,00	6,84	0,03	15,90	43,46
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	13,51	9,49	15,07	16,67	12,83
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	2,98	5,84	3,68	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,99	1,46	0,92	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	173,00	163,50	1 264,80	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	46,97	87,18	71,27	45,44	64,10
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	1,24	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	761,84	905,00	865,43	764,67	469,24
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	1,00	0,00	0,68
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	827,54	774,97	1 146,06	1 329,89	1 253,10
150103	Dřevěné obaly	O	11,66	15,26	9,16	3,43	4,11
170201	Dřevo	O	78,29	93,14	207,70	65,95	17,49
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	0,00	0,00	0,00	0,52	0,86

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	0,07	0,07	6,09	9,00	57,00
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	24,09	20,36	14,75
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	61,02	63,24	83,40	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	10,90	10,10	0,00	0,00	9,40
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	108,42	114,79	10,63	18,50	58,65
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	31,62	47,64	37,35	39,50	53,64
200110	Oděvy	O	5,08	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	10,93	21,35	25,04	22,64	23,41
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,19	0,34	0,20	0,54	0,13
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,18	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	0,00	0,00	0,00	15,52	5,83
200301	Směsný komunální odpad	O	6 831,53	6 781,12	5 903,12	6 133,93	6 085,38
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	5,85	0,00	153,30
200304	Kal ze septiků a žump	O	236,10	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	2 136,18	1 720,50	1 561,92	1 581,31	1 856,83
Celková produkce BRO			11 288,96	10 819,60	11 223,89	10 167,16	10 184,19

Zdroj: GROUP ISOH (MŽP)

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012



Zdroj: Vlastní řešení

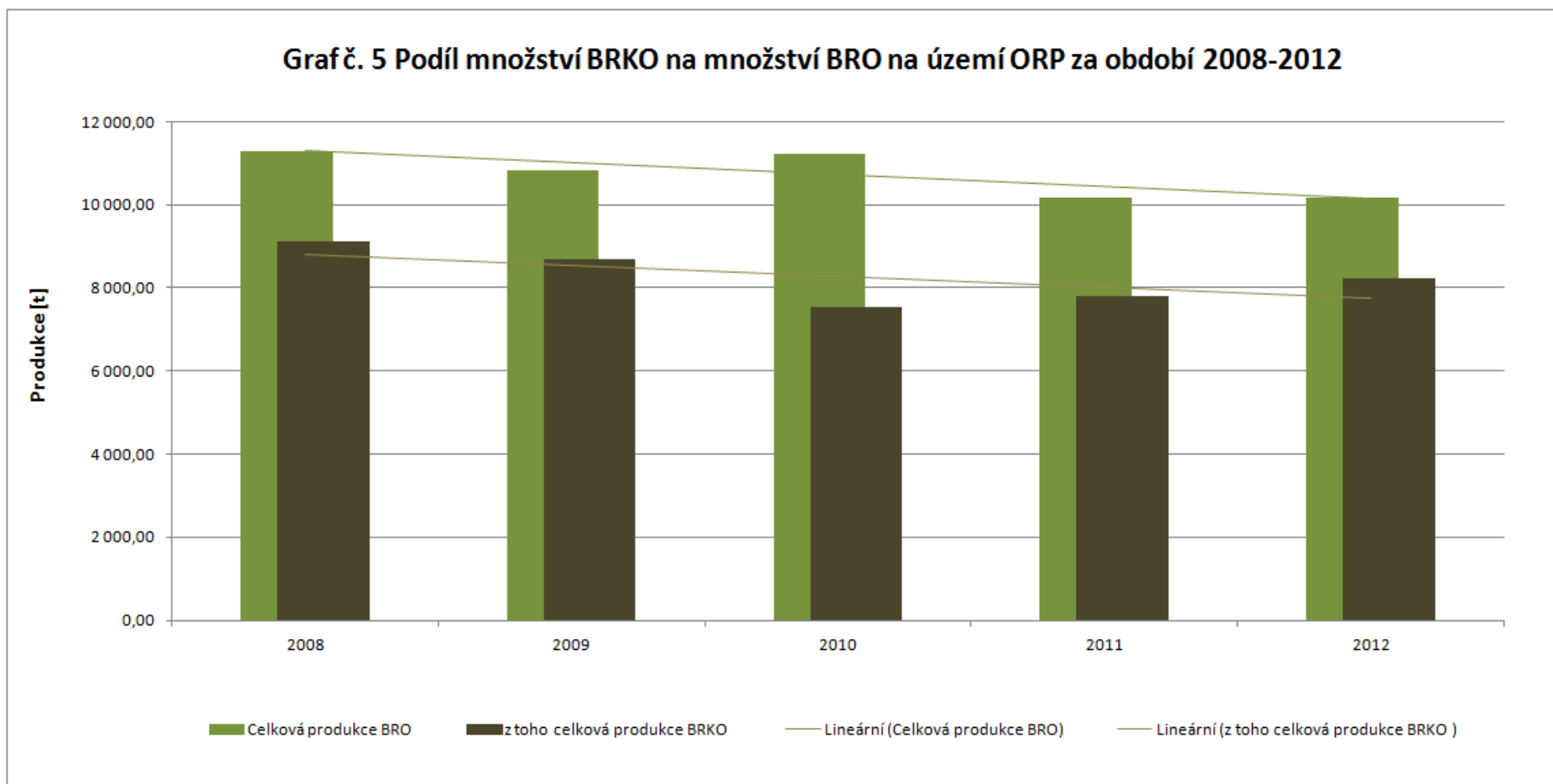
Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

5.5.6. Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	11 288,96	10 819,60	11 223,89	10 167,16	10 184,19	-4,16	3,74	-9,42	0,17
z toho celková produkce BRKO	9 124,13	8 685,73	7 544,11	7 811,94	8 237,16	-4,80	-13,14	3,55	5,44
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010	2011		2012	
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	80,82		80,28		67,21	76,84		80,88	
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010	2011		2012	
Počet obyvatel v území ORP	29 940		29 356		29 330	29 043		28 899	
Měrná produkce BRO	377,05		368,57		382,68	350,07		352,41	
Měrná produkce BRKO	304,75		295,88		257,21	268,98		285,03	

Zdroj: GROUP ISOH (MŽP)

Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012



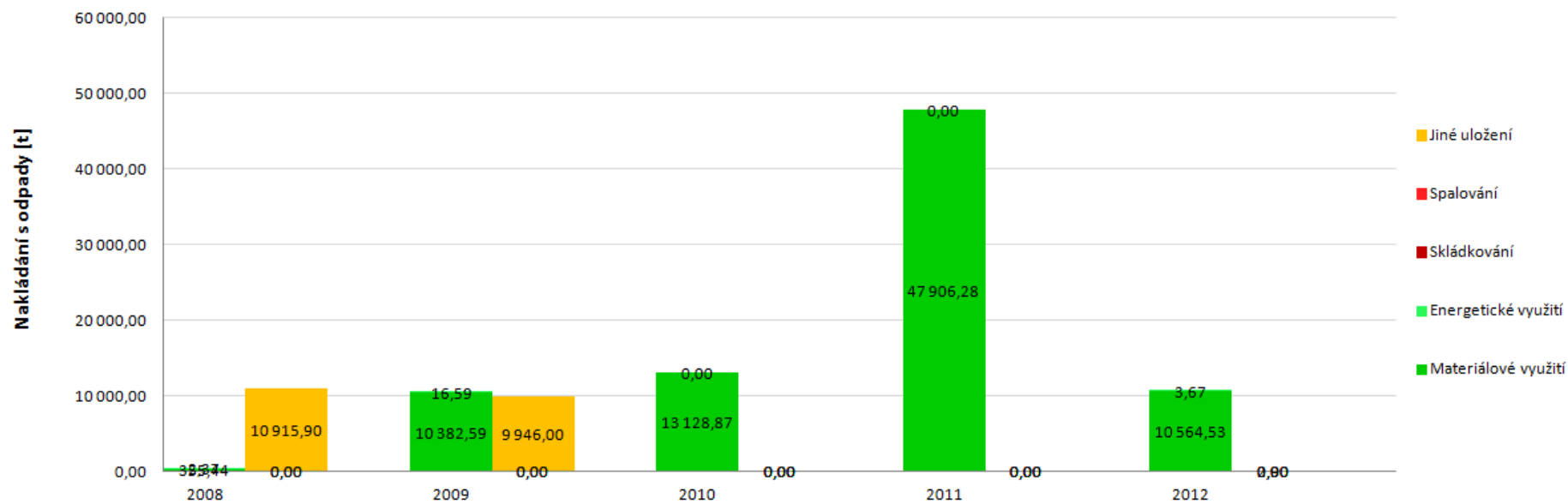
Zdroj: dle Přílohy č. 6 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

5.5.7. Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	11 173,84	355,44	10 382,59	13 128,87	47 906,28	10 564,53	3,18	92,92	117,50	428,74	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		24,38	1,09	28,75	43,61	79,16	53,58					
		Energetické využití	2,21	2,37	16,59	0,00	0,00	3,67	107,16	750,14	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	11 063,91	357,81	10 399,18	13 128,87	47 906,28	10 568,20	3,23	93,99	118,66	433,00
			Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		24,14	1,10	28,80	43,61	79,16	53,60					
Celková produkce odpadů		45 837,04	32 626,19	36 109,80	30 106,85	60 518,42	19 717,51					
Odstranění	Jiné uložení		10 915,90	9 946,00	0,00	0,00	2,90	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
								-8,89	-100,00	0,00	0,00	
	Celkem vybrané způsoby odstranění		10 915,90	9 946,00	0,00	0,00	2,90	-8,89	-100,00	0,00	0,00	

Zdroj: GROUP ISOH (MŽP)

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, **využití** a **odstranění**



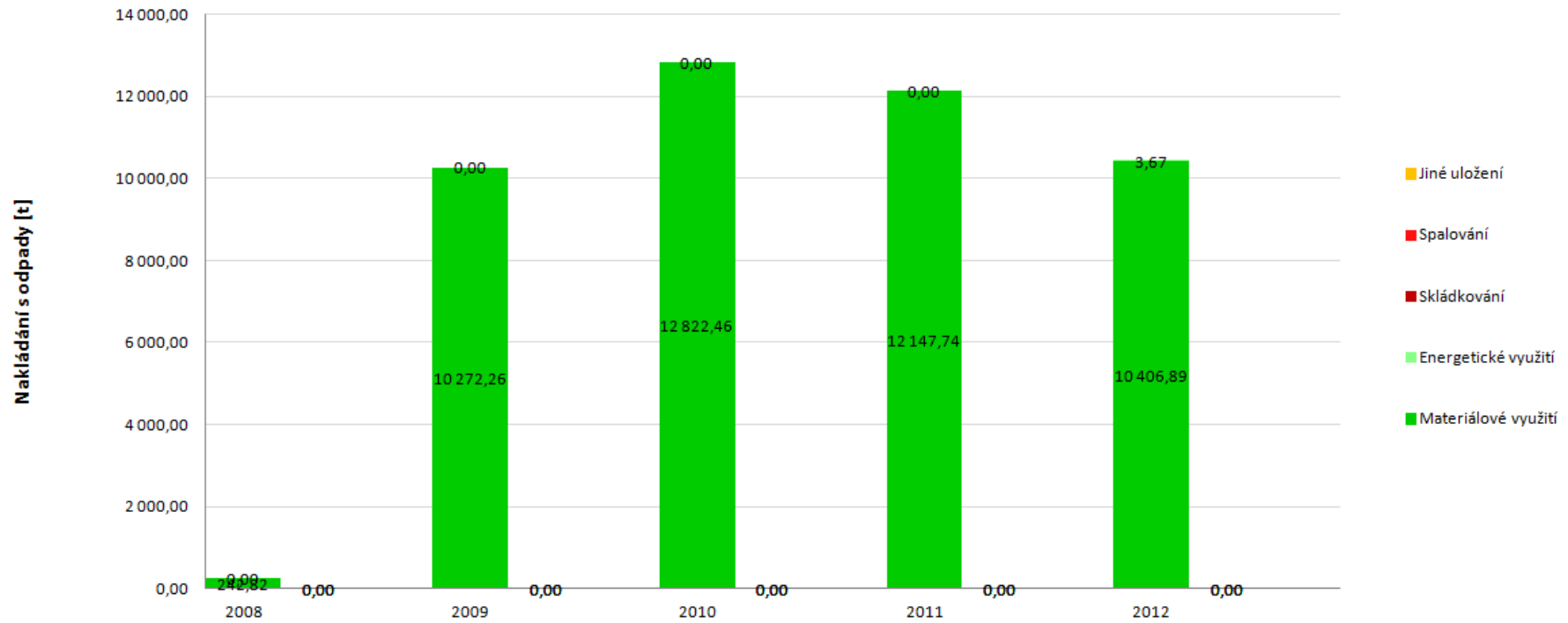
Zdroj: dle Přílohy č. 7 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

5.5.8. Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]													
KO	Využití	Materiálové využití	2 139,76	242,82	10 272,26	12 822,46	12 147,74	10 406,89	11,35	480,07	599,25	567,71	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			30,34	2,21	100,25	134,78	121,53	99,33	-88,65	+380,07	+499,25	+467,71	
		Energetické využití	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	3,67					
		Celkem vybrané způsoby využití	1 966,76	242,82	10 272,26	12 822,46	12 147,74	10 410,56	12,35	522,29	651,96	617,65	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓										
		27,88	2,21	100,25	134,78	121,53	99,36						
Celková produkce KO [t]			7 053,22	11005,57	10246,94	9513,63	9995,73	10477,45					

Zdroj: GROUP ISOH (MŽP)

Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

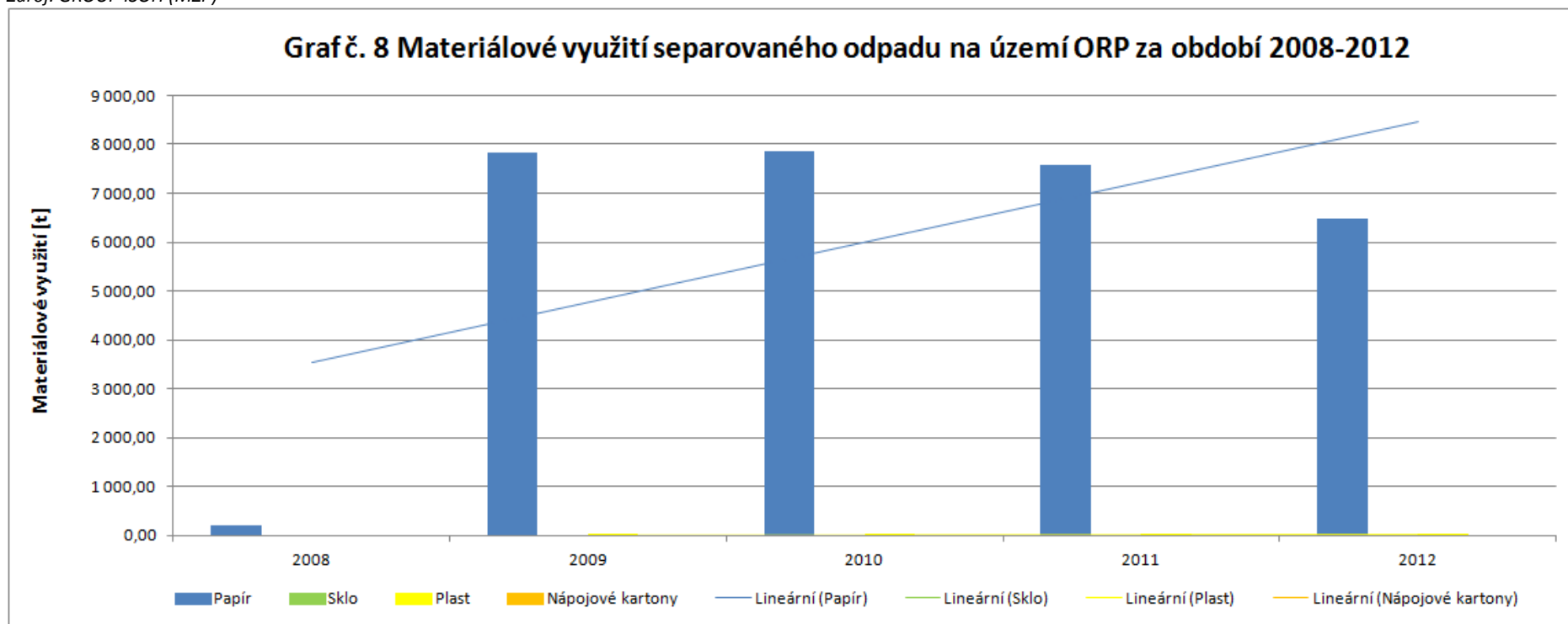


Zdroj: dle Přílohy č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

5.5.9. Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	220,36	7821,69	7863,63	7587,03	6488,68	+3449,44	+0,54	-3,52	-14,48
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	4,70	11,04	21,74	0,30	0,00	+135,04	+96,98	-98,63

Zdroj: GROUP ISOH (MŽP)



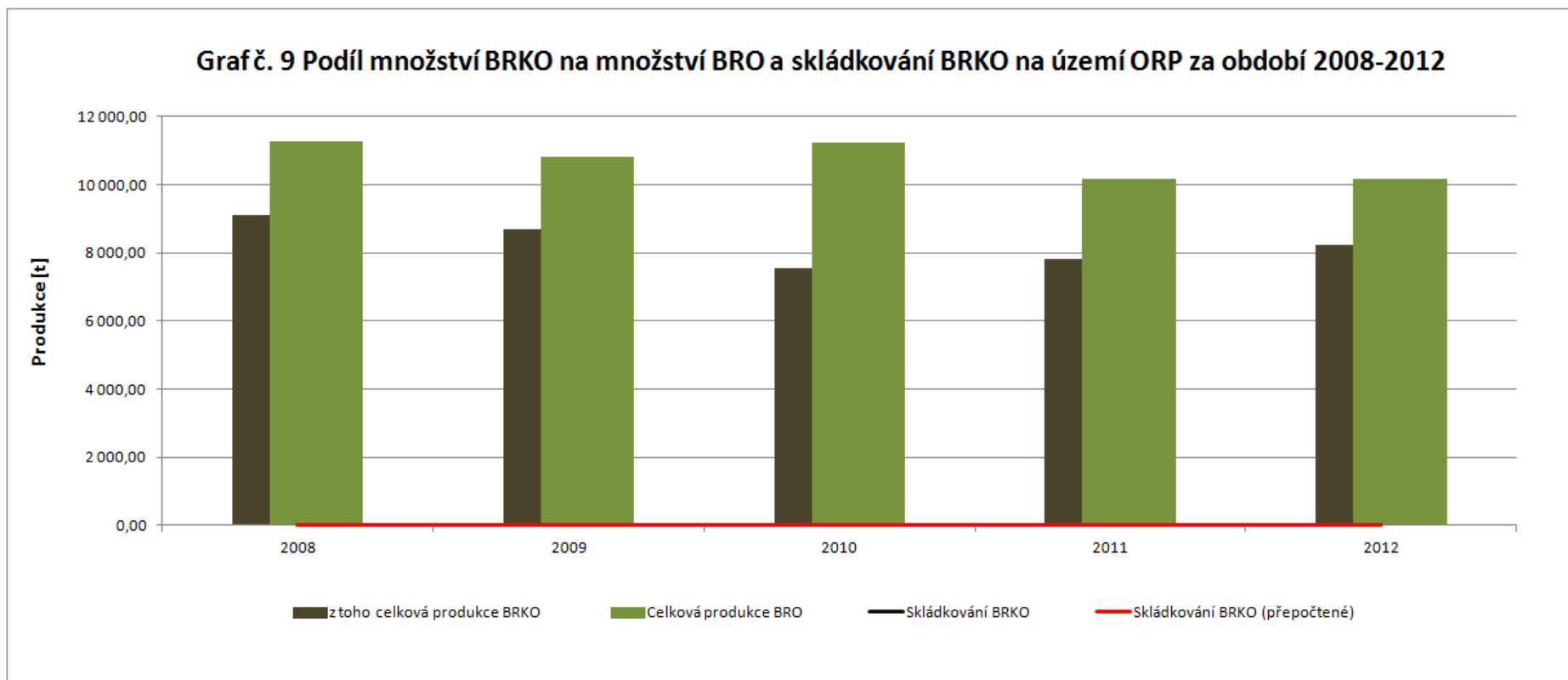
Zdroj: dle Přílohy č. 9 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

5.5.10. Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓				
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]													
BRO	Využití	Materiálové využití	267,42	7 828,41	10 192,57	9 705,02	8 270,10	+2827,34	+30,20	-4,78	-14,79		
		Energetické využití	0,22	14,26	0,00	0,00	3,67	+6381,82	-100,00				
		Jiné uložení	10,90	10,10	0,00	0,00	2,90	-7,34	-100,00				
BRKO	Využití	Materiálové využití	92,82	0,00	2 320,46	2 181,36	2 190,75	-100,00		-5,99	+0,43		
		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓											
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →											
									-100,00	-100,00	-100,00	-100,00	

Zdroj: GROUP ISOH (MŽP)

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012



Zdroj: dle Přílohy č. 10 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

6. Téma 4.: Cestovní ruch

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu

Poloha destinace

Správní obvod obce s rozšířenou působností Ostrov, neboli „Ostrovsko“ leží na severovýchodě Karlovarského kraje. Se svou rozlohou 318,3 km² se řadí mezi třetí nejmenší správní obvod Karlovarského Kraje. Území správního obvodu Ostrov je specifické svým rozložením převážně v horském a podhorském terénu. Zároveň je hraniční oblastí s Německem a nacházejí se zde hraniční silniční přechody Potůčky – Johannegeorgenstadt a Boží Dar – Oberwiesenthal. Dále pak železniční přechod Potůčky – Johannegeorgenstadt. Část oblasti ORP zasahuje do Krušných hor, jejichž nejvyšším bodem je Klínovec (1244 m n. m.), který sice katastrálně náleží do Ústeckého kraje, ale je významným turistickým cílem i pro ORP Ostrov. Jihovýchod území pak leží v povodí řeky Ohře, která vytváří hranici se správní oblastí Kadaň. Zbytek území hraničí s ORP Karlovy Vary.

Vymezení destinace

Ve správním obvodu Ostrov je zahrnuto 14 obcí a měst (Ostrov, Jáchymov, Boží Dar, Abertamy, Hájek, Horní Blatná, Hroznětín, Krásný Les, Merklín, Pernink, Potůčky, Stráž nad Ohří, Velichov a Vojkovice) a 46 katastrálních území. Žije v něm 29 330 obyvatel. S hustotou osídlení 92 obyvatel na km² dosahuje průměru Karlovarského kraje. Největší obcí dle rozlohy je město Jáchymov, které se rozprostírá na 50,9 km² a naopak nejmenší je obec Velichov s rozlohou 2,4 km². Nejvíce zalidněné je město Ostrov se 17 182 obyvateli (k 1. 1. 2014) a naopak pouhých 211 obyvatel (k 1. 1. 2014) má město Boží Dar. Na území ostrovského obvodu se nachází 1 pověřený obecní úřad – Ostrov, který je pověřený výkonem některých pravomocí po ukončení činnosti Okresního úřadu v Karlových Varech.

Správní obvod obce s rozšířenou působností Ostrov byl rozčleněn do tří celků lišících se charakterem terénu i strukturou cestovního ruchu. Jedná se o tyto oblasti:

- **PODHORSKÁ** -Město Ostrov a jeho nížinné až podhorské okolí -správní území obcí Hájek, Hroznětín, Krásný Les.
- **HORSKÁ** -Horské území se správním územím obcí Jáchymov, Boží Dar, Pernink, Abertamy, Horní Blatná, Merklín, Potůčky.
- **POOHŘÍ** -Údolí řeky Ohře s jihovýchodními svahy Krušných hor -správní území obce Stráž nad Ohří, Velichov, Vojkovice.

Ráz krajiny je na většině území převážně hornatý. Charakter klimatu i půd zde nevytváří vhodné podmínky pro rozvoj zemědělství. Velmi dobrá je však kvalita ovzduší v celém ORP a také množství přírodních krás a zajímavostí, což napomáhá rozvoji cestovního ruchu a turistiky.

Obrázek č. 6 Administrativní členění správního obvodu



Zdroj: Územně analytické podklady ORP Ostrov

Základní charakteristika cestovního ruchu v turistické oblasti

Cestovní ruch je mnohostranným odvětvím, které zahrnuje dopravu, turistická zařízení, poskytující ubytování a stravování, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další infrastrukturu či další služby cestovního ruchu.

Na území správního obvodu Ostrov se nachází mnoho atraktivit, které lákají místní i zahraniční turisty. Tuto oblast vyhledávají milovníci přírody, sportu a poznání. V letních měsících lákají pěší turisty vyznačené turistické trasy a naučné stezky, které návštěvníky seznamují jak s přírodními krásami tak i historií dané oblasti. Pro cykloturisty je tato oblast rájem spletených cyklistických tras. Vyžití zde nalezne každý - od milovníka sjíždění obtížného horského terénu po zastánce klidných projížděk po rovinkách. A nesmíme opomíjet ani rodiny s dětmi, které mají na výběr z několika sportovních areálů plných zajímavých atrakcí a adrenalinových zážitků (Areál Plešivec – adrenalinpark, Sportcentrum Klínovec, Areál NOVAKO). V zimě se „Ostrovsko“ stává oblíbeným centrem zimních sportů a rekreace. Turisté mohou využít mnoho různě obtížných sjezdovek (Boží Dar Neklid, Boží Dar NOVAKO, Plešivec, Jáchymov, Klínovec) a celou řadu upravovaných běžeckých tras. Mimo sportovních zážitků a přírodních krás je oblast zajímavá i z historického hlediska - Město Ostrov – Klášterní areál, Šlikovský a Lauenburský zámek a zámecký park, lázeňské město Jáchymov – městská památková zóna, bývalý uranový důl Svornost, městská památková rezervace Horní Blatná, důlní štola Kryštof v Abertamech, Horní Hrad, zřícenina Himlštejn atp. V Jáchymově a Horní Blatné stojí za návštěvu expozice místních muzeí. Odpočinek, relaxaci a wellness naleznou návštěvníci ve městě Jáchymov, které jsou prvními radonovými lázněmi na světě.

Díky síti silnic II. a III. třídy jsou turistické cíle snadno dostupné. Města a obce využívají dotačních titulů k vybudování a údržbě technické infrastruktury (parkoviště, zázemí) u naučných stezek, cyklostezek, běžeckých tras atp. Veřejná doprava je zajištěna pravidelnými linkovými autobusy a nesmíme opomenout ani vlakové spojení Johangeorgenstadt – Karlovy Vary či Chomutov- Cheb.

Oblast je oblíbeným cílem turistů zejména v zimním období, proto je většina ubytovacích zařízení koncentrována v tzv. „horské“ oblasti (Boží Dar, Jáchymov, Pernink, Abertamy), kapacita těchto zařízení je dostačující. Nabídka ubytovacích zařízení je velmi různorodá. Od vodáckých kempů, ubytování v soukromí, apartmánů až k lázeňským a horským hotelům.

Předpoklady destinace pro cestovní ruch

- **přírodní předpoklady**

Přibližně polovina správní oblasti Ostrov se náleží k horské oblasti Krušných hor a jeho podhůří, ta druhá spadá geograficky do Sokolovské pánve, Doupovských hor a částečně také Karlovarské pahorkatiny. Ostrovsko má díky tomu velice dobré přírodní podmínky pro velmi variabilní turistiku a tudíž i potenciál pro rozvoj cestovního ruchu.

Krušné hory tvořící hranici s Německem jsou díky ozdravení zdejších lesů již mnohem přitažlivější, než tomu bylo před čtvrt stoletím. Jejich nejvyšším vrcholem je Klínovec (1244m.n. m.), ležící jen těsně za hranicí našeho ORP a poskytující úžasné výhledy do daleka, až na Žatecko, na sousední německý Fichtelberg a dále do německé i české části Krušných hor. Díky charakteru místní krajiny tak vzkvétá letní turistika i zimní sporty.

V podhůří ve 20. století vznikly v Jáchymově díky objevu prospěšnosti radonu pro některé lékařské indikace první radonové lázně, které byly svého času unikátní nejen v České republice, ale i ve světě. Další vývěry radonových vod dnes nevyužívané jsou v oblasti mezi osadami Hluboký a Kfely, jež obě náležejí k Ostrovu. Kyselky vyvěrají v katastru obce Jakubov a Korunní (obec Stráž). V Jakubově u takzvané Mlýnské kyselky bylo založení lázeňček uvažováno, ale z jejich realizace nakonec sešlo. Naopak lázně Crondorf-Korunní vznikly na konci 19. století, ale nepřečkaly druhou světovou válku. Dodnes zde funguje pouze stáčírna minerální vody Korunní. Je tedy zřejmé, že na území ORP Ostrov existuje dostatek přírodních zdrojů pro další rozvoj lázeňství.

Národní přírodní rezervace Božídarské rašeliniště se rozkládá na ploše necelých 1 000 ha a je největší rezervací v Karlovarském kraji. Rezervace chrání několik rašelinišť, horských luk, vřesovišť a lesních porostů v nadmořské výšce kolem 1.000 metrů. Díky zachování původních biotopů má i velké využití v didaktické praxi a je potencionálně zdrojem poučení pro milovníky přírody. Jiné velké rašeliniště se nachází v katastru obce Abertamy. V milosti bylo z větší části vytěženo pro lázeňské účely. Dnes už však žádná těžba rašeliny na území našeho ORP neprobíhá. Kromě těchto je v oblasti ještě mnoho menších rašelinišť, mokřadů a mokřadních luk více či méně přístupných turistům.

Typickým fenoménem podhorské oblasti spadající územně nejvíce do Sokolovské pánve, méně do Doupovských hor a Karlovarské pahorkatiny jsou četné rybníky. Kromě chovu ryb, některé z nich slouží sportovnímu rybolovu a občas také koupání. Pro koupání však mají předpoklady pouze dva a to Velký Rybník ležící ve stejnojmenné osadě náležející k Hroznětínu a Staré koupaliště, původním názvem Ottův rybník, u Ostrova a pro místní mládež také chovný rybník Růžek tamtéž. Staré koupaliště již tomuto účelu slouží velmi zřídka a zdejší již prvorepubliková plovárna dávno zanikla a rybník Růžek je díky své odlehlosti za průmyslovou zónou hned vedle skládky komunálního odpadu oblíbenou destinací spíše dětí ze sociálně slabých rodin. Jediný Velký Rybník stále slouží rekreačním účelům. Kromě několika malých písčitých a štěrkovitých plážíček pro koupání poskytuje dostatek vhodných míst pro rybolov. V nedávné době zde byla i půjčovna lodiček, pro nerentabilitu však zanikla. Velký Rybník je největší vodní plochou na území ORP Ostrov, avšak ani jeho rozloha není dostatečná pro provozování náročnějších vodních sportů, jako jsou kupříkladu jachting a windsurfing. Okolí Velkého Rybníka je převážně využíváno pro houbaření, sběr borůvek a je známo výskytem raka potočního, který je ve zdejších potůčcích hojně zastoupen.

Jihovýchod území ORP Ostrov přináší v povodí řeky Ohře ideální podmínky pro vodáckou turistiku. Zdejší kaňonovitě údolí patří k nejoblíbenějším vodáckým úsekům na řece Ohři a to i přes poměrně svou velkou náročnost, neboť zejména při nízkém stavu vody je řeka plná zrádných balvanů a peřejí. Právě tato oblast je známa mnoha endemickými druhy zvěře i květeny, mezi něž patří například velmi ohrožená užovka stromová. Nově se uvažuje o usazení stáda zubrů v severní části Doupovských hor, což atraktivitu této oblasti pro milovníky přírody patrně ještě zvýší. V údolí řeky Ohře se taktéž nachází rezervace Ptačí oblast - Doupovské vrchy.

- **kulturně-historické předpoklady**

Ostrovsko patří v rámci Karlovarského kraje k nejstarším osídleným mikroregionům. Pochopitelně toto osídlení, jak je to pro celé Karlovarsko typické neprobíhalo kontinuálně. Přesto však zdejší oblast byla osídlena již v pravěku a raném středověku. Dokladem toho jsou četné nálezy pravěké keramiky z mladší doby bronzové v Ostrově, Velichově, Květnové a Jakubově, nedávno nalezená osada z pozdní doby bronzové mezi osadou Bystřice a městem Hroznětín a bronzový depot z téže doby na Hroznětínském špičáku. Doba římská je zastoupena nálezy z Jakubova. Nejvýraznějším důkazem raně středověkého osídlení je hradiště na Liščí vrchu u Velichova, které však bylo původně zbudováno rovněž v mladší době bronzové.

Vrcholný středověk byl dobou velkého rozmachu a slávy Ostrovska a dobou založení samotného Ostrova a dobou jeho nejvíce dynamického rozvoje. Ve 13. století vzniká Ostrov nejprve jako Slauowerde v kontextu hrabišických držav, patrně na sklonku vzniká královské město podle některých soudobých teorií opatřené tehdy královským tzv. městským hradem. Zatím jen málo známou a probádanou oblastí je těžba a zpracování železných rud v okolí Ostrova a Hroznětína. Vskutku nejstarším hornickým centrem je Boží Dar, jenž jako hornická osada vznikl již v druhé polovině 13. století, avšak doba jeho největšího rozkvětu nastala stejně jako i jinde až v 16. století

Hradem původně patrně rovněž královského založení je Horní Hrad neboli Hauenstein. Hrad byl původně zřetelné bergfritové dispozice později patrně s více jádry. V průběhu 19. století byl Horní Hrad proměněn v romantický zámek pseudogotického slohu. V druhé polovině 20. století byl opuštěn a obrácen v ruiny. Teprve začátkem tohoto století byl odprodán panu Palackému soukromému majiteli, jenž se jej rozhodl opravit a opět zpřístupnit veřejnosti.

V dobách pozdního středověku respektive husitství, tuto oblast dokonce ovládl na několik let husitský hejtman Jakoubek z Vřesovic a v první polovině padesátých let 15. století zde probíhaly četné boje mezi katolíky a stoupenci Jiřího z Poděbrad. Typickým zástupcem tohoto období je hrádek Květnová, který vznikl někdy v první polovině 15. století jako opěrný bod, ale ještě ve zmíněných padesátých letech 15. století byl dobyt a vypálen, načež zanikl. Dnes se zachovalo z hrádku jen tvrziště s příčným příkopem vylámaným ve skále. Soudobý s ním je patrně hrad Himmlstein nad obcí Stráž, který však původně náležel k panství Hauenštejnskému. Ten je oblíbenou turistickou lokalitou již od časů romantismu.

Novověk se hlasitě ohlásil zvoněním hornických perlíků v údolí Jáchymovském, později od 40. let 16. století i v Abertamech, Horní Blatné a Perninku. Mezi nejvýznamnější památky toho velkolepého období pro náš region náleží zejména hrad Šlikovka původně Freudenstein, Šlikovský dům, později mincovna v Jáchymově jakož i celé to město, jež je unikátně dochovaným celkem architektury saské renesance na našem území. Vedle toho je zde mnoho dolů a zařízení, kterých stále častěji bývá využíváno k prezentačním účelům. Mezi ně se řadí Mauricius - rudný cínový důl, Zlatý Kopec – důl, Blatenský vodní příkop. Časy této slávy však netrvaly dlouho, snad necelých sto let, a už před třicetiletou válkou nastal pozvolný hospodářský úpadek.

Období baroka je z celého ORP nejvýrazněji zastoupeno v Ostrově, kde byl právě opraven bývalý Lauenburský zámek pro účely místní radnice a s ním sousedící zámek známý jako Palác princů sloužící městské knihovně. Za přílehlým anglickým parkem s barokním letohrádkem nalézá se klášterní areál bývalého kláštera Piaristů s kaplí sv. Floriána a tzv. Einsiedelskou kaplí. V té době bylo město Ostrov pouhým poddanským městem a jeho vývoj se na celá dvě staletí téměř zastavil. Zrušení poddanství v 19. století a průmyslová revoluce, která vyrostla zejména ze staré železářské tradice regionu, vedly za vlády vévodů z Toskánska k jistému oživení, přesto však hospodářsky, politicky i kulturně měla zdejší oblast spíše okrajový provinční charakter. Tak tomu bylo u všech obcí na území našeho ORP, kdy v Jáchymově byly pouze pivovary, tabačka a továrna na výrobu uranových barev. Dále pak v Horní Blatné rozvíjelo se kromě krajkářství a výroby pocínovaného nádobí a lžic podobně tomu bylo ve všech městech a městečkách. Vesničané nebyli schopni svou produkcí uživit ani samy sebe, žili z překupnictví s obilím a z práce v lesích. Výroba železa tak typická pro Ostrov zanikla v 70. letech 19. století v důsledku právě probíhající hospodářské krize a po dokončení Buštěhradské dráhy se již nikdy neobnovila. S obdobím první republiky objevuje se nový mocný impuls, který zdejší oblast

znovu na čas vynesl na výsluní, a tím bylo lázeňství, zejména Jáchymov si získal opravdu celosvětový význam. Poté však, po nástupu Adolfa Hitlera k moci, za přispění místních německých nacionalistů nekompromisně dochází k secesi celého Karlovarska i dalších regionů od Československé republiky. Celé Ostrovsko stalo součástí Velkoněmecké říše, což zapříčinilo genocidu Hroznětínských a Jáchymovských židů (eventuálně i Židů). Po těžkých ranách první poloviny 20. století přihodila se nejrazantnější změna za posledních 700 let existence celého Ostrovska. Došlo ke kompletní etnické výměně obyvatelstva. Jáchymov dříve okresní město a přirozené centrum mikroregionu upadá a na jeho místo nastupuje zpět Ostrov, rozšířený razantně o novou čtvrť vybudovanou ve stavebním slohu zvaném jako SORELA. Z malého upadajícího spíše venkovského městečka se stává opět významné hospodářské, kulturní a správní centrum mikroregionu a to až do dnešních dnů.

Nová éra přinesla i nové hospodářské impulzy. Zejména to byla v dobách studené války strategická těžba uranové rudy, kterou dnes ovšem máme spíše spojení s perzekucí a útlakem totalitního systému. Dnes je možno navštívit důl Svornost, Štolu č. 1., stezku Jáchymovského pekla a další památníky jako vzpomínku na ty doby.

• **společenské předpoklady**

I přes nepříznivý demografický vývoj (zejména v „horské oblasti“) neopomínají obce na kulturní a společenské vyžití svých občanů a dalších návštěvníků. Např. obec Horní Blatná či Hájek se účastnily soutěže Vesnice roku. Dalším přínosem Horní Blatné je aktivita obce v čerpání dotací na projekty z oblasti lidských zdrojů - oprava kulturních památek – areál hřbitova, víceúčelové hřiště u ZŠ aj. Velmi důležitá je také otázka udržování tradic při pořádání kulturních akcí – např. loučení zimy v Merklíně a házení „Morény“ do řeky, tzv. „Den fotrů“ v Hájku, Rukavičkářské či řezbářské sympozium v Abertamech, Filmový festival Otty Hoffmana (tradice po 45 let) či Ostrovské léto plné představení, výstav a koncertů či farmářské trhy v Ostrově.

V každé obci pak připravují dětský maškarní karneval, dětský den, různé poutě, jarmarky, Masopust, pálení čarodějnic a stavění májky a naopak i kácení májky, ale i různé sportovní aktivity – závody horských kol, sportovní olympiáda pro děti, běžecké a lyžařské závody apod. Na pořádání akcí se podílejí nejen samotné obce, ale také různá zájmová sdružení, spolky, kluby seniorů či školy. Představitelé obcí i měst si velmi dobře uvědomují, že pozornost, kterou přitahují kulturní akce, může napomoci k jejich zviditelnění a samozřejmě i dalšímu rozvoji.

Potenciál cestovního ruchu v turistické oblasti

Na Ostrovsku se nachází jak krajinně rekreační potenciál - Krušné hory s CHKO Božídarské rašeliniště, tak i potenciál územně zakotvených atraktivit cestovního ruchu. Na území ORP se nachází městské památkové rezervace (Horní Blatná, Ostrov), zámky (v Ostrově i se zámeckou zahradou, ve Velichově), hrady, tvrze, zříceniny (Horní hrad), sakrální památky, technické památky (Blatenský příkop, Důl Svornost, muzeum Královská mincovna v Jáchymově), archeologické památky, historické podzemí (Jáchymovské doly), lázeňská místa (Jáchymov), pivovarnický věhlas (minipivovar Velichov).

Tabulka č. 86 Potenciál cestovního ruchu

Typ obvodu ORP	Příslušný potenciál je tu:	Současně úroveň dané aktivity je tu
A	rozsáhlý (stupeň 4 a 5)	silná (stupeň 4 a 5)
B	rozsáhlý (stupeň 4 a 5)	střední (stupeň 3)
C	rozsáhlý (stupeň 4 a 5)	slabá (stupeň 1 a 2)
D	střední (stupeň 3)	silná (stupeň 4 a 5)
E	střední (stupeň 3)	střední (stupeň 3)
F	střední (stupeň 3)	slabá (stupeň 1 a 2)
G	omezený (stupeň 1 a 2)	silná (stupeň 4 a 5)
H	omezený (stupeň 1 a 2)	střední (stupeň 3)
I	omezený (stupeň 1 a 2)	slabá (stupeň 1 a 2)

Zdroj: <http://www.uur.cz/images3-cestovni-ruch/vyuziti-potencialu-cestovniho-ruchu/vyuziti-potencialu-cr-zprava-2010.pdf>

Pro zhodnocení bylo využito těchto ukazatelů:

- **turisticky značené cesty (A)**

Na území ORP Ostrov je 195 km turisticky značených cest, jejichž převážná většina se nachází v horské oblasti. Potenciál je rozsáhlý se silnou aktivitou.

- **značené cyklotrasy (B)**

Vede zde 125 km značených cyklotras, přičemž velká část je součástí Krušnohorské magistrály a vede v horské a podhorské oblasti. Potenciál je rozsáhlý se střední aktivitou. Díky aktivitám na úrovni meziobecní spolupráce mezi obcemi v horských oblastech je rozvoj a zkvalitňování cyklostezek na dobré úrovni a neustále se vyvíjí.

- **rozhledny (A)**

Ostrovsko má 2 rozhledny (rozhledna Blatenský vrch u Horní Blatné a rozhledna Plešivec). S ohledem na velikost území byl potenciál vyhodnocen jako rozsáhlý se silnou aktivitou.

- **kulturní zařízení (E)**

Patří sem taková kulturní zařízení, která nemají povahu územně zakotvených atraktivit cestovního ruchu a stávají se tedy prvky využití „kamenného“ potenciálu cestovního ruchu:

Muzeum Horní Blatná, Muzeum Královská mincovna Jáchymov, výstavní galerie Letohrádek Ostrov (Asociace muzeí a galerií Karlovy Vary), Vlastivědné muzeum Boží Dar, zooparky (Ekocentrum Ostrov). Z celkového využití byl potenciál vyhodnocen jako střední se střední aktivitou.

- **sportovně rekreační potenciál (C)**

Mezi sportovně rekreační zařízení, jako jeden z cílů návštěvníků regionu a tedy atributů využití rekreačního potenciálu, zařazujeme – aquaparky, plavecké bazény, golfová hřiště, farmy pro hipoturistiku. Kryté bazény pro širokou veřejnost jsou v obci Potůčky, dále Aquacentrum Agricola v Jáchymově a otevřený plavecký areál v Ostrově (otevřený pouze v letní sezóně). Golfová hřiště se na území správní oblasti nenachází, jsou však u nedalekých Karlových Varů, Františkových Lázní a Mariánských Lázní.

Z výsledků výzkumu UUR vyšla tato oblast jako území s rozsáhlým potenciálem a slabou aktivitou. Kdyby se však do výzkumu zahrnuly i sportovní areály NOVAKO Boží Dar, Sport-centrum Klínovec či Areál Plešivec, které mají také sportovně rekreační potenciál, bylo by možné hodnotit aktivitu jako rozsáhlou (zejména pak v zimní sezóně).

- **lyžařské vleky a lyžaři využívané lanovky (A)**

Na území ORP Ostrov se nacházejí 2 lanovky - sedačková lanovka Jáchymov – Klínovec a Lanová dráha Pstruží – Plešivec. S územím a jeho potenciálem je úzce spojena i lanovka Dámská na Klínovec, i když toto území katastrálně náleží do Ústeckého kraje. 10 lyžařských vleků - SKI areál Náprava Jáchymov, Sjezdovka Jáchymov střed, Ski-areál Boží Dar Neklid, Ski-areál Klínovec, Ski-areál Novako Boží, Ski-areál Nad nádražím Pernink, SKIPOT Potůčky, Ski-areál Pernink – Nádraží, Ski-areál Velflink Pernink, Ski-areál Merklín. Z uvedeného množství je jasné, že je zde obrovský potenciál lyžařských vleků a lanovek se velkou kapacitou.

- **turistická informační centra (A)**

Na území ORP Ostrov se nachází 8 informačních center, které jsou v menších obcích součástí obecního úřadu. Informační centra se nalézají v obcích Boží Dar, Horní Blatná, Pernink, Abertamy, Potůčky a ve městech Hroznětín, Jáchymov a Ostrov. Potenciál byl vyhodnocen jako rozsáhlý.

- **Ekonomické subjekty pohostinství a veřejného stravování (B)**

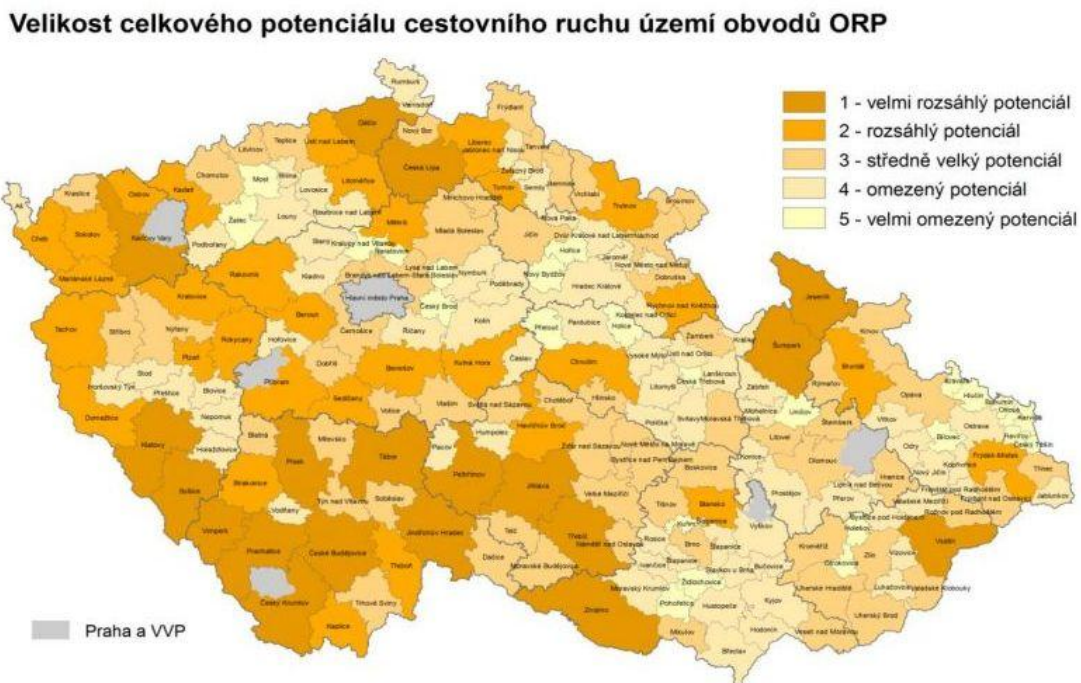
Vzhledem k počtu obyvatel je zde velká hustota pohostinských zařízení v celkovém počtu 414. Řadíme sem zařízení s funkcí stravovací (restaurace, hotelové restaurace, jídelny se samoobsluhou,

pohostinství, gril bar či snack-bar), ale i s funkcí společensky zábavnou (kavárny, vinárny, pivnice, hostince) nebo doplňková (bufety, stánky s občerstvením). Potřeby náročnějších návštěvníků uspokojí zařízení v lázeňském městě Jáchymov a naopak u různých atrakcí či ve sportovních areálech se nalézají bufety či stánky rychlého občerstvení. Potenciál je vzhledem k velkému počtu zařízení hodnocen jako rozsáhlý se střední aktivitou.

- **ubytovací zařízení (A)**

Do ubytovacích zařízení řadíme hotely, penziony, apartmány, kempy, turistické ubytovny, chatové osady atpod. Stejně jako u ekonomických subjektů a pohostinství tak i ubytovací zařízení a jejich kvalita je závislá na jejich umístění. Lázeňské hotely v Jáchymově, horské hotely, pensiony a apartmány v „horské“ oblasti (Pernink, Horní Blatná, Potůčky, Boží Dar) či vodácké kempy v „Pooohří“ (Vojkovice, Velichov). Vzhledem k vysokému počtu zařízení a jeho využití zejména v zimní sezóně je potenciál hodnocen jako rozsáhlý se střední aktivitou.

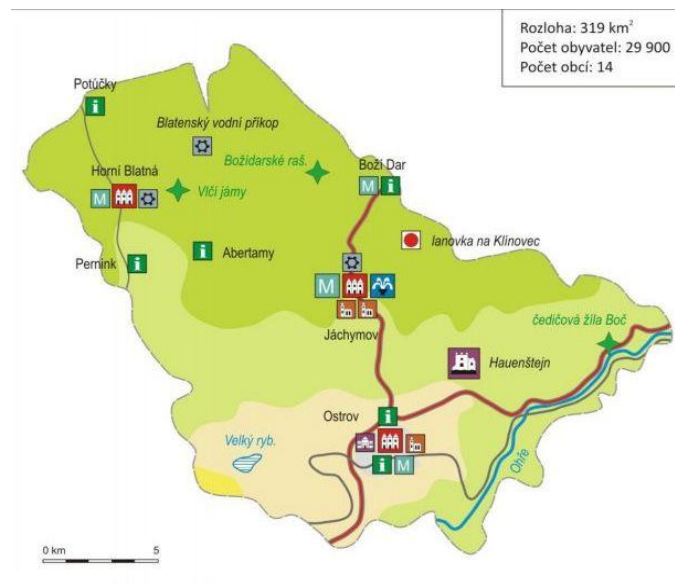
Obrázek č. 7 Velikost celkového potenciálu cestovního ruchu



Zdroj: <http://www.uur.cz/images/3-cestovni-ruch/vyuziti-potencialu-cestovniho-ruchu/vyuziti-potencialu-cr-zprava-2010.pdf>

Z výzkumu UUR je tedy zřejmé, že potenciál cestovního ruchu ve správní oblasti Ostrov je rozsáhlý s vysokou úrovní aktivit a množstvím vhodných příležitostí k dalšímu rozvoji.

Obrázek č. 8 Potenciál cestovního ruchu v ORP Ostrov



Legenda kartogramů

Atraktivita cestovního ruchu:

	přírodní pozoruhodnost		historické podzemí
	historický městský soubor		muzeum, galerie
	historický vesnický soubor		muzeum v přírodě, skanzen
	zámek		lázeňské místo
	hrad, tvrz, zřícenina		zoologická zahrada, zoopark
	křesťanská sakrální památka		botanická zahrada, arboretum
	židovská památka		aquapark, plavecký bazén
	vojenská památka		golfové hřiště
	pietní památník		farma pro hipoturistiku
	technická památka		vinařský věhlas
	archeologická památka		pivovarnický věhlas

	jiná atraktivita CR
	přidaná hodnota: památka UNESCO

Velikost symbolu (bodová hodnota):

	do 20
	25 - 35
	40 - 50
	55 - 75
	100

Plochy a linie ovlivňující cestovní ruch:

	rekreační a turistická krajina typ I		břeh vodní plochy typ I
	rekreační a turistická krajina typ II		břeh vodní plochy typ II
	rekreační a turistická krajina typ III		řeka vhodná ke splouvání
	rekreační a turistická krajina typ IV		silnice I. třídy
	urbanizovaný prostor		železnice typ I
	průmyslový a těžební prostor		železnice typ II
	dálnice a R-silnice se sjezdem		přidaná hodnota: národní park
	areál dálniční dostupnosti typ I		přidaná hodnota: chráněná kraj. oblast
	areál dálniční dostupnosti typ II		

Zdroj: <http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/cestovniuruch/potencialCR/05-potencialCR-karlovarsky.pdf>

Obecné trendy cestovního ruchu a jejich předpokládaný dopad na cestovní ruch v dané turistické oblasti

Cestovní ruch jako pojem v celosvětovém měřítku ovlivňují moderní trendy. Samotný turista, tedy člověk, který chce využívat služeb cestovního ruchu, neustále mění své chování a preference a na to navazuje vývoj nabídky služeb a produktů cestovního ruchu.

Mezi základní trendy, které ovlivňují a budou ovlivňovat cestovní ruch, patří:

- **Turista – senior**

Díky zvyšujícímu se nárůstu zdravého životního stylu a zdravotní péči poroste poptávka turistů – seniorů. Dochází totiž k nárůstu osob ve vyšším věku, tzv. seniorů, kteří jsou ve výborné zdravotní kondici a mají dostatečný příjem pro cestování.

Důsledky pro cestovní ruch:

- rostoucí poptávka po kvalitě, pohodlí a bezpečnosti (nejvíce oblíbené budou hotely nabízející kompletní nabídku služeb a navíc se nacházejí v blízkosti turistických atrakcí)
- rostoucí poptávka po relaxačních aktivitách (nárůst poptávky po lázeňských pobytech s komplexní péčí a doplňkovými balíčky)
- rostoucí poptávka po produktech zaměřených na jednotlivce
- rostoucí poptávka spíše v obdobích mimo hlavní sezónu

- rostoucí poptávka po kratších pobytech

Důsledky pro ORP Ostrov:

Turista senior bude vyhledávat lázeňské pobyty v Jáchymově, které nabízejí služby jak relaxační, zdravotní, tak i společenské. Nejvíce žádané budou balíčky 2 – 3 denního pobytu s výlety do okolí. Senior bude také dávat přednost k návštěvě mimo hlavní sezónu, jelikož nepotřebuje pracovní volno či dovolenou a v mimo-sezónním období je více klidu.

- **Zdravý životní styl**

Uvědomování si významu zdraví hraje velkou roli při výběru destinace a také způsobu strávení dovolené.

Důsledky pro cestovní ruch:

- turisté se budou stále častěji vyhýbat destinacím, které jsou chápány z hlediska zdraví jako rizikové, např. dovolená v přírodě mimo městský smog
- poroste stále více popularita aktivní dovolené a rovněž poptávka po všech aktivitách spojených s takovou dovolenou
- poroste poptávka po wellness produktech, lázeňských pobytech a fitness centrech

Důsledky pro ORP Ostrov:

Tato oblast bude čím dál více lákat příznivce zdravého životního stylu. Horská i podhorská krajina nabízí čistý horský vzduch příliš nezátížený silniční dopravou. Je zde obrovská možnost různých sportovních aktivit od obyčejné procházky lesem, po obtížnou horskou turistiku či adrenalinové sporty (zimní i letní nabídka). Tato oblast je zároveň vhodná pro rodiny s dětmi, díky nabídce aktivit ve sportovních areálech. Tomuto trendu se mohou přizpůsobit i stravovací zařízení.

- **Zájem o kulturu**

V návaznosti na neustále narůstající úroveň vzdělanosti, má stále více lidí zájem o kulturní vyžití při výběru své dovolené a vyhledávají stále více příležitostí k rozšíření svých vědomostí. Roste zájem o muzea, galerie, historické objekty a různé kulturní akce.

Důsledky pro cestovní ruch:

- rostoucí poptávka po speciálních produktech,
- stále častěji budou do balíčků služeb cestovních kanceláří zahrnovány prvky umění, kultury a historie, totéž se týká i individuálního cestování,
- poroste potřeba lepšího a tvořivějšího způsobu poskytování informací,
- poroste poptávka po nových (dosud neobjevených) destinacích.

Důsledky pro ORP Ostrov:

Poroste zájem o muzea a galerie a také o naučné stezky, které zahrnují množství informačních materiálů o fauně, flóře, ale i historii dané oblasti. Jednotlivé balíčky nabízených fakultativních výletů by měly zahrnovat nějakou zajímavou informaci a umět turistu na daný výlet nalákat. Návštěvu muzea zahrnout ve fakultativních zájezdech. Zjistit si formou dotazníku při ubytování nějaké zájmy turistů a snažit se mu vyjít vstříc.

- **Moderní doba** vytváří stále větší tlak na život člověka, proto moderní člověk vyhledává dovolenou plnou relaxace a rozptýlení od běžného života.

Důsledky pro cestovní ruch:

- rostoucí poptávka po levnějších produktech (stále více lidí nakupuje svou dovolenou jako lastminute nebo na různých slevových portálech)
- rostoucí poptávka po relaxačních pobytech (roste zájem o wellness pobyty, plné masáže, relaxace, koupelí a péče o sebe sama)
- rostoucí poptávka po víkendových pobytech (zvyšující zájem spíše o krátkodobé pobyty s rozmanitým doplňkovým programem, tzv. Balíčky, nejlépe ještě za zvýhodněnou cenu např., při zakoupení 3x bazénu se saunou, masáž zdarma)

Důsledky pro ORP Ostrov:

Nabízet své služby přes slevové portály. Nabízet tzv. Dovolenu v prodlouženém víkendu. Snažit se zvýhodnit cenu doplňkovými službami. Poroste zájem o lázně Jáchymov, jehož provozovatelé v rámci jednoho města by se měli doplňovat. Snažit se být konkurence schopný oproti větším lázeňským městům.

• **Zkušený turista**

Roste počet náročných a zároveň zkušených lidí, kteří chtějí do destinace své dovolené dojet podle svých představ a chtějí tam zažít něco neobvyklého a zajímavého, přičemž je kladen větší důraz na kvalitu a zejména na poměr kvality a ceny.

Důsledky pro cestovní ruch:

- dovolená bude stále více doplňována alternativními způsoby trávení času
- vyhledávání destinace s úplným standardem všech služeb za nejvýhodnější cenu
- bude se stále více objevovat smíšené spotřební chování: jeden rok jednoduchá, další rok luxusní dovolená nebo jeden rok dlouhodobá, další rok krátkodobá dovolená
- věrnost destinacím bude nadále oslabovat, (konec stereotypním dovoleným na stejném místě, turistická oblast se bude muset neustále vyvíjet a rozšiřovat svou nabídku, atraktivní doplňkové programy, slevy)
- chování ve volném čase bude více individualizované, poroste poptávka spíše po menších ubytovacích jednotkách (menší rodinné hotely, farmy)
- klesne poptávka po plně doprovázených zájezdech
- dodavatelé získají vyšší zisky, pokud budou schopni vytvořit zcela nové produkty, bude stále důležitější jejich specializace v souvislosti se specifickými koníčky a zájmy (nejnavštěvovanější bude menší rodinný hotel, který má ve svém blízkém okolí nabídku služeb jako je odpočinek, sport i poznání),
- bude více preferována mobilita, a poroste tak poptávka po půjčovnách aut, motocyklů a kol,
- poroste preference regionů, které nabízejí širokou, rozmanitou a zcela vyváženou koncepci, poroste poptávka po lepším destinačním managementu.

Důsledky pro ORP Ostrov:

Cestovní kanceláře už nevyužijí komplexního zájezdu, protože každý si bude chtít vybrat sám svoje ubytování a sám si naplánovat svůj volný čas. Tedy ačkoliv komplexní zájezdy už se nebudou tolik kupovat, měli by hotely a jiné ubytovací zařízení začít nabízet doplňkové služby a různé fakultativní výlety nebo umět návštěvníkům poradit a doporučit některou z aktivit v okolí. Některé hotely budou muset zlepšit své profesionální služby, neboť konkurence je zde velká. Pokud by vzrostl zájem o ekofarmy, je zde ještě několik soukromníků, který by mohly uvažovat o provozování hipoturistiky neboli projížďkách na koních

• **Internet**

Neustále roste využití internetu k získávání informací ohledně místa dovolené, ale i k nákupu turistických produktů a služeb. Velice oblíbený je i význam vizuálních prezentací – 3D prohlídka daného místa či ubytovacího zařízení, ve kterém se chceme ubytovat.

Důsledky pro cestovní ruch:

- dostupnost informací o destinacích a produktech, složitější systémy vyhledávání způsobí růst konkurence na trhu cestovního ruchu
- zkušenější turisté si budou sestavovat svou dovolenou prostřednictvím přímé rezervace přes internet
- význam cestovních agentur poklesne, balíčky služeb budou stále více nakupovány a nabízeny přes internet
- internet pozmění roli národních turistických organizací a posílí roli e-marketingu
- základním předpokladem úspěšných webových stránek bude dostupnost hlubších informací

jak o produktech, tak o destinacích

Důsledky pro ORP Ostrov:

Už nyní se na území ORP Ostrov projevuje trend „dovolené přes internet“, kdy si turista sám vybere a zarezervuje ubytování a příslušné služby, najde informace o atraktivitách a sportovních centrech. Proto se změnit přístup provozovatelů a je kladen větší důraz na prezentace zařízení a služeb na internetu. Díky případnému prohloubení spolupráce mezi obcemi by mohlo dojít ke zjednodušení a zkvalitnění informačních služeb (např. společný web se všemi potřebnými informacemi, kdy turisté nebudou muset složitě vyhledávat informací na několika stránkách)

Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast (zdravý životní styl, agroturistika, poznávání, sport, relaxace atp.)

Mezi nejvýznamnější trendy ovlivňující vývoj cestovního ruchu můžeme zařadit:

Zdravý životní styl

Dnešní člověk se stále ve větší míře stará o své zdraví a přiklání se ke zdravému životnímu stylu. Díky výhodné poloze, čistému ovzduší a krajině se ORP Ostrov (zejména „horská“ oblast) stává oblíbeným cílem k trávení volného času a dovolených. Dostatek ubytovacích kapacit a sportovních či kulturních zařízení zvyšuje atraktivitu oblasti.

Sportovní vyžití

Od zájmu o zdravý životní styl se odvíjí i potřeba sportovního vyžití. Stále více lidí tráví svůj volný čas a dovolenou aktivně (pěší turistika, cykloturistika, lyžování, běžky, sjíždění vody apod.) a úměrně s tím stoupá zájem o sportovní areály a centra a o ubytovací zařízení v jejich blízkosti. Na území ORP Ostrov se nachází mnoho turistických a naučných stezek, běžeckých tras, lyžařských areálů, cyklotras apod. a stává se oblíbeným cílem nejen českých, ale i zahraničních turistů.

Agroturistika a poznávání

Útěk před smogem, zájem o poznávání přírody (fauny i flory) a snaha rodičů při výchově dětí o rozšíření jejich obzorů dává prostor pro rozvoj agroturistiky. Lidé stále častěji touží jak po „útěku z města“ tak i po poznávání a zážitcích a návštěva farem či zooparků může jejich potřeby plně uspokojit. V blízkosti zvířat se naučí něco nového (o přírodě, zvířatech, chovu) a zároveň si mohou vyzkoušet život na farmě.

6.1.2. Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti:

Kulturně historické památky (hrady, zámky, církevní památky, muzea, galerie, rodáci)

Tabulka č. 87 Kulturně historické památky

Obec	Část obce	Historicky významná stavba, soubor, objekt
Abertamy	Abertamy	kostel 14 svatých pomocníků – 1534 vila čp. 286 tovární budovy na výrobu rukavic z poč. 20. stol. - technická památka
	Hřebečná	rudný důl cínový – <i>Mauricius</i> , industriální památka
Boží Dar	Boží Dar - 1028 m n. m.	kostel sv. Anny – barokní, 1771, cínová křtitelnice, ohrožená památka, socha sv. Jana Nepomuckého – 1707 radnice – vybudována 1844-45, pozdní klasicismus venkovská usedlost čp. 6

Obec	Část obce	Historicky významná stavba, soubor, objekt
	Zlatý kopec	<p>hotel Praha – čp. 45</p> <p>hotel Zelený dům</p> <p>smírčí kříž (Jahodová louka)</p> <p>důl – technická památka, 3. největší cínové ložisko, pozůstatky po těžbě: haldy, kamenné zídky</p>
Horní Blatná - městská památková zóna (renesanční půdorys)	Horní Blatná	<p>kostel sv. Vavřince – 1593, barokně přestavěn 1754</p> <p>hřbitovní kaple sv. Kříže</p> <p>výklenková kaplička sv. Kříže – ohrožená památka</p> <p>socha sv. Josefa</p> <p>socha sv. Vojtěcha</p> <p>sousoší Piety</p> <p>sloup se sochou sv. Jana Nepomuckého – 1. čtvrtina 17. stol.</p> <p>fara</p> <p>měšťanský dům čp. 4 – Putzové z Breitenbachu</p> <p>měšťanské domy čp. 6, 153, 127 – sídlo muzea</p> <p>městské domy čp. 28, 29</p> <p>rodinný dům čp. 113</p> <p>rudný důl (Stará štola) – technická památka</p> <p>Blatenský vodní příkop – technická památka, zasahuje do katastru obcí Boží Dar, Rýžovna a Potůčky, vybudován v letech 1540-1554, podél příkopu naučná stezka</p>
Hájek	Hájek	<p>archeologické stopy tvrze – 1. zmínka o tvrzi 1409, kruhové tvrziště o průměru 25m dnes viditelné z 1/3</p>
Hroznětín	Hroznětín	<p>Kostel sv. Petra a Pavla – barokně přestavěn 1730-1734</p> <p>židovský hřbitov – nejstarší náhrobky ze 17. stol.</p> <p>Sousoší Panny Marie, sv. Alžběty a sv. Maxmiliána – autor Josef Kreisl, 1871</p> <p>sousoší sv. Jana Nepomuckého, sv. Floriána a sv. Šebestiána – 1724</p> <p>kaple</p>
Jáchymov - městská památková zóna	Jáchymov	<p>Hrádek Freudenstein (Šlikův hrádek) – SZ okraj města, vznik 1516-1517, od roku 1547 sídlem horních hejtmanů, dne v soukromém vlastnictví</p> <p>kostel sv. Jáchyma – pozdně gotický, vznik 1534-1540, 1873 vyhořel, obnoven dle návrhu stavitele Mockera</p> <p>kostel Všech svatých (tzv. Špitální) – nejstarší, kolem r. 1516, uvnitř vzácné náhrobní desky, oltář, sousoší Kalvárie</p> <p>kaple sv. Anny – zbudována koncem 18. st.</p> <p>kaple sv. Jana Nepomuckého</p> <p>kaplička</p> <p>boží muka – sloup s kapličkou (nástavcem) s reliéfem Ukřižování s Pannou Marií a sv. Janem v čele – 1731</p> <p>socha sv. Jana Nepomuckého</p> <p>silniční mostek I, II, III přes Jáchymovský potok</p> <p>rudný důl – Štola č. 1 Nálezná – pouze vyústění</p> <p>důl Svornost – nejstarší ze stříbrných dolů (1529), poté těžba uranu</p> <p>sloup se sousoším Nejsvětější Trojice – 1703</p> <p>radnice – renesanční, 1. pol. 16. stol., přestavby ve 2.</p>

Obec	Část obce	Historicky významná stavba, soubor, objekt
	Mariánská	<p>pol. 18. stol., poslední úprava 1902, dnes sídlo městského úřadu, knihovny a infocentra</p> <p><i>soubor měšťanských domů čp. 2,4</i></p> <p><i>dům čp. 37</i> – od r. 1520 do r. 1671 mincovna, poté budova Báňské a hutní správy, od r. 1964 muzeum</p> <p><i>měšťanské domy čp. 38</i> – pouze portál 71, 72 – děkanství, 73, 112, 117, 126, 128 – dnes ev. č. 97, 139, 140, 143, 145, 146, 270, 282, 292 – většina domů v technicky špatném stavu, některé na seznamu ohrožených památek</p> <p><i>bývalá tabáková továrna, později Tesla</i> – vznik 1860, hodnotná průmyslová architektura</p> <p><i>lázeňský dům Radium Palác</i> - 1910 – 1912</p> <p><i>lázeňský dům (Kurhan)</i> – 1909 – 1910</p> <p><i>horský hotel Klínovec</i> – 1. kamenná rozhledna zde 1884, v současnosti areál hotelu chátrá, rekonstruována byla pouze rozhledna</p> <p><i>zbytky kamenné zdi v bývalé klášterní zahradě kapucínského kláštera</i></p>
Krásný les	Krásný les	<p><i>kostel sv. Petra a Pavla</i> – 2. pol. 17. stol., po požáru 1681 přestavěn, další požár v r. 1982, znovu otevřen 7. 11. 1987</p>
	Horní Hrad	<p><i>socha sv. Panny Marie s Ježíškem</i></p> <p><i>hrad a zámek Hauenštejn</i> – 2. pol. 13. stol., v 19. stol. přestavěn ve stylu anglické windsorské novogotiky, nyní v rekonstrukci, v soukromém vlastnictví</p> <p><i>venkovský dům čp. 13</i></p> <p><i>mlýn</i> – 2. pol. 18. stol., technická památka</p>
Merklín	Merklín	<p><i>továrna na elektroporcelán</i> – technická památka</p>
Ostrov - městská památková zóna	Ostrov	<p><i>Kostel sv. Jakuba většího, hřbitovní</i> – nejstarší 1224-1226, románské, raně gotické prvky</p> <p><i>kostel sv. Michala Archanděla (původně zasvěcen sv. Mikuláši)</i> – konec 13. stol., raně gotické základy, současná podoba renesančního saského typu, uvnitř šlikovská náhrobní deska a další náhrobky</p> <p><i>městské opevnění</i> – 14. stol.</p> <p><i>radnice</i> – renesanční, vznik 2. pol. 14. stol., požár 1567</p> <p><i>socha sv. Jana Nepomuckého</i> – 1827</p> <p><i>sloup se sochou Panny Marie</i> – tzv. morový, 1685</p> <p><i>pilíř se sousoším Nejsvětější Trojice</i> – 1861</p> <p><i>obelisk se železným křížem</i> – sochařské dílo</p> <p><i>kašna</i> – Staré náměstí</p> <p><i>kašna</i> – Staré náměstí – před klášterem</p> <p><i>areál zámku s parkem</i> – 2. pol. 17. stol., součástí Letohrádek postavený 1673 – 1679 – dnes Galerie výtvarného umění, kaple sv. Jana Nepomuckého</p> <p><i>tzv. Posvátný okrsek</i> – klášterní areál piaristické koleje, založen 1666, součástí pohřební kaple sv. Anny, klášterní kostel Zvěstování Panny Marie, kaple sv. Floriana, kaple Panny Marie Einsiedelské, v jednotlivých objektech dnes instalovány expozice dějin Ostrova a Ostrovska</p>

Obec	Část obce	Historicky významná stavba, soubor, objekt
	Maroltov Dolní Žďár Mořičov Vykmanov	<p><i>měšťanský dům</i> – Hroznětínská č. p. 148 <i>měšťanský dům</i> – S. K. Neumanna čp. 237 <i>myslivna (stáje)</i> čp. 225 <i>Dům kultury s plochou veřejného prostranství</i> – Mírové náměstí, ve stylu socialistického realismu (tzv. SORELA) 1954 – 55 <i>pivovar Weber</i> – 1874, technická památka <i>mateřská škola</i> – Krušnohorská čp. 776, SORELA <i>zámek Spiegel</i> – 1834, klasicistní, ohrožená památka <i>smírčí kříž</i> – v lese <i>židovský hřbitov</i> <i>kaple</i> – uzavřená, uvnitř zdevastovaná <i>kaplička</i> – západně od obce, poškozená <i>boží muka</i> <i>zřícenina loveckého zámečku</i> <i>kaplička</i> <i>třídírna uranové rudy, tzv. Věž smrti</i></p>
Pernink	Pernink	<p><i>kostel Nejsvětější Trojice</i> – 1714-1716, v alpském stylu, přestavěn ve 2. pol. 18. stol. v barokním stylu <i>2. nejvýše položená železniční stanice a kamenný železniční viadukt</i> – technická památka, 6 oblouků, výška až 20m <i>kontribuční sýpka</i> – mezi domy čp. 105 a 108, vybudována koncem 18. stol. <i>hrázděný dům čp. 7</i> – do roku 1797 zájezdní hostinec</p>
Potůčky	Potůčky	<p><i>kostel Navštívení Panny Marie (sv. Anny)</i> – 1911 <i>mlýn na kobaltovou barvu</i> – technická památka, torzo, činný do r. 1860 <i>papírna</i> – technická památka <i>štola cínového dolu</i> – technická památka, zachován vstupní otvor</p>
Stráž nad Ohří	Stráž nad Ohří Boč Malý Hrzín Osinov Smilov Srní Peklo	<p><i>kostel sv. Michaela Archanděla</i> – 1766-68 <i>sousoší Nejsvětější Trojice</i> – přemístěno ke kostelu <i>kostel sv. Mikuláše</i> – nově vybudován 1874 – 1875 v novorománském slohu <i>fara</i> <i>kaple severně od obce</i> – ohrožená památka, havarijný stav, v soukromé zahradě <i>venkovská usedlost čp.8</i> <i>zřícenina hradu Himmelstein</i> – na vrchu Nebesa nad údolím Pekelského potoka, vznik kolem r. 1434, po r. 1528 pustý, lokalitu pokrývá hustý les, staticky narušena <i>kaplička</i> – po rekonstrukci <i>kaple s věží</i> <i>kostelík s věží</i> <i>kostel Nanebevzetí Panny Marie</i> <i>fara čp. 38</i></p>
Velichov	Velichov	<p><i>farní kostel Nanebevzetí Panny Marie</i> <i>renesanční náhrobní epitař na hřbitovní zdi</i> – 16. stol., postava Josefa Traugotta von Magolt</p>

Obec	Část obce	Historicky významná stavba, soubor, objekt
		<i>archeologické stopy výšinného opevněného sídliště na Liščím vrchu – cca 750m západně od vsi nad levým břehem Ohře, mladší doba bronzová, 10. - 11. stol.</i> <i>archeologické stopy tvrze – pozůstatky kruhového tvrziště s valem</i> <i>zámek – vybudován 1747-55, poslední rekonstrukce 1976-77</i> <i>sýpka venkovské usedlosti čp. 72</i> <i>socha sv. Jana Nepomuckého - 1835</i> <i>socha Piety - 1768</i>
Vojkovice	Vojkovice	<i>výšinné opevněné sídliště – Burgstadt, archeologické stopy, na levém břehu Ohře</i>
	Jakubov	<i>smírčí kříž – u obvodové zdi bývalé porcelánky</i> <i>mlýn – funkční ještě ve 30. letech 20. stol., dnes v soukromém vlastnictví</i>

Zdroj: Územně analytické podklady pro správní území města Ostrov jako obce s rozšířenou působností (<http://www.ostrov.cz/uzemne-analyticke-podklady/d-1983/p1=2532>)

- **Analýza kulturně historických památek:**

Z výše uvedené tabulky je patrné, že na území ORP je s ohledem na velikost území poměrně mnoho památek. Žádná však nedosahuje celorepublikového či světového významu. Jako jinde v celé ČR se obce potýkají s nedostatkem financí na obnovu kulturních památek.

Strážní hrad Hauenštejn (Horní hrad), patrně královského založení z půle 13. století. Velkoryse rozšířen a upraven v neogotickém slohu v průběhu 19. století rodem Buquoyů. Dnes postupně se obnovující regionální kulturní centrum s řadou budoucích možností netradičně stráveného volného času. Areál hradu je přístupný veřejnosti a pravidelně zde probíhá i kulturní program. Hlavní sezóna probíhá od dubna do listopadu a počet návštěvníků se pohybuje kolem cca 20 000.

Zajímavé je i město Horní Blatná. Centrum města bylo v roce 1992 prohlášeno za městskou památkovou rezervaci. Historie města je úzce spojena s těžbou cínu a jeho vznik se datuje do 12. století. Měšťanský barokní dům z poloviny 18. století č. p. 127 je v současnosti sídlem městského muzea. Zděný dům s klenbovými stropy v přízemí a kazetovým stropem nad schodištěm je součástí naučné stezky Vlčí jámy. Nachází se v ulici vedoucí k Blatenskému vrchu. Expozici tvoří historie města Horní Blatná a historie těžby a zpracování cínu ve městě a okolí (Boží Dar). Součástí výstavy jsou i cínové výrobky, minerály z okolí a velké modely města a rozhledny na Blatenském vrchu. Návštěvnost samotného města by bylo těžké určit, lze se opírat o návštěvnost místního muzea, které je z ekonomických důvodů v provozu od května do září/října. V roce 2013 byl počet návštěvníků 1334.

Samotné město Ostrov je díky historii a řadě historických a architektonických památek hrdě nazýváno - „Ostrov – město památek“. Historické jádro města tvoří Stará část, která byla vyhlášena městskou památkovou zónou a může se pyšnit rozsáhlým zámeckým parkem s barokním Letohrádkem (nyní sídlem galerie), Šlikovsko-Lauenburským zámekem (Městský úřad Ostrov) s kaplí sv. Jana Nepomuckého a Palácem princů (Městská knihovna Ostrov), vstupními propylejemi a zbytky městských hradeb. V těsné blízkosti se rozkládá klášterní areál plný překrásných barokních církevních staveb. Na samotném Starém náměstí se nachází goticko-renesanční stará radnice s podloubím a unikátní mariánský morový sloup z pískovce s plastikou madony. Nejstarší dochovanou stavební památkou města je však románský hřbitovní kostel sv. Jakuba Většího z počátku 13. století. Na Mírovém náměstí v nové části města se nachází Dům kultury, stavba z padesátých let kopírující tehdejší sovětskou architekturu (tzv. Sorela). Uvnitř jsou k dispozici dva kinosály a společenský sál. Budova je každoročně dějištěm Dětského filmového festivalu Oty Hofmana a každý lichý rok také dějištěm mezinárodního divadelního festivalu mládeže Soukání. V městě vysílá televizní stanice TV Ostrov.

Jáchymov, nesoucí jméno svatého Jáchyma, vznikl v 16. století jako středisko těžby stříbra. Historické jádro Jáchymova z této doby je dnes městskou památkovou zónou. Ve 20. století v blízkosti

města probíhala těžba uranu, do které byli nasazováni (zejména političtí) vězni. Doly dnes již nejsou v provozu a například v areálu dolu Eduard se dnes nacházejí tratě a střelnice na biatlon. V okolí Jáchymova je i mnoho vleků, sjezdových a běžkařských tratí a občas se tu konají i závody v lyžařském orientačním běhu. Přibližně 3 km od Jáchymova se nachází dolní stanice sedačkové lanovky na Klínovec. Královská mincovna v Jáchymově se řadí mezi tři nově prohlášené národní kulturní památky a je od roku 1964 sídlem místního muzea, návštěvnost je cca 1 000 osob ročně. I přes veškeré zajímavosti a historické památky je město navštěvované zejména kvůli lázeňství.

Přírodní atraktivity (chráněná území a objekty, naučné stezky)

Tabulka č. 88 Přírodní atraktivity

Název atraktivity	Stručný popis
Jáchymov – hornický skanzen – Štola č. 1	Hornický skanzen je budován v bývalém centru světového hornictví, metalurgie, geologie i mineralogie. V revíru se těžilo stříbro, barevné kovy a uran (političtí vězni v 50. letech). Zpřístupněna byla první část Štoly č. 1. Na své trase má odbočky, vedoucí po chodbách k dobývkám. Štola Vysoká jedle má délku 120m a ukazuje dobývání stříbra.
Naučná stezka Jáchymovské peklo	Měří 8,5 km a má 12 zastávek, na nichž informuje nejen o uranových dolech a lágrech, ale okrajově také o krušnohorské přírodě a ekologii.
Vlčí jáma	Skalnatá rokle o hloubce až 25m, šířce 40m a délce 200m. Jáma vznikla při těžbě cínu a je plná zřícených balvanů a ve stěnách jsou tmavé otvory slují. V zálomu bývalého dolu sv. Jiří se drží studený vzduch, a proto je zde po celý rok led.
Borecké rybníky u Ostrova	Rybníční soustava na severním okraji města Ostrov je zmiňována už před r. 1590. V době největšího rozmachu v 18. století tu bylo přes sto rybníků. Jejich sláva však postupně upadala a nechybělo mnoho, aby zcela zanikla. Díky nadšení místních rybářů zde za spolupráce s městem Ostrov od roku 1993 postupně vzniká nádherná lokalita s obnovenými rybníky, nově zpevněnými cestami a romantickými chodníčky.
Božídarské rašeliniště	Ochrana tohoto přírodního území byla vyhlášena roku 1965 na rozloze 929,5 hektaru; chrání vrchovištní rašeliniště se smrčinami, klečí, porosty borovice blatky, břízy trpasličí, vřesovišti a loukami. Roste zde pro rašeliniště charakteristická masožravá rostlina <u>rosnatka okrouhlostá</u> . Od roku 1977 územím prochází naučná stezka s délkou 3,2 km a dvanácti zastávkami. Nejvyšším bodem chráněného území je výrazný vrch <u>Božídarský špičák</u> .
Čedičová žíla Boč	Ve stěně zrušeného lomu typická ukázka sloupcovitého rozpadu čediče v podobě šestibokých sloupců uspořádaných do vějířovitého tvaru.
Ježíškova cesta	Ježíškova cesta má dva okruhy. Malý okruh, určený těm nejmenším dětem, je dlouhý 5 600 m, velký okruh měří 12 900 m, je tedy pro zdatné turisty. Cesta má 13 zastávek a na každé čeká děti zajímavý úkol.
Mořičovský vodopád	Výška vodopádu odpovídá 4,5 metru, průměrný průtok leží až pod 5 l/s a celková mohutnost se nedotýká čísla 20 m. l/s. Vodopád se nachází na levostranném přítoku krušnohorské

Název atraktivity	Stručný popis
	říčky Bystřice, u železniční tratě 140 mezi zastávkami Ostrov a Vojkovice. Vodopád je na drobném bezejmenném potoce, který většinou ani nebývá vyznačen na mapách. Najdete ho přímo u traťového kilometrovníku 167,4 a vidět bývá pouze z jedoucího vlaku
Božídarský špičák	Částečně zalesněná čedičová kupa se zbytky lávového příkopu.
Naučná stezka Alexandra Wüsta (Abertamy)	Stezka je dlouhá 7km. Cestou projdete nejzajímavější místa Abertam, kde se na informačních tabulích můžete seznámit s historikami a pověstmi z 19. a počátku 20. století
Plešivecká naučná stezka	Tato okružní trasa protíná hned tři turisticky známá krušnohorská místa: obec Abertamy, Pstruží a vrchol Plešivec, která jsou dostatečnou zárukou zajímavého výletu. Délka trasy je 8 km.
Horská naučná stezka Merklín	Stezka vás provede hlubokými lesy i po rozlehlých horských loukách, chybět nebudou ani úchvatné rozhledy na místní vrcholy a rozvaliny zaniklých osad. Délka trasy je 8 km.
Horská naučná stezka Potůčky	Naučná stezka vás provede rozmanitým terénem po zarostlých lesních stezkách, pohodlných zpevněných cestách i tvrdých asfaltkách. Věnuje se historii Potůčků, Johanngeorgenstadtu i dávno zaniklých obcí, hornictví i místní fauně a flóře. Délka 12 km.
Naučná stezka Hřebečná	Dlouhá 4 km, obsahuje sedm zastávek s osmi informačními tabulemi o historii a současnosti Hřebečné, její baňské minulosti.
Naučná stezka Blatenský příkop	Asi 4,5 km dlouhá naučná stezka vede po úzkém chodníčku klikatícím se bezprostředně vedle vodního příkopu. Blatenský příkop je vodním dílem z let 1540-44, kdy bylo nutné přivést vodu z říčky Černé u Božího Daru do rýžovišť cínu v Horní Blatné. Délka příkopu je 12 km ve spádu z 975 na 890 m n. m.
Lesopark Pernink a naučná stezka	V areálu lesoparku se nachází několik zajímavých lokalit, které byly obnoveny jako součást 2. etapy revitalizace parku. Mezi ně patří přístupová cesta vedoucí k místnímu pomníku. Záměrem bylo vytvoření lesní křížové cesty se 13 zastaveními v podobě javorů klen, které jsou typické pro Krušnohoří

Zdroj: informační portál <http://www.vyletnik.cz/tipy-na-vylety/?radit>

Podmínky pro turistiku (pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika, hipoturistika)

Cykloturistika

Cykloturistika představuje v současnosti výrazně se rozvíjející způsob trávení volného času i rekreace. To vyvolává potřebu vytvářet vhodné podmínky pro rozvoj této formy cestovního ruchu. Již několik let jsou dotvářeny podmínky pro lepší prostupnost tohoto mikroregionu i pro cykloturisty, a to jak z hlediska zajištění základní orientace, tak v návaznosti na výstavbu nových samostatně vedených cyklostezek mimo silnice, čímž se výrazně zvyšuje bezpečnost cyklistů. V minulosti byly realizovány některé nové hlavní cyklotrasy, a to buď v podobě přímo samostatně vedených stezek, nebo stezek kombinovaných (tzn. z části vedených po stávajících komunikacích a z části po samostatné stezce). Na tuto již realizovanou nejdůležitější část je nutno navázat dalším stupněm, tzn. především dokončením propojení tras do ucelených částí a jednak doplněním dalšího nižšího stupně cykloturistických tras.

Liniově vedené cyklotrasy využívají pro nedostatek jiných vhodných propojení mimo silniční síť hlavně silnic III. třídy, ve výjimečných případech II. třídy a pouze ojediněle i I. třídy (zde by se měla urychlit výstavba samostatně vedených stezek).

Cyklotrasa č. 1 - Na zřícenině - Nenáročný cyklistický okruh o délce 12 km vede po stezkách jižně od starého města v Ostrově.

Cyklotrasa č. 2 – Okolo obory Hájek - Nenáročný, 18-ti kilometrový okruh vhodný spíše pro horská kola vede okolo obory u vesnice Hájek.

Cyklotrasa č. 3 – do Květnové - Tato nenáročná cyklostezka vede z Ostrova do nedaleké vesnice Květnová převážně po asfaltové cyklostezce. Okruh má 15 km.

Cyklotrasa č. 4 – Do Jáchymova - Velmi náročný okruh se značným stoupáním vede z Ostrova přes Mariánskou do Jáchymova a pak zpět přes Horní a Dolní Žďár. Trasa měří 31 km.

Cyklotrasa č. 5 – Do Velichova - Trasa z Ostrova do Velichova a zpět patří k těm snadnějším. Celý okruh měří 24 km a je vhodný pro trekkingová kola.

Cyklotrasa č. 6 – K jezírku - Náročný, 38 kilometrový okruh vás čeká, vydáte-li se "K jezírku". Trasa vede z Ostrova přes Hroznětín, Velký rybník, Odeř a Merklín.

Cyklotrasa č. 7 – Na Klínovec - Trasa č. 7 vede na nejvyšší vrchol Krušných hor - Klínovec. Navštívíte také německé město Kurort Oberwiesenthal. Můžete využít i lanovku. Je však nutné ověřit její aktuální provoz.

Ostrovské rondo – malý okruh - Trasa začíná u vlakového nádraží v Ostrově, vede po asfaltové cyklostezce souběžně s Nádražní ulicí, v ul. Odborů se stáčí na sever a po tělese bývalé vlečky vede nedaleko autobusové zastávky „U Jidelny“, pokračuje dál po cyklostezce do Dolního Žďáru k rozcestí cyklotras, zde odbočuje na polní cestu mezi Borecké rybníky, kolem Velkého rybníku směřuje k nemocnici a podél parku u nemocnice vede na polní cesty směrem do údolí k Borku a až k vlakovému nádraží v Ostrově

Ostrovské rondo – velký okruh - Trasa začíná u vlakového nádraží v Ostrově, vede po asfaltové cyklostezce souběžně s Nádražní ulicí, v ul. Odborů se stáčí na sever a po tělese bývalé vlečky vede nedaleko autobusové zastávky „U Jidelny“, pokračuje dál po cyklostezce do Dolního Žďáru k rozcestí cyklotras, zde pokračuje po asfaltové cyklostezce až do Květnové k rybníku. Zde se napojí na panelovou a posléze lesní cestu. Po krátkém stoupání cesta směřuje do údolí k Borku, kde se spojí s malým okruhem ronda a pokračuje až k vlakovému nádraží v Ostrově.

Oberwiesenthal – okruh Otto Silke - Touto trasou na vrcholky hor se dostaneme přes Loučnou pod Klínovcem a vyhlídkou na Meluzíně na 1.244 m vysoký Klínovec. S úžasnými výhledy na město Kurort Oberwiesenthal se vracíme přes Boží Dar a Fichtelberg zpět na začátek trasy.

Zvláštnosti: nejširší panoramatický výhled z nejvyšších vrcholů, rodiště písničkáře Antona Günthera, památníky, Zvon míru

Cyklostezka Ostrov – Jáchymov - V září r. 2013, byla do užívání předána cyklotrasa Ostrov – Jáchymov (po bývalém železničním svršku), jejíž realizace byla financována z projektu Cíl 3/ Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce.

Trasa č. 36 – Magistrála (Všeruby – Měděnec 275 km), část Rolava – Boží Dar – Klínovec, 30 km

Trasa č. 2002 – Potůčky-Podlesí-Plešivec-Abertamy-Pernink, 25 km

Trasa č. 2005 – Boží Dar-Neklid-Suchá-Klínovecké rozcestí, 15 km

Trasa č. 2008 – Rýžovna-Český Mlýn-Zlatý Kopec-Boží Dar, 23 km

Trasa č. 2198 – Velichov – Ostrov – Mariánská – Jáchymov – Pernink - Horní Blatná – Rýžovna - Potůčky, 52 km

Trasa č. 3001 – Horní Hrad-Krásný Les-Vojkovice, 8 km

Trasa č. 3002 – Stráž n. Ohří-Horní Hrad-Vejprty, 30 km

Zdroj: <http://cykloportal.ostrov.cz/cz/cyklotrasy>, <http://www.ceskehory.cz/krusne-hory/cyklotrasy.html>

Turistika

Region ORP Ostrov je protkán sítí turistických tras. Kromě turistických tras značených obvyklými značkami Klubu českých turistů (KČT), které mají **červenou, modrou, zelenou a žlutou barvu**, nabízí tento region hned několik zajímavých naučných stezek pojednávajících o historii, přírodě a místních zajímavostech (např. Naučná stezka Jáchymovské peklo, pro děti Ježíškova cesta, Naučná stezka Alexandra Wüsta, Plešivecká naučná stezka, Horská naučná stezka Merklín, Horská naučná stezka Potůčky, Naučná stezka Hřebečná, Naučná stezka Blatenský příkop či Lesopark Pernink a přílehlá naučná stezka) a je samozřejmé, že tisíce vyznavačů pěší turistiky se ročně pohybují po celém regionu.

Agroturistika a hipoturistika

V zemědělsky orientovaných lokalitách by se měl do budoucna také zaměřit na rozvoj agroturistiky, příměstské a venkovské turistiky, pokud možno založené na principu ekologického zemědělství. Přínosné se nabízí především využití zemědělských pozemků a objektů bývalých zemědělských družstev pro farmové chovy zvířete, a to zejména koní, u kterých se otevírají možnosti s rozvojem specifické formy agroturistiky – tzv. hipoturistiky. Je zřejmé, že pestřejší nabídka sportovních akcí v regionu podpořena aktivitami podněcujícími agroturistiku by byla dobrým předpokladem pro další rozvoj tohoto území. V současnosti mohou zájemci o agroturistiku navštívit rodinnou farmu KARILO u Merklína nebo Horský statek Abertamy, kde navíc v Salaši Rýžovna provozují výrobu a prodejnu mléčných bioproduktů - především **BIO sýrů a jogurtů** z ovčího, kravského a kozího mléka.

Vodní turistika

Karlovarský kraj je oblíbenou destinací pro vodáckou turistiku. I přesto, že je zde jediná sjízdná řeka - Ohře, nabízí vodákům skvělé vyžití. Řeka Ohře je druhou nejlépe tekoucí řekou v Čechách a sjízdných je celých 242 km. Území ORP Ostrov zasahuje jen cca 20 km úsek řeky, ale díky velmi vyhledávanému úseku z Lokte do Klášterce nad Ohří se stávají zajímavými i menší obce Vojkovice, Velichov a Stráž nad Ohří. I přestože je řeka vodáky hodně vyhledávána, zůstává nabídka tábořišť a kempů podél toku pod úrovní poptávky. Tím se otevírají možnosti pro další směr rozvoje cestovního ruchu v regionu.

Kempy a tábořiště:

Veřejné tábořiště Vojkovice - na levém břehu Ohře 200m za silničním mostem u fotbalového hřiště.

Vybavení: WC, umývárny a sprchy v šatnách TJ. Příjezd ve Vojkovicích podél železniční trati k nádraží a dále 200m. V obci hospoda, vinárna, pension, obchod.

Vodácké tábořiště U Mlýna Jakobov - při pravém břehu u hospody Ve Mlýně, před zaniklým jezem pod obcí Jakobov

Vybavení: WC, umývárna, stravování a občerstvení v budově mlýna. Sociální zařízení je přístupné i mimo otevírací dobu.

Kemp Pardál ve Velichově – Vybavení: WC, kiosek u břehu, nabídka nápojů i teplých jídel

Zdroj: www.poohri.cz/kempy-a-taboriste

Zajímavosti

Vodácká stezka Ohře - 69 informačních tabulí se zajímavými informacemi v českém, německém a anglickém jazyce. Informační tabule se nachází v úseku od města **Cheb** po Kadaň. Tabule mají rozměry 60 x 100 cm a obsahují vždy název tabule, výřez mapy, fotografie, trojjazyčné texty, říční kilometr dle kilometráže Ohře, loga partnerů projektu.

Zdroj: www.poohri.cz/vodacka-stezka

Ostatní atraktivita (rozhledny, rekreační oblasti, sportovní zařízení, aquaparky, zimní sporty)

Sportovní zařízení a aquaparky

Vedle kulturních a společenských akcí patří mezi hlavní volnočasové aktivity místních obyvatel, a zároveň i návštěvníků, sport. Téměř v každé obci regionu se nachází minimálně jedno sportovní hřiště se zpevněným povrchem. Nejvíce jsou v regionu zastoupena fotbalová hřiště na fotbal, nebo na malou kopanou, dále pak hřiště hlavně na tenis a volejbal. Za zmínku stojí uvést moderní hřiště s umělým povrchem v Ostrově v MDDM. Další sportovní hřiště jsou menšího rozsahu, případně jsou součástí jiných funkčních ploch. V Jáchymově a v Ostrově jsou v provozu kuželkové dráhy. V regionu se nachází letní koupaliště, největší koupaliště má Ostrov, které je zrekonstruováno a je hojně navštěvováno nejen návštěvníky ze spádových obcí, ale i Karlových Varů. V Ostrově a v Potůčkách se nachází krytý bazén. V Jáchymově je k dispozici aquacentrum Agricola nabízející bazén, saunu, Kneippův chodník, parní box, dětský bazének, kavárnu, solnou jeskyni či masáže. Přírodní koupaliště je využíváno např. v Merklíně, koupaliště Velký Rybník má dlouhodobě špatnou kvalitu vody a není vhodný ke koupání. Zájemci o zimní sporty mají vzhledem ke kvalitní infrastruktuře zimních sportů maximálně vhodné podmínky. Obce v horské oblasti přispívají poměrně vysokými finančními částkami na údržbu běžeckých tratí, sjezdovek, ale i parkovišť a to ve všech zimních areálech. V Ostrově byl vybudován nový zimní stadion, kde trénují amatérští hokejisté mládež, rovněž je zde zajištěno bruslení pro veřejnost. V souvislosti s čerpáním finančních dotací z EU připravují obce mnoho zajímavých projektů, které mohou výrazně změnit život v regionu. Je tím myšleno sportovní zařízení, komunitní centra, klidové a odpočinkové zóny, rekonstrukce památek, chráněných území atp..

Zimní sporty

V regionu jsou velmi dobré podmínky pro zimní sporty všech kategorií. Výhodou je, že obce jsou i členy Sdružení centrální Krušnohoří, které vlastní roľby na úpravu Krušnohorské magistrály, běžeckých stop, což umožňuje nabídnout milovníkům zimních sportů kvalitní služby, které se týkají úpravy tratí. Každou sezónu připraví obce lyžařům nové podmínky pro příjemný pobyt, včetně úpravy ski-areálů, nové technické infrastruktury (parkoviště, občerstvení, vleky) apod. V oblasti funguje Horská služba, která disponuje moderní technikou k pomoci při organizaci během sezóny a zejména pak v případě úrazů. Mezi významná lyžařská, běžecká střediska v západní části Krušných hor patří především – Klínovec, Boží Dar, Jáchymov, Mariánská, Abertamy, Horní Blatná, Pernink a Potůčky.

Ski Areály:

Ski Areál Neklid – Boží Dar – nabízí výborné podmínky pro zkušené i začínající lyžaře, rozšířené sjezdovky a lanovka zajišťují plynulý provoz. Sjezdové tratě dlouhé přes 1200m, snowpark.

Lyžařský areál NOVAKO – Boží Dar – letní (horské trojkolky, trampolína, prolézačky, kuželky apod.) i zimní provoz (sjezdovka, vlek), mírnější svah, zejména pro rodiny s dětmi, začátečníky a seniory.

Ski Areál Plešivec – Plešivec (Abertamy) – letní i zimní provoz, nově vybudovaný, rychlé a komfortní lanovky, přes 10km sjezdovek se 100% umělým zasněžováním, skiservis, půjčovny a test centrum světových značek Atomic a Salomon, lyžařská škola, rozhledna, restaurace

Ski Areál Nad nádražím Pernink - rodinné pohodové lyžování s mírnou sjezdovkou. Nejdelší sjezdovka v obci, denně upravováno, lyžování téměř bez front, sjezdovka osvětlená, parkování 100m od vleku, občerstvení.

SKIPOT Potůčky – ski areál v malebné obci Potůčky na česko-německé hranici. Dětská sjezdovka, sjezdovka pro extrémní lyžování, večerní lyžování, perfektního zázemí a vysoká kvalita služeb.

Ski Areál Merklín – ski areál Merklín se nachází ve stejnojmenné obci. Nabízí jeden vlek a upravované sjezdovky s večerním lyžováním.

Ski Areál Velflink – Pernink – skia reál je vhodný především pro rodiny s dětmi, 4 lyžařské vleky zajišťují plynulý provoz, celý areál je uměle zasněžován a denně strojově upravován, výuka lyžování i

snowboardu, večerní lyžování, půjčovna, úschovna, pronájem zamykatelných skříněk, drobný prodej sportovních doplňků.

Zdroj: <http://www.ceskehory.cz/lanovky-ski-arealy/krusne-hory.html>

Rekreační oblasti

Na území ORP Ostrov se nacházejí pouze dvě rekreační oblasti – rekreační oblast Velký Rybník a rekreační osada Mariánská. Rekreační oblast Velký rybník s chatovou osadou a s obcí stejného názvu nabízí kompletní servis pro dovolenkové i víkendové sportovní a rekreační vyžití. V oblasti najdete jak odpočinek, tak i spoustu hřišť pro sportovní klání. Dlouhodobě velmi špatná kvalita vody Velkého rybníku však ztěžuje jeho využití k vodním radovánkám. Výhodná je také poloha oblasti. Není daleko třeba do Karlových Varů, nebo za hranice do německého Saska. Rekreační osada Mariánská je oblíbeným centrem turistiky, lyžování v Krušných horách a především velmi významným poskytovatelem ubytování pro zimní střediska Boží Dar a Klínovec. Klidné prostředí, krásná příroda a její členitost poskytuje návštěvníkům Krušných hor nevyčerpatelné možnosti sportování, kultury a cyklistických výletů do okolí.

Rozhledny

V regionu Ostrovska je několik rozhleden, které lákají návštěvníky Krušných hor na překrásné výhledy do okolí a jsou tak jednou z mnoha atraktivit, která přispívá ke zvyšování návštěvnosti. Díky své dostupnosti se sem mohou podívat jak rodiny s dětmi, milovníci cykloturisty a samozřejmě i zastánci pěší turistiky.

Rozhledna na Blatenském vrchu – 1043m n. m., vystavěna roku 1913, kamenná rozhledna s dřevěným obložení stojící na Blatenském vrchu u Horní Blatné a je vysoká 21m. Poskytuje výhled na všechny významné vrcholy Krušných hor (Klínovec, Božídarský špičák, německý Fichtelberg, Plešivec, Tisovský vrch) a některé obce (Kraslice, Johannegeorgenstadt, Auersberg atd.). Celoročně je návštěvníkům k dispozici malý občerstvovací bufet.

Rozhledna na Plešivci – 1028 m n. m., vznik v r. 1895, původně jen věž s malou zděnou chatkou se postupně rozšiřovala až do dnešní podoby. Rozhledna se nachází nedaleko Abertam a je součástí Areálu Plešivec, který nabízí jak letní tak zimní vyžití. Turisté se mohou potěšit výhledem od Klínovce přes Milešovku, Slavkovský les až po Chebské pánve.

Zdroj: <http://www.novehamry.info/cz/rozhledny>

Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů

Data získaná od provozovatelů vybraných středisek a objektů nemusejí být přesná, jelikož řada z nich nevede statistiky a provedla pouze hrubý odhad počtu návštěvníků z tržeb za určité období a někde se informace bohužel nepodařilo získat vůbec.

Tabulka č. 89 Průměrný počet návštěvníků vybraných institucí za období 2012 - 2014

Instituce	2012	2013	2014	Průměrná návštěvnost/os.
Muzeum Horní Blatná	1 240	1 257	1 334	1 276
Muzeum Abertamy	730	740	1 195	888
Muzeum Boží Dar	-	1 536	-	1 536
Horní Hrad	19 600	23 900	23 600	22 367
Muzeum Jáchymov	10 206	8 821	-	9 513
Infocentrum Ostrov - zámek	-	-	500	1 400

Instituce	2012	2013	2014	Průměrná návštěvnost/os.
Klášteřínský areál Ostrov	-	6 650	6 904	6 777
Celkem	31 776	42 904	33 538	43 757

Zdroj: vlastní šetření, vzhledem k nekompletním informacím se jedná pouze o výpočty orientační, které se mohou lišit

Rozhledna na Blatenském vrchu

Nejvyšší počet návštěvníků je tradičně v jarních a zimních měsících. Dle odhadu provozovatele je návštěvnost cca 5 000 - 6 000 osob ročně.

Pro ukázkou a porovnání návštěvnosti jsem zvolila největší lyžařské středisko Krušných hor – Ski areál Klínovec. Klínovec má přepravní kapacitu 9.950 osob za hodinu při maximálním využití

Rozhledna Klínovec

Díky denní statistice, kterou vede Infocentrum města Boží Dar, se podařilo získat přesný údaj o počtu návštěvníků. V době od 28. 10. 2013 do 22. 8. 2014 navštívilo rozhlednu 36.116 osob.

Sportcentrum Klínovec

Dle sdělení provozovatele není vedena žádná statistika a nebylo možné získat relevantní údaje

Ski Areál NOVAKO Boží Dar

V areálu funguje letní i zimní provoz a návštěvnost bývá hodně ovlivňována povětrnostními podmínkami. Provozovatelka areálu uvedla odhad návštěvníků dle tržeb - v zimní sezóně (20. 12. 2013 – 15. 3. 2014) je průměrná návštěvnost 120 – 150 osob za den zatímco v letní sezóně dochází k poklesu a v nevytíženějších měsících červenec a srpen je průměrná návštěvnost cca 30-50 osob/den.

Půjčovna Yetti Bike – Boží Dar

Jelikož se jedná o půjčovnu kol i zimního vybavení, obchod a servis, není možné získat přesné údaje o počtu zákazníků. Majitelka byla schopna uvést pouze procentuální údaje – vytížení 100% v období Vánoc a v měsíci únor, 60% v lednu, 40% v březnu, 20% v červenci, 25% v srpnu a pouze 5% zbývajících období.

Ski Areál Klínovec (tento areál sice katastrálně náleží do jiného ORP, ale ovlivňuje vývoj cestovního ruchu i na území ORP Ostrov, proto je zde uveden). Od provozovatele se podařilo získat odhad počtu návštěvníků za 2 zimní sezóny, kde je jasně patrný vliv povětrnostních podmínek - sezóna 2012/13 návštěvnost cca 200 000 návštěvníků, zatímco sezóna 2013/14 pouze cca 150 000 návštěvníků.

Na lanovce Dámská, která je v letní sezóně využívána pro pěší turistiku byla návštěvnost v sezóně 2013 cca 10 000 osob.

Struktura ubytovacích zařízení a jejich návštěvnost

Na území ORP Ostrov se nachází 88 hromadných ubytovacích zařízení. Najdeme zde jak luxusní hotely se čtyřmi hvězdami (lázeňské město Jáchymov), dále poskytuje ubytování 14 hotelů tří-hvězdičkových, 4 dvouhvězdičkové a 2 jednohvězdičkové. Dále se zde nachází 43 penzionů, 6 turistických ubytoven a 19 jiných hromadných ubytovacích zařízení jinde neuvedených. Celková kapacita nabízí 4077 lůžek.

Celkové ubytovací kapacity pro běžné turisty jsou v regionu sice poměrně dostačující. Nesmíme však opomíjet ani fakt, že mnoho turistů je jako soukromá osoba ubytovaná u příbuzných či známých a statistickému podchycení se z pochopitelných důvodů vymyká. Pokud jde o pronajímání chat a chalup za úplaty, statistické sledování je sice možné přes obce, kde mají být pronajímána lůžka sledována z daňových důvodů, ale tato povinnost je často obcházena nebo se ubytování v těchto objektech děje v rámci „šedé ekonomiky“. Pro účely sledování návštěvnosti tak tyto kapacity zůstávají mimo věrohodnou evidenci.

Tabulka č. 90 Přehled počtu příjezdu hostů a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních nejnavštěvovanějších obcí území ORP Ostrov za r. 2013

Obec	Poč. příjezdů hostů	Poč. příjezdů hostů z ČR	Počet přenocování	Počet přenocování hostů z ČR
Abertamy	2 484	1 572	7 866	4 699
Boží Dar	17 426	8 910	54 455	27 522
Horní Blatná	1 518	972	4 239	2 427
Jáchymov	30 429	17 641	285 348	142 535
Ostrov	5 514	2 188	15 696	7 219
Celkem	57 371	31 283	367 604	184 402

Zdroj: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?cislotab=CRU9011PU_OB2.26&kapitola_id=654&voa=tabulka&qo_zobra

Finanční analýza výdajů z rozpočtů obcí na oblast cestovního ruchu

Tabulka č. 91 Výdaje obcí v ORP - cestovní ruch 2010-2013

Období	2010	2011	2012	2013
Obec				
Abertamy	0 Kč	69 000 Kč	432 000 Kč	816 000 Kč
Boží Dar	393 122 Kč	900 325 Kč	446 507 Kč	619 801 Kč
Hájek	17 500 Kč	2 400 Kč	0 Kč	0 Kč
Jáchymov	1 487 892 Kč	1 823 125 Kč	1 980 988 Kč	1 972 286 Kč
Ostrov	767 000 Kč	5 280 000 Kč	13 425 000 Kč	4 147 000 Kč
Pernink	781 829 Kč	303 974 Kč	1 008 170 Kč	862 000 Kč
Potůčky	669 860 Kč	607 770 Kč	649 078 Kč	658 677 Kč
Velichov	16 500 Kč	12 500 Kč	12 000 Kč	12 695 Kč
Celkem za ORP	4 133 703 Kč	8 999 094 Kč	17 953 743 Kč	9 088 459 Kč

Zdroj: vlastní šetření

Souhrn finanční analýzy výdajů z rozpočtů obcí 2010 – 2013

Z výše uvedené tabulky je jasně patrné, že výdaje z rozpočtů obcí na cestovní ruch a jeho rozvoj se neustále zvyšují (je nutné podotknout, že mnoho projektů bylo realizováno za finanční podpory státu či EU). Území ORP Ostrov je velice různorodé. Nepříznivé podmínky pro zemědělství a absence průmyslové výroby a naopak přítomnost nedotčené přírody, čistého životního prostředí a vhodných lokalit pro sportovně-rekreační areály (Boží Dar, Pernink, Plešivec, Mariánská) otevřelo obcím možnosti v oblasti rozvoje cestovního ruchu, což se v posledních letech projevuje budováním cyklotras, turistických a naučných stezek, snahou o lepší propagaci obcí či zpřístupňováním hornických štol a podél řeky Ohře zlepšováním podmínek pro příznivce vodní turistiky. Existuje zde několik více či méně aktivních sdružení obcí, které vznikly na podporu cestovního ruchu v oblasti a ke zlepšení propagace obcí např. Euregio Egrensis, Svazek Obcí Bystřice, Sdružení Krušné hory – západ, Montanregion Krušné hory – Erzgebirge, o.p.s.

6.1.3. Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu

Infrastruktura

Infrastruktura cestovního ruchu je materiálně technická základna každé destinace, která je nezbytnou součástí při uspokojování potřeb a požadavků každého účastníka cestovního ruchu. Mezi základní infrastrukturu cestovního ruchu zahrnujeme dopravní infrastrukturu, ubytovací a stravovací zařízení, které jsou nezbytné pro uskutečnění cestovního ruchu v dané destinaci. Do doprovodné infrastruktury řadíme prostředky, které doplňují základnu a dělají destinaci zajímavější a lákají turisty. Mezi tyto složky patří kulturně-společenská zařízení, sportovně-relaxační zařízení, cyklostezky, lyžařské vleky a sjezdovky, naučné stezky, turisticky informační centra, významné kulturní a společenské akce v regionu.

Obec s rozšířenou působností Ostrov je oblast cestovního ruchu, která je díky své hornaté poloze vhodná především pro zimní sporty a letní turistiku. Turistům nabízí nejrůznější sportovní vyžití. V hlavní zimní sezóně je to hlavně lyžování, běžkování, snowboarding a jiné zimní sporty. V letních měsících zde převládá cykloturistika, turistiku, vodní sporty a v neposlední řadě i bohaté kulturní zážitky při návštěvě památek typické pro Krušnohorskou oblast nebo památky městských památkových zón. Velkou roli v této oblasti hraje také lázeňství, první radonové lázně Jáchymov přilákají každoročně tisíce turistů.

Hlavní části infrastruktury cestovního ruchu:

- **Ubytovací zařízení**

Největší koncentraci ubytovacích zařízení najdeme v horské a podhorské oblasti regionu, kam přijíždí nejvíce turistů a kde je největší koncentrace atraktivit cestovního ruchu a je zde největší poptávka po ubytovacích službách. Nejvíce ubytovacích zařízení je v nejméně lidnatém městě celé oblasti, obci Boží Dar. Na božím Daru je možnost si vybrat až z 30 ubytovacích zařízení různé kategorie, od 3hvězdičkových hotelů, penzionů až po horské chaty a turistické ubytovny. Dalším městem s velkou kapacitou ubytovacích zařízení je Jáchymov, kde ubytování poskytuje cca 30 zařízení. V Jáchymově nabízí ubytování a lázeňské služby velké lázeňské komplexy s vysokou úrovní nabízených služeb a to především nejluxusnější Radium Palace, sanatorium Běhounek a Curie Spa hotel. Jsou zde ale také penziony, turistické ubytovny, apartmány a turistické chatky. Ubytovací zařízení skromnějšího typu jsou v Poohří, kde v obcích Velichov a Vojkovice převažuje vodácká turistika. Obec Vojkovice nabízí k ubytování Vodácké tábořiště – kemp a jeden penzion. Nový vodácký kemp se nachází i v obci Velichov.

- **Hostinská a stravovací zařízení**

Správní oblast Ostrov není vinařským ani pivním regionem, ale vyznačuje se svou regionální kuchyní Krušnohorská kuchyně, která je obvyklá jak na české tak i německé straně Krušných hor. Krušnohorská kuchyně je vydatná, rozmanitá a jednoduchá. Pokrmy se vyznačují složením z prostých ingrediencí, jako jsou brambory, čočka nebo maso. Nejvíce oblíbené jsou zde pokrmy z brambor jako tzv. „Klitscher“ (krušnohorský bramborák), který se podává na sladký nebo slaný způsob. Dále ke krušnohorskému jídlu patří kromě toho také „Rauchemaad“ (bramborák) a oblíbenými přílohami jsou „grienen Kließ“ (zelené knedlíky) nebo brambory upravené v jakékoliv podobě (např. pečené brambory, brambory vařené ve slupce). V období vánočních svátků jsou zde typická jídla z kyselého zelí, čočky a knedlík, např. Karlovarský knedlík.

Většina stravovacích zařízení nabízí služby dobré úrovně a záleží na kvalitě jednotlivého zařízení, ceně a nabídce pokrmů zda si najde svou stálou klientelu.

- **Doprava**

ORP Ostrov se řadí k oblasti ležící mimo hlavní dopravní tahy České republiky s horší dopravní dostupností. Hlavní spojkou správní oblasti Ostrov je silnice I/25 (Karlovy Vary – Ostrov – SRN/Chemnitz), která spojuje turisticky významnou horskou oblast s krajským městem Karlovy Vary a zároveň je spojkou se Spolkovou republikou Německo, leží na ní silniční hraniční přechod CZE 25 Boží Dar//DEU B95 Oberwiesenthal. Rychlostní silnice také spojuje Ostrov směrem Chomutov (Praha) na které leží obec Stráže nad Ohří. Všechna turisticky důležitá místa a větší města kraje spojuje rovněž hustá síť silnic II. a III. třídy (v majetku Karlovarského kraje).

Veřejná autobusová doprava na hlavních tazích je dostačující. V Ostrově je provozována veřejná městská doprava, která zajišťuje přepravu osob do okrajových částí města a také v menší míře sousedních obcí. V sezóně cykloturistiky jsou zajištěny také cyklobusy.

Železniční síť v horské oblasti je pouze v obcích Pernink, Horní Blatná a Potůčky, kde se také nachází železniční hraniční přechod do SRN. Město Ostrov a obce Hájek a Vojkovice leží na trati Cheb-Chomutov. Méně frekventované železniční spojení je také z Karlových Varů do Hroznětína a Merklína, kde nahrazuje autobusové spoje.

4,5 km od Karlových Varů se nachází **letišťe Karlovy Vary**, které je jediným veřejným civilním mezinárodním letišťem v České republice na západ od Prahy.

Cyklodoprava - Většina cyklistických tras vede po Krušnohorské magistrále, která je v zimě často využívána běžkaři. Karlovarská magistrála poskytuje více než 400km tratí. Kromě toho cyklisté využívají i silnic II. a III. třídy. Všechny cyklotrasy jsou osazeny informačními panely.

Doplňkové složky infrastruktury cestovního ruchu:

- **kulturně-společenská zařízení**

Dům kultury Ostrov pořádá téměř každý měsíc divadelní inscenaci se známým hereckým obsazením ze souborů některého velkého pražského divadla. Svou domovskou scénu zde má místní ochotnický divadelní spolek a konají se zde i různé divadelní festivaly a soutěžní kola základních uměleckých škol. Divadelní představení se odehrávají buď ve velkém sálu DK Ostrov nebo na Staré radnici, která je místem divadelních představení, přednášek, výstav a galerií.

Kulturní dům v Ostrově je také sídlem místního kina, které má ve své nabídce novinky ze světa světové i české kinematografie. „Točna“ pod místním jevištěm je hubením klubem, kde se pořádají koncerty regionálních menších kapel a je tu možnost pronájmu malého nahrávacího studia. Menší kina jsou také v Horní Blatné, Jáchymově. V Letohrádku v zámeckém parku v Ostrově se nachází pobočka Galerie Karlovy Vary.

- **sportovně-relaxační zařízení**

Sportovní zařízení slouží nejen turistům, ale i místním obyvatelům. Správní oblast Ostrov se vyznačuje silnou infrastrukturou sportovně relaxačních zařízení, když opomeneme, o jak malé území se jedná. V zimě je zde velké množství Skiareálů se sjezdovkami a lyžařskými vleky, které se liší náročností terénu, kvalitou služeb a samozřejmě i cenou, která je srovnatelná i s blízkými pohraničními sjezdovkami v Německu. Součástí skiareálu jsou i půjčovny lyžařského vybavení, servis, lyžařské školy a jiné doplňkové atrakce jako Snowtubing, škola Snowkittingu a jiné.

Hlavní sezónu zde představují zimní měsíce a o atraktivitu destinace ve zbytku roku se musí postarat jiná sportovně rekreační zařízení:

Sportcentrum Klínovec využívá svého areálu k jízdě na terénních koloběžkách, pěší turistice s nordic walkingovými holemi a nabízí i nově postavené lanové centrum se třemi stupni náročnosti.

Lanové centrum můžeme navštívit i ve Sportovním centru na Plešivci, kde je také spousta jiných sportovních možností, jejichž součástí je i půjčovna, servis a škola a nově otevřená lanová dráha.

Sportovní areál Novako na Božím Daru je proslulý převážně pro vyžití dětí v dětském světě prolézaček a dalších atrakcí. Vlekem se můžete nechat vyvést na motokáře až na vrchol sjezdovky a sjet s terénní motokárou dolů.

Pro příznivce tenisu je možnost pronájmů tenisových kurtů ve městě Jáchymov, Pernink a v Ostrově. Město Ostrov vlastní také zimní stadion jako centrum zimních sportů. Konají se tu tréninky a soutěže v hokeji a krasobruslení a samozřejmě je také otevřen pro veřejné bruslení a bruslení pro školky a školy. Více než cestovnímu ruchu slouží místním obyvatelům, nově otevřený skate park v Ostrově a Sportovně relaxační areál U Nemocnice, kde je k dispozici obří vzduchová trampolína, dětské hřiště, lanová dráha, dráha pro in-line brusle, ale také pro relaxaci altánky, bylinková zahrada, fontána a spousta zeleně.

- **lyžařské vleky, sjezdovky**

V nabídce je tu hned několik možností vyžití zimních sportů jako je sjezdové lyžování, běžecké lyžování, výlety na sněžnicích, snowboarding, snowkiting, snowtubing. Na výběr je zde hned z několika ski areálů, ať už těch menších a po ty velké moderní ski areály na úrovni střední Evropy. V Jáchymově je Ski areál Náprava, TJ Jáchymov, Ski areál Jáchymov střed, NOVAKO-SKI, s.r.o. na Božím Daru, Skiareál Boží Dar Neklid, Ski areál Plešivec, Ski areál Merklín, s.r.o., Ski areál Nad nádražím Pernink, skiareál Nádraží Pernink, skipot Potůčky. Úzce spojený s cestovním ruchem v této lokalitě je také lyžařský areál Klínovec, který je už součástí ORP Kadaň. Klínovec a nabízí hned několik sjezdovek na ski areálu Klínovec jih a ski areálu Klínovec sever. Návštěvníci Klínovce však mnohdy využívají ubytovacích či jiných služeb právě ve své blízkosti a velmi často v ORP Ostrov.

- **naučné stezky**

Od jara až do podzimu je tato oblast rájem pěší turistiky. Turisticky značené trasy a naučné stezky dávají ideální podmínky pro turistiku. Na výběr je jich hned několik a liší se hlavně svou náročností a také tematikou, která je popsána na informačních tabulích podél naučné stezky, která se odvíjí od daného místa. Na celém území ORP Ostrov je hned několik naučných stezek, nejvíce samozřejmě v horké a podhorské oblasti a napojují na sebe jednotlivé obce a místní přírodní i historické zajímavosti. Nejobtížnější je horská naučná stezka Potůčky. Je to náročnější výlet pro pěší turistiku nebo pro velmi zkušené cyklisty s výrazným převýšením a celkovou délkou 12,5 km.

Národní přírodní rezervace Božídarské rašeliniště se Špičákem nejvýše položenou čedičovou kupou ve střední Evropě je součástí 18 km dlouhé naučné stezky Božídarské rašeliniště, která končí a začíná ve městě Boží Dar.

Velikou zajímavostí obce Boží Dar je i pro děti velmi oblíbená turistická trasa - Ježíškova cesta, která má dva okruhy 5,6 a 12,9 km dlouhé. Město Boží Dar je známo jako Ježíškovo město.

Naučná stezka Blatenský příkop sleduje jedinečnou technickou kulturní památkou Blatenský příkop, který přiváděl vodu z Božídarských rašelinišť do města Horní Blatná pro tamní těžní a zpracovatelská zařízení. Na ni navazuje Naučná stezka Vlčí jámy. Její součástí je výstup na Blatenský vrch s rozhlednou, a pozůstatky propadlých důlních děl s tzv. ledovou jámou. Konec této stezky je v Horní Blatné, u domu č. 127, kde je sídlo muzea Horní Blatná.

Výstup na vrchol Plešivec má i necelých 9 km dlouhá horská naučná stezka Abertamy – Plešivec.

Také město Merklín nabízí 7,7 km dlouhou horskou naučnou stezku Merklín, která určena pro pěší turistiku.

Okolím lázeňského města Jáchymov vede 8,5 km dlouhá Naučná stezka Jáchymovské peklo, která je spíše historického rázu a svým návštěvníkům připomíná život v 50 letech minulého století, kdy tisíců komunistických politických vězňů pracovalo v nelidských podmínkách v uranových dolech. Konec Jáchymovské naučné stezky je u místního muzea.

Pro návštěvníky Horního Hradu je přichystaný 2 kilometrový okruh s celkem 8 zastávkami Naučná stezka Horní Hrad. Tato stezka je často využívána školními výlety a rodiny s dětmi.

V obci Hájek je naučná stezka Obora v Hájku a je dlouhá 5,2 km.

- **turisticky informační centra**

Infocentra jsou důležitou součástí cestovního ruchu v dané destinaci, protože podávají potřebné informace o určitém místě i blízkém okolí. Zde by se měl návštěvník dané destinace dozvědět o možnostech ubytování, stravování, dopravy a především o atraktivitách blízkého okolí. Právě informační centra by měla plnit funkci návaznosti na okolní obce a doporučením okolních atraktivit propojovat cestovní ruch v celém ORP Ostrov.

Infocentra se nachází v Ostrově, Horní Blatné, Božím Daru, Jáchymově, Abertamech a Hroznětíně.

- **významné kulturní a společenské akce v regionu**

Významnou součástí doplňkové infrastruktury cestovního ruchu ve správní oblasti Ostrov jsou významné kulturní a společenské akce. Samotné ORP Ostrov není v této oblasti tak podstatné, ale jelikož je v těsné blízkosti města Karlovy Vary, uvedu i jednu nadnárodní kulturní akci.

Film:

– Mezinárodní filmový festival v Karlových Varech

MFF Karlovy Vary tvoří samostatnou událost cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Zahraniční i tuzemský návštěvníci, který do Karlových Varů v době festivalu přijíždějí, chtějí být pouze součástí této události a zpravidla nehledají jiné možnosti kulturního či sportovního vyžití v okolí.

– Dětský filmový festival Oty Hofmana v Ostrově - Účastníky festivalu jsou děti a mládež škol z České republiky, kulturní a pedagogičtí pracovníci, členové dětských filmových klubů.

– Filmový festival Tourfilm Karlovy Vary

Muzika:

– Ostrovské kulturní léto

Lázeňství:

– zahájení lázeňské sezóny Jáchymov

Sportovní akce:

– Karlův krok - oblíbený Nordic Walking maratón na Božím Daru

– Karel Bike - Skiareál Novako Boží Dar - Orientační závod dvojic na horských kolech.

– Boží běh – běh Božídarským okolím a "mistrovství" světa v běhu s kočárkem Boží Dar v Krušných horách

– Božídarský Karel 2014 - SKIATHLON 42 KM - Boží Dar – Světová laufařská premiéra

– Ostrovské Xterra v Ostrově - Terénní triatlon (populární sportovní akce pro všechny věkové skupiny)

Lidské zdroje pro cestovní ruch (odbornost – střední a vysoké školy)

Přímo na území ORP Ostrov nejsou školská zařízení, která by byla zaměřena na služby cestovního ruchu, je proto nutné za vzděláním v tomto obvodu dojíždět do blízkých ORP (např. Karlovy Vary, Sokolov, Cheb, Kadaň či Chomutov). V Karlovarském kraji je dostatečná nabídka oborů specializujících se na oblast služeb v pohostinství, ubytování, lázeňství, fyzioterapii, služby v cestovním ruchu či výuku cizích jazyků, na druhou stranu si však subjekty podnikající v dotčené oblasti stěžují na nízkou profesionalitu a kvalitu absolventů.

Školská zařízení

- Střední odborná škola stravování a služeb Karlovy Vary, Ondřejská + Středisko praktického vyučování Grandhotel Pupp, o.p.s. - www.sou-stravovani.cz, <http://www.pupp.cz/cs/clanek/7-stredisko-praktickeho-vyucovani-grandhotel-pupp.html>
- Soukromá obchodní akademie Podnikatel, spol. s. r. o. - www.soapodnikatel.cz

- Střední odborná škola a střední odborné učiliště Nejdek - www.sosnejdek.cz
- Střední živnostenská škola Sokolov – www.zivnostenska-sokolov.cz
- Hotelová škola Mariánské lázně – www.hotelovaskola.cz
- Soukromé středisko praktického vyučování Mariánské lázně, s. r. o. -
- Odborné učiliště Horní Slavkov – www.ouhornislavkov.cz
- Střední odborná škola obchodu, provozu hotelů a střední odborné učiliště, s. r. o., Karlovy Vary – www.sssou.tecard.cz
- Obchodní akademie, Vyšší odborná škola cestovního ruchu a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Bezručova, Karlovy Vary – www.voskv.cz
- Integrovaná střední škola Cheb – www.iss-cheb.cz
- Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov - <http://www.tgacv.cz/>

Marketing cestovního ruchu

Cílem marketingu cestovního ruchu je vždy zvýšit přínos cestovního ruchu a lázeňství k ekonomickému růstu kraje, snížit zranitelnost odvětví a zvýšit efektivitu a kvalitu poskytovaných služeb.

Cestovní ruch v rámci celého Karlovarského kraje představuje cestovní ruch významné ekonomické odvětví. Aktivity v oblasti cestovního ruchu a přímých navázaných službách se podílí zhruba 10 % na tvorbě HDP v regionu, což je mezi kraji v Česku nejvyšší hodnota. Karlovarský kraj má také relativně nejvyšší počet přenocování návštěvníků v porovnání s ostatními regiony v ČR. O propagaci lázeňství se stará zejména časopis Promenáda, který vychází ve čtyřech jazykových mutacích a seznamuje lázeňské hosty s význačnými místy regionu i jeho zajímavostmi.

I přes tato pozitiva však existují velké rezervy v propagaci mikroregionu. Tuto skutečnost se snaží odstranit zejména DSO Krušné hory Západ a Euregio Egrensis. Ale rozvíjí se i přeshraniční spolupráce v této oblasti. Město Ostrov již začalo s projektem č. EE/608/CZ/R230113 nazvaném Propagace turistických zajímavostí měst Ostrov a Breitenbrunn. Města navázala tuto spolupráci i díky své blízké vzdálenosti, která je autem pouhých 40 minut. Tento projekt je realizován v rámci Programu Cíl 3/ Ziel 3 za rok 2007-2013 z fondů malých projektů. Hlavním cílem je podpora přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou a společná tvorba a výroba propagačních materiálů informujících o turistické nabídce obou měst. Projekt si klade za cíl rozšířit turistickou nabídku obou měst a představit veřejnosti společné území jako oblast cestovního ruchu s celoročním využitým potenciálem.

Formou představení těchto destinací byly propagační letáky, brožury a mapy přinášejí informace o významných turistických cílech ve městech. Letáky jsou v českém, německém a anglickém jazyce a seznamují čtenáře s danými místy nejen pomocí písma, ale také atraktivních fotografií a obrázků. Najdeme zde také informace o důležitých telefonních číslech, odkazy na webové stránky, orientační mapky a informaci o dostupnosti objektů pro handicapované osoby.

Během realizace projektu vznikala mezi partnerskými městy užší přeshraniční spolupráce, která bude i nadále pokračovat. Propagační materiály se staly dalším krokem na společné cestě k prezentaci obou měst jako turisticky atraktivních cílů nejen pro tuzemské návštěvníky, ale také pro hosty z jiných zemí.

Management cestovního ruchu

Management cestovního ruchu řeší způsob organizace cestovního ruchu v jednotlivých turistických oblastech. Snaží se propojit poskytovatele služeb (hotely, penziony, restaurace) a zaměřuje se na reklamu, neboli na tvorbu a distribuci propagačních materiálů pro podporu cestovního ruchu dané destinace. Cílem managementu je podpořit partnerské vztahy mezi veřejnou a soukromou sférou s cílem maximalizovat profit z cestovního ruchu a zvýšit efektivnost vynaložených prostředků. Důležitou součástí je provoz informačního portálu cestovního ruchu. U příhraničních oblastí je samozřejmě důležitý i rozvoj spolupráce se zahraničními partnery.

Cílem destinačního managementu je také zvýšení celkové návštěvnosti města a opakovaných příjezdů, prodloužení pobytu návštěvníka min. na 1 přenocování. Další možností je maximální využití svých potenciálů pro přilákání návštěvníků v době mimo hlavní sezónu.

Destinační management v rámci ORP Ostrov zajišťují jednotlivá DSO, tak jak je vymezen jejich prvotní účel. Nejtypičtějším příkladem je společné DSO Plešivec, vytvořené čistě za účelem turistického využití této hory obcemi Merklín a Abertamy.

Charakteristika stávající meziobecní spolupráce

Meziobecní spolupráce v oblasti cestovního ruchu funguje na území ORP Ostrov na dobré úrovni. Působí zde například DSO Bystřice, Sdružení Krušné hory – západ či Regionální sdružení obcí a měst Euregio Egrensis. Díky meziobecní spolupráci mají obce a města v regionu širší možnosti při realizaci projektů a získávání finančních prostředků, které jsou pro jejich uskutečnění potřebné.

Dobrovolný svazek obcí Bystřice

Svazek obcí Bystřice byl založen jako zájmové sdružení právnických osob se sídlem v obci Pernink a dne 26. 7. 2005 byl dle zákona o obcích zaregistrován na ČSÚ. Dne 26. 7. 2005 byl Svazek obcí Bystřice zapsán do registru zájmových sdružení právnických osob na Krajském úřadě Karlovarského kraje pod registračním číslem 49/2005. Sdružuje celkem 6 obcí (Potůčky, Merklín, Abertamy, Horní Blatná, Pernink, Hroznětín). Hlavním účelem založení Svazku pak bylo společné úsilí směřující ke zlepšení a rozvoji dopravní infrastruktury regionu a opatrování finančních prostředků a to zejména z dotací z Evropských fondů.

Projekty:

- rozvoj dopravní infrastruktury regionu, zvýšení kapacity a celkové rekonstrukce silnic k nově otevíranému silničnímu hraničnímu přechodu pro osobní automobily do 3,5 tuny Potůčky – Johangeorgenstadt, konkrétně silnice č II/221 v úseku Hroznětín – Potůčky a II/219 v úseku Pernink – Abertamy,
- realizace protipovodňových a regulačních opatření u vodních toků, které jsou s uvedenými komunikacemi v souběhu,
- vytvoření komplexního komunikačního zázemí, parkovišť a přístupových komunikací pro účely obchodu, výroby, cestovního ruchu a sportu s napojením na silnice II. třídy
- vzhledem ke stále rostoucímu významu turistiky pro rozvoj příhraničního mikroregionu Bystřice je nutné rozšířit dosavadní rozsah doprovodné infrastruktury, k níž patří ubytovací kapacity, parkoviště, síť stezek všech druhů, obnova rozhledny (Obnova vyhlídky Gloriet v obci Hroznětín) a ostatní zázemí (např. turistická ubytovna na Blatenském vrchu v obci Horní Blatná, rozšíření stávající sjezdové trati na okraji obce Merklín o Snowtubing a běžeckou trať)
- **Projekt "Karlova stezka/Karlsroute"** - cílem projektu je přeshraniční spolupráce České Republiky se SRN. V současnosti probíhá výstavba stejnojmenné cyklostezky mezi městy Aue (SRN) a Karlovy Vary (ČR), která povede přes krušnohorský hřbet a bude spojovat Moldavskou stezku (cyklistická stezka v údolí řeky Muldy v SRN) s Cyklostezkou Ohře.
- **společný projekt - Svazek Bystřice - prezentace mikroregionu a obcí** - cílem projektu je

vytvoření informačního portálu mikroregionu Svazek obcí Bystřice, který bude zaměřen zejména na propagaci této oblasti a obcí sdružených v tomto Svazku. Vzniklé webové stránky poskytnou svým návštěvníkům maximálně podrobné informace týkající se vybrané lokality a další důležité údaje vztahující se k doplňkovým službám.

Sdružení Krušné hory – západ

Je svazkem 21 měst a obcí (Abertamy, Boží Dar, Dalovice, Děpoltovice, Hájek, Horní Blatná, Hroznětín, Jáchymov, Jenišov, Krásný Les, Loket, Merklín, Nová Role, Nové Hamry, Otovice, Ostrov, Pernink, Potůčky, Smolné Pece, Šemnice, Velichov) a funguje již od 9. 6. 1994. Sdružení bylo založeno za účelem podpory rozvoje cestovního ruchu, propagace kulturních, společenských a sportovních aktivit v regionu. Přeshraniční spolupráce místních obcí a měst je základem pro zajištění společných projektů a pro získávání finančních prostředků na podporu rozvoje mikroregionu Krušných hor.

Projekty:

- Ostrov, Skatepark - plochy pro volnočasové aktivity
- Ostrov, revitalizace vnitrobloku Horská - U Nemocnice - Borecká - Hlavní
- Revitalizace lokality „Kopec“ Ostrov
- 8 informačních center
- technické vybavení cyklotras
- podpora zaměstnanosti vznikem 12 nových pracovních míst
- zapojení do projektu Zelená úsporám
- vznik poradenských center
- projekt Budování kapacity pro místní rozvoj v regionu Krušné hory – západ
- projekt Vítejte zpět v Ostrově, pane Bachu
- zapojení do projektu Zdravá města

Regionální sdružení obcí a měst Euregio Egrensis

Je zájmové sdružení právnických osob v okrese Cheb, okrese Karlovy Vary, okrese Sokolov a okrese Tachov, jeho sídlem jsou Karlovy Vary a jeho cílem je všestranně působit k prohloubení a rozvíjení přátelských vztahů mezi ČR a SRN - obcemi, městy, institucemi i jednotlivci. Doporučuje náměty ke spolupráci partnerských stran v příhraničním regionu trojmezí Čech, Bavorska a Sasko. Sdružuje celkem 57 obcí a byl založen 1. 2. 1993.

Projekty:

Euregio Egrensis pracovní sdružení Čechy velmi intenzivně pracuje na projektech v oblasti cestovního ruchu, na základě pověření Společného prezidia Euregia Egrensis, které mají za cíl propagaci regionu.

- Účast a prezentace území na veletrhu cestovního ruchu Regiontour v Brně, Holiday World v Praze a nově na veletrhu „f.re.e“ v Mnichově.
- Euregio Egrensis zahájilo konkrétní práce na **mapě Euregio Mobil II** financované z Dispozičního fondu Cíl 3 a z Krajského úřadu Karlovarského kraje. Proběhla již první schůzka s odborníky na cyklotrasy na české straně. V Německu převzaly koordinační práce pracovní sdružení EE Sasko/Durynsko a EE Bavorsko. V rámci projektu je naplánováno vytisknout 75 000 ks map v němčině a 25 000 ks map v češtině.
- **Propagační materiál „Superlativy regionu“** cílem bylo informovat o mimořádných atraktivitách celého euroregionu.
- Vydání brožury Přírodní krásy regionu Egrensis - spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj.
- **Dálková cyklotrasa Bavorsko - Durynsko - Sasko - Čechy** - koncipované jako okružní, je turistickou trasou pro cyklisty, kteří chtějí poznat tyto země. Dálková cyklotrasa se vcelku rozprostírá na vzdálenosti více než 500 km. Trasa je individuálně volitelná, takže si cyklista

může trasu individuálně rozdělit zcela dle libosti s ohledem na osobní zájmy a kondici.

- **Letní tábor mládeže** - Projekt Letní tábor pro mládež je jedním z prvních projektů, který vznikl hned po založení EUREGIA EGRENSIS. Mládež od 12 -ti do 15 -ti let z bavorské, sasko-duryňské a české části EUREGIA EGRENSIS prožije společný týden v době letních prázdnin. Od roku 1992 se letní tábor pro mládež organizuje střídavě v jedné ze tří částí EUREGIA EGRENSIS. Od roku 2006 byla zahájena Jazyková ofenzíva u Letního tábora mládeže. Jazykoví animátoři z TANDEMu přiblížili dětem hravou formou český a německý jazyk.

Montanregion Krušné hory – Erzgebirge, o.p.s.

Montanregion Krušné hory – Erzgebirge, o.p.s. je obecně prospěšnou společností. Posláním a hlavním cílem společnosti je sdružovat a technicky a organizačně podporovat historické hornické obce a jejich sdružení z Krušných hor, které mají zájem o společný postup při revitalizaci území, obnově historických památek a tradic a rozvoji cestovního ruchu. Společnost byla zapsána do Obchodního rejstříku 13. února 2010. Členskými městy jsou Abertamy, Boží Dar, Horní Blatná, Jáchymov a město Krupka.

Projekty:

- **Nové schodiště do jámy Mauritius na Hřebečné**
- Rudné doly na Bludné jsou kulturní památkou Ministerstva kultury ČR
- **První dvě národní kulturní památky v Krušných horách** (Královská mincovna v Jáchymově a důl Mauritius na Hřebečné)
- **Nový průvodce po hornických památkách Krušnohoří**
- Jde o první ucelený přehled památek a lokalit, které Česká republika a Německo zařadily do žádosti o zápis krušnohorské montánní krajiny na Seznam světového dědictví UNESCO
- **Žádost o zapsání na Seznam světového dědictví UNESCO**

Hlavním projektem je zapsání Krušných hor na Seznam světového dědictví UNESCO. Patnáctileté přípravné práce, jejichž cílem je zařazení Krušných hor mezi největší skvosty světového kulturního dědictví, byly slavnostně završeny 20. ledna 2014 v saské metropoli Drážďany. Saským ministrem vnitra Markusem Ulbigem a českým ministrem kultury Jiřím Balvínem byla podepsána společná dokumentace k německo-české žádosti o zápis "Hornické kulturní krajiny Erzgebirge/Krušnohoří" na Seznam světového dědictví UNESCO. Centrum světového dědictví v Paříži dopisem z dne 28. února 2014 oficiálně potvrdilo převzetí nominační dokumentace a její úplnost s tím, že žádost začne být posuzována po 1. únoru 2015. O zápisu by se tak mělo rozhodnout v roce 2016.

6.1.4. SWOT analýza oblasti

Tabulka č. 92 SWOT analýza cestovního ruchu v ORP Ostrov

Silné stránky:	Slabé stránky:
Poloha ORP Ostrov v Krušných horách - členitá, pestrá a přírodně zajímavá krajina, která je dobrým předpokladem pro rozvoj cestovního ruchu	Výrazná zimní sezónnost cestovního ruchu v horské oblasti ORP Ostrov
Světově jedinečné Krušné hory (rozmanitost nerostných surovin, Velmi dlouhá doba hornické historie, Obrovské množství dochovaných montánních památek)	Podcenění profesionální přípravy a vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu (špatná provázanost kvalifikačních potřeb místního trhu práce s nabídkou vzdělávacích studijních programů na středních a vysokých školách)
Blízkost státní hranice Spolkové republiky Německo – přeshraniční spolupráce (podnikání, turistika, zaměstnání), realizace projektů podporující cestovní ruch	Nedostačující znalost cizích jazyků u pracovníků v oblasti cestovního ruchu
Velký potenciál území pro turistický ruch sportovního charakteru kombinovaný s lázeňstvím a agroturistikou	Velká závislost na počasí v hlavní sezóně – v zimním období na návštěvnosti horské oblasti
Příznivé klimatické podmínky a nadmořská výška – sněhové podmínky pro realizaci zimních sportů (90% technický sníh)	Neexistence přírodního koupaliště s ubytováním pro letní rekreaci – dlouhodobě špatná kvalita vody ve Velkém rybníce
Povodí řeky Ohře – oblíbená řeka pro vodáckou turistiku, vodácké kempy	Nedostatek celoročních pracovních příležitostí navazuje na nedostatek kvalifikovaných pracovníků a nízkou vzdělanost (lyžařský instruktor)
Zaměstnanost – Pracovní místa v některém z odvětví cestovního ruchu	Turistický region Krušné hory nedisponuje mezinárodně významnými kulturně historickými objekty a památkami
Bohatá historie a výskyt zajímavých historických a technických památek	Ztížené podmínky pro rozvoj některých obcí z důvodu územních omezení (chráněné oblasti, nepřístupný terén, vodní toky)
Výskyt přírodních zajímavostí a chráněných přírodních rezervací (Božídarské rašeliniště, Vlčí jámy)	Poměrně silná imisní a hluková zátěž v obcích, kterými prochází silnice I/13
Dvě národně kulturní památky (Královská mincovna v Jáchymově, důl Mauritius na Hřebečné)	Malá propagace a podpora podnikatelů v agroturistice a hipoturistice
Nízká frekvence nákladní automobilové dopravy v horských oblastech	Nestabilní postavení velkých a malých podnikatelů v cestovním ruchu
Dobrá kvalita životního prostředí zejména v horské oblasti, zachovaný přírodní ráz, chráněné oblasti	Nízká kvalita a frekvence dopravních spojení v odlehlějších oblastech
Sportovní centra s širokou nabídkou doplňkových služeb pro zimní i letní rekreaci, plavecký areál, tenisové kurty, zimní stadion atp.	Neexistence muzea ve městě Ostrov
Blízkost nejvyššího pohoří Krušných hor a zároveň nejoblíbenějšího lyžařského střediska Klínovec	Stav budov a komunikace v „nelázeňské“ části města Jáchymov - rozpadlé a chátrající domy podél silniční komunikace

Spolupráce sousedních obcí v rámci mikro-regionů - fungující meziobecní spolupráce v oblasti cestovního ruchu (DSO Bystřice, Svazek Krušné hory – západ, Euregio Egrensis, Montanregion Krušné hory)	Nízké akceptování hendikepovaných návštěvníků – bezbariérový cestovní ruch na území ORP Ostrov
Působení institucí, které zvyšují návštěvnost – muzea, galerie, kulturní dům	Nejednotná prezentace v rámci celého Karlovarského kraje - velice malá spolupráce s Karlovými Vary
Lázeňské město Jáchymov – unikátní radonové lázně ve světě, české lázeňství jako fenomén světového fenoménu	Velmi malá nabídka ubytovacích zařízení ve městě Ostrov
Blízkost nejnavštěvovanějších lázeňských města v ČR - tzv. lázeňského trojúhelníku (Karlovy Vary, Mariánské lázně, Františkovi lázně)	Neprovázanost cyklostezek v horské a podhorské oblasti bez využití silnic II. nebo III. třídy
Žádaná a velice atraktivní destinace pro tuzemské i zahraniční klienty	Velké množství nepřizpůsobivých spoluobčanů ve městě Jáchymov a Ostrov
Pestrá nabídka ubytovacích zařízení s dostatečnou kapacitou a ucházejícími službami	Přetížení horských středisek v době zimní sezóny
Hustá síť udržovaných cyklotras (př. Karlovarská magistrála)	Místy nedostatečná kapacita parkovacích míst
Velké množství značených turistických tras a naučných stezek	Nedostatečná legislativa v ČR absence účinné politiky podpory CR
Nejlepší lyžařské podmínky v Karlovarském kraji (velký výběr lyžařských areálů), výborné podmínky pro běžkové lyžování, vybavenost ski areálů včetně půjčoven, škol lyžování a servisu, pohostinství	
Dostatek turistických informačních center	
Dostatek zábavných, kulturních, společenských i sportovních akcí	
Blízkost mezinárodního letiště v Karlových Varech	
Ekonomická dostupnost služeb cestovního ruchu pro zahraniční klientelu	
Bohatý výběr pohostinských zařízení	
Město Ostrov – vznikají nové sportovní areály, údržba Boreckých rybníků, rekonstrukce Ostrovského zámku	
Příležitosti:	Hrozby:
Spojnice mezi SRN a Českou republikou přivádí na naše území velké množství turistů – zvýšit zájem zahraničních turistů o Českou zemi	Zahraniční turisté zvyšují výskyt prostituce a kriminality
Nadále využívat spolupráce se sousedními městy v SRN jak v oborech podnikání, turistiky, zaměstnanosti a vzdělání	Přehnaná orientace pouze na turistický ruch a snížení rozvoje ostatních příležitostí

Podpora ekofarem a související agroturistiky a ekoturistika a celkově cestovního ruchu	Odliv obyvatel do větších měst způsobený nedostatkem pracovních příležitostí nebo lepším platovým ohodnocením
Zkvalitňování vzdělání absolventů v jednotlivých odvětvích cestovního ruchu, klást důraz na jazykovou vybavenost, motivace zaměstnanců k dalšímu vzdělávání	Absence vzdělávacích institucí a rušení těch dosavadních z důvodu odlivu obyvatelstva a tím pádem snižování vzdělanosti a kvality vzdělávání
Rozvoj turistického ruchu s ochranou přírody a krajiny a s rozvojem podnikatelských aktivit	Snižování soudružnosti obyvatel v důsledku patologického chování nepřizpůsobivých občanů a skupin (ubytovny pro nepřizpůsobivé) a jejich pobyt v centru města
Větší propagace regionu, kulturních i přírodních památek, jednotlivých obcí (brožury, publikace, web), propagace lázeňství	Velké rozšíření zástavby na úkor krajiny a prostředí, snížení atraktivity prostředí
Účinná ochrana cenných přírodních lokalit zvyšujících přírodní atraktivitu Krušných hor (chráněná přírodní rezervace Božídarské rašeliniště, snaha o zápis na UNESCO)	Další růst návštěvnického a turistického tlaku, který může vést k poškozování stavu životního prostředí (černé skládky, volně poházené odpadky v krajině)
Podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit, zatraktivnění života občanů	Výstavba obchvatu Ostrov - Dolní Žďár, který odklání dopravu přímo na Karlovy Vary - snižování náhodných návštěvníků města Ostrova, který jedou z K. Varů do Krušných hor
Zdokonalení stávajících nebo vytvoření nových cyklotras a stezek, které povedou mimo komunikaci a snížit tím rizika úrazů a dopravních nehod	Nedostatek finančních prostředků na rekonstrukce a údržbu významných kulturně-historických a technických objektů
Monitoring organizovaných kulturně společenských akcí a vytváření nabídek pro cestovní kanceláře	Nedostatečná konkurenceschopnost lyžařských středisek v blízkosti hranic se SRN (rozdíl v poměru ceny a kvality českých a německých středisek)
Využití zajímavé Krušnohorské kuchyně jako gastronomického zážitku během dovolené	Závislost počtu návštěvníků na povětrnostních podmínkách a riziko jejich úbytku (teplá zima, nedostatek sněhu, studené léto)
Zpřístupnit a zdokonalit prostředí Velkého rybníka jako místo k letní rekreaci u vody, které na území chybí	Nepříliš atraktivní oblast pro hendikepované – často chybí bezbariérový přístup, horský terén a lesní cesty na trasách naučných stezek
Zvýšení informovanosti obecních samospráv a podnikatelů v cestovním ruchu o možnostech spolufinancování rozvojových projektů z veřejných zdrojů (předvstupní a strukturální fondy EU, státní programy a dotace, granty)	Podcenění významu rozvoje cestovního ruchu pro vývoj malého a středního podnikání a pro tvorbu nových pracovních míst.
Zlepšení výběru obecních poplatků souvisejících s cestovním ruchem (poplatky za lůžka a hosty), díky kterým může vzrůst kvalita udržování komunikací a parkovišť v zimě a v létě udržení čistoty na turistických cestách	Zkrácení délky lázeňského pobytu tzv. příspěvkové péče - zdravotní pojišťovna platí jen lázeňské procedury, jídlo a ubytování si hradí pacient.
Navázat větší spolupráci, rozšířit a zviditelnit méně významné obce tohoto kraje (více propojit všechny typy turistiky vyskytující se na území)	Zaostávající turistická infrastruktura a nedostatečné zkvalitňování základních i doprovodných služeb pro turisty s důsledkem snižování návštěvnosti kraje a snižování konkurenceschopnosti

Založení vlastního destinačního managementu a výroba ucelených propagačních materiálů	Malá poptávka po ubytování ve městě Ostrov – krachy místních hotelů
Nalákat turisty z blízkých Karlových Varů na fakultativní výlety za poznáním a čistým ovzduším v době mimo hlavní sezónu	
Snaha o zpřístupnění dalších památek, propagace současných památek na celorepublikovou úroveň a zviditelnit kulturní akce obcí do celého kraje	
Další rozvoj lázeňství a programů podpory zdraví	
Rozvoj nových moderních produktů cestovního ruchu - venkovská turistika, ekologická turistika, kongresová turistika, incentivní turistika, kulturní turistika a další	
Přilákat více turistů do města Ostrov, které leží mezi krajským městem Karlovy Vary a tvoří vstupní bránu do Krušných hor	
Rostoucí zájem Čechů o domácí turistiku (roste podíl těch, kteří mají zájem více poznávat krásy České republiky, a zahraniční dovolená se pro ně stává ekonomicky stále náročnější)	
Sjednocení informačních systémů o CR v regionech	
Využití nových zajímavých a bezbariérových prostor Ostrovského zámku v turisticky zajímavé lokalitě města	
Ostrovský muzejní spolek – snaha o zřízení muzea ve městě Ostrov, který je žádoucí a odpovídající významu a prestiži města Ostrov	
Zajímavé archeologické nálezy na území ORP Ostrov vytváří ideální podmínky pro vznik Ostrovského muzea	
Přizpůsobení stezek tak, aby ji mohly absolvovat pohybově handicapované osoby či maminky s kočárky.	

Zdroj: vlastní zpracování

Ostrovsko je dobře dostupná a oblast s celoroční nabídkou různých forem a produktů cestovního ruchu a je atraktivní destinací. Město Jáchymov je v podvědomí potencionálního klienta jen jako lázeňské město a je tedy důležité zvýšit propagaci a jiných atraktivit tohoto města. Město Ostrov nemá dostatek ubytovacích kapacit s vysokou úrovní nabízených služeb. Výhodou města Ostrov je však jeho poloha, je totiž spojnicí mezi krajským městem Karlovy Vary a městy v horské oblasti a vstupní bránou do Krušných hor. A díky tomu má město Ostrov obrovský potenciál ke zvýšení návštěvnosti a nalákání turistů. Žádoucí je prodloužení pobytů z jednoho dne alespoň na dobu 3 dnů (2 noci) a nabíd-

nout návštěvníkům bohatší program s fakultativními výlety do okolí. Problémy v cestovním ruchu však zapříčiňuje na mnoha místech v území jednostranně zaměřený rozvoj a nejednotná propagace území jako celku.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Na základě výsledků analýz, včetně závěrečné SWOT analýzy cestovního ruchu v ORP Ostrov je třeba se zaměřit na několik témat.

- *Zatraktivnění města Ostrov a rozvoj infrastruktury cestovního ruchu v ORP Ostrov*

Město Ostrov je velice atraktivním místem. Výhodou města, je blízkost Karlových Varů a blízkost Krušných hor. Jedním z problémů je obchvat Ostrova, který ve městě snížil počet příležitostných turistů. Zatímco v horské oblasti je průměrná délka pobytu cca 6 dní, město Ostrov je vyhledáváno pouze pro jednodenní návštěvu za konkrétní událostí či návštěvou města. Pro Ostrov je nejdůležitější získat si takové turisty, kteří zde budou vyhledávat hlavně ubytování. Je třeba intenzivně začít pracovat na destinačním managementu.

- *Zavedení nových typů turistiky na území ORP Ostrov, turistika pro hendikepované a s tím související maximální využití potenciálu k rozvoji cestovního ruchu na celém území ORP*

Aby si Ostrovsko vytvořilo svou stálou klientelu, nebo si dokonce našlo klientelu novou, je potřeba stále něčím překvapovat a přicházet na trh s novými atraktivními nabídkami. Zatím co lyžařské areály se stále zdokonalují a sportovní střediska přicházejí s novými trendy sportovního vyžití, je to pořád stále jen sportovní dovolená. Přitom tato destinace má velký potenciál i v agroturistice, kongresové a incentívni (motivující) turistice a nebylo by špatné pomyslet i na produkt pro „bezbariérovou turistiku“ pro handicapované a rodiče s kočárky.

- *Propagace území ORP jako celku*

V současnosti se každá obec na území ORP prezentuje samostatně na vlastních internetových stránkách popřípadě jsou informace umístěny na stránkách jiných subjektů. Zájemci tak musí složitě procházet mnoho webových stránek, aby získali požadované informace, a nezdá se, že je nikde nenaleznou. Bylo by tedy vhodné se zaměřit na tento problém a vytvořit projekt na společný informační systém popřípadě nové propagační materiály zaměřené na celý region. V současnosti se touto otázkou zabývá ve svém strategickém plánu i DSO Bystřice, avšak pouze pro svůj mikroregion, nikoliv pro celé území ORP Ostrov.

Nástin opatření:

- *Zatraktivnění města Ostrov a rozvoj infrastruktury cestovního ruchu ve ORP Ostrov*

Je třeba vytvořit destinační management ve městě Ostrov, tedy marketingovou organizaci pověřenou marketingem a managementem cestovního ruchu v ORP Ostrov, která by se zabývala propagací a podporou prodeje destinace, public relations, marketingovou podporou městských akcí, prezentací města na výstavách, veletrzích a workshopech. Dále by vykonávala ediční činnost, získávání grantových prostředků, vytvářela by marketingové analýzy, strategické plánování, kooperace a komunikace s partnery a statistického šetření. Zastupovala by město Ostrov v oficiálních sdruženích a organizacích cestovního ruchu.

- *Zavedení nových typů turistiky na území ORP Ostrov, turistika pro hendikepované*

Velmi oblíbeným druhem turistiky nejen ve světě, ale už i v České republice má kongresový a incentivní turistika. Tento druh turistiky je ideálním případem komplexního cestovního ruchu, kam účastníci přijíždějí, stravují se, jsou ubytováni a tráví zde svůj volný čas. Důležitou součástí této turistiky jsou prostory k jednání a kongresová centra, která teď nově vznikla zrekonstruováním ostrovského zámku a přilehlého Paláce princů.

- *Vytvoření společného informačního systému, propagační materiál pro celé území*

Podpora informovanosti veřejnosti o turistické Oblasti Ostrovska (společná prezentace území ORP jako celku), lépe řešená a ucelená prezentace na internetových portálech zaměřených na turistiku nebo na sociálních sítích. Vytvoření společného informačního systému, kde by byly uvedeny veškeré informace o regionu, o kulturních památkách, sportovních či turistických příležitostech atp. bez nutnosti dohledávání na dalších webových stránkách. Jak již bylo zmíněno, rozvojem propagace a informačního systému se zabývá již DSO Bystřice, bylo by proto vhodné navázat v tomto směru spolupráci a zasáhnout tak celé území ORP.

6.1.6. Koncept problémových okruhů pro fokusní skupinu (cestovní ruch)

Účastníci fokusní skupiny

4x členové realizačního týmu, 1x referentka Odboru sociálních věcí MěÚ Ostrov, 1x vedoucí Odboru rozvoje a územního plánování MěÚ Ostrov, 1x motivující starosta Hroznětína, 1x radní Města Ostrov. Referentka odboru školství MěÚ Ostrov se omluvila a rovněž také další referent odboru sociálních věcí MěÚ Ostrov-péče o osoby s omezenou způsobilostí k právním úkonům, oba až na poslední chvíli, proto je nebylo možno nahradit.

Základní ideje

Cestovní ruch je průřezovým odvětvím, které zahrnuje nejrůznější služby a profese a je napojeno na mnoho dalších hospodářských činností. Má dopad na taková odvětví, jako je doprava, stavebnictví, kultura maloobchod a na četná odvětví, která vytváří produkty související s rekreací nebo poskytují služby týkající se volného času a obchodního cestovního ruchu. Ačkoliv se na tomto odvětví podílí některé velké společnosti, převládají v něm především malé a střední podniky. Udržitelný cestovní ruch hraje důležitou roli při zachování a posílení kulturního a přírodního dědictví ve stále větším počtu oblastí, od umění k místní gastronomii, řemeslům či ochraně biologické rozmanitosti. To vše má kladný dopad na vytváření pracovních příležitostí a přispívá k ekonomickému růstu. I když cestovní ruch je jasně záležitostí tržní, některé funkce plnit trh nemůže a cestovní ruch, resp. některé jeho segmenty musí být organizovány a zajišťovány na místní úrovni obcemi a jejich DSO, které by se měly k tomu účelu sdružovat, aby tak optimalizovaly náklady těchto aktivit.

1. Nedostatečné využití potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu

Až doposud však je území ORP Ostrov využíváno v rámci cestovního ruchu nerovnoměrně. Rozvinutá je pouze horská oblast, podhorská oblast je naopak silně zanedbaná bez dostatečné infrastruktury cestovního ruchu. To vede k jednostranné orientaci zejména na zimní sporty, kdy největší obce ORP těží z této situace jen okrajově a málo. V Poohří je tradičním turistickým odvětvím vodáctví, avšak pouze ve dvou obcích na území ORP Ostrov - ve Velichově a Vojkovicích-Jakubově. Schází podpora s ekonomickými stimuly malých podnikatelů, kteří by vytvořili infrastrukturu služeb pro návštěvníky.

2. Nedostatečná a nejednotná propagace území jako celku

Jedním ze základních posláních obcí v oblasti rozvoje cestovního ruchu v ORP je podpora jeho marketingu. Jejím realizátorem bylo až doposud DSO Krušné hory Západ a pokud by se podařilo jej po krizi posledních let opět oživit mělo by tuto úlohu plnit i nadále. Prostor pro budování infrastruktury je zejména DSO Bystřice a DSO Plešivec, ale zde je možno založit zcela nové pro podhorskou oblast, kde podobné aktivity chybí zcela. V současnosti se touto otázkou zabývá ve svém strategickém plánu i DSO Bystřice, avšak pouze pro svůj mikroregion, nikoliv pro celé území ORP Ostrov.

Jako zcela samostatnou otázkou se jeví založení společného vlastivědného muzea, které by se spolu s dalšími kulturními institucemi, jako specializovaná profesní organizace mělo pracovat na propagaci turistických atraktivit ORP Ostrov a to hlavně v podhorské oblasti a Poohří.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Cestovní ruch“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti cestovního ruchu.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovního ruchu.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců měst a obcí - Bc. Pavel Čekan (starosta Ostrova) a Martin Maleček (starosta Hroznětína), odborníků v daných oblastech - Bc. Oldřich Boček (soc. oblast), Miroslava Světlíková (soc. oblast) Lenka Kubínová (soc. oblast), Ing. Dagmar Hříňová (školství), Ing. Alexandra Fürbachová (územní rozvoj a odpadové hospodářství) a veřejnosti - Lenka Nováková, František Wolmut RNDr. z území ORP Ostrov. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma cestovní ruch.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP

bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

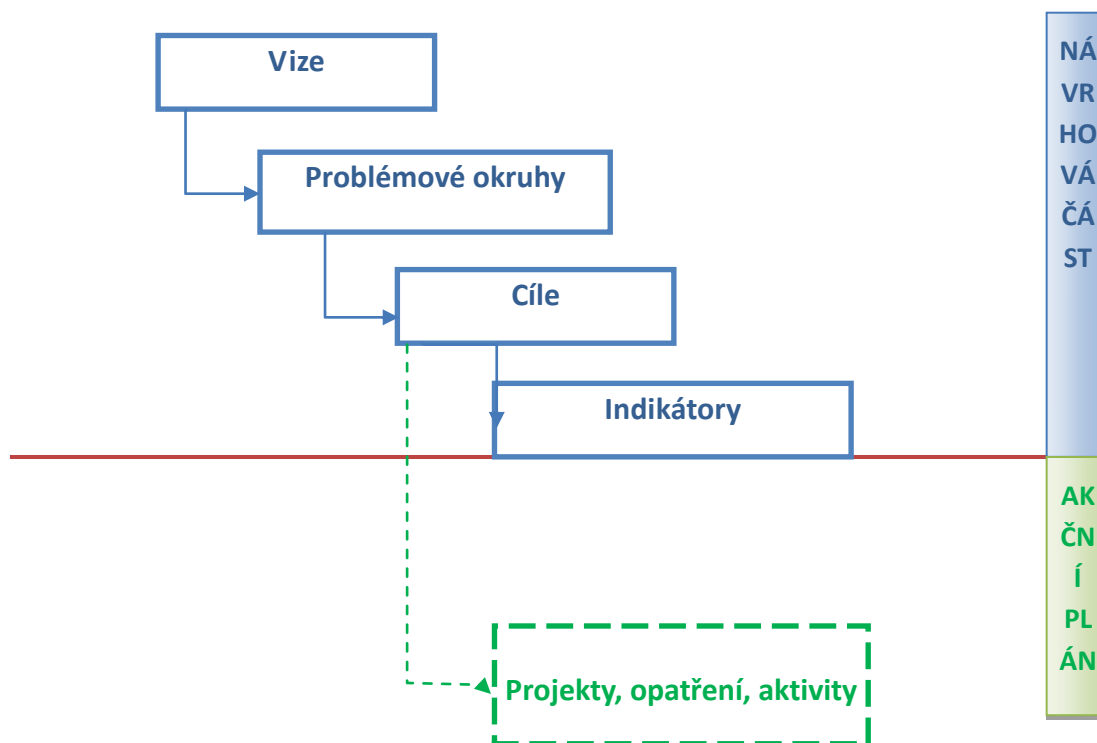
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovní ruch. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

„Ostrovsko – Místo pro život“

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku



Struktura problémových oblastí a cílů v tématu cestovní ruch je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Nejen díky výhodné poloze na hranici s Německem, ale také díky množství kulturních památek a přírodních krás rozvíjet a podporovat turistiku a cestovní ruch a vybudovat tak silný region, který bude nabízet atraktivní životní podmínky a dostatečnou občanskou vybavenost jak pro místní obyvatele, tak i pro návštěvníky.		
Cestovní ruch	Nedostatečné využití potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu	Nedostatečná a nejednotná propagace území jako celku
	cíl 1.1 Rozšířit využití potenciálu území pro další rozvoj cestovního ruchu	cíl 2.1 Propagace území ORP jako celku, společný informační systém

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

„Ostrovsko - místo pro život“

Nejen díky výhodné poloze na hranici s Německem, ale také díky množství kulturních památek a přírodních krás rozvíjet a podporovat turistiku a cestovní ruch a vybudovat tak silný region, který bude nabízet atraktivní životní podmínky a dostatečnou občanskou vybavenost jak pro místní obyvatele, tak i pro návštěvníky. Samozřejmě je nutné neopomenout zvyšující se počet starších či potřebných spoluobčanů a podporovat rozvoj sociálních služeb tak aby vznikla kvalitní síť poskytovatelů, která by dokázala zajistit potřebnou péči i v odlehlejších oblastech ORP. Vytvořit kvalitní a dobře dostupnou síť škol a školských zařízení, která nebudou zatěžovat rozpočty obcí a zajistí jejich další rozvoj a dobré životní podmínky pro občany. Zajistit efektivní a ekonomické odpadové hospodářství, zvýšit podíl obyvatelstva na třídění separovaného odpadu a starat se o zlepšení stavu životního prostředí a podmínek pro život.

Problémové okruhy – Cestovní ruch

1. Nedostatečné využití potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu

Věcné argumenty

V současnosti je území ORP Ostrov využíváno v rámci cestovního ruchu nerovnoměrně. Rozvinutá je pouze horská oblast, podhorská oblast je naopak silně zanedbaná bez dostatečné infrastruktury cestovního ruchu. To vede k jednostranné orientaci na zimní sporty, kdy největší obce ORP těží z této situace jen okrajově a málo. V Poohří je tradičním turistickým odvětvím vodáctví to má však pouze ve dvou obcích ORP Ostrov a to ve Velichově a Vojkovicích-Jakubově. Schází podpora s ekonomickými stimuly malých podnikatelů, kteří by vytvořili infrastrukturu služeb pro návštěvníky. Částečně tento problém souvisí i s problémem nedostatečné a nejednotné propagace, jelikož návštěvníci nejsou zcela seznámeni s možnostmi, které jim oblast v rámci cestovního ruchu nabízí.

Příčiny problému

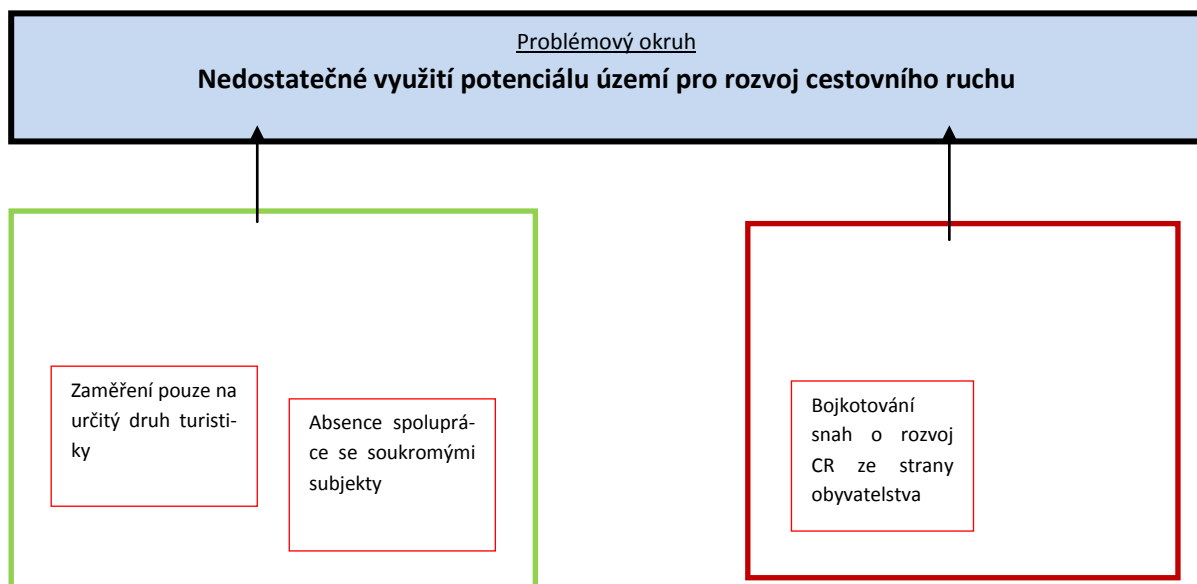
Informovanost veřejnosti o možnostech a atraktivitách regionu je poměrně malá a hlavní důvodem proč turisté navštěvují tuto lokalitu převážně v zimních měsících je fakt, že nejsou dostatečně

obeznámení s turistickým potenciálem tohoto území a jeho celoroční využitelností. Je proto nutné přijmout opatření, která zajistí dobrou informovanost a tím pádem i návštěvnost po celý rok.

Toto se však týká zejména obcí v „horské“ oblasti (Potůčky, Pernink a zvláště Boží Dar), které jsou vyhledávanými zimními středisky, a naopak v létě zájem o tyto lokality upadá. Rozvoj a budování cyklostezek a turistických tras je sice poměrně rozsáhlý, ale nejednotný a mnohdy kvůli problémům se soukromými pozemky problematický.

Důsledky neřešení problému

Pokud se budou obce zajímat pouze rozvojem dosavadní turistiky a nebudou společně hledat další alternativní příležitosti, mohl by naopak zájem návštěvníků ještě více opadnout.



2. Nedostatečná a nejednotná propagace území jako celku

Věcné argumenty

V současnosti se každá obec na území ORP prezentuje samostatně na vlastních internetových stránkách popřípadě jsou informace umístěny na stránkách jiných subjektů. Zájemci tak musí složitě procházet mnoho webových stránek, aby získali požadované informace, a nezdá se, že je nikde nenaleznou. Bylo by tedy vhodné se zaměřit na tento problém a vytvořit projekt na společný informační systém popřípadě nové propagační materiály zaměřené na celý region. V současnosti se touto otázkou zabývá ve svém strategickém plánu i DSO Bystřice, avšak pouze pro svůj mikroregion, nikoliv pro celé území ORP Ostrov.

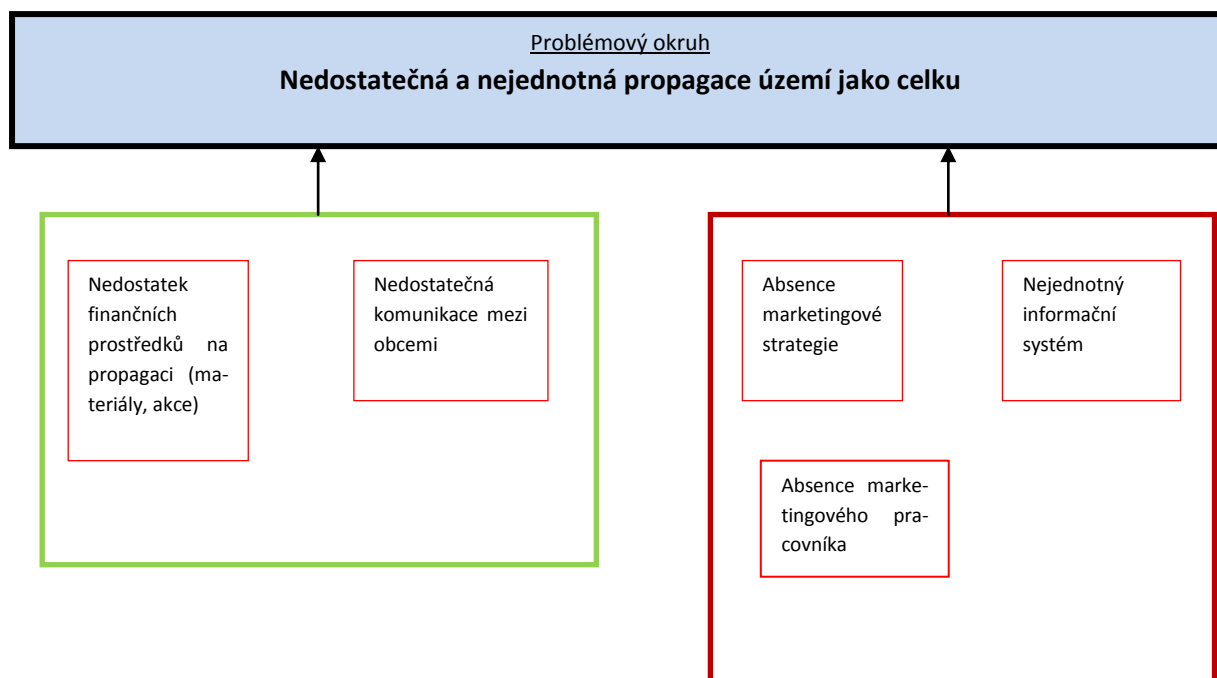
Příčiny problému

Management cestovního ruchu pro celé území ORP neexistuje a absence jednotného informačního systému ztěžuje návštěvníkům získávání rozhodných informací. Nekoordinovaná propagace regionu, kdy každá obec má své vlastní internetové stránky, jejichž úroveň odpovídá finančním možnostem obce a nezdá se, že jsou neaktualizované nebo neobsahují kompletní informace. V současnosti se touto otázkou zabývá ve svém strategickém plánu i DSO Bystřice, avšak pouze pro svůj mikroregion, nikoliv pro celé území ORP Ostrov.

Důsledky neřešení problému

Výsledkem je značně kolísající návštěvnost, kdy nedostatečné nebo obtížně zjistitelné informace ohledně kulturních, společenských či sportovních akcí, o možnostech celoročního sportovního využití,

architektonických a přírodních památkách mohou zapříčinit další snižování zájmu o návštěvu regionu a úbytek návštěvníků, snižování příjmů obcí a zhoršování životních podmínek pro občany. Pokud se tento problém nebude i nadále řešit, nikdy se nepodaří rozšířit cestovní ruch i do méně navštěvovaných oblastí a vytvořit tak celé území ORP Ostrov turisticky zajímavou destinací.



6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečné využití potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu
Cíl 1.1	Rozšířit využití potenciálu území pro další rozvoj cestovního ruchu
Popis cíle	<p>Hlavním cílem je využít potenciálu celé oblasti ORP Ostrov, která je velice oblíbenou destinací zejména díky „horské“ oblasti a množství Ski areálů a sportovišť avšak převážně v zimním období. Bylo by tedy zapotřebí vyzdvihnout i lázeňství, možnosti celoročního sportovního a kulturního využití a množství architektonických a přírodních zajímavostí. Rozšířením cyklostezek propojit oblíbené „horské“ oblasti s méně navštěvovanou oblastí v Poohří. Nabízí se navázání cykloturistiky s vodáckou turistikou.</p> <p>Rozsáhlou rekonstrukcí zámku v Ostrově, které se stalo sídlem úřadu města, vznikly podmínky pro uskutečnění kongresové turistiky. Zasedací místnosti nabízí ideální prostor pro konání akcí souvisejících s kongresovou a incentivní turistikou s menší kapacitou. Ubytovací a stravovací služby by mohl poskytovat dnes již bohužel nevyužívaný komplex bývalého hotelu Myslivna, který by se tímto mohl znovu otevřít a dal by tak příležitost i některým z místních podnikatelů.</p>

Hlavní opatření	<p>A. 1. Analýza území</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjištění turistických cílů, atraktivit v území, sportovních a turistických center apod. • zpracování přehledu poskytovatelů služeb v cestovním ruchu <p>A. 2. Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza nákladů obcí na rozvoj cestovního ruchu • zjištění možných finančních zdrojů k dalšímu rozvoji (dotační programy, soukromé zdroje, zdroje z EU..) <p>B. 1. Setkání zástupců obcí a projednání možností rozvoje cestovního ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednání s poskytovateli služeb v cestovním ruchu, spolupráce při tvorbě strategie rozvoje cestovního ruchu • Zpracování a schválení strategie rozvoje cestovního ruchu pro území ORP Ostrov
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>1. Zvýšení průměrného počtu návštěvníků kulturních institucí</p> <p>1.1.1 Vytvoření společné koncepce rozvoje CR pro území ORP</p> <p>1.1.2 Počet obcí zapojených do rozvoje CR na území ORP</p>
Správce cíle	starosta města Ostrov

Problémový okruh 2	Nedostatečná a nejednotná propagace území jako celku
Cíl 2.1	Propagace území ORP jako celku, společný informační systém
Popis cíle	<p>V současnosti neexistuje informační portál, který by poskytoval komplexní škálu informací o regionu a byl by zaměřen na informace, které zajímají nejen tuzemské, ale především zahraniční návštěvníky této oblasti a jež by byl schopen zabezpečit jejich dostatečnou informovanost. Tyto informace jsou mnohdy na jednotlivých webech dotčených obcí či jiných organizací, avšak často pouze v tematicky velmi omezeném rozsahu a zpravidla pouze v českém jazyce. Zájemci o tyto informace tak musí pracně procházet celou řadu cizích webů, aby potřebnou informaci získali, přičemž se velmi často stává, že se k této ani nedostanou, jelikož není nikde uvedena, proto by bylo vhodné zřídit jednotné webové stránky popřípadě propagační materiály v několika světových jazycích, které by obsahovaly veškeré informace o regionu a byly by pravidelně aktualizovány.</p> <p>Pokud se tato situace nebude nijak řešit, nemohou obce dosáhnout svých cílů v rozvoji cestovního ruchu anebo jen velmi obtížně a finanční prostředky, které byly doposud vynaloženy na vybudování technické infrastruktury (cyklostezky, naučné stezky, parkoviště, rozhledny apod.) vyjdou vniveč.</p>
Hlavní opatření	<p>A. 1. Analýza současné situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjištění způsobu propagace obcí, území ORP, turistických cílů a atraktivit • analýza aktuálnosti a úplnosti propagačních materiálů, webových stránek • zjištění možností jednotného informačního systému (webové stránky pro celé území ORP) <p>A. 2. Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekonomická analýza nákladů obcí na propagaci • zjištění možností financování propagačních materiálů popřípadě zřízení informačního systému (dotace, finance z EU, vlastní zdroje)

	<p>B. 1. Setkání zástupců obcí a projednání možností ohledně propagace</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnosti propagace, informační systém • jednání s poskytovateli služeb v cestovním ruchu <p>C. 1. Výběr dodavatele propagačních materiálů, zhotovitele informačního systému (webových stránek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava podkladů pro výběr dodavatele propagačních materiálů či tvorbu informačního systému • vyhlášení výběrového řízení na dodavatele • výběr členů komise • vyhodnocení výběrového řízení a výběr dodavatele (podpis smlouvy)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>2. Prodloužení průměrné délky pobytu návštěvníků na území ORP</p> <p>2.1.1 Vytvoření jednotného informačního systému</p> <p>2.1.2 Počet nově vydaných materiálů (letáky, brožury atp.) propagující celý region</p> <p>2.1.3 Počet obcí podílejících se na společné propagaci ORP a vytvoření informačního systému</p>
Správce cíle	Starosta města Hroznětín

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nedostatečné využití potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Zvýšení průměrného počtu návštěvníků kulturních institucí		
Měrná jednotka	Počet návštěvníků		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		48 133	52 946
Skutečnost	43 757		
Popis měřítka:	Vyjadřuje průměrný počet návštěvníků, kteří během pobytu na území ORP navštívili kulturní instituce		
Metodika a výpočet:	Z informací od jednotlivých kulturních zařízení, informace z veřejných databází		
Zdroj čerpání dat:	Statistiky kulturních zařízení, výroční zprávy, statistiky z veřejných databází (př. ČSÚ)		

Cíl	Rozšířit využití potenciálu území pro další rozvoj cestovního ruchu		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	Vytvoření společné koncepce rozvoje CR pro území ORP		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Vyjadřuje, jestli byla vytvořena společná koncepce na rozvoj CR na území		

	ORP. Vytvoření koncepce je důležité pro určení oblastí, na které je nutné se zaměřit a je nástrojem pro určení dalších cílů a kontrolu jejich plnění.
Metodika a výpočet:	Z informací od jednotlivých obcí
Zdroj čerpání dat:	Úřady jednotlivých obcí, zápisy z jednání ZO

Cíl	Rozšířit využití potenciálu území pro další rozvoj cestovního ruchu		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do rozvoje CR na území ORP		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	starosta města Ostrov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		14	14
Skutečnost	12		
Popis měřítka:	Vyjadřuje počet obcí, které se zapojí do přípravy a realizace projektů či koncepcí vedoucích k rozvoji CR na celém území ORP		
Metodika a výpočet:	Z informací od jednotlivých obcí		
Zdroj čerpání dat:	Úřady jednotlivých obcí, zápisy z jednání ZO		

Problémový okruh	Nedostatečná a nejednotná propagace území jako celku		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Prodloužení průměrné délky pobytu návštěvníků na území ORP		
Měrná jednotka	Průměrný počet dnů pobytu		
Správce měřítka	starosta města Hroznětín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	14
Skutečnost	6		
Popis měřítka:	Vyjadřuje průměrný počet dnů pobytu, který návštěvníci stráví na území ORP		
Metodika a výpočet:	Z informací od jednotlivých obcí, informace od provozovatelů		
Zdroj čerpání dat:	Statistiky ČSÚ, statistiky obcí, výkazy provozovatelů		

Cíl	Propagace území ORP jako celku, společný informační systém		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	Vytvoření jednotného informačního systému		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta města Hroznětín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Vyjadřuje, zda byl vytvořen a zrealizován projekt na vytvoření společného informačního systému		

Metodika a výpočet:	<i>Z informací od jednotlivých obcí</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>Úřady jednotlivých obcí, zápisy z jednání ZO</i>

Cíl	Propagace území ORP jako celku, společný informační systém		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	Počet nově vydaných materiálů propagujících celý region		
Měrná jednotka	Počet nových materiálů		
Správce měřítka	<i>starosta města Hroznětín</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1*	3*
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Vyjadřuje, zda byly vytvořeny nové propagační materiály</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Z informací od jednotlivých obcí</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Úřady jednotlivých obcí, zápisy z jednání ZO, usnesení ZO o schválení spolupráce při tvorbě nových propagačních materiálů</i>		

**je myšleno počet nových druhů materiálů nikoliv počet vytištěných kusů*

Cíl	Propagace území ORP jako celku, společný informační systém		
Číslo indikátoru	2.1.3		
Název indikátoru	Počet obcí podílejících se společně na propagaci ORP a vytvoření informačního systému		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	<i>starosta města Hroznětín</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		14	14
Skutečnost	12		
Popis měřítka:	<i>Vyjadřuje počet obcí, které se zapojily do vytvoření a realizace projektu společného informačního systému a propagačních materiálů</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Z informací od jednotlivých obcí</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Úřady jednotlivých obcí, zápisy z jednání ZO</i>		

6.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

6.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejich změn a úprav, ale také schvalování

akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Bc. Pavel Čekan – starosta města Ostrov
Martin Maleček – starosta města Hroznětín

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížení se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Rozšířit využití potenciálu území pro další rozvoj cestovního ruchu	starosta města Ostrov
2.1	Propagace území ORP jako celku, společný informační systém	starosta města Hroznětín

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Zvýšení průměrného počtu návštěvníků kulturních institucí	starosta města Ostrov
1.1.1	Vytvoření společné koncepce rozvoje CR pro území ORP	starosta města Ostrov
1.1.2	Počet obcí zapojených do rozvoje CR na území ORP	starosta města Ostrov
2.	Prodloužení průměrné délky pobytu návštěvníků na území ORP	starosta města Hroznětín
2.1.1	Vytvoření jednotného informačního systému	starosta města Hroznětín
2.1.2	Počet nově vydaných materiálů propagujících celý region	starosta města Hroznětín
2.1.3	Počet obcí podílejících se společně na propagaci ORP a vytvoření informačního systému	starosta města Hroznětín

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec do-

chází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na

kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Ostrovsko je dobře dostupná destinace cestovního ruchu s celoroční nabídkou různých forem a produktů cestovního ruchu a je atraktivní destinací, avšak nejednotná a nedostatečná propagace území jako celku je provázena nedostatečným využitím celkového potenciálu území k rozvoji cestovního ruchu. Problémové okruhy byly tedy určeny dva – Nedostatečné využití potencionálu území pro rozvoj cestovního ruchu a Nedostatečná a nejednotná propagace území jako celku. Cíl byl pro každý problémový okruh zvolen jeden – Rozšířit využití potencionálu území pro další rozvoj cestovního ruchu, jehož naplňování bude sledováno pomocí určených indikátorů, gestorem cíle je starosta města Ostrov, a pro druhý problémový okruh – Propagace území ORP jako celku, společný informační systém, jehož plnění bude sledováno pomocí určených indikátorů, gestorem cíle je starosta města Hrozňetín.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie byla vytvářena v souladu s Rámcovou metodikou pro tvorbu dokumentů, časovým harmonogramem projektu a metodickými pokyny pro zpracování návrhové části dokumentu. Analýza oblasti cestovního ruchu byla oproti ostatním povinným tématům (školství, sociální služby, odpadové hospodářství) do souhrnného dokumentu zapracována určeným tematickým expertem až ve druhé polovině roku 2014. Ten byl následně předán oponentům k posouzení. Ve druhé polovině roku byl souhrnný dokument upraven dle připomínek obsažených v oponentských posudcích a zpracována návrhová část dokumentu, ve které jsou určeny problémové okruhy, cíle a indikátory cílů. Konečná verze dokumentu byla k závěrečnému posouzení odevzdána 19. 12. 2014.

6.5. Přílohy

Místní šetření - oblast rozvoje cestovního ruchu

Záměr: Cílem šetření bylo ověřit povědomí obyvatelstva V ORP Ostrov o cestovním ruchu a zjistit, zda záměr rozšířit cestovní ruch zejména kvantitativně nepřekáží nějak jejich osobním záměrům. Účelem bylo hlavně ověřit, zda by takové snahy ve sledovaných obcích v budoucnu nemohly vyvolat zásadnější odpor obyvatelstva vůči tomuto trendu či narazit na obecný nezájem místních obyvatel.

Metodika: Jako metodika zjišťovací byla zvolena méně striktní a méně závazná forma neformálního rozhovoru, v níž jsme se nenápadně snažili od lidí získat poznatky o jejich skutečných postojích k danému tématu. Od závaznějšího šetření dotazníkového jsme upustili zejména proto, že je veřejností v poslední době nelibě vnímáno a respondenti ve snaze odpovědět „korektně“ nebo nekonfliktně často zastírají své skutečné názory. Tím, že neměli ani tušení, že jsou součástí šetření, měli tendenci být k tazatelům mnohem upřímnější. Zvláštní pozornost jsme věnovali volbě otázek a jejich účelnosti, tak abychom maximálně omezili jejich počet na nezbytné minimum potřebné pro náš záměr. Potřebovali jsme znát zejména sociální postavení respondenta a jeho vztah k šetřené oblasti, neboť tyto

faktory mohou mít zásadní vliv na utváření jeho názoru. Dále nás pochopitelně zajímal jeho názor jako takový.

Zvolená oblast: Pro náš záměr jsme zcela cíleně vybrali oblast, která není tak turisticky rozvinutá a u níž se nutnost rozvíjet turistickou infrastrukturu předpokládá především. Takové území se nachází prakticky v celé podhorské oblasti ORP Ostrov. Z kapacitních důvodů jsme vybrali jen některé destinace. Naopak jsme vyloučili známá turistická zimní střediska v Krušných horách, kde je obyvatelstvo na cestovním ruchu zainteresováno dlouhá desetiletí, zejména velké množství místních drobných podnikatelů a výsledek byl proto očekávaný. Nakonec jsme zvolili k šetření tyto destinace: Stráž nad Ohří, Vojkovice – Jakubov, Ostrov – Horní Žďár, Hájek, Hroznětín. Velkým městům jsme záměrně vyhnuli s ohledem na velkou možnou variabilitu a malou transparentnost názorů.

Zvolené otázky:

- 1) **Profitujete Vy nebo někdo z Vaší rodiny či přátel z cestovního ruchu?**
- 2) **Vadilo by Vám rozšíření aktivit cestovního ruchu ve Vaší obci a zvýšení počtu návštěvníků?**
- 3) **Překáží potencionálně budování infrastruktury cestovního ruchu (budování cyklostezek, vodáckých tras, restaurantů, tábořišť) Vaším plánům a aktivitám do budoucna?**

Řešitelský tým: Mgr. Lukáš Hanzl, Alena Semotamová, Jana Poláčsková, Jana Poberežníková Dis.

Místo dotazování: **Město Hroznětín**

Počet respondentů: **3**

žena, střední věk, zaměstnanec

Nikdo z rodiny ani známých či přátel nemá příjem z cestovního ruchu.

V oblasti nejsou dle jejího názoru turistická lákadla. Mimo Židovského hřbitova a ani ten neshledává dostatečně zajímavým, aby došlo k přílivu návštěvníků, ale jejich případný nárůst by nevadil. Hlavní je, že díky nově budovanému obchvatu města bude odkloněna automobilová doprava (zejména ta nákladní).

Budování turistické infrastruktury nepřekáží žádným jeho plánům do budoucna.

muž, střední věk, zaměstnanec

Nikdo nemá příjem z cestovního ruchu.

S případným přílivem turistů souhlasí, pokud by se jednalo o cyklisty či pěší turisty. Shledává pozitivním počinem výstavbu obchvatu a úbytek nákladních automobilů ve městě.

Rozvoj cestovního ruchu a budování cyklostezek nebo turistických tras nijak nepřekáží plánům do budoucna.

žena, střední věk, drobný živnostník

Ne.

Příliv turistů a rozvoj cestovního ruchu by přivítala zejména s ohledem na absenci průmyslové výroby a jiných podniků ve městě a snižující se počty pracovních příležitostí.

Nemá plány do budoucna, které by mohly být nějak ovlivněny budování infrastruktury a rozvoje cestovního ruchu.

Místo dotazování: **Vojkovice – Jakubov**

Počet respondentů: **6**

aktivní důchodkyně - 67 let

Prospěch z turistů nemá žádný.

Turisté jí ani nevadí.

Ale cyklostezky, naučné stezky a tábořiště, by se už dělat nemusely. Už jí vede okolo domu jedna.

muž – 49 let, mistr v dílně

Má dům u cesty, která je již frekventovaná cyklisty i turisty, takže je na jejich častou přítomnost zvyklý.

Ani by mu nevadily další stezky okolo domu.

Prospěch z nich nemá žádný.

mladá žena – 28 let, momentálně na MD

Turisté a cyklisté jí nevadí, ať se klidně zvýší i návštěvnost, ale to by se musela zlepšit infrastruktura obce. „Ta silnice je strašná a už to trvá hodně dlouho.“

Prospěch z turistů má velice malý, skoro žádný – mají s manželem krátce otevřené malé občerstvení u řeky.

muž 55 let, psovod ve věznici

Turisté mu nějak nevadí, návštěvnost ať je i větší.

Jenom, když jezdí rychle po té zničené silnici, tak se hodně práší a nemůžou s manželkou ani sedět na vlastní terase, protože pak mají všechen prach v nedělním koláči.

Prospěch z nich určitě nemá.

Stezky ať se klidně dělají, je mu to jedno. Okolo jeho domu už stejně žádná nemůže vést.

podnikatelka – 42 let

Má nově otevřený obchůdek. Prospěch má malý pouze v letní sezóně.

Uvítala by větší návštěvnost.

„Stezky a tábořiště ať se klidně budují, aspoň bude chodit více lidí.“

důchodce – 78 let

„Turisti - ????????? - totální bordel !!!!!“

Nic z nich, akorát PET flašky a papírky u plotu.

žena – 32 let, dělnice v místní malé firmě

Prospěch z cestovního ruchu nemá.

Turisté jí nějak nevadí, stezky, ať klidně jsou další - je jí to celkem jedno.

Dodává: „Hlavně se opraví ta zničená silnice.“

podnikatel – 54 let, má hostinec

Prospěch z turistů a cyklistů ani nemá .

Stezky, další restaurace a tábořiště se stejně udělají, když někdo bude chtít. Je mu to v podstatě jedno. Ani moc nechtěl na dané téma komunikovat

(Respondent provozuje vodácký kemp a přes léto vodáckou hospodu, největší příjmy má však z vodní elektrárny na řece)

Místo dotazování: **Stráž nad Ohří**

Počet respondentů:3

Poznámka: před zdejším obchodem pozorována skupinka tří místních občanů v produktivním věku, evidentně nezaměstnaných a už ve 12 hodin, jak se říká, „total besoffen“.

muž, padesátník, dělník na dráze

Na cestovním ruchu on ani nikdo z jeho rodiny neparticipuje.

Udává, že o turistickém ruchu ve své obci nic neví. Hostince, kdysi v obci tak četné jsou zavřené, protože vodáci staví buď už ve Vojkovicích nebo zase až v Boči. K otázce rozvoje turistického ruchu se staví laxně, je mu to v podstatě jedno. Hostince mu nescházejí, protože si po vzoru místních kupuje „lahváče“.

„Tady je všechno zavřené. Akorát hospodu provozuje ten Vietnamec“.

K otázce zda mu rozvoj turistického ruchu překáží v budoucích plánech, se vyjádřil tak, že je mu to všechno jedno.

žena – ve středním věku, zhruba 40 let, servírka v místní hospodě

Přes své povolání uváděla, že na turistickém ruchu nijak neparticipuje. Snad jen, že se přes léto zastaví pár vodáků. Hostinec funguje pouze pro místní a to 6 dní v týdnu.

O turistický ruch nejevila žádný zájem, byla k té věci velmi laxní a neměla na věc určitý názor. Turisté ji nevadí, protože v obci je turistický ruch téměř nulový.

Rozvoj turizmu ji rovněž nevadí a plány nekříží, spíše jak vyplynulo mezi řádky, v něj ani trochu nevěří a hlavně hostinec ve kterém pracuje, je orientován převážně na místní klientelu.

muž, 40 let, starosta

Není na turismu nijak zainteresován on ani nikdo z jeho rodiny.

Sám se chlubil, jak se mu podařilo celou řadou opatření vodákům znepříjemnit vyloďování v obci a donutit je tak, aby zde vůbec nezastavovali. Cyklistickou stezku výhledově plánují, ale jak vyplynulo z kontextu rozhovoru, nijak na ni nespěchají, čili jim nijak neschází. Cyklisty nijak nepodporují a k návštěvě obce nemotivují.

Přesto však udával, že chtěl udělat na hřišti malý kiosek s občerstvením a možností kapacitně omezeného stanového tábořiště pro vodáky, ale pro odpor obyvatelstva musel od toho upustit.

Udává, že obec by pro nezáměr podnikatelů, do takové věci musela sama investovat a návratnost tak značné investice, že je sporná.

Na rozvoji nedalekého Horního Hradu a jeho návštěvnosti obec nijak neparticipuje, ani vlastní zřícenina hradu Himlštejn není turisticky nijak využívána a propagována.

Respondent se nijak nebrání rozvoji turistickému ruchu, ale sám v jeho smysl příliš nevěří.

Místo dotazování: **Hájek**

Počet respondentů:3

žena, 35-40 let ze staršího domku

Ano, v lázeňství K.V.

Nemyslím si, že by byl Hájek turisticky zajímavý

Ne

muž, 40-45 let, podnikatel z novostavby v luxusním autě

„Ne, nikdo“

Ne

Ne

muž, mladší, student VŠ

„Otec pracuje v cestovním ruchu“ Jak však neudává.

Myslí si, že všichni tady v Hájků jsou rádi, že mají klid a nestojí o spousty turistů, kterých je ve Varech požehnaně

„Ne, stejně uteču pryč.“

Místo dotazování: **Ostrov – osada Horní Žďár**

Počet respondentů:4

žena, stará babička tak cca 75let, důchodce ze starého domečku

Já ani nevím.

Tady je turistů až až ...taky v hospodě a v hotelu.

Ne

muž, kolem 40 let, podnikatel v cestovním ruchu

Ano

Nejsou pro zvýšení přílivu turistů, ani pro rozšiřování cyklostezky a příliv cyklistů (nějaký negativní postavení k cyklistům)

Podle situace

žena, 30-40 let, velký domek a pěkný auto, pracující v KV

Částečně ano

Příliv ruských občanů bych nechtěla, ale že tady projede cyklista, mi absolutně nevádí.

Ne

muž, kolem 30 let, novostavba, dvě malé děti, podnikatel

Ne, nikdo

Nemám představu, ale myslím, že tady příliv turistů akorát tak zvyšuje prostituci u silnice do Jáchymova a to je strašný

Ne

Vyhodnocení:

Jak patrně z předešlého, struktura odpovědí se dosti liší dle toho, jak byly zapsány jednotlivými tazateli. Přesto však ve faktografické poloze jsou učiněná zjištění plně validní, pochopitelně však pouze v rozsahu daném zvolenou metodikou. Tím je myšleno, pořízena jsou pouze měkká data, postrádající přesnosti statistického šetření na statisticky významném vzorku. Avšak i tak se jedná o informace pro další směřování projektu významné a inspirativní.

Dotazováno bylo celkem 19 respondentů. Na první otázku odpovědělo kladně 5 respondentů. Téměř třetina dotázaných má nějaký prospěch z cestovního ruchu, byť třeba jen omezený. Ale jen 9 respondentů uvedlo, že jim turistický ruch nevádí, naopak 11 jich uvedlo, že jim nějakým způsobem vadí. Vedle toho se podařilo učinit podnětné zjištění, že celkem 11 respondentů, tedy více než polovina, vyjádřilo poměrně hlubokou skepsi ohledně možností budoucího rozvoje cestovního ruchu v oblasti. Na poslední otázku všichni odpověděli, až na jednoho respondenta, že jim budoucí rozvoj cestovního ruchu jejich vlastní plány nekříží a nepřekáží prakticky všichni. Zde však tato otázka nebyla asi dobře pochopena, protože se odpovědi na ni nekryjí s odpověďmi na otázku č. 2.

Z výše uvedeného lze odvodit následující závěry. Za prvé, že obyvatelé obcí či osad geograficky blízkých městu Ostrovu nemají zájem na rozvoji turismu ve svých lokalitách prakticky žádný, neboť své ekonomické zájmy mají především v městě Ostrově a v místě svého bydliště preferují především klid. To je případ především Hájku a Horního Žďáru.

Druhým závěrem je, že obyvatelstvo je nejtolerantnější k fenoménům spojeným s cestovním ruchem tam, kde jsou na něj zvyklí již z minula. V těchto destinacích zpravidla stojí o jeho další rozšiřování. Naopak tam, kde byl v minulosti turismus minimální nebo vůbec žádný, existuje k němu jen minimální tolerance a na jeho rozvíjení je ze strany obyvatel pramalý zájem. Markantní je to na srovnání Stráže nad Ohří a Vojkovic-Jakubova, kde je propastný rozdíl mezi mentalitou obyvatel obou obcí s ohledem na vývoj cestovního ruchu v obou destinacích v uplynulých dvaceti letech.

V neposlední řadě je důležitým zjištěním, že na toleranci či dokonce oblibě cestovního ruchu se výrazně podílí místní podnikatelská složka. Jsou to především místní podnikatelé podnikající ve službách a obchodu, kdo má zájem zvýšení návštěvnosti. Pokud je tato složka v obyvatelstvu příliš marginální, nebo vůbec chybí, spoléhá se obyvatelstvo především na příjmy ze závislé činnosti, nebo různých dávek a podpor. Proto takové obyvatelstvo ani nepociťuje potřebu participovat na cestovním ruchu. V takovém případě platí de facto to co u Hájku a Horního Žďáru.

Při plánování rozvoje cestovního ruchu, je tedy třeba tedy vzít do úvahy, jak místní již existující tradici turistické návštěvnosti, tak především sociální strukturu místního obyvatelstva, způsoby jeho obživy a hlavně existenci dostatečně významné místní podnikatelské komunity. Nelze rovněž pominout osvětu, která může mít velký vliv na utváření postojů místního obyvatelstva. Destinační management by měl být tedy zacílen nejen na potencionální návštěvníky a koordinaci subjektů cestovního ruchu v daném místě a případných investorů, ale také na zapojování místního obyvatelstva do procesu rozvoje cestovního ruchu, kupříkladu formou posilování lokálního patriotismu.

7. Závěr, kontakty

7. 1. Závěr

Z analýz v oblasti školství, na které navazuje i návrhová část dokumentu, vyplynuly dva důležité problémy, na které je potřeba se zaměřit. Jednak je to nedostatek volných míst v MŠ, který by se v rámci meziobecní spolupráce dal lépe řešit, než kdyby se na něj obce zaměřily samostatně. A dále pak problém s nedostatkem žáků ve školách v „horské“ a částečně i „podhorské“ oblasti, se kterým úzce souvisí i vysoká nákladovost na provoz těchto zařízení. V současnosti již v rámci DSO Bystřice probíhají jednání představitelů dotčených obcí (Hroznětín, Merklín, Abertamy, Pernink, Horní Blatná) ohledně možnosti vytvoření svazkové školy.

Zatím co v jiných oblastech panuje velká různorodost mezi jednotlivými částmi ORP Ostrov, v sociální oblasti vykazuje naopak celé jeho území velkou jednotnost. Je to především chronická absence sociálních služeb v širokém spektru. V důsledku tohoto stavu zůstává celá řada dlouhodobých sociálních problémů neřešená a stává se pozvolna chronickou, ať už je to nezaměstnanost, drogová závislost, drobná kriminalita, či domácí násilí. Na celém území ORP trvá stále velký problém s bezbariérovostí, či nedostatečnou kvalitou a spektrem služeb pro seniory. Problémové okruhy byly tedy určeny dva – Komunitní plánování nepokrývající celé území ORP a Nedostatek zařízení poskytujících sociální služby.

Z analýzy odpadového hospodářství vyplynulo, že ne všechny obce mají správně a efektivně nastaveny služby za svoz a recyklaci směsného KO. Vše je dáno jejich ne vždy výhodnou vyjednávací pozicí kdy např. pro menší a vzdálenější obce je obtížnější vyjednat s odpadovými společnostmi výhodnější podmínky, jelikož nemají prostředky, materiální vybavení a ani personální podmínky pro důkladnou analýzu a studii ohledně směsného KO. Dalším problémem je, že řada obcí pouze „překlápí“ již přednastavené a ne příliš výhodné smlouvy z minulých období. Problémové okruhy byly tedy určeny dva – Vysoké rozdíly v cenách za nakládání s odpady a Absence strategie pro rozvoj třídění a recyklace složek odpadu ze směsného KO.

Ostrovsko je dobře dostupná a oblast s celoroční nabídkou různých forem a produktů cestovního ruchu a je atraktivní destinací. Město Jáchymov je v podvědomí potencionálního klienta jen jako lázeňské město a je tedy důležité zvýšit propagaci a jiných atraktivit tohoto města. Město Ostrov nemá dostatek ubytovacích kapacit s vysokou úrovní nabízených služeb. Výhodou města Ostrov je však jeho poloha, je totiž spojnici mezi krajským městem Karlovy Vary a městy v horské oblasti a vstupní branou do Krušných hor. A díky tomu má město Ostrov obrovský potenciál ke zvýšení návštěvnosti a nalákání turistů. Žádoucí je prodloužení pobytů z jednoho dne alespoň na dobu 3 dnů (2 noci) a nabídnout návštěvníkům bohatší program s fakultativními výlety do okolí. Problémy v cestovním ruchu však zapřičiňuje na mnoha místech v území jednostranně zaměřený rozvoj a nejednotná propagace území jako celku.

7. 2. Kontakty

Koordinátor projektu:

Mgr. Lukáš Hanzl – lhanzl@ostrov.cz, 725 885 432

Pracovník pro analýzy a strategie:

Mgr. Daniel Hynek - hynek.dan@gmail.com , 605 814 976

Alena Semotamová – asemotamova@ostrov.cz, 725 885 422

Tematický expert pro oblast cestovního ruchu:

Jana Poberežníková, DiS. – jpbereznikova@ostrov.cz

Asistentka projektu:

Jana Poláčková – jpolacskova@ostrov.cz, 725 885 422

8. Přílohy

8.1. Seznam Tabulek

Tabulka č. 1. - Základní informace o strategii	6
Tabulka č. 2. - Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	7
Tabulka č. 3. - Relevantní významné strategické dokumenty	8
Tabulka č. 4. - Charakteristika území ORP	11
Tabulka č. 5. - Demografický vývoj obyvatel v území ORP	12
Tabulka č. 6. - Stručná charakteristika školství v území ORP	14
Tabulka č. 7. - Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	15
Tabulka č. 8. - Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	17
Tabulka č. 9. - Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	18
Tabulka č. 10. - Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	19
Tabulka č. 11. - Charakteristika domácností	19
Tabulka č. 12. - Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	19
Tabulka č. 13. - Charakteristika trhu práce v území ORP	21
Tabulka č. 14. - Územní a strategické plánování	28
Tabulka č. 15. - Popis klíčových aktérů	29
Tabulka č. 16. - SWOT analýza	31
Tabulka č. 17. - Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání	35
Tabulka č. 18. - Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	37
Tabulka č. 19. - Pracovníci ve školství ORP	37
Tabulka č. 20. - Počet ZŠ za ORP	39
Tabulka č. 21. - ZŠ zřizované v ORP	40
Tabulka č. 22. - Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	40
Tabulka č. 23. - Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	41
Tabulka č. 24. - Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	41
Tabulka č. 25. - Počet absolventů ZŠ v ORP	42
Tabulka č. 26. - Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	42
Tabulka č. 27. - Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	43
Tabulka č. 28. - Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	44
Tabulka č. 29. - Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	44
Tabulka č. 30. - MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem	45
Tabulka č. 31. - Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013	46
Tabulka č. 32. - Školní družiny a školní kluby v ORP	47
Tabulka č. 33. - Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	47
Tabulka č. 34. - Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	48
Tabulka č. 35. - Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	48
Tabulka č. 36. - SVČ zřizované obcemi v ORP	48
Tabulka č. 37. - Údaje o pracovnících SVČ v ORP	49
Tabulka č. 38. - Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	49
Tabulka č. 39. - Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	49
Tabulka č. 40. - Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízeními zřízenými obcemi v ORP v Kč	50
Tabulka č. 41. - Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	50
Tabulka č. 42. - Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	51
Tabulka č. 43. - Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	51

Tabulka č. 44. - Analýza cílových skupin školství	53
Tabulka č. 45. - Analýza rizik školství	56
Tabulka č. 46. - SWOT analýza školství	58
Tabulka č. 47. - Vývoj počtu žáků 1. ročníku ZŠ v „horské oblasti“ 2003-2019	75
Tabulka č. 48. - Vývoj počtu žáků 1. ročníku ZŠ v „podhorské oblasti“ 2003-2019	76
Tabulka č. 49. - Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	79
Tabulka č. 50. - Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. Poskytující služby pro obyvatele ORP)	80
Tabulka č. 51. - Počet jednotlivých typů sociálních služeb	80
Tabulka č. 52. - Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	81
Tabulka č. 53. - Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	82
Tabulka č. 54. - Počet sociálních služeb dle zřizovatele	83
Tabulka č. 55. - Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012	84
Tabulka č. 56. - Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012	85
Tabulka č. 57. - Analýza cílových skupin sociální péče	88
Tabulka č. 58. - Analýza rizik sociální péče	90
Tabulka č. 59. - SWOT Analýza sociální péče	91
Tabulka č. 60. - Sběrné dvory na území ORP, současný stav	114
Tabulka č. 61. - Sběrná místa na území ORP, současný stav	114
Tabulka č. 62. - Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	116
Tabulka č. 63. - Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	117
Tabulka č. 64. - Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	117
Tabulka č. 65. - Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současnost	118
Tabulka č. 66. - Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav	119
Tabulka č. 67. - Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	120
Tabulka č. 68. - Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	121
Tabulka č. 69. - Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav	121
Tabulka č. 70. - Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	123
Tabulka č. 70a - Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	125
Tabulka č. 71. - Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	125
Tabulka č. 72. - Pět skupin odpadů s významnou produkcí na území ORP Ostrov	128
Tabulka č. 73. - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012	129
Tabulka č. 73a - Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	129
Tabulka č. 74. - Pět druhů komunálního odpadu s významnou produkcí na území ORP Ostrov	131
Tabulka č. 75. - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	131
Tabulka č. 75a - Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012	132
Tabulka č. 75b - Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	133

Tabulka č. 75c - Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013	134
Tabulka č. 76. - Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	135
Tabulka č. 77. - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	135
Tabulka č. 77a - Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	136
Tabulka č. 78. - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	137
Tabulka č. 79. - Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	138
Tabulka č. 80. - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	139
Tabulka č. 81. - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012	140
Tabulka č. 82. - Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	141
Tabulka č. 83. - Analýza cílových skupin odpadové hospodářství	142
Tabulka č. 84. - Analýza rizik odpadové hospodářství	145
Tabulka č. 85. - SWOT analýza odpadové hospodářství	152
Tabulka č. 86 – Potenciál cestovního ruchu	194
Tabulka č. 87 – Kulturně historické památky	200
Tabulka č. 88 – Přírodní atraktivity	205
Tabulka č. 89 - Průměrný počet návštěvníků vybraných institucí za období 2012 – 2014	210
Tabulka č. 90 – Přehled počtu příjezdů hostů a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních nejnavštěvovanějších obcí na území ORP Ostrov za r. 2013	212
Tabulka č. 91 - Výdaje obcí v ORP - cestovní ruch 2010-2013	212
Tabulka č. 92 – SWOT analýza cestovního ruchu ORP Ostrov	221

8.2. Seznam Grafů

Graf č. 1. - Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	13
Graf č. 2. - Evidence uchazečů o zaměstnání 2005 – 2011	21
Graf č. 3. - Vývoj počtu žáků 1. ročníku ZŠ v horské oblasti 2003 – 2019	75
Graf č. 4. - Vývoj počtu žáků 1. ročníku ZŠ v podhorské oblasti 2003 – 2019	76
Graf č. 5. - Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	107
Graf č. 6. - Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	108
Graf č. 7. - Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	108
Graf č. 8. - Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	109
Graf č. 9. - Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	109
Graf č. 10. - Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	110
Graf č. 11. - Přehled svozových společností na území ORP Ostrov zajišťující svoz komunálního odpadu	114
Graf č. 12. - Přehled svozových společností na území ORP Ostrov zajišťující svoz separovaného odpadu	114
Graf č. 13. - Předpokládané umístění vyprodukovaného odpadu v ORP na skládky v okolí	124
Graf č. 14. - Podíl komodit separovaného odpadu	133
Graf č. 15. - Rozdíly cen za tunu KO v obcích ORP Ostrov	149
Graf č. 16. - Rozdíly cen za tunu separovaného odpadu	150
Graf č. 17. - Množství vyprodukovaného separovaného odpadu na obyvatele v obcích ORP Ostrov	151
Graf č. 18. - Rozdíly v neinvestičních nákladech na obyvatele v obcích ORP Ostrov	153

8.3. Seznam Obrázků

Obrázek č. 1. - Administrativní členění správního obvodu	11
Obrázek č. 2. - Silniční síť na území ORP Ostrov	23
Obrázek č. 3. - Následky těžby na území ORP Ostrov	25
Obrázek č. 4. - Chráněná území ORP Ostrov	26
Obrázek č. 5. - Platná územně plánovací dokumentace ORP Ostrov	28
Obrázek č. 6 – Administrativní členění správního obvodu	191
Obrázek č. 7 – Velikost celkového potenciálu cestovního ruchu	196
Obrázek č. 8 – Potenciál cestovního ruchu v ORP Ostrov	197

8.4. Seznam příloh

Příloha č. 1 Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008 – 2012	169
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	171
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	174
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	176
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	178
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	181
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	183
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	185
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	187
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012	188

8.5. Prameny

A) Školství

- 1) Územně analytické podklady 2012 – Město Ostrov - <http://www.ostrov.cz/odbor-rozvoje-a-uzemniho-planovani/ds-1088/p1=2532>
- 2) Karlovarský kraj - Rozvoj regionu a ÚP <http://www.kr-karlovarsky.cz/region/Stranky/aktual.aspx>
- 3) Ministerstvo pro místní rozvoj – www.mmr.cz
- 4) Data poskytnutá SMO
- 5) Jednotlivé Výkazy UÍV
- 6) Rejstřík škol a školských zařízení (<http://rejskol.msmt.cz/>)
- 7) web Ústav územního rozvoje (www.uur.cz)
- 8) web Regionální informační servis (www.risy.cz)
- 9) web Územně identifikační registr ČR (www.uir.cz)
- 10) web Českého statistického úřadu (www.csu.cz)
- 11) web Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (www.msmt.cz)
- 12) web Krajského úřadu Karlovarského kraje (www.kr-karlovarsky.cz)
- 13) webové stránky obcí v ORP (www.abertamy.eu, www.bozi-dar.cz, www.obechajek.cz, www.horni-blatna.cz, www.mestohroznetin.cz, <http://www.kr-karlovarsky.cz/obce/JACHYMOV/mesto/index.htm>, www.krasnyles.cz, www.ostrov.cz, www.pernink.eu, www.potucky-obec.cz, www.straznadohri.cz, www.velichov.cz, www.vojkovice-nad-ohri.cz)

14) webové stránky jednotlivých školských zařízení

<http://www.mshalasova.cz/> <http://www.msmarykova.estranky.cz/>
<http://www.mspalackeho.cz/cz/> <http://www.msprusnohorska.cz/> <http://www.1zsostrov.cz/>
<http://www.3zsostrov.cz/> <http://www.zsjvm.cz/> <http://www.zusostrov.cz/>
<http://www.mddmostrov.cz/> <http://www.gymostrov.cz/> <http://www.zsabertamy.cz/zakladni-skola/aktuality/> <http://www.zspostrov.cz/> <http://www.skolaplnapohody.cz/>
<http://www.zshroznetin.net/aktualni-informace/> <http://www.mestohroznetin.cz/skolstvi02.htm>
<http://www.zsjachymov.cz/> <http://www.skolamerklin.cz/o-skole/> www.zsperink.cz/
www.zspotucky.cz/ <http://www.velichov.cz/index.php?page=mskola>
<http://www.msjakubov.estranky.cz/>

B) Sociální péče

- 1) Registr poskytovatelů sociálních služeb /staženo z MPSV/
- 2) Komunitní plán sociálních služeb Města Ostrov na roky 2013-2017
- 3) Katalog poskytovatelů sociálních, sociálně zdravotních služeb a ostatních aktivit pro občany města Ostrova s rozšířenou působností, 2008
- 4) Vlastní šetření

C) Odpadové hospodářství

- 1) ZÚJ (základní územní jednotka)
- 2) Informační systém odpadového hospodářství (ISOH)
- 3) Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady (www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasy/)
- 4) Katalogová čísla zařízení k nakládání s odpady
- 5) Statistická ročenka ŽP
- 6) Český statistický úřad
- 7) <http://www.zeraagency.eu/kompostarny/public/index.php?kraj=karlovarsky>
- 8) Rozhovory se starosty
- 9) Vlastní šetření
- 10) Rozpočty měst a obcí

D) Cestovní ruch

- 1) webové stránky obcí v ORP (www.abertamy.eu, www.bozi-dar.cz, www.obechajek.cz, www.horni-blatna.cz, www.mestohroznetin.cz, <http://www.kr-karlovarsky.cz/obce/JACHYMOV/mesto/index.htm>, www.krasnyles.cz, www.ostrov.cz, www.pernink.eu, www.potucky-obec.cz, www.straznadohri.cz, www.velichov.cz, www.vojkovice-nad-ohri.cz)
- 2) web Ústav územního rozvoje (www.uur.cz)
- 3) web Krajského úřadu Karlovarského kraje (www.kr-karlovarsky.cz)
- 4) web Ministerstva pro místní rozvoj (<http://www.mmr.cz>)
- 5) webové stránky jednotlivých svazků (http://abertamy.eu/upload/media/files/strategicky_plan_rozvoje_mikroregionu_svazek_obci_bystrice.pdf, <http://www.skhz.cz/>, <http://www.euregio-egrensis.cz/>, <http://www.montanregion.cz/cz/>)
- 6) data poskytnuta podnikatelskými subjekty či turistickými informačními centry
- 7) web Českého statistického úřadu (<http://www.czso.cz/>)
- 8) webové stránky <http://www.ceskehory.cz/lanovky-ski-arealy/krusne-hory.html>, <http://www.novehamry.info/cz/rozhledny>, <http://cykloportal.ostrov.cz/cz/cyklotrasy>, <http://www.ceskehory.cz/krusne-hory/cyklotrasy.html>
- 9) web Czech tourism (<http://www.czechtourism.cz/>)